

КЕЙТИ ХИКМАН ДИАМАНТЪТ НА ВЕНЕЦИЯ

Част 2 от „Тайната порта“

Превод от английски: Антоанета Антонова Дончева, 2015

chitanka.info

*Тази книга се посвещава на дъщеря ми Мади.
A'az ta yutlab —
Желанието на моето сърце.*

Тази книга е художествено произведение. Имената, персонажите, местата и събитията са продукт на авторовото въображение или са използвани свободно с литературна цел. Всяка прилика с действителни събития, места или хора, живи или мъртви, е напълно случайна.

ПЪРВА ЧАСТ

ПЪРВА ГЛАВА

1603 година

За давенето се говорят какви ли не неща.

Казват, че е бавен начин да умреш. Че е като сън. Че пред очите ти се изтъргулва целият ти живот, докато преминаваш в нищото или в отвъдното. Макар че след това, когато всичко свърши, тя изобщо не проумяваше как някой би могъл да си помисли всичко това.

Защото никой не ти казва, че най-важното при давенето е звукът. Не звукът от разбиващите се над главата ти вълни. Нито звукът от тихото скърцане на лодката и полюшването ѝ във водата, нито приглушените гласове на гребците — *Хайде, момчета! Колкото по-бързо свършим с това, толкова по-скоро ще се приберем по домовете си!* — нито дори оглушителният прилив на водата, ревяща в ушите ти. А звукът от собствения ти глас, жалостиво умоляващ, плачещ — *Не така, не в чувала, моля ви се, не така, по-добре първо ме убийте!* — нареждащ, отново и отново, даже във водата, докато накрая като че ли звукът от собствения ти глас е онова, което те задавя и задушавя. Сигурно затова тя вече не говореше. Оттогава насам не бе проговорила. Не и сега, когато всичко свърши. Не и сега, когато тя беше преминала в отвъдното.

ВТОРА ГЛАВА

Бреговете на Южна Италия

1604 година

Селото, до което стигнаха, се стори на жените едно от най-бедните, на което бяха попадали в тази и без това болезнено бедна земя.

Въпреки че бяха пътували цяла нощ, за да стигнат дотук, когато рано сутринта се озоваха в него, те моментално разбраха, че са допуснали огромна грешка. Селището беше не толкова село, колкото няколко рибарски колиби, скупчени край безрадостния бряг подобно на шепа изсъхнали миди. Откъм морето колибите най-вероятно приличаха по-скоро на купчина останки от корабкрушения, изсъхнали и избелели от слънцето, събрани заедно от приумиците на прилива — каквито всъщност се оказаха при по-внимателен оглед. Нищо повече от парчета изпочупени корабни дъски и парцали.

По стар навик жените спряха в покрайнините на селото и огледаха притеснено крайната си цел. Тук църква нямаше, нямаше даже параклис — само един каменен кръст, поставен край пътя на входа на селото и украсен като простичък олтар с цветя и изображение на Дева Мария, изрисувано грубо върху парче тенекия. Над кръста висяха няколко оброчни амулета, приличащи на жени с корони на главите, които подрънкваха леко, люлени от вятъра. Наблизо се виждаха руините от някакви постройки, които изглеждаха така, сякаш някога са били сериозни сгради. Покривите им бяха пропаднали навътре и измежду гниещата слама се подаваха почернели греди, стърчащи като счупени кости. Но тук-там сред съборените стени се виждаше по някой каменен трегер или резбована каса на врата — свидетелства за значително благосъстояние в някоя отдавна отминала и отдавна забравена епоха.

Две от децата — близначки на осем-девет години, скочиха от каруцата, в която се бяха возили досега, и се втурнаха една след друга подобно на нишка живак сред порутените дворове. В ярките си

роклички те приличаха на пеперуди. Мариам, водачката, ги повика строго обратно.

— Защо ги пускаш да тичат така бясно? — обърна се тя към майка им, жена с тъжно, бледо лице, която седеше до нея на капрата на каруцата.

— Че какво лошо могат да сторят? Нека потичат малко — отвърна тихо другата жена.

— Просто ги извикай да се връщат! — отсече смръщена Мариам. — Тръгваме си.

— Ама нали току-що пристигнахме...

— Погледни! — скастри я Мариам и посочи към дървена врата, увиснала на пантите си.

Елена веднага го видя — кръста, изрисуван грубо с вар. Сърцето ѝ претупа.

— Накараха ни да дойдем в чумаво село?! — възкликна.

— Това обяснява доста неща, не мислиш ли? — промърмори Мариам и кимна по посока на пустото село.

— Но те нали казаха...

— Няма значение какво са казали! За нищо на света няма да останем тук! — отсече Мариам и скочи от капрата. Даже съвсем боса тя беше с цяла глава по-висока от повечето мъже. Раменете и гръдният ѝ кош не отстъпваха на височината ѝ. В ръцете ѝ тежките поводи на коня бяха като детска играчка.

— Но не можем да тръгнем веднага! Все пак пътуваме от дни! — изтъкна Елена. Горещият вятър подмяташе и завързваше косата ѝ. — Децата са много уморени, ние също... — Посочи към групата жени, събрани зад тях, а после и към коня: — А тази бедна стара кранта също не може да продължи без почивка.

Нещастното същество, което беше толкова болезнено слабо, че ребрата му се брояха, стоеше с ниско приведена, почти докосваща земята глава.

— Не ме интересува! Няма да останем тук и толкова!

Като направи знак на останалите в каруцата, Мариам метна поводите на коня през главата му и го поведе далече от селото, през песъчливата, гола ивица между рибарските колиби и морето.

В края на дюните конят се препъна и падна. И макар че Мариам започна да го бие с камшика си така, че по едно време се уплаши да не

счупи собственото си рамо, скоро стана ясно, че горкото създание никога повече няма да се изправи на крака.

По-късно, когато останалите започнаха да устройват лагера в сенките на две стари, разкривени маслинови дръвчета на сред ветровитата пустош, Елена се запъти към Мариам, която беше отпуснала гръб върху тясна ивица трева. В продължение на няколко минути двете седяха мълчаливо една до друга, загледани в морето пред себе си. Вятърът беше поутихнал и наоколо не се чуваше никакъв друг звук, освен тихото плискане на вълните по брега. Тук нямаше пясък, само тясна ивица ситни камъчета. Въздухът беше изпълнен с миризма на развала, на водорасли и на гниещи борове.

— Заповядай, хапни малко — обади се Елена и ѝ поднесе комат хляб и бучка сирене.

Мариам отхапа. По устните ѝ беше полепнала морска сол. Но след първата хапка се отказа и сложи останалото в кожената торбичка, която висеше на колана ѝ.

— Е, както изглежда, все пак ще поостанем тук — изрече след продължителна пауза. Гласът ѝ беше груб. Нито една от двете жени не спомена мъртвия кон.

— Знаеш, че трябва да работим, нали?

— Да работим ли? *Паная мою!* В името на Пресветата Дева, та тук няма никаква работа! — възкликна Мариам така, сякаш беше захапала лимон.

— Ама... ти нали каза... — погледна я косо Елена. — Ами празникът на селото?

— Няма празник.

— Как така няма празник? — не се отказваше Елена, опитвайки се да повдигне настроението на спътничката си. — Винаги има някакъв празник!

— Къде, тук ли? В този призрачен град? Как може да има празник, когато няма хора? — изтъкна Мариам и се огледа. — Крайно време е да погледнем истината в очите — измамиха ни! Не че е първият път. Самотна група акробати е достатъчно зле, възприемат ги като крадливи цигани. Но трупата жени акробати, без съпрузи, без бащи, които да поддържат реда... е, това е против природата, така зная аз! — Горчилката в гласа ѝ се засилваше. — Какъв по-лесен начин да им се

присмееш, от този да ги изпратиш да гонят вятъра?! Сигурно онзи човек е решил, че просто нямаме късмет — онзи от Месина...

— За този човек, Мариам...

Обаче Мариам не я слушаше. Единственото, за което беше в състояние да мисли в този момент, беше мъртвият кон. Сигурно вече беше започнал да се разлага в тази жега. Мариам отпусна глава в ръцете си. Дали да не се опитат да го изядат? Или да го продадат за месо? Притисна с пръсти очите си, но толкова силно, че пред вътрешния ѝ взор се разлетяха светли мушици. Загубата на единствения им кон бе за тях огромна катастрофа, за която тепърва щяха да започнат да си дават сметка. Първо трябваше да се опитат да се върнат в Месина, а единственият начин да го сторят бе пешком. Идването дотук им беше отнело три дни. Тя беше силната жена в трупата, по-силна и от трима мъже, взети заедно. Но дори с тази сила тя се съмняваше, че ще може да тегли каруцата през целия път. Може би... ако се завърже за тегличите... Сякаш за да накара главата си да замълчи, тя я притисна още по-силно с пръсти.

— Мариам! — разтърси я Елена, хванала я за ръката. — Мариам, слушаш ли ме?

— Какво...

— Той е тук!

— Кой е тук? — Мариам вдигна бавно глава от отпуснатите си ръце. Очите ѝ се бяха насълзили.

— Мъжът, който ни нае! Онзи от Месина.

— Той е тук?

— Да, видях го!

— Виждаш призраци.

— Точно той не е призрак — отбеляза с усмивка Елена. — Говорих с него. Дойде в лагера. И сега е тук, чака ни. Точно това дойдох да ти кажа!

Завариха човека — някой си синьор Бочели — седнал на земята, сладко-сладко да похапва парче сух бекон между два резена хляб. Мариам, която не беше от приказливите, предпочете да не си пилее дъха за безсмислени обвинения, затова веднага отсече:

— Не знам защо ни доведохте в това чумава село и не ми пука! Но въпреки това искаме да ни се плати за неприятностите, капито^[1]? — Надяваше се той да не долови нотката на отчаяние в гласа ѝ. Синьор

Бочели не отговори веднага. Като че ли се забавляваше да я кара да стои права пред него. Извади от кожената си торба огромна глава лук с размерите и цвета на щраусово яйце и заби с наслада зъби в нея.

— Брей, бях забравил колко си голяма, великанке! — изрече ухилено накрая, поклащайки глава. Мариам видя как парче от главата лук излетя от устата му и се приземи в нейните крака. Той проследи погледа ѝ и допълни: — Брей, брей, брей, какви крака! Като на циклоп, а? Че и ръцете ти са същите! — Пак се ухили, поклати глава и довърши: — Но пък и колко си грозничка...

Мислиш, че не съм чувала и преди подобни обиди, а? Мариам го наблюдаваше строго, без да откъсва очи от него. Видя как сокът от лука се стече по брадичката му. *И такива приказки, че и по-лоши. Много по-лоши. Това ли е най-доброто, на което си способен, миризлива, лъжлива гнида такава? Знаеш ли, че мога да смачкам черепа ти с голи ръце?* Целият този монолог премина само в главата ѝ. На глас нищо не каза. Просто си стоеше пред мъжа, в безформения си мъжки кожен жакет и ботушите, и го наблюдаваше, докато накрая глупавата му усмивка не изчезна и той не започна да се върти, смутен от нейното мълчание.

— Добре де, добре — смотолеви, оригна се и върна остатъка от главата лук в кожената си торба.

— Защо ни доведохте в това чумаво село? — повтори Мариам, на която започваше да ѝ писва от синьор Бочели. — Тук няма феста, няма селски празник!

— Права си, тук няма празник. Но това село не е чумаво — изрече той, оглеждайки я с леко наклонена глава.

— Тогава какво е? Не ми харесва! — отсече Мариам и забеляза едно самотно куче да души из изоставените колиби. — В това място има... нещо странно.

— Никой ли не ти каза? Имам предвид в Месина?

— Какво да ми каже?

— Какво е това село.

Настъпи кратко мълчание. А после Мариам отбеляза с леко присветващи очи:

— Говорите с недомлъвки, синьор Бочели. Може би ще бъдете така добър да се доизясните?

— Виждала ли си нещо подобно? — отговори на въпроса ѝ с въпрос мъжът и извади от торбата си малък блестящ предмет. Вдигна го на дланта си и ѝ го поднесе. Мариам го взе и започна внимателно да го оглежда.

— Какво е това? Амулет някакъв ли? Прилича на странна риба...

— Да, амулет. Огледай го още по-добре!

Мариам пак се загледа в дребния предмет. Амулетът беше направен от сребро и всъщност не беше риба, а...

— Русалка! — възкликна внезапно.

Русалката висеше на сребърна верижка. Плуваше по гръб и надуваше рог. На главата си имаше корона, на опашката ѝ висяха мънички звънчета.

— Виждала съм такива — каза Мариам, припомняйки си този нежен звън. — Видях ги при входа на селото, над каменния кръст. Само че тогава не осъзнах какво точно представляват.

— По тези места русалките от край време носят късмет. Подобни амулети можеш да видиш почти по цялото крайбрежие. Затова съм много изненадан, че досега не си ги виждала. А точно това село е въздигнало русалките в култ. Проблемът е — отбеляза притеснено мъжът и се помести сконфузено на мястото си, — че накрая се сдобиха с русалка. Имам предвид истинска.

[1] Разбрахте ли? (ит.) — Б.пр. ↑

ТРЕТА ГЛАВА

Тя лежеше в едно от отделенията на близката конюшня — дребно вързопче със сплъстена коса. До нея се виждаше второ вързопче — още по-дребно и с още по-сплъстена коса. Първоначално Мариам я взе за умряла — толкова неподвижна беше. Но после, докато я наблюдаваха в пълно мълчание, тя повдигна ръка — толкова бледа, че сякаш бе направена от хартия — и раздвижи вонящия въздух. От откритите рани по китките и глезените ѝ се надигна лениво рояк тлъсти черни мухи и почти веднага кацна обратно, за да продължи пиршеството си. Наоколо се разнасяше смрад от фекалии и развалена риба.

Мариам се дръпна с безстрастна физиономия. Беше видяла достатъчно.

— Ако това беше кон, щях да го застрелям — промърмори. После се опита да мине покрай Бочели, обаче той препречваше пътя ѝ. — Пусни ме да мина! — срязва го тя.

— Вземете я с вас — изрече той. Беше толкова близо, че тя усети вонята на лук от устата му. — Може да я направите част от представлението си...

— Как по-точно, синьор Бочели? — възкликна Мариам, долавяйки жлъчта, надигаща се в гърлото ѝ. — Та ние сме акробатична трупа!

— Можете да я показвате. Като... атракция... — Сложи ръка на рамото ѝ и тя едва се сдържа да не го перне.

— Искате да кажете... нещо като парад на изродите ли? — попита предпазливо, обмисляйки идеята.

— Точно така! Да! — извика радостно Бочели. — Същото си мислех и аз! Виждам, че най-сетне разбираш! — И за първи път лицето на Бочели се озари от нещо, което Мариам взе за усмивка. — Ще натрупате цяло състояние! — допълни и потри многозначително пръсти.

Мариам сведе поглед към него. Извисяваше се с цели две глави над странния мъж. Дали той виждаше изражението в очите ѝ? Тя

искрено се надяваше да е така.

— Не, не мисля — смотолени в отговор и отлепи един по един пръстите му от ръката си. — Все пак благодаря.

Бочели я последва до прашната улица. Слънцето се беше издигнало високо в небето и отразената от белите къщи наоколо горещина буквално я блъсна.

— Ама... тя е русалка, истинска, жива русалка! — чу го тя да подвиква след нея. — Допускаш грешка, голяма грешка ти казвам! — добави жалостиво.

С примаяло сърце Мариам си даде сметка, че на Бочели вероятно изобщо не му беше хрумвало, че тя може да му откаже.

— Щом е такава голяма грешка, тогава защо не го направиш ти?

Думите излязоха от устата ѝ, преди да успее да ги спре. *И не, тя не е русалка. Знаеш го не по-зле от мен. Тя е просто млада жена, чиито крака са били счупени. Само един бог знае как се е озовала в тази пустош.*

След това Мариам тръгна бавно по улицата, потънала в размисъл. Познаваше много добре хората като Бочели. Сега я умоляваше, едва ли не се влачеше в краката ѝ, но това нямаше да продължи дълго. Още докато вървеше напред, Мариам осъзна, че би било голяма грешка от нейна страна да му се опълчи открито. Знаеше, че трябва да изведе хората си бързо оттук. Докато той не се е обърнал срещу нея, по-точно срещу всички тях — нещо, което със сигурност щеше да направи. Замисли се как да изчетка егото му. По-скоро го почувства, отколкото го видя зад себе си.

— Освен това, синьор Бочели — изрече през рамо, — ние не разполагаме с пари да я откупим от вас!

— Пари ли? Ама ние не искаме пари! — отвърна задъхано той, опитвайки се да върви в крачка с нея. — Просто я вземате и толкова!

— Съжалявам, но не я искам.

— Ще ви дадем и кон!

Мариам се закова на място.

— Какво?

— Казах, че ще ви дадем и кон. Стига да я отведете оттук... — изломоти той, вече едва поемайки си дъх. — Това е единственото, за което ви молим!

Тя се вторачи отвисоко в него. Не/смееше да повярва на думите, които току-що беше чула.

— Ще ми дадете кон? — запита, чудейки се кои ли са тези „те“.

— Вашият кон е мъртъв — пауза... — Нали? — При тези негови думи Мариам усети по лицето си тънка струйка пот. — Как иначе ще си тръгнете оттук?

Тя усети как везните се накланят в негова полза. Извиквайки на помощ цялото си самообладание, Мариам не каза нищо — и изпита удовлетворението да види как блясъкът в очите на Бочели отново угасва.

— Накъде сте тръгнали? — обади се по едно време той, като вече вървеше в крачка с нея. Изведнъж беше станал разговорлив.

— Нагоре по крайбрежието — отговори неохотно тя. — Към Серенисима^[1].

— Венеция, така ли? — В гласа му се долови задоволство.

— В нашата работа всички пътища водят до Серенисима — отговори хладно Мариам.

— Виж какво — запя той нова песен, като заговори доверително, — селяните са уплашени. Това е истината — посочи с жест пустата улица. — Няма да се върнат, докато тя не се махне оттук.

— Уплашени от момиче със счупени крака?

— Момиче с... — започна той и за миг тя зърна в очите му нещо ново, нещо непонятно. — Е, да, разбира се, че е момиче, ама... — Помести се сконфузено. — Уловили момичето с мрежа. Всички си мислехме, че се е удавила, но... — поклати глава — тя не умря. Дори след като... след като бебето се роди.

— След като бебето... Тя има и бебе? — възкликна Мариам и в този момент си спомни миниатюрното вързопче до момичето. Значи това било. *Паная мою!* В името на Пресветата Дева! По-добре и двете да бяха мъртви, отколкото да са оставени на милостта на такива като Бочели! Тя изтри с юмрук потта от челото си и промърмори: — Горкичките!

— Ако питаш мен, това си е истинско чудо — промърмори Бочели и пак се помести сконфузено, не смеейки да я погледне в очите. — Ако не е чудо, значи е работа на дявола. Защо се изненадваш, че хората са така уплашени? В крайна сметка как изобщо се озова тя тук в това състояние? Изглежда напълно невъзможно!

— Е, и? — тросна му се Мариам, на която вече започваше да ѝ писва от този разговор. — Очевидно може да плува. Не го намирам за невъзможно.

— Да плува ли? — разпери невярващо пръсти Бочели. — В нейното състояние? И откъде по-точно? Най-близкият остров е на повече от сто левги оттук!

— Сигурно никой не се е сетил да я пита, нали? — изгледа го Мариам, позволявайки си лек сарказъм в гласа.

— Тя не говори — рече Бочели и сведе поглед. — Тя... не може да говори.

— Доколкото си спомням, казахте, че по тези места русалките носели късмет. Защо тогава просто не я задържите? — попита с искрено любопитство Мариам.

— Да я задържим ли? И как? Вярно, че амулетите би трябвало да носят късмет. Казват, че по-нагоре по брега имало и свещена горичка, обречена на тях. Но истинска русалка... — Сви рамене. — Никой не знае какво да прави с нея. Селяните се страхуват дори да я приближат. Досега да са я убили, ако не се страхуваха, че това ще им навлече още по-големи беди!

— Значи затова ни доведохте дотук, така ли? За да я вземем с нас?

— Да.

Мариам замълча. С периферното си зрение зърна малко облаче пясък и пръст, което вятърът подмяташе по нажежената от слънцето улица. Отвъд рибарските колиби морето беше толкова синьо, че чак чернееше.

— Вземете я с вас, моля ти се? Отведете я във Венеция!

Очите им се срещнаха.

— Ще ви дам и коня си.

С прилепнал от пот на гърба ѝ жакет, Мариам се обърна и се насочи към лагера на жените, подслонили се под двете криви маслинови дръвчета.

— Цената ми е два коня, синьор Бочели! — подвикна му през рамо.

— Два коня ли?

— Сигурно искате да взема и бебето, нали?

Синьор Бочели имаше приличието поне да се престори на смутен. Промърмори си под нос нещо, което тя не чу.

— Значи разбрахме се, два коня! — отсече Мариам и кимна. — И ще ги отведе още довечера!

* * *

През ума на Елена минаха много неща, когато за първи път зърна момичето, но не изрече на глас нито едно от тях. Положиха я върху легло от възглавници на пода, където тя остана неподвижна, притиснала нежно дребното парцаливо вързопче до хилавите си гърди. Вързопчето издаде тихичък звук, подобен на мяукане.

— Има и бебе? — вдигна Елена очи към Мариам.

— Така изглежда.

— Горкото създание! — Тъжното лице на Елена стана още по-скръбно, докато съзерцаваше нещастното момиче. — Какво се е случило с нея?

— Никой не знае. Уловили я в мрежите си, някъде навътре в морето. Или така казва онзи мъж.

— И ти му вярваш?

— Да вярвам на Бочели? Разбира се, че не. Най-вероятно просто е била изоставена от съпруга си, от бащата на детето. А сега приказват, че била русалка и други подобни глупости.

— И се страхуват?

— Достатъчно, за да искат да се отърват от нея. Достатъчно, за да не сторят нищо друго, освен да ѝ подхвърлят сурова риба.

Елена приклепна до момичето.

— Горкичката! — промърмори тихичко и я погали по главата. А после ѝ заговори меко, сякаш беше животно в клетка. — Няма да ти сторя нищо лошо!

Но нямаше нужда да се притеснява. Момичето изобщо не помръдна. Не помръдна и докато събличаха мръсните ѝ парцали, докато почистваха раните по китките ѝ глезените ѝ, докато миеха кривите ѝ крака, докато я обличаха в чиста ленена дълга риза. Не направи никакъв опит да се съпротивлява, да ги изгони. Просто лежеше неподвижно, без да изрича и думица.

— Милата! — изрече Елена, когато приключиха. — Има мозък, колкото този на детето си.

— А тези парцали са годни единствено за огъня — добави Мариам и вдигна купчината от пода. Изведнъж измежду гънките изпадна нещо. Когато се наведе, за да го вдигне, видя, че е малка торбичка, направена от розово кадифе. — Откъде се появи това? — възкликна и го подаде на Елена.

— Откъде да знам? — сви рамене Елена. — Вероятно е било скрито някъде из дрехите ѝ, сигурно зашито в подгъвите. Нямам представа. Отвори торбичката! Може да ни подсказе.

Мариам отвори торбичката и извади оттам твърд кръгъл предмет с размерите на яйце на дребна кокошка. Предметът беше увит в парче плат.

— Какво е това?

— Не съм много сигурна — отговори Мариам, докато развиваше плата. — Прилича на някакъв камък.

— Какъв камък?

— Просто камък. Обикновен, като онези, които се виждат на плажа — претегли го в ръката си. — Всъщност изглежда като камък, взет точно от този плаж... Какво става, Елена?

Докато Мариам оглеждаше съдържанието на торбичката, Елена беше взела бебето в скута си и беше започнала да го разповива от мръсните парцали. Внезапно обаче беше спряла и се беше втренчила в него. С всяка следваща секунда лицето ѝ ставаше все по-бледо.

— Елена, какво има? — повтори Мариам.

— Погледни! — изрече с прегракнал глас Елена. — Тя е... тя е... синьор Бочели в крайна сметка не ни е излъгал!

И вдигна бебето към Мариам.

Детето беше толкова миниатюрно и хилаво, че първата мисъл, която мина през главата на Мариам, когато го видя, бе, че е истинско чудо, че е все още живо. То лежеше напълно неподвижно в дланите на Елена. Първоначално очите му — тъмносините очи на всяко новородено, сини и тъмни като морето, от което беше дошло — изглеждаха единственото живо нещо в него. Те и дребният гръден кош, който се повдигаше и спадаше, повдигаше се и спадаше, борец се за въздух като ранена птица.

И едва тогава Мариам осъзна, че на мястото на двата крака детето има един-единствен крайник. Там, където би трябвало да има два крака, се виждаше един-единствен израстък — пляскаща опашка.

— Виждаш ли? То наистина е русалка! Бочели не е имал предвид майката — говорел е за детето! То наистина е русалка!

[1] Серенисима — прозвище на Венеция. Означава „пресветлата“. — Б.пр. ↑

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

Венеция

1604 година

— Знаеш, че ще дойде.

— Разбира се.

— Дали ще бъде пиан?

— Как мислиш?

— Мисля, че това го наричат реторичен въпрос, нали? — изрече откъм сенките куртизанката Констанца Фабия.

— Не знам как го наричат — смръщи се Джон Карю и се приведе още по-напред на перваза на прозореца, загледан в канала под тях. — Знам само, че лично аз бих го нарекъл по много начини... Ха, ето го и него!

Малко по-нагоре по канала, откъм завоя се появи гондола, цепеща водите като черно масло. Лампата ѝ хвърляше отблясъци по повърхността на водата, но когато приближи, Карю видя, че гондолата не е с герба на компанията „Левант“.

— Грешка, не е той — рече Карю и се дръпна назад в стаята на първия етаж на красивия палаци на Констанца. — Пиан или не, не е той.

Стаята беше една от най-необичайните, които Джон Карю беше зървал някога. Височината на стените беше три пъти по-голяма от ширината, а пространството между тях беше почти голо, с изключение на масивното легло. Над леглото имаше балдахин от сребърен брокат. Въпреки че стените бяха покрити с гоблени, самата стая излъчваше празнота. До две от тях бяха поставени две резбовани дървени ракли, пред третата имаше огромен бюфет. До леглото, на което седеше Констанца, имаше сгъваема масичка, покрита с турски килим. Жената буквално се губеше в това необятно помещение.

— За бога, ела тук и седни, Джон Карю! — изрече Констанца, хванала в ръце тесте карти. Разбърка ги умело и започна да ги реди на масичката пред себе си с /бързи, обиграни движения. — От това обикновено няма никаква полза. Знаеш, нали? — допълни спокойно.

— От кое?

Усещайки втренчения поглед на Карю върху себе си, тя вдигна очи към него и го дари със сънливата си, котешка полуусмивка, но не отговори. Вместо това рече:

— Ела да ти гледам на карти!

— Ще гадаеш бъдещето ми ли? — обади се Карю, който нямаше никакво желание да напусна наблюдателния си пост край прозореца. Сложи разсеяно ръка върху белега на лицето си — дълга сребриста резка, простираща се от бузата до ъгълчето на устните му. — Жалкото е, че аз вече знам какво е бъдещето ми. Както и твоето, Констанца, ако продължаваме в този дух.

Но Констанца все така не казваше нищо. Единствените звуци, които се носеха из стаята, бяха шумоленето на картите и тихото съскане на свещите, поставени в тежките сребърни свещници от двете страни на прозореца.

— Къде отиде той този път? — попита накрая жената.

— Някъде над някаква винарна. В място, наречено „Знака на Пиеро“.

Констанца стрелна бързо с очи Карю.

— В „Знака на Пиеро“ ли?

— Да. Защо, знаеш ли го? — За първи път Карю долови някаква промяна в иначе невъзмутимото поведение на куртизанката.

Двамата се спогледаха многозначително през сумрака на стаята.

— Тази път е загазило сериозно — беше единственото, което каза тя.

Карю се обърна отново към прозореца и се вторачи в канала под тях, където мъглата вече се вдигаше, носейки се на леки валма.

— Някой ден ще си намери смъртта — изрече, все така с гръб към нея. — Ако не лично, то от ръката на някой друг — продължи с равен тон. — И нищо чудно този друг да бъде аз.

— О, я стига! — цъкна с език Констанца.

— Вече няма никакви пари. Или почти никакви. Всяка нощ, Констанца... И не игри на ума, които с лекота би спечелил, а игри на късмета! Пропиля всичко, цялото си богатство с тези зарове! И за какво?!

Констанца пак разбърка картите и с едно бързо движение ги разстла като ветрило на масичката пред себе си — Кулата, Слънцето,

Магьосника, Деветка Монети.

— Той не е щастлив — изрече накрая.

— Не е щастлив ли? — едва ли не изплю думата Карю. — Мислиш ли, че давам и пет пари за неговото щастие? Ще ти кажа нещо, Констанца, и го запомни — мисля, че този човек е луд, съвършено луд!

— Откога... — започна Констанца.

— Откога съм решил да го убия ли?

— Не! — усмихна се тя, пряко себе си. — Исках да кажа откога е така?

— Знаеш не по-зле от мен, нали? От три години, а може би и повече... Не се сещам точно. Най-малкото откакто сме във Венеция. Откакто се върнахме от Константинопол.

— Искаш да кажеш откакто той изгуби момичето, нали?

— Точно така. Момичето.

— Онази, за която мислеха, че се е удавила след корабкрушение?

— Същата — отговори мрачно Джон Карю.

— И какво стана с нея?

Карю беше наясно, че Констанца вече знае историята, че я е чувала хиляди пъти от устата на самия Пиндар, и че сега го пита само от жалост. Но въпреки това я разказа.

— Казваше се Силия Лампри. Баща ѝ беше капитан на един от търговските кораби на компанията „Левант“. Както каза и ти, мислехме, че се е удавила с този кораб, някъде в Адриатическо море. Но после стана ясно, че корабът бил нападат от пирати. Убили баща ѝ, както и всички останали на борда, но нея хванали и продали като робиня. Смятаме или по-скоро сме сигурни, че е станала наложница в двореца на турския султан — Карю притисна с пръсти очите си, докато пред тях не заиграха светли кръгове. — Веднъж аз самият я видях там...

— Видял си я? — вдигна очи Констанца. — Но нали подобно нещо е невъзможно? Чувала съм, че турците държат жените си позатворени и от нашите монахини!

— О, видях я, сигурен съм в това! Въпреки че по-късно започнах да се чудя дали не е било сън. Обаче Пол... Пол не успя да я види.

Пробвахме какво ли не... — Замълча. — А после валиде, което ще рече майката на султана, разкри всичко и... е, дълга история.

— Значи е все още жива?

— О, не, мъртва е! Или поне за Пол!

— Значи всичко това е огромна скръб, Карю — изрече бавно Констанца. — Ето защо е такъв.

— Скръб ли? О, не!

— Какво тогава?

— По-скоро ярост.

— Ярост ли? Какво имаш предвид?

— Бесен е на себе си — отвърна Карю и в мига, в който тези думи излязоха от устата му, осъзна, че всъщност това е самата истина. — Защото не успя да я спаси.

— Карю, би ли дошъл да седнеш при мен най-сетне?! — обади се Констанца с необичайна нотка нетърпимост в гласа си. — Вече ти казах, че от това няма никаква полза!

Той притисна чело към рамката на прозореца и затвори за миг очи.

— От кое няма никаква полза? — не бяха ли водили вече този разговор? Беше твърде изтощен, за да се вълнува от това. Отнесено сви едната си ръка в юмрук и притисна с нея дланта на другата. Чуха се тихи изпуквания.

— От гледането, от чакането... — започна Констанца, като пак вдигна очи към него. — От пукането на кокалчета. За бога, Карю... — Тя остави картите на масичката, изправи се и се запъти към един от прозорците, на чийто перваз върху бяла ленена кърпа бяха поставени графа вино и две чаши с високи столчета. — Вино? — предложи.

— Не, благодаря — отговори Карю, все така притворил очи. — Напоследък като че ли изгубих желание да пия.

Тя си наля чаша вино и се загледа в него над ръба на чашата. Искаше й се да му каже: *Малко вино ще ти се отрази добре, прескъпи Карю*. Загледа се в него, в жилавото му тяло, в разрошената дълга коса, отпусната върху раменете му, в стрелкащите се, подозрителни очи — фигура на бандит, така биха го видели повечето хора. Ако не бяха ръцете му. Изумително красиви ръце, въпреки че бяха изпъстрени — би могло да се каже по-скоро посребрени — с белези от порязване и изгаряне. Винаги можеш да разгадаеш един мъж по ръцете му. *Имаше*

времена, при това не много отдавна, приятелю, когато ти беше този, който ходеше по вертепи и който пилееше всичко на хазарт, каза си Констанца с лека усмивка. Ти беше този, който винаги си навличаше една или друга неприятност. А сега погледни се само! Кой би повярвал, че се правиш на бавачка на собствения си господар! Брей, брей, брей... Но Констанца не беше вчерашна и за нищо на света не би изрекла на глас тези свои мисли.

— Той ще се върне. И ти го знаеш много добре — си позволи само да каже.

— Трябва да се прибере! Ако не се прибере преди Амброуз, с мен ще бъде... — думите се изплъзнаха от устата му, преди да успее да ги спре.

— Ще бъде какво? — повдигна Констанца перфектно оформените си вежди.

— Ще бъде свършено! Ето това ще стане, Констанца! — без да отваря очи, Карю простена. — Ще бъде напълно свършено!

Но следващият въпрос на Констанца — „Кой е този Амброуз?“ — застина на устните ѝ, защото откъм отворения прозорец се чу скърцане на гондола и удрянето ѝ в стъпалата на двореца. След това се чуха мъжки гласове, недоволни и раздразнени, но все още неагресивни, а после плясък на някакъв тежък предмет, падащ във водите на канала.

Констанца се върна при масичката си и започна отново да реди картите — чаши, мечове, монети, тояги. Магьосникът. Отново. При всяко раздаване все тази карта. Дори и да забеляза, че този път ръцете ѝ не бяха така чевръсти, Карю не каза нищо. Но гласовете заглъхнаха. Никой не се интересувахе от тях.

— *Дио буоно!*

— Реших, че е той.

— Аз също.

Двамата се спогледаха и всеки съзря проблесък на тревожност в очите на другия.

— Ти няма от какво да се страхуваш, Констанца... — започна той.

Тя бързо сведе очи и промърмори:

— Знам.

— Няма да му позволя...

— Кой, Пол ли? Той никога не би направил подобно нещо. Не и с мен.

Джон Карю отвори уста да каже нещо, но после размисли и я затвори. Не искаше да ѝ дава повод пак да се опитва да пита за Амброуз. И без това вече беше казал прекалено много. Амброуз Джоунс беше част от неговия личен план. И Карю без съмнение щеше да загази, ако всичко се разкриеше преждевременно. *Вече е прекалено късно да се отказвам*, помисли си Карю и потрепери. Амброуз щеше да бъде или неговото спасение, или неговият край. А като си знаеше късмета, може би и двете.

* * *

Колко още чакаха, той нямаше никаква представа. От време на време чуваше познатия ясен звън от камбаната на новата църква от другата страна на Канале Гранде — „Санта Мария Маджоре“, да отбелязва поредния четвърт час. По някое време, в разгара на нощта имаше усещането, че в крайна сметка беше заспал. Но когато дойде на себе си, се оказа все така на перваза на прозореца, обгърнат от нощния мрак. От свещите бяха останали само дребни парченца. Восъкът се стелеше подобно на паяжини от тежките сребърни свещници на стената от двете страни на прозорците, образувал перлени твърди локви върху плочите под тях.

В другия край на стаята Констанца седеше все така на леглото и редеше своите карти. Спеше ли някога тази жена? Карю огледа внимателно куртизанката под рехавата светлина. На колко години ли беше? Трудно можеше да се определи. Неговият господар — Търговецът от компанията „Левант“ Пол Пиндар, я наричаше „Сфинкса“, твърдеше, че нямала възраст.

Джон Карю обаче, човек практичен до мозъка на костите си, знаеше, че Констанца беше към края на трийсетте, а може би и по-стара. Значи достатъчно, но не много. Загледа се в нея как нарежда картите. Беше облечена в робата, която Пиндар ѝ подари, когато се върнаха от Константинопол — безръкавна дълга мантия на османска дама от висок ранг, изработена от кървавочервена дамаска, върху която със златна нишка бяха избродирани лалета. Констанца носеше тази

роба отворена до кръста. Под нея се виждаше дамска риза от батиста, но толкова фина, че приличаше на прозрачна коприна, бродирана по деколтето и на маншетите с дребни бисери. Никакви бижута. Тъмната ѝ коса се стелеше по раменете ѝ. Това беше единствената жена в целия християнски свят, към която Карю питаеше — още от първия миг, в който я видя — нещо, подобно на респект. Дотолкова, че никога не се беше замислял какъв ли би бил вкусът ѝ, ароматът ѝ. Е, поне не много често.

Уловила погледа му, Констанца вдигна очи.

— Изглеждаш така, сякаш си спал.

— Не съм много сигурен. Може и да съм спал — рече той и се протегна. — А ти?

— Кой, аз ли? Не — отговори с усмивка тя.

— Според теб защо правим това? — попита той и въпросът му изненада и самия него.

— Кой да ти каже? — повдигна рамене тя. — Защото го обичаме? — Наклони леко глава. — Или защото, противно на привидните разлики, ние с теб си приличаме?

Дори и да забеляза присмеха в погледа ѝ, Карю не се хвана.

— Не се ласкай! — промърмори мрачно.

Констанца отвори леко уста от изненада, а после внезапно отметна глава и се разсмя — с истински, сърдечен, весел смях.

— Ето, виждаш ли? Тъкмо това казвах и аз. Е, заради това, Карю, сега наистина ще ти гледам!

Пак размеси картите и той я видя как гледа съсредоточено подредбата, която се очерта върху малката сгъваема масичка пред нея. Цък. Пак издаде този звук с език, опрян в зъбите.

— Какво има? — попита Карю.

— Какво... — започна тя, но после бързо събра картите и сякаш излезе от някакъв много дълбок сън. — Не, не... няма нищо. Пак ще опитаме. Ето, този път ги размеси ти!

Подаде му тестето, а когато той приключи с размесването, тя ги разтвори като ветрило и му ги подаде с думите:

— Избери си една и ми я подай! Но не я гледай!

Той изпълни указанията.

— Не ми казвай! Знам, че е Глупакът! — изрече той в опит да се пошегува, макар че изобщо не се чувстваше весело.

— Глупакът ли? — изглежда го тя и го дари с една от своите характерни бавни, коси усмивки. — Глупакът символизира невинност и вятърничавост. Това няма как да си ти, Джон Карю. Или поне не първото — на лицето ѝ се появи трапчинка: — Интересно... — отбеляза, загледана в картите. Но вече смръщено.

— Добре де, щом не е Глупакът, тогава трябва да е Обесеният — тросна се Карю с още по-мрачно изражение. „Защото точно така се чувствам сега — каза си наум, — като човек, на когото му предстои бесило.“

— Не, не е и Обесеният — отбеляза бавно Констанца, — макар че той не е чак толкова лоша карта, колкото си мислиш — вдигна картата, избрана от него, но я задържа така, че той да не види изображението. — Обесеният често символизира промяна — било в живота, било във финансовото положение.

— Промяна към по-добро ли?

— Зависи...

— Макар че надали би могло да стане по-лошо. Дай да я видя! — отсече и протегна ръка, но тя я дръпна към себе си.

— Не, все още не! — срязва го. — Още не съм решила.

— Какво да си решила?

— Какво означава.

В продължение на няколко секунди цареше тишина, докато жената обмисляше тълкуванието на картата. Накрая замислено започна:

— Казваш, че Пол е отишъл в „Знака на Пиеро“. Сигурен ли си, че е точно там?

Карю я изглежда кисело и промърмори:

— Вече не съм сигурен в нищо.

— Е, може би не означава нищо особено — рече тя и пак събра картите. — Чувал ли си го някога да споменава името на Дзуане Мемо?

— Дзуане Мемо ли? Не. Бих си спомнил подобно име — отговори Карю, като поклати глава. — Защо, да не би да ти е приятел?

— Приятел? На мен? — засмя се тихичко Констанца. — Дълбоко се съмнявам Мемо да има приятели. Той притежава едно ридото^[1] с високи залози. И когато казвам високи, имам предвид много високи. Чувала съм, че специализира в чужденци! — Изглежда многозначително

Карю. — Чувала съм още, че не минава и седмица, без на някоя от игрите на Мемо да се пролее кръв!

— Него ли видя в твоите карти? — кимна Карю по посока на вече събраното тесте, което тя беше сложила на масичката. Не беше голям почитател на гадаенето, пък било то и на Констанца.

— Не съм много сигурна. Все още не е съвсем ясно — отговори смръщено тя. А после, замислено, добави сякаш на себе си: — Но защо трябва да си ти, а не Пол... и защо виждам точно Дзуане Мемо, сякаш няма и други... — после вдигна отново очи към Карю. — Чух, че в новото му ридото щяло да има голяма игра, сигурно това ме обърква. Казват, че наградата била онзи диамант, за който всички говорят.

— Диамант ли?

— Да. Няма начин да не си чувал за него — най-новото чудо в Серенисима. На Риалто^[2] говорят само за това — отговори Констанца. — „Синевата на султана“. Смята се, че е принадлежал на османския падишах или на някакъв цар от Западните Индии, вече не помня — сви рамене. — На когото и да е принадлежал обаче, тук го е донесъл някакъв търговец от Алепо, който го изгубил на карти. За него се разказва следната история...

Точно тогава на вратата някой похлопа. Двамата се бяха вторачили толкова много в картите, че въпреки дългото бдение на Карю, никой не беше видял приближаването на гондолата, нито пък беше чул стъпките по стълбите. Когато вдигнаха очи, зърнаха на прага мъжка фигура. Беше с пътническа пелерина, но лицето му оставаше в сянка.

— Салве!^[3]

Когато мъжът нито отговори, нито прекрачи към тях, Констанца се надигна от мястото си.

— Салве? — повтори. — Пол, ти ли си?

Джон Карю си промърмори нещо под носа.

— Не, не е той... — започна, но преди да каже каквото и да било повече, странникът най-сетне заговори.

— Това ли е домът на Констанца Фабия?

— Кой пита?

— Бих ви попитал същото — отвърна жизнерадостен английски глас. Последва кратка пауза. — Казаха ми, че тук ще намеря мъж на

име Пиндар. Пол Пиндар, търговец от компанията „Левант“.

— Господин... Джоунс? Амброуз Джоунс? — изрече Карю, но усети, че в гърлото му сякаш е заседнало нещо. — Ние... ъ-хъм... не ви очаквахме толкова скоро.

— Ние ли? — Очевидно окуражен, мъжът в пътническата пелерина най-сетне пристъпи в стаята. — И с кого имам честта да...

В този момент две от свещите внезапно се върнаха към живот. И за първи път Констанца и Карю успяха да огледат добре мъжа пред тях. Беше възрастен, някъде в петдесетте, с посребрена коса, сресана назад от високото му чело, с лъскави сини очички с цвета на зимна зеленика и тюрбан от яркожълта коприна, увит около главата му в турски стил. А носът... е, това беше най-изумителният нос, който двамата някога бяха виждали. Нос, който буквално изригваше от средата на лицето му и се гънеше като вълна, нос, толкова невъзможен по форма и размери, че, както по-късно щеше да си спомни Карю, придаваше на Амброуз Джоунс вид на приказен звяр.

В същия този проблясък на светлина непознатият обгърна с един поглед стаята и веселото му изражение се стопи.

— Каква е тази работа? — извика той, остави малкото дървено сандъче, което носеше, и огледа смръщено обстановката наоколо. — Това да не би да е някаква шега, сир?

— Карю? — Беше Констанца. А когато Карю, който нехарактерно за себе си се оказа онемял, тя изрече вече доста по-рязко: — Кой е твоят приятел, Джон Карю? Това ли е човекът, за когото говореше толкова... цветисто преди малко? Бих искала да ви приветствам с добре дошъл, сир — обърна се тя към госта с прочутата учтивост на венецианските куртизанки, — но се оказвам в неизгодна позиция...

Странникът с тюрбана не отговори. Изглеждаше недосегаем както за красотата, така и за учтивостта. Вместо това ярките му очи се плъзнаха из стаята като лъч на морски фар, обхващайки огромното празно пространство, в което нямаше никакви други мебели, освен гигантското легло, празните винени чаши, куртизанката със спуснатата коса и голия врат. Устните му се свиха застрашително.

— Виж ти! — изрече и се обърна към Карю. — Джон Карю, така ли? Е, вече знам кой сте. Значи това е мястото, където вашият господар

прекарва времето си? Което би обяснило редица неща. И какво имахте предвид, като ме поканихте в този дом на разврата?

— Дом на разврата ли? — Сега беше ред на Констанца да погледне застрашително. — Какво означава всичко това, Карю? Кой е този... този... този... — нападна го тя.

— Съжалявам, Констанца — отговори Карю и под слабия блясък на догарящите свещи остриетата на ножовете, които носеше в колана си, проблеснаха. — Наистина съжалявам!

Изведнъж Констанца сякаш се извиси.

— Какво искаш да кажеш с това? Поканил си го нарочно тук, така ли?

— Моля те, Констанца, повярвай ми, това беше единственият възможен начин!

— За какво? За какво е било единственият възможен начин? Някой от вас ще ми каже ли най-сетне какво става тук?

— Господа, господа... Констанца... моля ви! — чу се внезапно от прага на вратата нечий изискан, басов глас.

— Пол!

— Пиндар!

И тримата се обърнаха едновременно, за да зърнат пред себе си висок елегантен мъж, облечен от главата до петите в черно. За необиграното око външният му вик беше благороден, дори моден. Носеше къса пелерина и кадифен жакет, на главата си имаше висока шапка. Но за всеки, който го познаваше добре, промяната във външния му вид беше ужасна. Бузите му бяха хлътнали, очите му проблясваха странно, а кожата му излъчваше мъртвешката бледност на човек, който рядко вижда светлината на белия ден.

— Кон-стан-ца! — изговори внимателно името ѝ Пол Пиндар, произнасяйки го така, сякаш езикът и устните му бяха чужди тела, появили се неочаквано върху лицето му. — А вие, сир, ако не се лъжа, трябва да сте Ам-броуз Джоунс.

Въпреки факта, че езикът му като че ли беше залепен за небцето му, той все пак изговори думите. Но Пол не гледаше към Амброуз, а зад него, към сенките край леглото, където Карю в слисването си се беше скрил.

— И да, разбира се. Карю — добави Пиндар, наклони се бавно на една страна, но бързо се хвана за бравата на вратата и се задържа на

място.

Карю не каза нищо. Само стоеше и наблюдаваше мълчаливо сцената. Очите му се стрелкаха между Амброуз и Пол.

— Не си мисли, че като си там, не те виждам, мошенико! — изсъска му Пол. — Виждам и бялото на очите ти!

Но Карю продължаваше да мълчи. Сякаш вбесен от това, с внезапно, но не особено чевръсто движение Пиндар извади от колана си малка кама:

— Крясъци, проблеми, суматоха — където са те, там е и той — добави, оглеждайки неуверено другите. Леко олюлявайки се, той насочи камата към своя слуга. — И сега, Карю. Ти проклет мошенико. Ще те убия!

С тези думи той се наклони напред и се строполи тежко и шумно на пода пред тях като посечено дърво.

Докато падаше, от джоба му се изхлузи твърд кръгъл предмет с размерите на бебешки юмрук и падна на пода до него. Незабелязан от никого в стаята, предметът проблесна ослепително, а после се претърколи под леглото.

[1] Ridotto (ит.) — „Намален, малък; малко помещение, вестибюл, фойе“. Тук може да означава и „дупка“. — Б.пр. ↑

[2] Риалто — най-големият мост над Канале Гранде, търговски и социален център на Венеция от края на XVI век. — Б.пр. ↑

[3] Salve (ит.) — „Здравей, здрасти!“ — Б.пр. ↑

ПЕТА ГЛАВА

Остров във Венецианската лагуна

1604 година

Анета стоеше заслушана в звъна на камбаните.

От прозореца ѝ се разкриваше панорама към цялата градина — елегантно подрязаният жив плет, изрядно опънатите лехи на цветята и подправките, всяко на своето място. Съвсем скоро този тучен зелен рай щеше да се къпе в мараня, но сега, в ранното утро, всичко беше все още свежо и благоуханно. Забеляза Анунсиата да минава под прозореца ѝ, както правеше всяка сутрин, с малката си лейка — бяла фигура, която ту се скриваше зад плодните дръвчета, ту се появяваше. Отвъд нея се виждаха стените на прочутата лечебна градина на манастира, след нея редицата кипариси и накрая късче от лагуната. „Това е най-добрата гледка на света — каза си Анета с удовлетворението на вече богат човек. — Това е най-добрата гледка, която може да се купи с пари.“

Протегна се и вдиша аромата на все още свежия и благоуханен въздух около себе си. Днес беше голям ден — племенницата на Франческа щеше да доведе на гости сватбарите си. Бяха поканени всички. Щяха да си прекарат страхотно заедно — с вино, сладкиши и всякакви други лакомства, с които да поздравят щастливите младоженци. И сред тях нямаше да има нито една от онези надуты контеси сред монахините, настояващи само те да присъстват в залата, а всички други да вървят на майната си.

— Не се ли радваш, малкото ми птиченце? — възкликна Анета, протегна ръка към буркана със семена на перваза и внимателно прехвърли шепа от тях в клетката, която висеше от корниза над нея. Вrabчето скочи радостно от пръчката, на която стоеше, и я прониза с очички като катран.

Въпреки предстоящото тържество Анета все още нямаше никакво желание да се облича. На пода пред нея стояха легенът с вода и ленената кърпа, с която току-що се беше измила. Останалите я мислеха едва ли не за луда, задето се миеше толкова често, но старите

навици трудно умират. А освен това вятърът, галещ влажната ѝ кожа, се усещаше почти като хладен. Плъзгаше се по голата и плът и я караше да настръхва от удоволствие.

На известно разстояние от острова, на който се намираше техният манастир, камбаните на катедралата „Сан Джорджо Маджоре“ от съседния едноименен остров, намиращ се близо до остров Джудека, все още звъняха — кух, меден звук. „Зелен звук“ — помисли си без никаква връзка тя. Не беше съзнавала колко много ѝ бяха липсвали тези камбани през всичките години далече отгук. Камбаните и гледката. В онова, другото място гледките не бяха позволени. За никого.

Анета въздъхна. Трябваше вече да се облича. Но беше много приятно да стои така — приятно и доста опасно, като се имаше предвид липсата ѝ на дрехи. Анунсиата се връщаше през градината, като от време на време спираше, за да откъсне някой изсъхнал розов цвят. На ръката ѝ висеше кошничка, пълна с прясно набрани подправки и билки. Ако точно сега вдигнеше глава, щеше веднага да зърне Анета на прозореца. И което беше още по-важното, щеше да я види как стои чисто гола. Анета знаеше много добре, че Анунсиата си дава сметка за присъствието ѝ на прозореца, иска ѝ се да погледне, но не си позволява. По устните на Анета заигра усмивка. Беше забравила колко забавно е да шокира горките монахини.

На леглото зад нея лежаха дрехите ѝ за деня. И макар че времето обещавахе да е горещо, в чест на празненствата днес тя вече беше решила да обуе копринените чорапи с бродираните часовници. Както се полагаше на жена с благосъстояние, най-добрата ѝ риза беше от най-фин ленен плат, толкова тънка, че беше почти прозрачна (сякаш обличаше въздух, както беше споделила веднъж с постулантката или послушницата Евфемия), с най-модерната черна бродерия по деколтето и ръкавите. Над ризата идваше новият ѝ корсаж, доста по-обикновен, отколкото на нея би ѝ се искало, но с двоен ред венецианска дантела около врата. Справи се сама с дантелите на гърба на корсажа, а отпред го дръпна колкото ѝ бе възможно по-надолу, показвайки извивката на гърдите си. Можеше да извика някоя от послушниците, които обикновено идваха да я обличат, но като цяло предпочиташе да се облича сама — не ѝ харесваше тези никаквици да душат из стаята ѝ. И накрая идваше най-хубавото — копринената ѝ

фуста със златни нишки, която прикрепваше към корсажа с шнурчета. Беше толкова красива, че на Анета ѝ дожаляваше всеки път, когато ѝ се налагаше да я крие под ежедневното си расо. Загледа се в налъмите — високи десет сантиметра и инкрустирани със седеф — които беше донесла от чуждите земи. Но се отказа от тях, заменяйки ги в последния момент с чифт брокатени пантофки.

Накрая дойде ред и на косата ѝ. Измъкна внимателно изпод монашеската си шапка две къдрици — по една от двете страни на главата си, като ги оформи умело със слюнка и пръсти. На врата ѝ легнаха две тежки златни вериги. Третата уви около кръста си. От нея висяха ветрилото и молитвеникът.

От една малка дупка в стената над леглото си Анета измъкна кръгъл предмет, увит в стар парцал — беше парче посребрено стъкло в рамка. Вдигна го така, че да се види в отражението му. Да! Използването на огледала беше абсолютно забранено тук, но нея какво я интересуваше? Краткият ѝ живот бе изпълнен с такива перипетии и изпитания, че отдавна беше решила едно — беше ѝ дошло до гуша от правила. Според някои това беше грехът на суетата. Доста по-тежък от всички останали, които беше извършила напоследък. Ако искаше, можеше да ги изброи — държеше в стаята си врабче като домашен любимец, без да броим кокошките, които отглеждаше в курник точно до стаята си заради яйцата, които ѝ снасяха; носеше непрекъснато коприна и брокат, и златни вериги; имаше безсрамието да стои гола на прозореца и да изкушава останалите с похотливи мисли. Ала най-удовлетворяващ от всички беше грехът на суетата. Така си мислеше тя, докато сега се гледаше в малкото огледало. В продължение на няколко минути сестра Анета, която съвсем скоро щеше да бъде приета за монахиня в манастира „Санта Клара“, се взираше с неподправена радост в забраненото стъкло.

По някое време камбаните сигурно бяха спрели да звънят, защото внезапно Анета си даде сметка, че отново са започнали. Закъсняваше. Това беше повече от сигурно. Затова, като взе от леглото последния предмет, който я чакаше там — малка бродирана торбичка от розово кадифе — и я постави внимателно в джоба си, тя се отправи спокойно надолу, за да се присъедини към останалите сестри за утринна молитва.

ШЕСТА ГЛАВА

През първите няколко минути след събуждането си Пол не бе в състояние да си спомни къде се намира. Беше много тъмно. Той лежеше в легло с балдахин, в много висока стая. Стените бяха покрити с кожена ламперия, а на прозорците бяха спуснати тежки завеси от дамаска, за да блокират дневната светлина. Изведнъж осъзна, че не е сам, че от долния край на леглото някой го наблюдава.

— Констанца?

— Пол, буден ли си?

— Да.

Той се опита да се обърне, но беше пронизан от силна болка между очите.

— Как се чувстваш?

Чу изливането на вода в леген, после почувства на челото си хладна кърпа.

— Не така! — извика. Вдигна ръка към челото си и пръстите му се сблъскаха с цицина с размерите на топка за тенис.

— Божичко!

— Боли ли?

Той прокара пръсти по останалата част от лицето си.

— Носът ми! Божичко, сигурно съм го счупил!

— Напълно възможно — отбеляза Констанца без никакво съчувствие в гласа. — Строполи се по очи на пода. Тук, в тази стая.

— Строполил съм се...

Пол прокара език по устните си. Бяха толкова изсъхнали, че чак се бяха напукали. В устата си усети странен метален вкус — вкус, който познаваше добре, вкус на кръв. По брадата и в косата му бяха залепнали люспици от нещо сухо и черно. О, боже!

Отпусна се на възглавницата и затвори очи. Събитията от предишната нощ започнаха да се връщат в съзнанието му, бавно и болезнено.

— Имам съобщение за теб. От Джон Карю — изрече тя и му подаде чаша с вода.

— Карю? — отвори рязко очи Пол. Обърна се по-бързо, отколкото възнамеряваше, и едва се сдържа да не изреве от болка. — Убих ли го?

— Не.

— Жалко — клепките на Пол изпърхаха и пак се затвориха. — Значи следващия път.

Изненадващо Констанца не направи никакъв коментар. Затова Пол бавно допълни:

— Той винаги е бил хитро... лъжливо дребно копеле, не мислиш ли?

В този момент не можеше да си спомни съвсем ясно точно защо е искал да убие Карю, но чувството на гняв към него беше все още налице, като червено петно, притискащо очите му.

Констанца пак не отговори. *О, добре! И двамата да вървят по дяволите!* Пол остана в своя мрак. Говоренето го беше изтощило, но болката в главата му беше твърде силна, за да го остави да спи. Може би, ако пийне малко вино... Но макар и привлекателна по принцип, сега дори самата мисъл за вино бе достатъчна, за да накара стомаха му да се преобърне. Констанца се канеше да му казва нещо, но колкото и да се стараяше, той не можеше да си спомни какво беше то. В тъмнината на стаята, където той лежеше в буден сън, съвсем неочаквано и едно по едно в главата му започнаха да изплуват късчета от предишната нощ.

Божичко! Внезапно беше съвсем буден.

— Констанца?

— Да?

Пол се обърна бавно и болезнено настрани.

— Снощи тук имаше ли някого? Нямам предвид Карю. Имаше ли някой друг?

— За Амброуз Джоунс ли говориш?

— О, боже!

— Не си ли спомняш, че говори с него? Той ти даде едно писмо.

— Писмо ли? А, да... писмо... — промърмори Пол и започна да рови трескаво из смачканите чаршафи на леглото. — Да, ето го! Дай ми малко светлина, става ли?

Констанца дръпна завесите на близкия прозорец. Пол коленичи на леглото и бързо прочете писмото. После отново легна. Лежа така

доста дълго, вторачен в тавана.

— Той много ти се ядоса — каза Констанца, приближи се и седна до него. — Защо ти се ядоса толкова, Пол?

В едната си ръка държеше чаша вино.

— Не, благодаря — отказа виното Пол. Внезапно се почувства изпразнен, изсъхнал като стар кокал.

— Не е за теб — изрече с присмехулен тон Констанца. А после, значително по-меко, добави: — Кой е този човек, ще ми кажеш ли? Този Амброуз Джоунс, от когото и двамата се плашите толкова много.

— Амброуз ли? — отговори Пол, все така вторачен в тавана. — Не съм много сигурен какъв точно да го нарека. Амброуз е много неща. Вероятно най-близкото определение за него е... колекционер.

— Колекционер ли?

— Наред с много други неща. Работи за човек, когото познавам — един търговец от компанията „Левант“. От Лондон. Човек на име Парвиш. Амброуз събира разни неща за него, всякакви красиви и редки неща — за колекцията му.

— Аха! — кимна бавно Констанца, едва сега започнала да схваща. — Мисля, че съм те чувала да го споменаваш и преди, нали? Някога си работил за него, така ли беше?

— Да, бях негов чирак. Това беше много отдавна — рече Пол и постави ръка на лицето си, проследявайки набъбналите контури на носа и очите си. За миг като че ли отново стана на осемнайсет и се върна в Лондон — снегът се пропиваше в ботушите му, носът му кървеше...

В продължение на няколко секунди стояха в пълна тишина.

— Направил го е, за да ме посрами.

— Кой, Парвиш ли?

— Не. Карю, разбира се — отговори Пол и се отпусна под балдахина на леглото. — Той знае, че Амброуз докладва за всичко в Лондон и иска да ме посрами пред Парвиш — с едно внезапно движение той сграбчи здраво китката ѝ, стисвайки я с палец и показалец. — Но той трябва да ти е казал за това, нали? Ти трябва да си знаела... — С всяка следваща дума стискаше все по-силно китката ѝ, докато накрая тя не примигна от болка. — Точно затова ме извика, нали? И двамата сте знаели, че винаги идвам тук!

— Той не ми каза нищо... — Констанца се опита да се измъкне от него, но той я беше сграбчил здраво, впивайки пръсти в кожата ѝ. — И не знаех нищо за Амброуз, кълна ти се... — Спомни си, че за образован мъж той беше ужасно силен.

— Сигурна ли си?

— Но ако знаех, щях да се съглася с него. Щях да го направя. С радост...

— Така ли било? — извика той и пусна ръката ѝ толкова внезапно, че тя падна назад и удари главата си в таблата на леглото. — Карю винаги е бил умен, не мога да му го отрека — добави, без да я гледа. — Прекалено умен за свое собствено добро.

С тези думи Пол Пиндар стана от леглото и отиде на малкия балкон на Констанца — редица издадени арки, надвиснали над един от завоите на канала. Амброуз значи. Божичко! Ама какво си е мислел Карю? Пол прокара нервно пръсти през косата си, а после ги плъзна по наболата по бузите му брада. Все още беше много рано, но слънцето вече осветяваше ярко стените на отсрещния палацо. Изпъстрените му с орнаменти и замазани с хоросан стени бяха облени с онзи розовеещ нюанс, така характерен за Венеция — в неговия занаят биха могли да го нарекат всякак, от „женска руменина“ до „нежна орхидея“ — но той никога не успя да намери подходящата дума, за да го опише. Вдиша познатата миризма на канала под него. Днес щеше да бъде горещо, значи каналът щеше да вони. Вгледа се във водите му — изглеждаха подканящо хладни и зелени. Обикновено Пол беше очарован от тази гледка — от отраженията на сводестите прозорци във водата, от виковете на гондолиерите, плъзгащи се в двете посоки, от играта на светлосенките. Но сега единственото, за което беше в състояние да мисли, при това с изключително раздразнение, бе, че неговата гондола я нямаше. И не беше никак трудно да се отгатне защо — от Карю също нямаше и следа.

— Карю казва, че ти си на крачка от пълния банкрут — сякаш разчала мислите му, заговори зад него Констанца.

— Така ли казва? — отвърна Пол, все така на балкона, без да се обръща. — И какво още казва?

— Че всички във Венеция го знаят. Всички търговци.

— И какво още?

— Че си престанал да търгуваш. Че вместо това си изгубил парите си на хазарт. Или за пиене — нареждаше Констанца без капчица страх. — Че си срам за почтената компания „Левант“.

При тези думи веждите на Пол се стрелнаха рязко нагоре.

— И това го твърди Карю?!

— О, не. Мисля, че точно това го каза твоят приятел Амброуз Джоунс — отговори накъсано Констанца.

— Хммм — изломоти Пол и пак затвори очи, за да пребори поредната вълна на гаденето.

— Хммм? Това ли е единственото, което ще кажеш?

— Щом толкова искаш да знаеш, Амброуз малко преувеличава — отговори меко Пол. — И какво още каза Амброуз? — допълни с искрено любопитство.

— Мисля, че всичко останало може да се нарече вариации на същата тема. Според него се говорело, че искат да те изгонят от компанията.

— Наистина ли?

— Толкова ли пиан беше снощи, за бога?! — възкликна Констанца, вече неспособна да сдържи възмущението си. — Съвсем нищо ли не си спомняш?

Пол не отговори.

— Той беше много ядосан.

— Това вече стана ясно.

— Беше бесен, твърдейки, че прахосник и пияница като теб нямал място в компанията на уважавани търговци! Че прахосник, пияница и курварин като теб нямал работа в компанията на почтените търговци! — продължи тя, набирайки все повече скорост.

— Курварин ли?

— Мисля, че точно такава дума избра.

— О, Констанца! — най-сетне благоволи да се обърне към нея Пол. — Много съжалявам! Понякога Амброуз наистина прекалява!

Върна се на леглото, прегърна я нежно и я притисна към себе си. Тя не се отдръпна — просто отпусна глава на гърдите му. Усети ръката му върху косата си, как я гали нежно, както правеше често преди толкова много години. Долови познатото му ухание.

— Тази въздишка си я биваше!

— Аз ли бях? — Сега беше ред на Констанца да затвори очи.

Едва сега започваше да осъзнава колко уморена беше всъщност, уморена като куче. Не беше спала от цял ден и две нощи. *И сега бих могла да спя цяла вечност. Но с радост, любов моя, щом ти си до мен!* Ала не каза нищо. Вместо това, вече доста по-спокойно, попита:

— И какво ще правиш сега? Имам предвид с Амброуз?

— Амброуз ли? Той изобщо не ме притеснява. Карю е този, с когото трябва да се разправа — отговори той и тя усети как пръстите му се стягат около косата ѝ и рязко я дръпват.

— Карю те обича...

— Уви, но единственият човек, когото Карю обича, е самият Карю!

Отново настъпи мълчание. После първа се осмели да заговори тя:

— Според него ти си почти полудял от скръб.

— Така ли било?

— Почти полудял от скръб и ярост.

Тук Пол не можа да каже нищо.

— Заради момичето. Онова, което е останало в Константинопол.

— Карю е мой слуга — отговори тихо Пол. — Какво би могъл да знае той за тези неща?

— Надали ще повярваш, но той чака тук цяла нощ! Не мисля, че е искал да те посрами. Според мен той вярва, че така ще те спаси...

— Да ме спаси ли? Ако питаш мен, единственото, което иска да спаси, е мършавата си кожа! Ако аз се разоря, той губи препитанието си. Просто и ясно. Ти не го познаваш така добре като мен, затова му се връзваш. Къде е той, между другото?

— Джон ли? Щяло да има някаква сватба, която ще се състои на Джудека или някой от онези острови. Не си спомням точно кой — отговори Констанца и едва сдържа прозявката си. — В някакъв манастир.

— Сватба ли?

— Да — сви рамене тя. — Някакво момиче, доколкото разбрах.

— Винаги има някакво момиче — промърмори той.

Все така оборила глава върху гърдите му, Констанца се заслуша в дишането му. Усети как ръката му в косата ѝ се отпуска и накрая се отпусна и тя, и заспа.

* * *

Този път трябва да беше спал доста време, защото, когато пак отвори очи, главата му се беше прояснила и единствената болка, която усещаше, беше в пикочния мехур. Някой беше пуснал завесите и единствената светлина, която нахлуваше в стаята, беше от лъч светлина, промъкнал се между тежките завеси. По силата на светлината Пол предположи, че е доста късно, вероятно следобед. Обикновено досега трябваше да се е появила прислужницата на Констанца, да дърпа завесите, да разчиства чашите и хвърлените пилешки кости от предишната нощ, да носи чисти чаршафи и гореща вода за измиването на господарката си (Констанца беше много взискателна в това отношение). Но сега нямаше никого. Може би самата Констанца не е искала да бъде безпокоена. Въпреки всичко нещо го притесняваше — мисъл, която човъркаше периферията на съзнанието му. Заслуша се за останалата част от прислугата, движеща се из двореца, за някакво прошепнато предупреждение, за скърцане на дъски или изпуснато ведро. Нищичко, нито звук. В ушите му звънна гробовна тишина. В далечината чу църковни камбани, отброяващи цял час.

За миг се запита дали Карю е все още на сватбата, дали вече са венчали момичето.

Огледа стаята. Забеляза масичката до леглото, покрита с турския килим, празната винена чаша, захвърленото тесте карти. Дървената ламперия по стените се редуваше с ламперия от кожа, по която бяха изрисувани изящни цветя и райски птички с контури от златен варак. Над една от раклите до стената очите му попаднаха върху парче ламперия, която му се стори по-бледа от останалите. После си спомни, че някога там беше стояло огромно огледало с позлатена рамка и се запита къде ли го беше преместила Констанца.

Спомни си как някога беше дошъл тук като млад мъж — в същата тази стая, от която тя като че ли беше станала неразделна част. Но надали би могло да има по-подходяща обстановка за нея. Тогава той се чувстваше като поклонник, търсец своята мадона. Помнеше съвсем ярко и агонията от очакването, когато я зърна за първи път, като

че ли подобно същество — митологичен звяр, сирена или сфинкс — беше твърде красиво за очите на смъртните.

Беше ги посрещнала майка ѝ — самата тя в младостта си една от най-прочутите куртизанки на Венеция. Беше им сервирала сладки и вино в позлатени бокали. Пол си спомняше как тя беше оставила него и спътника му Франческо в преддверието и ги беше накарала да чакат — за време, напълно достатъчно да се покаят (ако имат подобно желание) за колосалната сума, която трябваше да платят, за да имат щастието да бъдат представени на най-прочутата куртизанка на Венеция. Сега Пол се присмя на своята по-млада и по-глупава същност на капризите и арогантността на двама младежи, изведнъж открили благините на богатството. Защото сумата беше толкова безразсъдна, че през трите седмици, в които бяха накарани да чакат първото си представяне, дори само мисълта за нея му бе причинявала прилошаване и бе извиквала по челото му постоянна пот като на болен човек.

Вярно, че преди беше влизал при обикновени жени. Те се намираха лесно около театрите на Съдърк, на които той и останалите чираци бяха чести посетители, но ако сега бе смятал, че ще види поредната такава жена, то скоро му предстоеше да установи, че е бил в дълбока заблуда. Двамата с Франческо стояха в преддверието подобно на двойка маймуни в своите ушити точно за целта кадифени панталони. Когато си спомни за този момент и за абсурдния начин, по който изглеждаха, той не можа да не се усмихне. Нямахше никакъв спомен точно колко бяха чакали, докато влязат — единственото, което си спомняше, бе, че след цяла вечност вратите се бяха разтворили и им бяха разкрили стая, пълна със свещи — толкова много, че в стаята беше светло като ден. И сред тези свещи ги чакаше тя, в апогея на ослепителната си красота — със спускаща се като водопад по раменете ѝ тъмна коса, облечена в най-фините одежди от златоткан брокат, с пръстени на ръцете и бижута по врата. А после се изправи, за да ги посрещне. Когато го погледна, тя го накара да се чувства така, сякаш беше надарен с красотата на Парис и със силата и ума на Одисей. Че той и само той е единственият мъж на света, когото тя желае.

Роля ли беше играла тя в оня първи ден? Пол не си спомняше. Но онова, което помнеше, бе, че тогава тя беше заговорила с тях по начин, по който той никога досега не беше чувал жена да говори — за

Данте и Ариосто, та дори за онзи вулгарен Аретино. А те двамата с Франческо просто бяха стояли пред нея с крака, омекнали като памук, неспособни да откъснат очи от тази неземна красавица.

Но тогава той беше толкова млад... С едно тръсване на глава сега Пол се отърси от мечтанието си. В свивката на ръката му, топла и нежна, лежеше все още спящата Констанца. Той се приведе и вдиша аромата на косата ѝ. Тя ухаеше на мускус и на нещо друго, нещо сладко (може би виолетки?), смесено с по-силните женски миризми на кожата и потта.

Той усети, че се възбужда. Целуна рамото ѝ, а после все още изпръхналите му устни се плъзнаха по гладката ѝ кожа. Тя лежеше с гръб към него. Помисли си да я обладае още на мига, както най-често обичаше да прави — докато е все още топла, мека и податлива. Усети как при самата мисъл за това започва да набъбва. Плътта на задните ѝ части беше хладна на фона на неговата жега, когато дръпна ризата ѝ нагоре — но нямаше никакъв смисъл, натискът в пикочния му мехур вече му причиняваше болка и той разбра, че първо ще се наложи да се изпикае, преди да предприеме каквото и да било друго. Измъкна се непохватно от леглото и се насочи към мястото, където винаги държаша гърнето — зад един параван в ъгъла на стаята. По пътя обаче се спъна в нещо голямо и твърдо.

Пол изруга шумно и Констанца се събуди.

— Коза? — запита, докато го наблюдаваше как се показва иззад паравана, обут само по чорапи. — Какво има?

— Нищо. Просто се спънах. Снощи, да не би да съм изпуснал нещо? — попита, докато се връщаше в леглото и я придърпваше обратно към себе си.

— Не мисля. Защо?

— Защото мисля, че току-що намерих нещо, което е мое — отговори той и започна да смъква ризата от раменете ѝ, откривайки едната ѝ гърда.

— Пол...

— Легни! Позволи ми да те погледам! — заповяда ѝ той.

Тя послушно легна обратно и се вторачи замислено в него.

— Къде е огледалото? — попита той с устни върху гърдите ѝ. — Онова, което стоеше на стената.

— Какво? О, това ли — сви рамене Констанца. — Просто е на поправка, това е — кратка пауза. — Пол, не можеш просто да се появяваш ей така и да очакваш, че... след всичкото това време...

Тя се измъкна от него и седна в леглото. Двамата се втренчиха един в друг. После внезапно настроението ѝ се промени. Само с едно движение тя се претърколи в далечния край на леглото, присмивайки му се през рамо.

— След всичкото това време, Пол Пиндар — рече, — няма ли да попиташ поне за здравето ми, а?

На фона на тъмната кувертюра на леглото тялото ѝ изглеждаше сладно, златисто. И върху двете ѝ задни бузи той зърна по една трапчинка.

— И сам виждам, че сте в идеално здраве, доня Констанца! — контрира я той. Ръцете му бяха приятно топли и сухи, когато проследи трапчинките с пръстите си. — Перфектна както винаги, ако ми позволите дързостта!

Тя протегна ръка и постави нежно длан върху бузата му.

— Сигурен ли си? Имам предвид за това?

— Кое това?

— Много добре знаеш какво имам предвид!

— Просто легни и ми позволи да те погледам.

— Отлично знаеш, че искаш да направиш нещо много повече от това само да ме гледаш — отсече тя, дръпна се от него и седна отново на леглото, като кръстоса ръце пред гърди.

— Искаш да знаеш дали ще мога да ти платя ли?

— Е? — Констанца невъзмутимо задържа погледа му.

— Това става ли, милейди? — попита той и вдигна между пръстите си малък предмет.

— Какво е това?

— Скъпоценен камък.

— Скъпоценен камък ли? — възкликна тя и застина. — Какъв по-точно?

— Отвори и ще видиш! — Пол постави увития в парче плат камък в обърнатата ѝ длан. Тя го поддържа известно време, като че ли нямаше желание да го докосва.

— Не се тревожи, не хапе! — засмя се той, когато забеляза изражението ѝ. — Спечелих го на карти!

Констанца пребледня.

— Не може да бъде! Спечелил си го на карти?

— Да — кимна Пол и я изгледа озадачено.

— Мадона миа! Не мога да повярвам! — Разгъна внимателно плата и се загледа в камъка, който проблясваше в тъмночервено в сумрачната стая. После промърмори само: — О!

— О? Само това ли ще кажеш?

— Шпинел — съобщи учтиво Констанца.

— Да, шпинел, при това много добър! Само не мога да разбера какво толкова смешно има.

— Просто за миг си помислих... — започна Констанца, но не довърши и сложи ръка на гърлото си. — Няма значение!

— Какво по-точно?

— Нищо. Нищо особено — отговори тя и се засмя. — Просто напоследък се носят разни приказки...

— Приказки за какво?

— За големия диамант — „Синевата на султана“. Онзи, който Дзуане Мемо дава като награда в голямата игра на карти — отговори тя. И в мига, в който думите излязоха от устата ѝ, Констанца разбра, че е допуснала огромна грешка.

— „Синевата на султана“ ли? Имаш предвид османския султан? Сигурна ли си, че се нарича така?

— На султана или на шаха, нещо такова — опита се да омаловажи тя новината си. — Вероятно не съществува, може би е просто поредната клюка от Риалто... Знаеш как се говорят всякакви неща. Това обаче си е съвсем реално! — добави в опит да смени темата и вдигна червения скъпоценен камък към лъча светлина. — Макар и само шпинел, той е много красив. Изрязан е съвършено — прокара внимателно пръст по повърхността на камъка. — Не е най-добрият, който съм виждала — рече замислено, — но в никакъв случай и най-лошият. А Карю казваше, че напоследък непрекъснато губиш на хазарт.

— Ами... — започна да казва нещо Пол, но размисли и завърши: — Нека просто кажем, че напоследък се интересувам доста от размяната на чуждестранни стоки.

— Така ли? Но защо трябва да ми говориш така загадъчно?

— Няма никаква загадка. Просто нашият занаят вече не е така сигурен, както беше някога. По множество причини. Но скъпоценните камъни никога не губят стойността си.

— Заменил си акции от твоята безценна компания „Левант“ за скъпоценен камък?

— Бързо схващаш, дона Констанца! Е, харесва ли ти?

— Красив е. Какъв цвят само! Като най-доброто червено вино на света!

— Днес смятам да го занеса на Просперо, за да го оцени. Нали помниш Просперо Мендоса?

— Търговецът на скъпоценни камъни ли? Ма черто^[1], всички го познават!

— Ще го попитам и за онзи диамант. Няма начин да не знае!

Констанца се загледа в голия задник на Пол, докато слизаше от леглото и се насочваше към прозореца. Но защо всички англичани са толкова бели? Най-хубавото обаче бе, че той беше останал при нея, сега се канеше да легне с нея така, както правеше някога, а нейното сърце пееше ли, пееше радостно.

Остави шпинела встрани и с последните си останали сили се опита да се успокои. Знаеше, че точно това е моментът, когато трябва да му каже да забрави за диаманта, да го предупреди в никакъв случай да не се забърква с Дзуане Мемо — но сега единственото, което имаше значение за нея, бе да не му позволи да види радостта ѝ, никога да не му даде да разбере, че ѝ идваше да се разплаче от радост, когато го виждаше. Това беше най-важният урок, който беше научила от майка си още преди много години — беше го научила на много голяма цена, но сега ѝ беше невъзможно да забрави. Желанието към мъжа или отвращението от него — каквито и чувства да те изпълват — не трябва да се показват никога от една куртизанка, трябва да бъдат неизменно прикривани зад нейната маска. От това зависеше всичко, целият ѝ живот.

И стана така, че тъкмо поради тази причина единственият човек, в когото Пол би се вслушал, единственият човек, който би могъл да го спаси, не каза нищо. Като изобрази на лицето си ленива усмивка, Констанца се отпусна в средата на леглото и изрече:

— Приемам твоя шпинел с огромно удоволствие! — Потупа леглото до себе си. — А сега виене^[2], скъпи мой! — Протегна ръце

над главата си и позволи на една от красивите си гърди да се изсипе от деколтето на ризата, докато го наблюдаваше как я гледа. — Виене, скъпи Пол! Съвсем скоро ще установиш, че мен също много ме бива в търговията!

[1] Ma certo (ит.) — „Но, разбира се“. — Б.пр. ↑

[2] Viene (ит.) — „Ела“. — Б.пр. ↑

СЕДМА ГЛАВА

Сватбарите най-сетне идваха.

Анета и още две от монахините хористки — сестра Урсия и сестра Франческа, заедно с послушницата Евфемия наблюдаваха малката флотилия от гондоли, която се приближаваше към техния остров през лагуната.

— Мислите ли, че са те?

— Разбира се, че са те! Ето ги, пристигат!

Четирите се бяха качили в една от спалните на най-горния етаж, обикновено заета от пансионери. Прозорчето в стаята беше високо в стената, обаче те бяха натрупали три пейки една върху друга и сега с нетърпение наблюдаваха пристигането на гостите. Това беше едно от малкото прозорчета, които даваха възможност да се надникне във външния свят. Както всички по-млади монахини от „Санта Клара“ добре знаеха, оттук се разкриваше най-обширната панорама към лагуната, на север към остров Джудека и към самата Венеция, както и към всички лодки или гондоли, които наближаваха манастира.

— Хайде, слизайте! Всички! Искам и аз да погледна! — разбута останалите Анета. — Ще погледна с това!

Извади от джоба си малък цилиндър, покрит с шагрен и с дължина приблизително колкото панаирджийска свирка, изгони другите и се настани пред прозореца.

— К'во е туй? К'во държи тя в ръката си? — развика се сестра Евфемия, най-младата от тях — дете на не повече от дванайсет-тринайсет години, и заподскача от крак на крак.

— Нарича се далекоглед, а ти говори по-тихо, става ли? — сръза я Анета. — Сестра Маргарета веднага ще дотърчи, ако ни чуе! — Приблужи цилиндъра до едното си око и замижа с другото. Първоначално единственото, което виждаше, беше ослепителното отражение на светлината от зелените води на лагуната.

— Пак си влизала в стаята на сестра Пурификасион^[1], а? — прошепна Урсия.

— По-скоро го е откраднала — изсумтя сестра Франческа и по лицето ѝ се изписа неодобрение.

— Не съм го откраднала, само го взех назаем — отвърна Анета, докато бавно оглеждаше лагуната. — Ще го върна на старата Чистофайница още утре... Охо!

— Какво?

— Работи! Виждам ги, наистина ги виждам...

— О, слава на Бога! Едва не излязох от кожата си! — възкликна сестра Евфемия и сложи ръка на гърди. — Ето, вижте как бумти сърцето ми!

— Дай да погледна! В крайна сметка това е моята племенница! — започна да дърпа робата на Анета сестра Франческа.

— Имай търпение, сестро!

В малкия кръг, който ѝ предоставяше далекогледът, Анета зърна флотилия от лодки, украсени празнично с пъстроцветни панделки. В тях се бяха струпали двайсетина души. В една от тях Анета видя и булката — племенницата на Франческа — Отавия, бивша пансионерка в манастира, и двете ѝ шаферки, които се разпознаваха лесно по спуснатите им свободно коси. В останалите лодки бяха сватбарите — група от предимно млади мъже и жени, които придружаваха булката и младоженеца на сватбените им гостувания.

— Тук са! — невероятно вълнение стисна стомаха на Анета, но в следващата секунда тя едва не изпусна далекогледа. — О, не!

— К'во? К'во има сега? — обади се моментално малката Евфемия с пискливия си детски гласец.

— О, млъкни най-сетне, Евфемия, никой няма да ни хване! А ти престани да ме дърпаш, Франческа! — рече Анета и я срита нетърпеливо. — Ей сега ще ти дойде редът! Просто... *Мадона!* — извика, дръпна се моментално от прозореца и облегна гръб на варосаната стена. — Той гледа право към мен!

— Кой? Кой би могъл да гледа право към теб? Нали каза, че...

— Евфемия! Само още една дума и ще ти ударя шамар! — изсъска Анета. — О, не! Това не може да бъде!

Пак се изправи до нивото на прозореца, сложи далекогледа пред окото си и затърси малката флотилия от гондоли в лагуната.

Сватбарите с всичките си труфила вече бяха съвсем близо — можеха да се видят и с просто око. Анета притисна далекогледа до

окото си и този път вече нямаше никакви съмнения. Един мъж, който се намираще в края на последната гондола, държеше в ръка същия далекоглед като нейния. Имаше слабо, жилаво тяло и буйна, рошава, къдрава коса, която падаше до раменете му. От колко време беше насочил далекогледа си към това прозорче на манастира, тя не знаеше. А сега, все така гледащ към нея, той повдигна ръка и бавно помахаше. После, не особено сигурен дали е привлякъл вниманието ѝ, той бавно и целенасочено сложи ръка между краката си и похотливо разтърси бедра.

Анета пусна далекогледа като ужилена. Той падна с трясък на пода. Тя слезе от прозореца, зачервена като домати.

— Какво става? Кажи! — струпаха се около нея останалите.

— Нищо. Няма нищо... Аз просто... мисля, че вече трябва да върна далекогледа на сестра Пурификасион. Това е.

И с тези думи тя изхвърча от стаята, оставяйки останалите сестри да чуруликат зад нея като врабчета.

* * *

Сватбарите бяха поканени в голямата зала, където вече ги очакваха традиционните за подобни случаи лакомства — вино от запасите на манастира, сладкиши и бисквити, приготвени от самите монахини. В шумно и весело настроение, което подсказваше, че това не е първото им посещение, гостите се струпаха в залата и веднага се захванаха да ядат сладкишите и да пият виното, които им бяха поднесени. Както изискваха правилата на манастира, монахините стояха в отделно отделение на залата, изолирано от общата зала с железна решетка. По-младите сред тях и най-вече сестрите Франческа и Урсия, се приближиха до решетката, извикаха булката и започнаха да опипват дантелата на врата ѝ и броката на булчинската ѝ рокля. След известно време в стената срещу решетката на монахините се отвори врата и през нея излезе трета група — пансионерките на манастира, млади момичета, които не бяха предвидени да полагат обет, а бяха изпратени от семействата си на пансион тук, за да усвоят някои умения като бродерия и катехизис, докато им открият подходящи съпрузи. Когато ги видя, младата булка Отавия, която само до преди няколко

седмици беше сред тях, изписка радостно и сред смях и сълзи всички започнаха да се прегръщат и целуват за наслада на цялата компания.

Само един от присъстващите като че ли не желаше да се присъедини към веселото настроение. С кисело изражение на лицето Анета седеше сама в задната част на отделението на монахините. Отказа и виното, и сладкишите, които ѝ бяха предложени. След известно време към нея се приближи Урсия и попита:

— Може ли да седна при теб?

Анета сви рамене, но се плъзна по пейката, на която седеше, за да ѝ освободи място.

— Какво има? — попита Урсия, забелязала смръщената ѝ физиономия. — Да не би сестра Пурификасион да те е хванала как връщаш далекогледа ѝ?

— Старата Чистофайница да ме хване? Мен? Никога!

— Значи нещо си видяла. Имам предвид през далекогледа — продължи Урсия, малко прекалено проникателно за вкуса на Анета.

И тя се замисли отново за онзи мъж, за мястото, където беше сложил ръката си, видя отново силата и заоблеността на бедрата му.

— Това не е твоя работа! — отсече Анета, изправи се и изтръска от полите си няколко невидими трохи.

Въпреки сумрака, в който седяха, тя видя как Урсия я поглежда изпитателно, а после отвърща очи. Жената имаше силно лице, с високи скули. Не беше особено хубава, но имаше красиви устни, които се извиваха в крайчетата, когато се усмихваше. Анета се запита какъв ли е цветът на косата ѝ под строгия монашески воал — може би русолява, но не беше възможно да се каже. Във всеки случай не и черна. За миг през главата ѝ мина мисълта да сподели с Урсия онова, което беше видяла през далекогледа. Понякога ѝ се струваше, че харесва Урсия, чиято непочтителност към живота на манастира и чието остроумие достойно съперничеха на нейните. Имаше моменти, когато можеше да мисли за нея почти като за приятел, защото след завръщането си от другото място тук се чувстваше много по-самотна, отколкото си беше представляла. Освен това Анета беше почти убедена, че Урсия ще възприеме историята ѝ по-скоро като забавна, отколкото като шокираща. Тя самата също щеше да се смее — и по-точно да се залива от смях — ако това се беше случило с някоя друга сестра. Но по

някаква неизвестна причина като че ли не можеше да събере сили да си признае.

Накрая, когато установи, че няма да изкопчи нищо повече от Анета, Урсия се изнесе обратно към трапезарията, оставяйки я на собствените ѝ мисли.

Той няма как да е видял лицето ми, нали? Надникна през решетката към сватбарите в общата зала. *Не, невъзможно. Все пак аз през цялото време държах далекогледа пред лицето си! Той трябва да е видял само отблясъка от него, нищо повече.* Прибра под монашеската си шапка къдриците, които тази сутрин така старателно беше измъкнала и притеснено огледа гостите в търсене на мъжа от гондолата. Но не, той не беше сред тях. Може би е сгрешила, може би в крайна сметка той не е бил един от гостите, а лодката му просто се е смесила с останалите. Въоръжена с тази успокояваща мисъл, тя постепенно възвърна самообладанието си, събра достатъчно смелост да се премести към предната част на тяхното отделение и да се смеси с останалите.

В един от ъглите на общата зала един от сватбарите беше издигнал нещо като сцена за куклено представление от платнище на жълти и червени ивици, и куклите вече се показаха. Анета се настани, готова да се наслади на спектакъла.

А после, внезапно, затаи дъх. Това беше той. Да, определено беше той. Излизаше иззад сцената на куклите. Значи ето къде се е криел! Кафяви очи и смръщен поглед (нещо ѝ подсказа, че би познала този поглед навсякъде), тъмна къдрава коса, падаща върху раменете му. От колана му висяха множество кухненски ножове. Значи тях бе видяла да проблясват на кръста му. Докато тя го наблюдаваше, той се отдръпна назад, огледа набързо тълпата, очакваща представлението, и когато се увери, че никой не го гледа, се промъкна тихичко през вратата на пансионерките към манастирската градина отзад.

* * *

След като по-голямата част от монахините бяха заети изцяло с гостуването на сватбарите, а и след започналото куклено

представление, нямаше нищо чудно, че градината беше празна, когато Анета се озова в нея.

Не бе имала възможност, разбира се, да тръгне след натрапника през вратата на пансионерките — беше възпрепятствана от металната решетка, която отделяше монахините от гостите. Вместо това, без нито за миг да се замисля какво ще каже или ще направи, ако случайно го настигне, Анета се беше върнала по коридора, отвеждащ до трапезарията, после беше минала през кухните, а накрая и през всички килери и складове, които се намираха точно до зеленчуковата градина.

Беше тичала толкова бързо, че когато стигна до кухнята, беше останала почти без дъх. Освен Дебелата Анна, кухненската прислужница — глухоняма и толкова тъпа, че дори кукленото представление не беше по възможностите ѝ — която седеше и белеше моркови, Анета не видя никого друго. В двора след кухните спря за миг до един чучур, за да си поеме дъх.

Това беше част от манастира, която напоследък нямаше причина да посещава, но която се оказа абсолютно същата, каквато я помнеше. Ято бели гъски ѝ изсъскаха, когато мина покрай тях. Малко по-нататък легеше котарак и ближеше козината си, която изглеждаше черна на фона на червените плочи. Колко странно! Преди беше живяла почти в кухните, когато беше послушница, което ще рече нищо повече от слугиня. Но сега, когато се беше върнала в манастира със собствена зестра, благодарение на което я направиха монахиня, всичко се беше променило. Сега тя беше точно толкова важна, колкото и надутите контеси — и със сигурност точно толкова богата като тях.

От двора Анета се отправи предпазливо към зеленчуковата градина. Когато стигна, спря, за да се ориентира. Беше точно по обяд или някъде там и в градината беше горещо и тихо. Даже кипарисите, подредени около манастирските стени, не хвърляха сенки. Малко по-нататък, близо до основната постройка на манастира, се виждаше входът към лечебната градина с нейните строго подредени, симетрични лехи, където се отглеждаха редките медицински растения, разнасящи славата на техния манастир. Но ако отидеше там, щеше да бъде забелязана много лесно, затова тя реши да остане в цветната част на градината. Влезе в розовата градина — цветовете на червените, бели и розови рози се бяха отпуснали от обедната жега. Оттам премина под тунела от преплетени лимонови дръвчета. Тихо жужене ѝ напомни,

че се намира съвсем близо до кошерите. Стресна се и се скри зад живия плет. Сред кошерите се разхождаше сестра Вирджиния, една от най-възрастните сред тях, но беше обърната с гръб към Анета, а на главата си имаше огромна шапка с мрежа. Анета прецени, че сестрата няма как да я види, затова продължи предпазливо по алеята под дърветата.

Въпреки че го беше видяла от разстояние, при това през далекогледа, за Анета нямаше никакво съмнение, че мъжът, когото беше забелязала да се измъква в градината, е мъжът от гондолата. Какво си мислеше той, че прави? Анета се замисли за погледа му. Познаваше този вид поглед — мрачен и едновременно арогантен. Очевидно си въобразяваше, че може да се вмъкне сред тях, а после да се хвали пред приятелите си. Имаше моменти, когато си мислеше, че на онова, другото място бяха по-добре, защото там никога не виждаха мъже — освен ако не се броят онези без тестисите — евнусите, кастрираните. Въпреки че някои от момичетата се влюбваха и в тях.

Колкото повече вървеше, толкова по-горещо ѝ ставаше. Изпод шапката ѝ започнаха да се измъкват кичури, усещаше, че ризата е залепнала на гърба ѝ от пот. С изключение на сестра Вирджиния с нейната пчеларска шапка, в тази част от градината нямаше никого друго. В далечния край, близо до стените, граничещи с лагуната, тя зърна пътека между живия плет, в чийто край се виждаше малка беседка с каменна пейка. Прималяла от горещина, Анета се отпусна с благодарност под сянката на дърветата, обгърнали беседката. Даже през дебелия плат на полите ѝ камъкът беше хладен. От другата страна на живия плет до ушите ѝ достигна звук от вода — фонтан или може би извор. И точно в този момент ги чу — два гласа, мъжки и женски, говореха и се смееха тихичко.

Анета моментално хукна обратно по пътеката, повдигайки полите си. Зави зад края на живия плет и се озова наред кръгла полянка, в чиито център се виждаше фонтан със статуя. Но не, беше сгрещила, тук нямаше никого. Тъкмо си казваше, че от горещината започват да ѝ се причуват разни неща, когато с периферното си зрение забеляза нещо — някакъв проблясък, нещо цветно, което пробяга пред входа към тази полянка. Анета побягна обратно. Първоначално хукна надолу по пътеката, но после размисли и заобиколи живия плет, озовавайки се отново в беседката. Но все така ни жива душа наоколо.

Анета се насочи пак към каменната пейка и тежко се отпусна на нея. В този момент усети как около врата ѝ се плъзва ръка, а друга притиска устата ѝ. Скочи веднага — или поне се опита — но нямаше никакъв смисъл. Държаха я здраво. Даже когато се опита да завърти глава, за да види кой е нападателят ѝ, онзи, който я държеше така лесно, някак си успяваше да стои далече от погледа ѝ, а колкото повече се дърпаше тя, толкова по-силно я стягаха ръцете му. Тези пръсти на гърлото ѝ неговите ли бяха?

Неспособна да помръдне глава, Анета реши да рискува и с десния си крак срита човека зад себе си колкото сили имаше.

— Ооох! — ръцете моментално се свлякоха от врата ѝ. Препъвайки се, Анета изхвърча от беседката.

— Сестро! — провикна се нечий глас зад нея.

— Какво...

— Аз съм!

Анета се обърна.

— Урсия?!

Нямаше никакъв мъж. Само сестра Урсия, превиваща се от смях.

— Какво в името на всички светии, те накара да постъпиш така с мен? — извика гневно Анета.

В продължение на известно време Урсия не беше в състояние да отговори — толкова силно се смееше. Накрая промърмори:

— Това беше шега, разбира се! — Триейки сълзите от очите си, тя се измъкна иззад каменната пейка. По робата ѝ бяха прилепнали листа и клонки. — Де да можеше да видиш лицето си!

— Мислиш, че е смешно, така ли? — възкликна Анета и докосна внимателно гърлото си. — Уплаши ме до смърт! — Отпусна се до живия плет, облегна гръб на него и свали монашеския воал от главата си.

— Съжалявам, че съм те уплашила толкова — отговори вече по-сериозно Урсия, приближи се и седна до нея. Лицето на Анета беше червено като домат. — Много си зачервена. Добре ли си?

— Да, ще се оправя. Просто имам нужда от малко почивка — отговори Анета и прокара пръсти през косата си — беше приятно да проветри главата и врата си. — Мадона! Никога не съм си представяла, че си толкова силна!

— А ти се бореше като давеца се котка!

— Помислих си...

— Какво си помисли?

— Помислих те за мъж.

— Какъв мъж?

— Онзи от гондолата. Той също имаше далекоглед като онзи на дъртата Чистофайница.

— И ти реши, че той е тук?

— Видях го да излиза в градината през вратата на пансионерките. Сигурна съм, че го видях! И го последвах.

— И видя ли го?

— Не. Обаче го чух. Сигурна съм! Чух два гласа — мъжки и женски. Говореха си, смееха се. На малката полянка край фонтана — поясни тя и посочи към другата страна на живия плет.

— Но ти също си била там — не ги ли чу?

— Кой, аз ли? Не. Аз търсех теб — отговори Урсия и сви рамене.

— Но според мен просто ти се е причуло — горещината често причинява това — потупа Анета по ръката, подаде ѝ монашеския воал и рече: — По-добре вече го слагай. Камбаната за молитва отдавна звъня, а знаеш какво ще каже старата Чистофайница, ако закъснеем. Хайде, влизаме ли вече?

[1] Буквално — „Пречистване, очистване“. — Б.пр. ↑

ОСМА ГЛАВА

Анета познаваше много добре характера на сестра Пурификасион. Но щеше да ѝ се наложи да се сблъска с него още веднъж през този ден, когато помощник-игуменката изпрати да я повикат.

— Знаеш ли защо изпратих да те повикат?

— Не, сестро.

— Не, преподобна сестро!

— Не... сестро Пурификасион...

Анета беше приковала очи в малкото разпятие на стената вдясно от главата на възрастната монахиня. Настъпи кратка пауза, след която тя добави:

— Простете, сестро, но винаги са ме учили, че трябва да се обръщаме с думата „преподобна“ само към нашата достопочтена игуменка. Или може би съм се лъгала? — добави смирено. Сведе очи към пода и завърши: — Ако е така, най-смирено моля за вашата прошка!

В продължение на няколко минути по-възрастната жена не каза нищо. Анета чуваше само тих, съскащ звук, бавно поемане на дъх, като че ли жената поемаше въздух през зъбите си — доколкото ѝ бяха останали на тази аристократка, разбира се, помисли си със задоволство Анета. Когато вдигна очи, а после бързо ги отмести, тя видя, че устните на сестра Пурификасион беззвучно се движат. Ала никакво количество молитви нямаше да помогнат на старата Чистофайница да я надхитри.

Сестра Пурификасион от своя страна продължи да съзерцава безмълвно Анета. По някое време се изправи на крака, приближи се сковано и застана зад нея. Но все така не отронваше думица. Единственият звук в стаята беше бастунът със сребърна дръжка, който потропваше нетърпеливо по пода.

— Както изглежда, вчера сме имали нежелан посетител.

След продължителната тишина Анета едва не подскочи стреснато от гласа на другата монахиня.

— Така ли?

— В градината.

— О!

— Това няма нищо общо с теб, нали така, сестро?

Когато Анета не отговори нищо, тя допълни:

— Знаем, че е бил в градината, защото този... монаркино стъпкал една от цветните лехи на сестра Анунсиата и счупил няколко клона от нейното най-красиво крушово дърво, докато се катерил по стената, за да избяга. И ни е оставил подарък под формата на едната си обувка...

На плочите пред краката на Анета се приземи мъжки кожен сандал.

— *Монаркино* ли?

— Сигурна съм, че си чувала многократно този термин, сестро. Това е мъж, който обича да се забавлява чрез плътски отношения с монахини!

— О!

— Шокирам ли ви? — Устните на сестра Пурификасион изобразиха нещо, което би могло да мине и за усмивка. — Надали, сестро. *Точно теб...*

Докато възрастната жена говореше, Анета усети някакво раздвижване около краката си. Сведе очи и видя, че сестра Пурификасион е пъхнала сребърната дръжка на бастуна си под полите на расото ѝ и го беше надигнала точно толкова, колкото да открие забранените бродирани пантофки. За миг в стаята се възцари пълна тишина. Някъде извън стените на манастира Анета дочу камбаните на далечна камбанария да отброяват часа от другия край на лагуната.

Сестра Пурификасион закрачи бавно, докато не се озова точно пред Анета. Обрамченото от плътния ѝ воал лице беше съвършено овално, въпреки възрастта ѝ кожата ѝ беше много бяла, по някакво чудо почти без бръчица. „Някога сигурно е била красива“ — помисли си Анета и изненада самата себе си с тази мисъл. Черните испански очи бяха прихлупени — странните, бели, тежки клепачи ги закриваха толкова плътно, че понякога беше трудно да се разбере дали са отворени.

— Онзи, монаркино, както го наричате, няма нищо общо с мен — изрече накрая Анета.

— Видели са те.

— Къде?

— В градината.

— Аз посещавам градината за съзерцание и молитва, както всички нас! — отсече Анета и я изгледа на кръв. — И не съм виждала никого, особено пък неканен гост, докато бях там. А ако някой твърди обратното, значи лъже!

Отново настъпи тишина.

— Аз бях твърдо против, но ти сигурно го знаеш.

— Не ви разбирам. За какво сте били против? — попита Анета, решила, че засега няма да се поддава на провокации.

— Да те допуснем обратно тук при толкова благоприятни условия!

— Благоприятни условия ли?

— Много добре знаеш какво имам предвид! Когато се появи за първи път в този манастир, ти беше обикновена послушница, прислужница. А сега, както разбирам, искаш да бъдеш приета официално в ордена ни — една проста хористка, въобразяваща си, че е равна на нас, достопочтените дами, произхождащи от най-добрите аристократични семейства на Венеция! — Гласът на сестра Пурификасион се снижи, докато не се превърна в шепот, изричайки: — Ти! Ти, която не си по-добра от обикновена...

— Съжалявам, ако ви обиждам с нещо, сестро — прекъсна я Анета, която нямаше никакво желание да слуша как я обиждат. — Както безсъмнено знаете, за мен даде съгласието си игуменката! В крайна сметка аз нося със себе си значителна зестра, от която манастирът има нужда. А самият патриарх реши... — затърси подходящите думи — Самият патриарх напомни на нашата най-достопочтена игуменка, че всички сме равни пред Бога!

— Размерът на твоята зестра няма никакво значение! Познанията ти за света, сестро, са онези, които те правят неподходяща...

— Неподходяща ли? В какъв смисъл? — изгледа я Анета под смръщените си вежди. Разговорът беше поел в посока, която нито една от двете не беше очаквала. — Какво друго бихте очаквали от мен да направя? Та аз бях доведена тук от съвсем крехка възраст! Много добре знаете, че просто нямаше къде другаде да отида!

— Нарушаваш правилото за бедност...

— Не мисля, че съм сама в това отношение — отсече Анета и се загледа многозначително в сребърната дръжка на бастуна в ръката на сестра Пурификасион.

— Освен това отклоняваш от правия път останалите млади сестри! Откакто ти се появи, те станаха прекалено диви и необуздани! Дори Евфемия, която е обикновена постулантка! Ти си водачката, те — твоите верни слуги!

— Ама аз...

— Против правилата на манастира ти държиш в килията си храна и напитки, а те идват при теб, за да бродирате и да четете! Проспиваш молитвите, по време на важните сбирки клюкарствате. Както отлично знаеш, всички тези неща са въпиющи нарушения на правилата на нашия манастирски живот! Приятелството, сестро Анета, може и да е било възможно на онова, другото място — и при тези думи кимна по посока на Анета, — но е крайно време да осъзнаеш, че тук не е!

— Искате да забраните приятелството?

— Приятелството с отделни индивиди е забранено, разбира се! Ако предпочиташ един индивид пред друг, неизменно застрашаваш приятелството с цялото! Влизаш в разрез с вселенската доброта, която е нашият идеал! Надявам се, че разбираш.

— Ама нали нашата преподобна игуменка винаги е...

Сестра Пурификасион вдигна ръка, за да я накара да замълчи.

— Нашата преподобна игуменка е стара, много стара... дните ѝ очевидно са преброени. А когато тя си замине, гарантирам ти как скоро ще установиш, че редица неща ще се променят!

Настъпи поредната продължителна тишина, в която двете жени стояха и се гледаха. Плъзгайки поглед нагоре, Анета видя, че в стаята е влязло врабче и ги наблюдава от една от почернелите греди под покрива.

— Кажете ми, сестро... — заговори накрая сестра Пурификасион и този път в гласа ѝ се долови необичайно колебание, — какво беше там?

— Къде?

— На другото място.

Анета се замисли и отговори:

— Беше... голямо.

— Голямо ли?

— Да, голямо.

Черните очи на възрастната монахиня се впериха безизразно в нея. Накрая тя рече:

— Какво искаш да кажеш с това, че е било голямо?

— Искам да кажа, че там бяхме повече жени, сестро Пурификасион. Повече жени, отколкото тук — добави услужливо.

— Разбирам.

— И храната...

— Какво за храната?

— Беше различна.

— Различна ли? — В нетърпението си да измъкне някаква информация, сестра Пурификасион беше започнала да звучи като бавно развиваща се. — В какъв смисъл?

— В смисъл — отговори Анета и заби нокти в дланите си, за да не се разсмее, — че беше различна от храната, която ядем тук.

— Да, да, това го разбирам! — прекъсна я нетърпеливо помощник-игуменката с едно махване на ръка. — Естествено, че разбирам!

О, не, нищо не разбираш! Абсолютно нищичко. Въпреки че много би ти се искало, нали? Мисля, че не е трудно да се досетя какво е онова, което най-много би искала да разбереш!

— Нещо друго?

— Не съм много сигурна как да ви разбирам, сестро Пурификасион — отговори Анета, самата невинност. — Какво точно бихте искали да знаете за там? — За първи път тя си позволи да я погледне в очите. — Кажете и ще ви разкажа!

И автоматично разбра, че е прекалила. За миг като че ли беше държала старата монахиня във властта си, но изведнъж нещо се беше променило, нещо невидимо и неуловимо. Нещо, което до този момент е било на една ръка разстояние от нея, внезапно ѝ се беше изплъзнало. Като затвори очи, сякаш не можеше да гледа момичето пред себе си, сестра Пурификасион отстъпи крачка назад и изрече:

— А сега ще чакаш тук, сестро!

— Ама аз седя тук вече цял час и...

— Ще изчакаш тук, сестро Анета! — отсече твърдо старата монахиня. — Толкова, колкото аз пожелаая!

И без по-нататъшни обяснения тя напусна стаята, потраквайки по плочите с бастунчето си.

Сестра Пурификасион редовно си позволяваше да кара помладите монахини да стоят прави и да чакат, за да изтръгне признания от тях. Но с останалите не го правеше. На Анета ѝ се искаше да тропне яростно с крак. Мадона! Понякога дъртата Чистофайница ги караше да признават дори неща, които не бяха направили! Скандално! Но ако си въобразяваше, че така ще накара Анета да проговори, просто не беше познала! Четирите години обучение като лична прислужница на валиде султан я бяха научили на доста неща. Напоследък се стараяше да не мисли често за онова място, но въпросите на старата монахиня събудиха отново спомена.

Все едно отново видя валиде султан така, както я беше зърнала за последно. През онази нощ беше дежурна и беше отишла в покоите на валиде, за да провери дали всичко е наред. Но я беше заварила просната на дивана. По гръб, със затворени очи и ръце, прилежно сгънати една върху друга на гърдите ѝ — като че ли е била напълно готова за този миг, а може би дори го е искала. Защото онези, които я познаваха, бяха напълно наясно, че зад стените на харема няма нещо, което валиде султан да не контролира. Сафийе султан, най-могъщата жена в цялата Османска империя, майката на Божията сянка на земята — самия османски султан, и жената, на която някога Анета беше лична прислужница.

Казват, че мъртвите изглеждат като заспали. Но за Анета не беше така. Спомняше си как бе съзерцавала жената, лежаща на дивана, спомняше си странното усещане, сякаш я виждаше за първи път. На лявото ѝ ухо беше зърнала бенка, по врата ѝ — съзвездие от лунички, кафяво рождено петно на ръката — все несвършенства, които никога досега не бе забелязвала.

Сафийе беше издъхнала малко преди Анета да я намери. Въпреки това кожата ѝ вече беше започнала да пожълтява, устата ѝ да се отпуска, едното ѝ око стоеше леко отворено, като че ли се събуждаше от дълъг сън. Анета почти чу гласа ѝ: „Е, какво чакаш, карийе? Донеси ми шала... кафето... котката ми... веднага!“ Но нямаше как да бъде така. Стана и необичайно, когато си помисли, че този чудодееен глас беше замлъкнал завинаги. В съзнанието на целия харем присъствието на валиде султан беше толкова силно, че дори след

като Анета повика евнусите, никой от тях не се осмели да я докосне. Но за момент, за един дълъг момент тя просто беше седяла там, съзерцавайки мъртвата кралица.

Дори сега, когато стоеше в манастирската стая, Анета потрепери. Валиде султан мъртва! Спомняше си чувството, което я беше изпълнило тогава — че това е просто обвивка, черупка. Цялата ѝ красота си беше заминала, всичката сила. Тялото, което лежеше изпънато под тежките кожени завивки, беше толкова крехко в смъртта, колкото никога не ѝ беше изглеждало в живота — толкова, че за Анета беше шокиращо. Сякаш жената, която бе смятала до този момент, че познава, е била само илюзия. Факирски номер. Акт на волята. А като познаваше валиде, може би и трите.

Спуснатата ѝ коса се стелеше около главата ѝ като къдрици на русалка в странната синьо-зелена светлина на личните ѝ покои. Анета бе протегнала ръка и бе докоснала ръката на валиде. Кожата беше мека, но под нея плътта вече бе започнала да изстива и да се втвърдява като нокти на граблива птица. Анета не се страхуваше да стои пред нея съвсем сама — бе изпълнена единствено от любопитство. Значи това е смъртта, така ли? Това ли е всичко?

И точно тогава го видя. В ръката под тази, която Анета току-що бе докоснала, тя усети, че валиде султан държи нещо в юмрука си. Какво ли беше това? Странна работа. Приведе се, за да го огледа. Някакъв скъпоценен камък, да... Но не какъв да е камък, а диамант! И не какъв да е диамант, а толкова голям, че не бе успял да се побере изцяло в юмрука на мъртвата жена. Анета, която бе отворила леко уста, готвейки се да извика помощ, моментално я затвори.

Валиде султан имаше много бижута, образци на изящно майсторство и красота — смарагди от Новия свят, перли и рубини от Персия и Индиите, грамадни буци зелен тюркоаз от планините на север, до един плячка от дългата ѝ кариера като любимка на султана. Но точно като този камък Анета никога не беше зървала. Беше монолитен камък, шлифован, но доколкото се виждаше, не беше поставен в никакъв обков — пък и във всеки случай беше прекалено голям, за да бъде носен, дори от великата валиде султан.

В началото беше чисто любопитство онова, което накара Анета да се пресегне и да се опита да измъкне диаманта от ръката на мъртвата жена. „Само ще погледна и после ще го върна“ — бе си

казала тя. Но пръстите на валиде бяха стиснали камъка толкова силно, че момичето не можа да го измъкне. Дланите на Анета се изпотиха. В свещника наблизко догаряха две свещи — същите, които тя трябваше да дойде да смени тази нощ — но дори сред мъжделивата светлина в покоите на валиде диамантът ѝ се стори като живо същество, проблясващо в тъмното. Тя наклони глава и се заслуша за подозрителни шумове, но в сарая цареше такава тишина, че Анета чуваше собственото си дишане, засядащо в гърлото; собствената си кръв, барабаняща в ушите ѝ.

Нищо. Нямахше нищичко и никого.

Пак опита. Този път дръпна по-грубо, опитвайки се да освободи диаманта от пръстите на мъртвата. А после, когато пак нищо не се получи, тя сграбчи юмрука на валиде между собствените си ръце и натисна, опитвайки се да изстиска камъка от него подобно на семки от портокал. Но напразно. Ръката на валиде беше обгърнала здраво диаманта, като че ли животът ѝ зависеше от това, а кой знае, може и така да беше... В сенчестите предели на харема се бяха случвали още по-странни неща, както самата Анета отлично знаеше.

И тогава усети в гърдите си надигащата се паника. Мъртвата валиде, толкова спокойна и миролюбива, когато я бе заварила тук, беше започнала да придобива доста по-заплашителен вид. Косата ѝ се разчорли и част от нея падна върху челото ѝ, в суматохата главата ѝ се килна на една страна. Вече гледаше към Анета, а пламъчетата на догарящите свещи се отразяваха в бялото на отвореното ѝ око. Кожата около устните и върху челюстта ѝ се опъна още повече и оголи леко зъбите ѝ, подреждайки чертите ѝ в странна, демонична гримаса.

Анета вече едва дишаше. Цялото ѝ тяло се обля в пот. Но какво си бе въобразила? Всеки момент щеше да се появи някой и ако я завари в това положение... Е, оставаше само един изход. Приклепна на пода, отново сграбчи юмрука на валиде с две ръце, захапа пръстите на мъртвата жена и започна да ги отлепва един по един от камъка. Долови вкуса на нещо сладко — може би на някакъв плод, който беше яла валиде, или на мед от сладкиши — а после, най-накрая, един от пръстите започна да се отпуска. И накрая — противно щракване.

Тишината на покоите бе разкъсана от пронизващ, демоничен вой и в същия момент тялото под кожените завивки започна да се тресе. Анета отвори уста да изпищи, но ужасът ѝ беше толкова голям, че

писъкът излезе единствено като дрезгаво ахване или като писък на подплашена мишка. А после изпод завивките се появи нещо добре познато, нещо меко и бяло, и се изстреля навън.

— Котъо! Ти подла, дребна, пакостлива твар... — изсъска Анета и се пресегна да хване домашния любимец на валиде, но животинчето се стрелна покрай нея и изчезна в нощта.

Но воят на котарака беше чул. Анета долови суетенето на жени, приближаващи покоите на валиде. Знаеше, че пред вратата ще се поколебаят, но само за миг. Затова бързо измъкна диаманта от вече отворения юмрук на мъртвата, а после нареди ръцете ѝ една върху друга върху гърдите така, както бяха преди, поставяйки тази със счупения пръст внимателно под другата. Накрая плъзна незабележимо безценния диамант в джоба си, където той се отпусна като камък в чувал на осъден на смърт чрез удавяне.

ДЕВЕТА ГЛАВА

В малките часове на нощта, преди утринната молитва Анета усети, че някой я разтърсва и се опитва да я събуди.

— Какво... Кой...

— Говореше насън, сестро.

— Евфемия, какво правиш тук?

Даже в полусънното си състояние Анета разпозна непогрешимата смрад на спарено и мръсотия, която сподиряше навсякъде малката послушница. За разлика от одеждите на Анета, дрехите на Евфемия, чак до лененото ѝ бельо, идваха от рядко почиствания общ гардероб на манастира.

— Сигур' пак те гони онзи сън — допълни Евфемия с характерния си акцент на момиче от простолудието. — Дай да се мушна.

И без да чака покана, тя се покатери при Анета, пъкна се под завивките ѝ и легна с гръб към стената, така че двете се оказаха като две лъжици в кутия. В тъмнината Анета различаваше само силуета на непокритата ѝ глава. Тъмната коса на момичето, която някога беше подстригана почти до голо, растеше наново на пухкави къдрици, придавайки ѝ комичния вид на птиче голишарче.

В съответствие с правилата на манастира вратата към килията на Анета, подобно на вратите на всички хористки, беше оставена отворена. Не се позволяваха никакви ключалки, а коридорът отвън винаги беше осветен от множеството свещи по свещниците в стените. Сестра Виргиния, най-възрастната и най-почитаната от монахините, беше получила задачата да патрулира по коридора на всеки час, за да се увери, че младите не си позволяват никакви своеволия в килиите, но до към втората обиколка след залез-слънце достопочтената монахиня вече спеше толкова непробудно, че както казваше сестра Урсия, би проспала и Деня на Страшния съд благодарение на буренцето вино, което неизменно ѝ правеше компания в килията.

— Пак ли онзи сън, а?

— Не знам — промърмори Анета и усети, че Евфемия гали косата ѝ. — Сигурно това е било.

— Не помниш ли?

— Не, никога не си спомням. Просто се събуждам с онова... особено чувство...

— К'во по-точно?

— Не знам... — втренчена в тъмнината, Анета затърси подходящите думи, за да опише опустошението, което усещаше, нещо, което не бе в състояние да определи с име, нещо мрачно и черно, което я притискаше. — Сякаш... сякаш съм изгубила нещо, което никога повече няма да намеря.

— Вече свърши, тъй че не му мисли повече, а?

— Права си, трябва да се опитам — Анета усещаше как топлината от дребното тяло на послушницата постепенно се пропива в нейното. — Сигурно е от онзи пудинг, дето ядохме снощи — би причинил кошмари на всеки.

— Аз моя го дадох на сестра Катерина, нали я знайш как обича сладичко!

— А аз дадох моя на котката на сестра Маргарета, макар че, Бог ми е свидетел, вече е достатъчно дебела — отвърна с усмивка Анета. — Не спирай, много е приятно! — добави и се протегна, за да се опъне по-удобно върху тънкия манастирски дюшек.

Когато очите ѝ се приспособиха към тъмнината, тя постепенно започна да различава познатите форми в стаята си. Килията на Анета, която тя си беше подсигурирала благодарение на парите от зестрата при завръщането си от Константинопол, бяха всъщност две, превърнати в една. Намираше се в далечния край на коридора със спалните на монахините и беше най-голямата в манастира, с изключение на стаята на игуменката. Стените бяха обикновени, варосани, гредите на тавана високи и почернели, но с изключение на тези обичайни за манастирите черти, тя не приличаше почти по нищо на обикновена килия. До стените бяха поставени две красиви ракли, в които тя държеше дрехите си, в ъгъла имаше висок дървен шкаф, в който (слуховете бяха съвсем верни) беше подредила чиниите, чашите и приборите си, както и всичките си запаси от храна и напитки. До прозореца врабчето беше заспало в малката си клетка.

— Много различно ли беше там... онова място... от това, де? — попита колебливо по едно време Евфемия.

Анета се замисли. Откакто се беше върнала във Венеция, беше успяла да държи почти в пълна тайна преживяванията си в харема. В началото не беше нарочно. Шокът от завръщането ѝ в манастира (въпреки че изборът за това беше изцяло неин) не ѝ позволяваше да говори за това. Постепенно обаче започна да си дава сметка за мистериозното излъчване, което беше започнало да я обгражда, и реши да се възползва от него. Но сега — може би беше от съня, а може би, защото в самотни мигове като този малката послушница беше единственото същество тук, наподобяващо приятелка — поривът да сподели с някого стана непреодолим.

— Знаеш ли — осъзна, че започна да говори сега тя, — когато бях в харема на османския султан, цели четири години, там имаше едно момиче, което много приличаше на теб...

— Кое беше то?

— Ами — въздъхна Анета и добави с тъга, — беше англичанка. Наричаха я Кая, но това не беше истинското ѝ име.

От коридора отвън, където някои от монахините държаха личните си курници, осигуряващи им собствени запаси от храна, се чу недоволно кудкудякане.

— Знаеш ли, странно е, но когато бях послушница като теб и спях в стаичките зад кухните, си мислех, че хористките са грандами, щом живеят тук, ала сега... — Анета се усмихна на себе си. — Сега с всичките тези кокошки наоколо имам чувството, че живея на село.

— Шшшт! — сложи пръст на устните си Евфемия. — Старата сестра Вирджиния ще те чуе!

— Сестра Вирджиния ли? Как пък не! Понякога си мисля, че тук човек може да си прави всичко, което поиска!

— Веднъж ми спомена, че на онуй, другото място, де, имало повече правила.

— О, да, правилата бяха много повече! Например никога не трябва да говориш в присъствието на султана без неговото позволение. Същото важи и в присъствието на неговата майка. И стражите са навсякъде.

— Кастрираните ли?

— Да, евнусите. Има както черни, така и бели — поясни Анета, отлично знаейки, че Евфемия изгаря от нетърпение да научи повече за тях.

— Черни мъже, че и кастрирани! — възкликна момичето и Анета усети потръпването му. — Как изглеждаха? — прошепна.

— Мъжете без топки ли? — изсумтя презрително Анета. — Бяха предимно тлъсти, сякаш гърдите им са паднали върху коремите. Бррр! И говореха много странно — допълни с фалцет. — Но въпреки всичко това някои от момичетата ги харесваха. От време на време дори се влюбваха. Едно познато момиче дори се омъжи за такъв, след като напусна харема.

— Напуснала харема ли? Ама нали всички там сте били пленници?

— Да, точно така беше. Но въпреки всичко непрекъснато някоя напускаше. Ако не се справя добре с работата си или ако няма никаква вероятност да привлече вниманието на султана. В такива случаи обикновено ги пускаха да си отидат. Как, според теб, съм се измъкнала от там? Да не мислиш, че съм прескочила стените на двореца, а? — отбеляза с усмивка Анета. — Да, вярно е, че всички бяхме роби — и християнки, и всякакви други. Всяка от нас си имаше своята история как се е озовала в харема. Що се отнася до мен и приятелката ми Кая, ние бяхме пленени от корсари, които нападнаха кораба ни в Адриатическо море. Аз бях с още няколко монахини от „Санта Клара“, пътувахме към един от приятелските ни манастири в Рагуса, сигурно си чувала за него, нали? — Усети как Евфемия кимва и я притисна поплътно до себе си. — Разрешиха ни да пътуваме на един английски кораб, търговски кораб, чийто капитан единствен се съгласи да спре в Рагуса на път за Константинопол. Когато турските пирати ни нападнаха, изхвърлиха останалите сестри през борда. Корабът се беше ударил в скали и без това щеше да потъне, така че и да искаха, нямаше как да вземат всичките, а към този момент капитанът и екипажът му бяха вече мъртви, но все пак взеха Кая и мен и накрая двете се озовахме в Къщата на щастието — изрецитира Анета с равен, делови глас.

— Робиня сред неверниците! Дева Мария да ни пази от подобна участ! Щяхте да сте по-добре, ако и вие се бяхте удавили, ами да! —

набожните думи на Евфемия се удавиха бързо в нескритото вълнение в гласа ѝ.

— По-добре мъртви ли? Глупости! По-добре там, отколкото послушница, ако питаш мен!

— Сестро!

— Така си е! Или дори по-добре от хористка, въпреки всичките ни привилегии! Разбрах, че имало жени, които доброволно избирали този начин на живот — да бъдат продадени в робство с надеждата, че накрая ще се озоват в харема на някой богаташ. Това определено е по-добре, отколкото животът на село. Мисля, че това важи за повечето от нас, нали?

— Може, ама как все пак избяга?

— Не се наложи да бягам, глупаче! Когато вали де султан почина, всички ние бяхме освободени, тоест всичките ѝ лични прислужници...

— Валиде султан ли?

— Това е майката на султана.

— Аха. А после?

— После някои жени избраха да останат, други получиха зестра и бяха омъжени. Там жените, обучени и работили в Къщата на щастието, се ползват с огромно уважение и всеки мъж счита за привилегия да си вземе такава.

— Сестро! — изкиска се Евфемия. — Ти не щеше ли да се омъжиш, а? Що не го направи?

— Какво? Ти да не си луда! — изпепели я с поглед Анета. — Да слугувам на някакъв тлъст паша, така ли? Не и аз, сестро! Когато бях много малка, майка ми се опита да ме продаде на един дебел старец — защото обичал млади девственици, дъртият му пръч мръсен! — Тук Анета изпита удовлетворението да почувства как Евфемия потръпва от ужас, затова продължи, замаяна от собствения си разказ.

— Тогава бях само на десет, Евфемия. Все още дете. Бях по-млада и от теб. Но според нравите в селото ми — достатъчно стара. Още тогава се заклев, че никога през живота си няма да имам нещо общо с мъж, който и да било той! Никога!

— Що? К'во направи?

— Какво направих ли? Ха! Захапах го толкова силно, че никога повече да не си помисли дори да докосне млада *куло*! — Усети как

Евфемия се разтърсва от смях до нея. — А веднъж казах на Кая, че ако султанът се осмели да ме докосне с пръст, ще ухапя и него! Мадона! Сега си спомням колко ми се ядоса тя тогава, когато ѝ го казах. Каза, че един ден езикът ми щял да затрие и двете ни... — проточи Анета и спря.

Евфемия я зачака да продължи, а след като чака твърде дълго, я сръга лекичко.

— А онази приятелка? К'во стана с нея, а? Имам предвид оная Кая?

В продължение на няколко секунди Анета не отговори. А после, тихо и приглушено, промърмори:

— Кая ли? Не искам да говоря за нея, разбираш ли?

И с тези думи накара момичето да се чуди дали не е казало нещо с което да я обиди.

Тялото на Анета стана толкова неподвижно, че Евфемия се зачуди дали не е заспала отново. Но Анета си беше съвсем будна, с широко отворени очи, вперени в мрака.

Какво ли се случи с Кая? Не минаваше нито ден, нито час дори и тя да не се запита същото. Накрая се беше отказала от всичко, за да спаси приятелката си, дори от най-ценното си притежание.

По бузата на Анета се търколи самотна сълза. Оставаше един-единствен въпрос, въпрос, на който сигурно никога нямаше да научи отговора — дали диамантът на валиде султан е бил достатъчен, за да спаси Силия Лампри?

ДЕСЕТА ГЛАВА

Анета и Евфемия все още лежаха една до друга на леглото, когато дочуха шум.

За момент застинаха, заслушани напрегнато.

— Какво беше това? — прошепна накрая Евфемия.

— Шшшт! Не знам.

— Слушай! Ето пак!

От другия край на коридора до тях достигна звук, наподобяващ тиха въздишка.

— *Санта Мадона!* Това е сестра Вирджиния! Или още по-лошо — сестра Пурификасион! Какво ли ще ми направят, ако ме хванат тук! Бързо, дай да се скрия в една от твоите ракли! — прошепна панически Евфемия и в страха си беше почти прекрачила леглото, когато Анета сложи пръст на устните си и я задържа.

Не! — изрекоха безмълвно устните ѝ. — *Почакай!* — И като направи знак на момичето да се скрие под завивките, тя стана от леглото и се измъкна безшумно в коридора.

Свещите пред вратата на килията ѝ догаряха с тихо съскане. В края на коридора, близо до нейната врата, различи силуета на курниците, долови познатата гнусна миризма. Хрумна ѝ, че онова, което бяха чули, е била вероятно някоя от кокошките и тъкмо се канеше да се обърне и да си легне, когато пак чу онзи звук, само че този път по-тихо — не толкова въздишка, колкото изсумтяване.

Безшумно и по боси крака Анета се запъти надолу по коридора, надничайки вляво и вдясно в килиите на монахините — всяка от жените лежеше по гръб, с ръце, изпънати до тялото и върху завивките, във всяка от килиите по една ниско подстригана глава лежеше върху възглавница, пълна със слама.

Откъм килията на сестра Вирджиния се носеше лека миризма на киснатото вино, но като се изключеше това, всичко си беше така, както трябва да бъде.

Въпреки това усещането ѝ за безпокойство не я напускаше. Вероятно беше остатъчен ефект от кошмара ѝ, но в тишината на

спалния коридор тази нощ имаше нещо странно. Беше прекалено тихо, прекалено неподвижно. Всички монахини заспиха в една и съща поза — правилната поза, препоръчвана строго от техния орден — но никоя не оставаше до края на съня си така. Тази нощ те изглеждаха като мраморни статуи върху гробници, като че ли цяла нощ не бяха помръднали и мускулче. Сестра Вирджиния нали винаги хъркаше? Тя беше прочута с хъркането си — беше се превърнало в изтъркана шега сред по-младите монахини. Но тази нощ откъм килията ѝ не се чуваше дори потрепване на въздуха. Анета се насочи безшумно обратно към килията на старицата и пак се заслуша. Отново нищо.

И точно тогава го чу за трети път. Вече нямаше никакво съмнение — първо въздишка, после изсумтяване, а след това друга, по-висока въздишка. И в този момент тя моментално осъзна откъде идва този звук — не от спалните помещения, а от една от килиите, която беше леко отделена от останалите. Тази килия, която се пазеше за редките гости на манастира, беше разположена на първата междинна площадка на стълбите. Анета припълзя тихо по трите стъпала, видя, че вратата на килията е отворена и предпазливо надникна вътре.

Стаята беше малка и варосана. Нямаше прозорци и бе лишена напълно от украшения, с изключение на обикновено дървено разпятие, закачено на една от стените. По-голямата част от пространството беше заето от тясно дървено легло. Върху него Анета видя фигура на жена, легнала по корем, с глава, изкривена под странен ъгъл върху възглавницата, и с ръце, сграбчили здраво таблата, като че ли се страхуваше да не падне. Странният звук излизаше от нея — нещо като скимтене.

Голият ѝ задник, кръгъл и блед, беше вирнат във въздуха, а зад нея, гол от кръста надолу, стоеше мъж. Бедрата му се движеха напред-назад, а ръцете му бяха сграбчили мекия задник на жената толкова здраво, че плътта се разливаше между пръстите му. Тъй като се намираше странично към вратата, Анета по-скоро почувства, отколкото видя изражението на лицето му — толкова напрегнато, че в този момент сигурно и десетима мъже не биха били достатъчни да го дръпнат от жената. Докато се движеше, първоначално бавно, а после по-бързо, скимтенето на жената се засили. В крайна сметка това не се оказа звук от болка, а от удоволствие. Първоначално, сякаш се гледаше

сам, той се бе навел надолу, но след няколко секунди отметна глава, насочи лице към тавана и от устата му излезе тихо ридание.

Анета се дръпна и се скри в сенките зад вратата. Отпусна се на стената. Възможно ли е жената, която току-що беше видяла да се съвокуплява като животно, да е една от монахините? *Сантисима Мадона!* Анета покри уста с ръка и установи, че се усмихва. Всъщност точно така беше! Тя не знаеше какво да мисли. Сцената, на която току-що беше станала свидетел, беше... абсолютно скандална, разбира се. Зачака да бъде изпълнена с абсолютно справедливо за един набожен човек възмущение, но за нейна огромна изненада установи, че такова не идва — всъщност беше по-скоро любопитна, отколкото шокирана. Тъй като самата тя не беше особен почитател на правилата, рядко прибягваше до опорите на морала. В случая имаше въпроси от много по-голям интерес. Коя от монахините беше толкова безразсъдна и толкова отчаяна, че да извика любовника си тук и да се съвокуплява под носовете на останалите? Ето това беше главният въпрос, това и какво приложение би могла да намери на тази информация. Анета не беше прекарала четири години като лична прислужница на валиде султан за нищо.

Все така скрита зад вратата на малката килия, тя чу шепнещи гласове — женският едва доловим, мъжкият малко по-висок. Опита се да чуе какво точно казват, но не успя — долови единствено тона на мъжа и с изненада установи, че той беше успокоителен, даже нежен. После, без предупреждение, вратата се отвори бързо, мъжът излезе и побягна безшумно по стълбите.

Дали я видя? Не, невъзможно. Беше прекалено тъмно, а и той надали бе очаквал някой да се крие зад вратата. Анета се поколеба. Сърцето ѝ биеше толкова силно, че почти го чуваше. Но доколкото можеше да прецени, в стаята цареше пълна тишина — никакъв звук, никакъв признак за живот. Щеше да бъде фасулска работа да разбере коя е монахинята — Анета нито за момент не се усъмни в способността си да накара провинилата се да се издаде. Но любовникът ѝ? Ако искаше да има някакъв шанс да открие кой е, трябваше да действа бързо. И сега тя побягна по стълбите след него.

В подножието на стълбите имаше коридор, който отвеждаше в две посоки — едната към трапезарията и кухнята, а другата към двете големи зали и централния вход на манастира. Анета се насочи първо

към двете зали, а после, през двора, към къщичката на пазача. Това беше най-очевидният и най-лесен маршрут, по който непознат би могъл да се промъкне в манастира. Ако е успял да подкупи пазача да остави вратата откритата, не би имало нищо по-лесно от това. Когато пристигна там, Анета едва дишаше — и веднага видя, че голямата, обкована с пирони порта, със сложната ѝ система от месингови ключалки, е здраво затворена и залостена.

Без да си дава време да поеме дъх, тя се обърна и пак побягна обратно по пътя, по който беше дошла. Профуча през двора, през вратата на решетката, разделяща отделението на монахините от това на гостите, а после зави надясно по коридора по посока на трапезарията и оттам — към кухнята. Вече знаеше със сигурност как мъжът се беше промъкнал в манастира — през градината, разбира се! Точно като предишния. Как не се бе сетила веднага? При входа на кухнята забави крачка. Както и можеше да се очаква, вратата, отвеждаща от кухнята в двора, зееше отворена.

Тя побягна в нощта.

Само дето вече не беше нощ. Първото, което Анета забеляза, бе, че небето е с няколко нюанса по-светло, отколкото когато беше тръгнала да проучи странните шумове. Редицата тополи, които обграждаха периметъра на обителта и които се виждаха от нейната килия, се възправяха като черни хартиени стражи към небе, което вече не беше черно, не беше дори тъмносиво, а перлено и сиво. Анета потрепери и подуши хладния въздух.

Ухаеше приятно, на влажна земя и горчиви билки. Някъде измежду дърветата самотна птичка запя утринната си песен.

Анета не беше идвала никога в градината толкова рано, на зазоряване. Обикновено камбаната за утринната молитва звънеше в първите часове на утрото, привиквайки монахините пред олтара, след което онези, които си бяха направили труда да станат толкова рано, обикновено намираха основателни причини да се върнат по леглата си (сестра Вирджиния беше пословично снизходителна и обикновено всеки претекст — Сестро, боли ме глава или Сестро, в цикъл съм — я задоволяваше). През нощта беше паднала роса и сега капчици вода, бяла като скреж, бяха покрили всеки лист, всеки цвят, всяко стръкче трева, трансформирайки прочутата ботаническа градина на манастира

в място от някакъв друг свят, свят на сънищата, подходящ по-скоро за феи и духове, отколкото за обикновени простосмъртни.

Анета тръгна бавно, поемайки с пълни гърди тази красота, толкова запленена от магията на тихата градина, че изобщо не забелязаше нито босите си крака, нито мокрия край на ленената си нощница. Носеше се като самотен призрак. Мина под тунела от преплетени праскови, мина покрай живия плет на билковата градина. В края на пътеката се озова на ръба на езерцето с шараните.

Над тъмнозелената вода се носеха бледи валма мъгла. В центъра имаше фонтан във формата на момченце, държащо обърната амфора. Тялото му беше покрито с мъх. От отвора на амфората излизаше едва забележима струйка вода и падаше с тихо бълбукане в езерцето под нея.

Вече се беше почти развиделило. Отразяващото далечната лагуна небе беше толкова меко, че изглеждаше почти безцветно. Градината се раздвижваше. Птиците се събуждаха една по една и добавяха пискливите си гласове към самотната песен на първата. Анета седна на ръба на езерцето. Но какво правеше, защо тичаше из градината за втори път? Сякаш беше обхваната от някаква лудост. Загледа се във водата, опитвайки се да различи черните силуети на шараните вътре, неподвижни сред тревата във водата. Но вместо тях зърна отражението на друго лице — отражението на мъж, застанал точно зад нея.

Анета скочи толкова рязко, че едва не падна във водата.

— Ти!

Инстинктивно вдигна ръце, за да се задържи, но той сграбчи двете ѝ китки и докато тя се усети, вече ги беше приклецил, а другата му ръка беше върху устата ѝ.

— Ти ли? — повтори той в ухото ѝ, а после добави присмехулно: — Защо, сестро? Да не би вече да сме се срещали?

„Разбира се, че не — искаше ѝ се да каже. — Но въпреки това аз те познавам. Ти си онзи монаркино, мъжът с далекогледа.“ Но нямаше никакъв смисъл — тя не можеше да издаде и звук. Опита се да се измъкне от ръцете му, но колкото повече се дърпаше, толкова по-силно я стисваше той. Захапа пръстите, покриващи устата ѝ, но ръката му беше притисната толкова силно, че тя не можа да отвори достатъчно устните си, за да забие зъби в него. В продължение на няколко секунди двамата се бореха мълчаливо. А после, така внезапно, както я беше

хванал, той я пусна. Анета падна напред върху влажната трева и усети в устата си металния вкус на кръвта.

— Защо го направи? Накара ме да си прехапя устните! — извика възмутено и го погледна.

После бързо извърна поглед. Да, нямаше никакво съмнение — това беше той. Същите разрошени къдрици, същото нагло поведение. По дрехите, които той носеше — строги, но с добро качество, и особено по ножовете, които висяха от кожения колан на кръста му, тя предположи, че той работи за някой благородник или за богат търговец живеещ във Венеция.

— Е, няма ли да ми помогнеш? — изрече тя след известно време.

Ала Джон Карю, защото това беше той, нямаше никакво намерение да ѝ помага. Стоеше и гледаше невъзмутимо тъмнокосата жена в краката си, чиято нощница вече беше покрита с кал и мръсотия. Очевидно не се трогваше нито от факта, че е засечен от нея, нито от необходимостта — която ставаше все по-настойчива — да избяга от градината, преди някой друг да го е видял.

— Не — отсече накрая и продължи да я гледа безмилостно.

— Защо да ти помагам, когато ти ме следиш?

Анета се изплю колкото сили имаше в негова посока и със задоволство видя как розовеещата ѝ слюнка се приземява върху обувката му.

Карю я гледаше безизразно — не беше нито възмутен, нито зарадван от поведението ѝ. После бавно поклати глава наляво — надясно, като че ли кореше непослушно дете и накрая цъкна с език.

— Хей, я почакай! Ама аз наистина те познавам, нали? Ти си онази, която предишния път пак хукна след мен. Май си много любопитна, а, сестро? Обичаш да си пъхаш носа в чуждите работи. Или и на теб ти се иска малко забавления с един монаркино, а? — Забеляза изражението на Анета и възкликна: — Аха, сега разбирам! И теб те е засърбяло, точно като другата — огледа замислено все още пустата градина и отбеляза: — Хмм, точно както предполагам, няма никого. Е, какво ще кажеш? Да се хващаме на работа, а?

Протегна ръка към нея, за да я вдигне, но Анета се дръпна от него и извика:

— Махни се от мен, стронцо^[1]! Не смей да ме докосваш!

— Аз не те моля — казвам ти — отсече той и точно толкова бързо като преди я сграбчи за китката и я вдигна. Внезапно Анета установи, че той я държи в обятията си и притиска влажното ѝ тяло към своето, устните си към ухото ѝ. — С удоволствие ще те обладая точно сега — прошепна. — Ако искаш.

— Не! — извика Анета и очите ѝ проблеснаха яростно.

— Но нали точно това искаш, а? — Вече я люлееше, напред-назад, напред-назад, така че тя да усети движещите му се бедра, първо едното, а после другото по посока на тялото ѝ. — Знам, че това е истинската причина, поради която ме преследваше, нали? — Беше толкова близо до нея, че тя усещаше дъха му във врата си, устните му, плъзгащи се по меката кожа точно под ухото ѝ.

— Не!

Настъпи мълчание, като че ли той обмисляше нещо.

— Хубаво тогава. Този път ще те пусна — рече, макар че продължаваше да я притиска до себе си. — Но в замяна искам да ми обещаеш нещо!

— Какво да ти обещаая?

— Да обещаеш да не казваш на никого какво си видяла тази нощ!

Анета се замисли. Знаеше, че по-скоро би се оставила да сварят главата ѝ в олио, отколкото да обещае каквото и да било на този мръсник, но не след дълго здравият ѝ разум и прагматизмът ѝ надделяха. Разбира се, че щеше да му обещае всичко, което той поиска от нея, глупакът му с глупак! И веднага, щом се измъкне от него, ще разкаже на всички, буквално на всички какво е видяла, ако трябва, ще го изкрещи от покрива на манастира.

— Добре, няма да казвам — отговори хрисимо. — Обещавам, че няма да кажа на никого какво съм видяла... — добави, но в мига, в който думите излязоха от устата ѝ, тя разбра, че е паднала в неговия капан.

— Аха! Значи все пак си видяла нещо!

Стронцо! Долови промяна в гласа му — възможно ли бе той да се усмихва или още по-лошо, да ѝ се присмива?

— Грешиш, не съм видяла нищо, абсолютно нищичко! — запелтечи тя, но знаеше, че няма никакъв смисъл.

— Напротив, видяла си! Опиши ми какво видя!

— Какво?

— Много добре ме разбра! Казах да ми опишеш какво си видяла!

— Не!

— О, я стига! Коя част ти хареса най-много? Онази с целувките или... нещо по-вълнуващо? Малката монахиня положи големи усилия да ми достави удоволствие, но вие обикновено сте такива.

— *Стронцо, стронцо, стронцо!*

— Я, какъв език! — Карю вече истински се смееше. — На бас, че не е била монахиня през целия си живот, а? Питам се от коя ли канавка си изпълзяла.

С тези думи той отпусна хватата си върху ръката ѝ, отблъсна я леко и я загледа отвратно.

Точно в този момент откъм манастира заби камбана — биеха я доста неумело.

— Е, добре. Очевидно никога няма да узная отговора на този въпрос, нали? — допълни весело Карю.

И тогава, така внезапно, както се беше появил, той изчезна, побягвайки бързо към края на градината, далече от погледа ѝ.

[1] Stronzo (ит.) — Задник, мръсник. — Б.пр. ↑

ЕДИНАДЕСЕТА ГЛАВА

С крака, зачервени от студ, и нощница, мокра и покрита с листа и петна от трева, разчорлената Анета крачеше бавно към сградата на манастира.

Звънът на камбаната я беше изпълнил с грозни предчувствия — това не беше обичайният звън, зоващ ги за молитва в църквата. Зачуди се дали са забелязали отсъствието ѝ. При мисълта за това стомахът ѝ се преобърна. Ако се съдеше по силата на слънцето, струящо над стените на градината, тя бе изпуснала не само утринната молитва, но може би и следващата. Досега винаги беше успявала да извини с приказки честите си отсъствия от молитва, но сега дори остроумната и изобретателна Анета трепереше от страх при мисълта как ще измисли разумно обяснение на факта, че в ранни зори се е разхождала из градината, при това по нощница, която на всичкото отгоре беше мокра.

Но когато накрая пропълзя в двора на кухните, завари пълна олелия в манастира. Монахини с накриво поставени шапки и воали се щураха напред-назад из коридора, като че ли сред тях се бе промъкнало ято стършели. Когато Анета стигна до стълбите, отвеждащи към спалните на по-младите монахини, видя сестра Пурификасион, която слизаше към нея. Тя поне беше перфектно облечена. Първата мисъл на Анета беше да се обърне и да побегне обратно, но беше твърде късно — зад нея вече прииждаха други монахини и тя беше попаднала в капан. С дълбока въздишка Анета се предаде на неизбежното. Ала ето, че за нейно огромно изумление сестра Пурификасион не само не забеляза присъствието ѝ, а дори и необичайния ѝ размъкнат вид. Погледна я, но сякаш гледаше през нея, невиждащо. Не каза нищо — просто мина покрай нея по посока на залата на монахините, потраквайки по манастирските плочи с бастунчето си.

Когато се върна на етаж с килиите, Анета надникна в стаята на Урсия и я завари да се бори безуспешно с монашеската си шапка с воал.

— Какво става?

— Как какво става? Успали сме се, ето какво — отговори Урсия и се прозина широко. — Не виждаш ли колко е късно? Хайде, ела ми помогни, днес съм напълно скована.

— Успали сме се, така ли? Как така? Всички ли?

— Както изглежда всички. И се чудиш точно ти, дете си още по нощница! Не чуваш ли камбаната? — Урсия приседна на леглото си с гръб към нея. — Божичко, ама какво ми става? — изрече жалостиво. — Казвам ти, само да ме бутнеш на леглото, и веднага съм заспала!

Анета помогна на Урсия, колкото бързо можа, да си сложи воалите, а след това побягна в собствената си килия в далечния край на коридора и затвори вратата. Трепереше, докато сваляше мократа си риза и си обличаше суха. От една от раклите си извади купчина дебели шалове, а след тях една от най-безценните си вещи, завивка от самур. Уви се с тях и се върна в леглото си. След няколко минути обаче ѝ хрумна друго. Стана пак от леглото, седна на пода, сложи крака срещу единия край на тежката дървена ракла и я избута до вратата, докато не се увери, че блокира напълно пътя. После, все така трепереца, тя се върна обратно в леглото, където най-накрая можеше да се отдаде на размислите си.

Но дори и със завивката от самур продължаваше да трепери.

Кой беше мъжът в градината? Нямаше никакво съмнение, че това беше същият, когото беше зърнала през далекогледа в следобед, когато чакаха сватбарите. Тогава се беше опитала да го проследи, а той си беше изпуснал обувката в лехите.

Онзи монаркино, както го беше нарекла сестра Пурификасион. Пред нея Анета се беше престорила, че не знае тази дума, но това не беше съвсем вярно. Беше я чувала достатъчно често в разговорите с другите монахини. Винаги имаше истории, изобилие от такива истории. Мъже, на които им беше забавно да опитват — как се беше изразила сестра Пурификасион? — да имат плътски отношения с монахини. А добрият Господ Бог знаеше много добре, че в този град на манастири — говореше се, че близо половината от жените на Венеция са затворени зад манастирските стени — винаги ще има достатъчно, които не биха имали нищо против да поемат подобен риск.

Плътски отношения значи. Е, който и да беше този мъж, той определено беше успял да го постигне. В съзнанието ѝ изплува картината, която видя — двамата с техните специфични очертания,

цветовете им. Белите задни части на жената, повдигнати като две луни към любовника ѝ. Невероятно напрегнатото изражение на мъжа. Начинът, по който беше отметнал назад глава и онзи звук, като тихо ридание, по-скоро от скръб, отколкото от екстаз.

Беше — и Анета не можеше да повярва, че точно тя мисли така — беше красиво.

Но после нахлуха други мисли, които я притесниха много повече. Тя беше тръгнала да го преследва, но накрая се оказа, че той я беше преследвал и я беше причакал. Сцената се повтаряше в съзнанието ѝ отново и отново — как отражението му я гледаше от езерото, мигът, в който сграбчи ръката ѝ, лекотата и силата, с която я беше притиснал. При тази мисъл я изпълни такава ярост, че от очите ѝ избликнаха сълзи.

Защо не се беше борила по-яростно?

Но това беше невъзможно. Нали?

По някое време тя трябва да бе заспала, защото, когато отново отвори очи, слънцето, нахлуващо в килията, ѝ подсказа, че минава обяд. И някой хлопаше по вратата.

— Сестро, сестро! — дочу тя хленчещия и леко писклив глас на старата сестра Вирджиния, а след него глухите удари по дървената врата. — Какво става? Да не би да си неразположена? Вече трябва да излезеш! Знаеш, че трябва...

Но Анета нямаше никакво намерение да отваря вратата си точно сега. А когато не отвори, старата монахиня се отказа — както и се очакваше. Анета чу влачещите ѝ се стъпки да се отдалечават по коридора отвън.

Младата жена продължи да лежи в леглото си, вторачена в тавана. Дори и да искаше, не можеше да стане. Имаше нужда от повече време, за да помисли, повече време да осъзнае какво беше чула и видяла — и какво не беше направила. Дали фактът, че не беше вдигнала веднага тревога, а по-скоро беше последвала мъжа в градината и там беше разговаряла с него, макар и против волята си, не я превръщаше по някакъв начин в съучастник?

Беше единствено въпрос на щастлива случайност, че тази сутрин в манастира цареше такава суматоха и поради това никой не забеляза появата ѝ в този неугледен вид. Или я бяха забелязали? Как би могла да бъде сигурна? Сестра Пурификасион като че ли гледаше право през

нея, сякаш и тя, подобно на Урсия, беше полузаспала, но това не означаваше, че и всички останали монахини са били недостатъчно бдителни. Освен това поне една от тях би трябвало да е наясно с ролята, която беше играла Анета тази нощ — любовницата на онзи монархино, която и да беше тя.

В този момент на вратата ѝ отново се похлопа. Силно.

— Сестро Анета? — Този път беше строгият глас с испански акцент на сестра Пурификасион. — Сестра Вирджиния казва, че не си добре!

Настъпи пауза, през която лежащата тихо в леглото си Анета се зачуди какво да прави.

— Веднага отвори тази врата! Знаеш, че е против правилата сестрите да затварят вратите си!

— Тревожим се за теб, сестро — вметна пискливият птичи глас на сестра Вирджиния.

Тревожите се, така ли? О, не, вие сте просто две досадни старици, които си пъхат носа навсякъде и аз не възнамерявам да ви слушам! Щеше да стои безмълвна като риба. Анета се завъртя към стената и придърпа самурената завивка над главата си.

Под завивката беше мрачно и кожата я гъделичкаше по носа, но за първи път усети, че се затопля. Някъде в далечината усещаше как по вратата на килията ѝ продължават да се сипят удари, но на нея не ѝ пукаше. Да си удрят колкото си искат. На нея не ѝ пукаше.

Изолирайки се от звука на гласовете им и от ударите по вратата си, Анета отново насочи мислите си към неканения гост в манастира. Защо ѝ беше толкова трудно да го прогони от ума си? Допирът на тялото му беше доста стресиращ. Плътта му се бе оказала напълно стегната, без нито грам тлъстина. Колко странно, колко интересно и колко притеснително беше това докосване на мъж — след толкова много години, след почти цял живот, проживян сред жени.

Както беше казала и на Евфемия предишната нощ, Анета се беше заклела пред себе си, че никога няма да погледне мъж. Все още помнеше клиента на майка си — старец с огромно шкембе. Помнеше и вонята му. Бррр! Никакво количество помада не беше в състояние да прикрие вонята на гниещи зъби и вкисната кожа. Помнеше опипващите му ръце и задъханото му дишане, как беше щипал малките ѝ зърна под ризката ѝ, как се беше опитал да натика насила

твърдото си нещо в нейното тайно място. Дори и сега от самата мисъл за това започваше да ѝ се гади.

Но това днес... Това беше различно. Анета не беше в състояние да го обясни. А най-странното от всичко бе, че тя изобщо не беше уплашена от мъжа. Дори когато той я притисна до себе си против волята ѝ. Дори тогава не я уплаши, а по-скоро я ядоса. В някаква част от себе си тя си позволи отново да почувства дъха му във врата си, устните му в косата си, миризмата му, твърдостта на тялото му до нейното.

И въпреки това, и въпреки това... Моментално я заля друга, още по-притеснителна мисъл. За това как ѝ се беше присмял, като че ли беше уличница. И после погледът в очите му — отвращение ли беше онова, което беше видяла? Анета усети как космите ѝ се накъдрят от унижение. Той я беше презрял. Усети как в гърдите ѝ отново се надига ярост, дотолкова, че почти се разтресе от гняв срещу този мъж, този нахалник. Тя би трябвало да е тази, която да го презира — него, обикновен монаркино, прост слуга, ако се съдеше по дрехите му и при това (ако се съдеше по говора му) чужденец!

Съзнанието ѝ, което се беше разтворило мъничко, щракна като капан и пак се затвори.

ДВАНАДЕСЕТА ГЛАВА

Работилницата на Просперо Мендоса беше на най-горния етаж на седеметажна къща в еврейското гето — кътче от стая, не по-голямо от корабна каюта. При посещенията си в този квартал Пол Пиндар обикновено беше придружаван от Карю, но тъй като не беше виждал очите на Карю от онази нощ в двореца на Констанца, сега той прекоси каналите сам, носещ в джоба си шпинела, който беше спечелил на карти.

Макар да бяха минали едва два часа след залез-слънце и гетото вече беше затворено за през нощта, Пол беше добре познат на стражите и няколко монети бяха достатъчни, за да бъде пуснат вътре. След като изкатери тесните стълби към гълъбарника на Просперо, Пол почука на вратата с уговорения знак — четири кратки почуквания, последвани от две дълги. После бутна вратата и влезе.

Въпреки късния час той завари стареца на тезгяха му — на едното му око беше прикрепена бижутерска лупа, а дългата му брада, която в изправено положение стигаше почти до коленете му, сега беше метната през рамо. Просперо не вдигна очи при влизането на Пол, а продължи да се взира в скъпоценния камък в ръката си.

— Е, англичанино, какво мога да направя за теб?

— Добра вечер и на теб, приятелю.

— Приятел ли? Че откога съм твой приятел? — отбеляза безстрастно Просперо, извади златна жица от чекмеджето на тезгяха, измери необходимата дължина и срязва парченцето с миниатюрни ножици. — Идваш тук като всички останали, с цел — да купиш или продадеш скъпоценни камъни и бижута, нали така? Значи не си ми приятел — добави, вдигна глава и окото му под лупата проблесна. — И нека никой не твърди противното!

— Щом настояваш — кимна Пол и се усмихна на дребния мъж, който с дългата си брада и очичките си като мъниста приличаше на същество от Долната земя.

— Е, англичанино — продължи Просперо, вече значително поомекнал, — какво ми носиш днес?

Пол извади червения камък от джоба си и го постави пред бижутера.

— Много добре. По-късно ще го погледна, щом искаш — рече Просперо и кимна към завесата, която висеше пред входа за втора стая. — Закъсня. Той вече те чака.

Пол дръпна завесата и влезе в стаята, през която се излизаше от работилницата. До прозореца стоеше мъж с гръб към него — нисък, с гърди като буре, накипрен с яйченожълт тюрбан. Пол огледа ориенталската роба, а после вдигна очи към изумителния нос с размера на две луковици на лалета, кацнал безмилостно в средата на лицето. Амброуз Джоунс.

— Виж ти, виж ти! Амброуз!

— Аха, ето те и теб, Пиндар! Не е в твой стил да караш човек да те чака.

Двамата мъже се огледаха от двата края на стаята.

— Сдобил си се с много неприятна подутина на носа — изрече накрая Амброуз. — Дай да те видя! Счупен ли е?

— Не — отговори Пол и опипа все още чувствителния си от удара нос. — Просто е натъртен.

— Играеш добре ролята си — отбеляза Амброуз. Огледа бледата кожа на събеседника си, сенките под очите му и допълни: — Ако питаш мен, прекалено добре!

— Бих могъл да кажа същото за теб.

— Много мило от ваша страна, сир.

Настъпи неловко мълчание.

— Разбирам, че съм изпаднал в немилост пред нашата компания.

— Уви, това беше най-доброто, което можах да сторя за толкова кратко време — отвърна сухо Амброуз. Макар да не мога да не призная, че съм доста впечатлен от твоя Джон Карю — необходимо е огромно самообладание за изиграването на онази сцена. Както и въображение.

— Ха, въображение! — смотолеви горчиво Пол. — Както обикновено Карю прекалява. Приключих с него!

— Да разбирам ли, че той няма никаква представа за истинското състояние на нещата?

— Няма никаква представа, че ти си от разузнаването на компанията „Левант“ поне това е сигурно. Както и че те познавам,

откакто познавам Парвиш.

— Но за останалото... не знае нищо, нали?

— Разбира се, че не знае.

— Сигурен ли си?

— Вярно е, че знае нещо за последните неприятности на компанията „Левант“, но за теб нищо не знае. Мисли, че ти си просто един от хората на Парвиш — събираш интересни вещи за неговата колекция. Няма никаква представа, че си тук, за да се срещнеш с мен по моя молба, при това по тайни дела на компанията. И как би могъл да знае? Иначе малката му игричка нямаше да се получи, нали?

— Сигурен ли си? А не мислиш ли, че би могла да се получи още по-добре?

— Категоричен съм. При Карю елементът на изненада е задължителен, за да се получи играта му. В това можеш да бъдеш сигурен.

— Но все пак си ядосан — отбеляза Амброуз и Пол усети как дребните му очички се впиват в него. — Много си му ядосан. Защо така?

— И още питаш! Изпратил ти е съобщение, в което те е поканил да се срещнеш с мен в дома на Констанца, при положение че много добре знаеше...

— Какво знаеше?

— Че ноци от този вид могат да се проточат доста дълго.

— Значи така се наричат. Виж ти! Дълга ноц. Много оригинално! По мое време се наричаха „срещи с чашката“.

— Въпросът не е в това и ти много добре го знаеш! Карю е хитрец и предател, дребен...

— Но, добри ми Пиндар — прекъсна го безцеремонно Амброуз, — ти си го оставил да вярва, че си на ръба на фалита! Откъде да знае горкият човечец, че ти просто... как да се изразим...

— Че диверсифицирам ли?

— Аха, значи така ще го наричаме. Е, добре! — кимна Амброуз и изгледа печално Пол.

Пол реши да пусне това покрай ушите си и продължи:

— Просто позволявам акциите си в настоящия пакет на компанията „Левант“ да... си отидат — подбра внимателно думата — и на тяхно място придобивам нещо по-солидно, нещо, което, за разлика

от стоките в настоящата обстановка, ще запази стойността си. По-точно казано — скъпоценни камъни.

— Разбирам. Или поне тази част — кимна Амброуз, извади от джоба си голямо квадратно парче коприна и изтри потта от челото си. — И след като нито един от търговците в цяла Венеция не е наясно с твоята стратегия, тогава как очакваш с това да е наясно Карю?

— Онова, което очаквам от него, е да не си пъха носа там, където не му е работа — процеди през зъби Пол с вида на човек, който всеки момент щеше да стисне Карю за врата. — Само да го зърна и веднага ще го кача на първия кораб за Лондон. Ако зависеше от мен — в кухнята.

— Твърде си строг с него!

— Така каза и Констанца. Но и двамата се лъжете. Ако съм допуснал някаква грешка, тя е, че не съм го държал достатъчно изкъсо. Въобразява си, че има позволение да... — Пол се канеше да каже нещо жлъчно, но изведнъж млъкна. После добави горчиво: — Обаче той не означава нищо за мен! Той е обикновен слуга и от него не се очаква да мисли!

— Е, добре, да не говорим повече за него — кимна Амброуз, избута назад тюрбана си и пак попи чело. Сега беше негов ред да се смръщи. — Значи аз съм просто един от хората на Парвиш, така ли? Е, харесва ми! Но все пак държа да те уведомя, че събирането на вещи за Парвиш ми е докарало много по-големи неприятности и от най-опасната разузнавателна мисия за нашата компания! Освен ако не броим онзи път, когато пробиха дупка в залата за аудиенции на дожа, но това е друга история... И състояние на нещата, което, повярвай ми, с всяка следваща мисия може само да се влошава...

— Хайде, стига, Амброуз! — изрече с миротворчески тон Пол, забелязвайки нарастващия гняв на стареца. — Изпреварваме събитията, не мислиш ли? Ела да седнем! Предлагам поне за тази вечер да забравим различията си, става ли? Е, какви новини ми носиш?

— Опасявам се, че новините, които нося, не са добри. Както сигурно знаеш, холандците продължават да прекарват корабите си по новия морски маршрут, при това с голям успех — Амброуз измъкна от купчината до себе си свитък хартия и го разтвори, показвайки схематична карта. — Купуват подправките си тук — посочи с палец към разпръснатата маса острови на подправките в далечния десен край

на листа, — а после, вместо да ги върнат по суша оттук — прокара пръст през приблизително триъгълната територия на Индия, след това към пристанището Ормуз, нагоре по залива до Басра и накрая през Персийската пустиня — където керваните ги носят в Алепо, а оттам до Венеция и Константинопол, където са нашите търговски маршрути, те плуват на юг, ето оттук — и със същия палец очерта втора траектория надолу по страницата и около далеч по-голямата земна маса на Африка — покрай онова, което на тях им е угодно да наричат Буена Есперанца — нос Добра надежда, въпреки че на нас надали ще ни дари големи надежди. И макар че този нов маршрут около въпросния нос е десеторно по-дълъг, той се оказва десеторно по-безопасен, отколкото старите сухопътни маршрути до Леванта. А ние вече знаем какво отражение има всичко това върху нашите цени!

— Парвиш изпратил ли ми е сметките?

— Всъщност да — Амброуз започна да рови отново в купчината свитъци, докато накрая не извади каквото търсеше. Сложи си чифт очила със зеленикави стъкла, закрепвайки ги върху огромния си нос и примижа през тях, загледан в цифрите.

— Да видим... Ето, да. В Алепо последната пратка черен пипер е била купена за два шилинга за паунд. На изток същото количество пипер е купено само за два и половина пенса!

— Може ли да погледна? — попита Пол и пое листа от него.

— Хммм, същото е положението и при карамфила. Напоследък го купуваме по четири шилинга в Алепо, но на изток струва само по девет пенса за същото количество — отбеляза замислено и плъзна поглед надолу по списъка. — Канела, индийско орехче... същата история.

— Няма никакво съмнение, че ни съсипват — изрече смръщено Амброуз.

— Като че ли е така — кимна все така замислено Пол и върна списъка на Амброуз. — Цените са още по-ниски и от онези, които очаквах.

— И не след дълго не само холандците ще ни бъдат конкуренти. Нали прочете писмото на Парвиш относно нашата Източноиндийска компания, онова, което оставих в... хммм... дома на дамата?

— Да, прочетох го — кимна Пол.

— Ако нашите собствени търговци се окопаят поне на половина колкото холандците... — започна Амброуз и остави мисълта да увисне във въздуха между тях.

— Като бухалите в Атина — промърмори Пол, изправи се и се запъти неспокойно към прозореца. Зад прозорците на срещуположната къща проблясваха светлинките на свещите.

— Бухалите в Атина ли?

— Гръцки израз. В древността Атина била пълна с бухали, затова те се превърнали в нейна емблема. Когато на определено място има излишък от определено нещо, няма никакъв смисъл да се добавя още от него.

— Е, аз и без това пътувам за Атина — изрече мрачно Амброуз. — Ако видя някакви бухали, непременно ще ти пиша.

— Атина ли? Какво те води натам?

— Колекцията на Парвиш. Носят се слухове, че там се предлага някаква русалка и той ме изпрати да я купя за него.

— Мислех, че вече си има русалка.

— Има торбичка на русалка — изрече презрително Амброуз, — което изобщо не е същото. Макар че въпросната торбичка не е нищо повече от връзка водорасли, ако питаш мен... пък и вече всеки има такава. А както разбирам, този път русалката била истинска.

— Ха! И ти си повярвал? Вярваш, че няма да се окаже череп на маймуна, прикрепен към опашка на умряла риба или някоя друга неестествена чудовищност? — изгледа го цинично Пол. — Къде изобщо чу тази история?

— Знаеш, че никога не издавам източниците си. Разполагам с невероятно обширна мрежа от информатори — от която впрочем нашият добър приятел Просперо тук е част — оттук чак до Лайм стрийт — тук Амброуз, който беше започнал да прибира свитъците в торбата си, спря и се загледа свирепо в Пол над ръба на очилата си. — И кой си ти, моля ти се, че да се съмняваш? Кой му намери крокодила от Египет, а? Ами цялата му колекция от странни човки на птици от Изтока? Да не говорим за истинския рог от еднорог! Казвали са ми, че само херцозите Медичи разполагат с един такъв рог!

— Амброуз, Амброуз! — вдигна ръка Пол, забелязвайки, че възрастният човек пак започва да се ядосва. — Хайде, стига! Не се съмнявам в теб! Всички знаем, че ако изобщо някой може да открие

подобно нещо, то това си само ти! Освен това ти събра за Парвиш най-хубавата колекция от чудодейни предмети в цяла Англия!

— В цяла Англия ли? По-скоро в цяла Европа!

— Добре де, в цяла Европа — рече успокоително Пол. — Кажи сега как е старецът?

— Как да е? — промърмори Амброуз, докато оправяше тюрбана си. — Стар.

— Не, сериозно те питам — поясни Пол с доста по-благ тон.

— Кажи ми как всъщност е Парвиш?

— Казах ти, стар. Като мен. Напоследък твърде много неща на този свят станаха нови. Първо нов крал, после нови търговски маршрути... Кой знае какво още следва! Това не се харесва на никого от нас. Ние предпочитаме старите неща. Освен това аз вече започнах да остарявам за цялото това тичане по света.

Пол се засмя и отбеляза:

— Повтаряш го от последните двайсет години, всъщност откакто те познавам.

— Може. Но този път го мисля сериозно. Твърде много нестабилни кораби. Както и твърде много нестабилни търговци.

— Амброуз сложи ръка на рамото на Пол и добави: — Ще му се скъса сърцето, ако можеше да те види такъв. А ако питаш мен, което, знам, не правиш, точно затова си толкова бесен на твоя Джон Карю! Защото самият ти много добре знаеш, че това твоето не са само преструвки, колкото и да ти се иска да мисля така. Карю ти поднася огледало, Пиндар, а на теб никак не ти харесва онова, което виждаш.

— Знам какво правя.

— Дали? — изгледа го изпитателно Амброуз и посочи към малкото прозорче зад тях.

Пол се обърна и осъзна, че гледа собственото си отражение. Върху носа му започваше да изниква синина, очите му бяха зачервени. Въпреки нощта у Констанца, той изглеждаше изтощен. Обичайно бялата му кожа беше станала сивкава, сякаш изобщо не беше мигнал.

— „Проницателен, изискан, мъдър човек“ — изрече Амброуз свирепо. — Така казваха някога за теб нашите почтени търговци. Такъв беше човекът, когото избрах за работата в Константинопол — изненадващо силните пръсти на възрастния мъж се впиха в рамото на Пол. — Но аз познавам гнилото, когато го видя — допълни меко. —

Какво е станало с теб, Пиндар? Поглеждал ли си се напоследък? Само не ми казвай, че нарочно си си причинил всичко това!

— Знам какво правя — повтори Пол и се опита да се измъкне, но хватката на Амброуз беше здрава. — Знам какво правя. Знае го и Парвиш — не се предаваше той. — Ако новата Източноиндийска компания успее в начинанията си, ще започнат да купуват същите подправки като нас, но почти от източника. Ако съумеят да комбинират успешно това с нов морски маршрут, както са го направили холандците, търговията на компанията „Левант“ ще се срине и ние ще се разорим! Съгласихме се, че ще продадем всички налични стоки... Засега ще ги преобразуваме в нещо, което ще запази стойността си, независимо от обстоятелствата, докато не решим какво да правим по-нататък.

— Скъпоценни камъни. Да, вече ми каза. Много умно. Малки, леснопреносими и доста по-сигурни като източници на стойност в настоящия климат от черния пипер и карамфила. Ти винаги си бил човек на умните идеи. Но хазарта?

— Какво за него?

От джоба си Пол извади блестящ кръгъл предмет с размерите и формата на часовник, и прокара пръст по позлатеното му капаче, проследявайки линиите на гравюрата отгоре му — две змиорки или по-точно миноги, преплетени.

— Много добре знаеш какво имам предвид — каза Амброуз. — Парвиш знае ли за хазарта? — Внезапно изражението му беше станало непреклонно. — Какво стана? Езика ли си глътна? Не, не мисля. Завъдил си хазартната болест, Пиндар, чувствам го с мозъка на костите си!

— Болест ли? Нямам представа за какво говориш... — промърмори Пол и започна разсеяно да отваря и затваря капачето на компендиума.

— О, мисля, че имаш, при това много добра! — сръза го Амброуз. — И вече не можеш да си помогнеш сам, нали, Пиндар? Не можеш да спреш?

— Това е лъжа...

— Тогава защо си играеш с компендиума? Винаги си обичал да мамиш, още като момче. Парвиш някога казваше, че винаги може да те разкрие кога мамиш. Дай да го видя това! — отсече Амброуз, грабна

безцеремонно предмета от ръката на Пол и го огледа с опитно око. — Какъв долнокачествен предмет! Изненадан съм от теб. Хъмфри Коул сигурно се обръща в гроба. Къде ти е старият?

— Подарих го — отговори Пол и изгледа безстрастно Амброуз. — На един приятел.

— На един приятел ли? — Амброуз вдигна капака и се загледа в гравюрата. — Ако не се лъжа, това са... миноги... Аха, ясно...

Върна компендиума на Пол и се отпусна тежко на близкия стол. После свали тюрбана си и го захвърли ядовито в един от прашните ъгли на стаята.

— Слушай сега — започна, почесвайки се по голото теме, — знам за загубите ти, Пиндар — въздъхна. — Знам, че са напълно реални.

— Ти си глупак, ако вярваш на всичко, което ти казва Джон Карю! — тросна се Пол, но усети, че дланите му започват да се потят.

— А ти си глупак, ако мислиш, че ще разчитам само на един прост слуга за събирането на информацията си! — не му остана длъжен Амброуз. — Това е моята работа, Пиндар! Да събирам неща — рогове от еднорог, русалки, разузнавателна информация. Точно затова съм тук!

— Да събираш информация за мен ли? — разсмя се Пол, но ребрата изведнъж го прерязаха от падането снощи. — Парвиш те е изпратил да събираш информация за мен! — Разтри предпазливо гърдите си. — Ти сънуваш, Амброуз.

Но когато вдигна очи, изражението на Амброуз му подсказа, че изобщо не сънува.

— Добре де, кажи поне кои са ти информаторите? — реши да си проправи път с блъф той.

— Вече ти казах, никога не издавам информаторите си! — отсече Амброуз и го изгледа на кръв. — Част от причината, поради която съм тук, е да получа уверението ти, че ще престанеш да играеш хазарт, независимо дали става въпрос за твоите пари, тези на Парвиш или нечии други! Твърдиш, че не си болен от хазартната болест, значи отказването би трябвало да ти бъде лесно, нали? — За толкова нисък и дебел човек Амброуз имаше невероятно присъствие, изпълващо цялата стая. — Е, имам ли твоето уверение?

Пол се поколеба, но после леко кимна.

— Значи имам думата ти, така ли?

— Имаш думата ми!

Точно в този момент завесата при вратата бе дръпната и при тях се появи Просперо с доста смутен вид.

— Простете нахлуването ми, господа, но се опасявам, че имате посетител — започна. — Един крайно настойчив млад мъж, който не приема „не“ за отговор...

Но преди да успее да довърши, Карю го избута навътре и влезе.

— Аха, ето те, значи! Констанца спомена, че може да си тук, а аз те издирвах под дърво и камък... — но млъкна, когато зърна Амброуз.

Настъпи кратка тишина, през която тримата мъже се оглеждаха един друг.

— Виж ти, виж ти! — изрече накрая Карю, обгръщайки сцената със светнали очи. — На това му се вика предпазливост!

— Няма проблеми, Просперо — изрече Пол на собственика. — С господина вече свършвахме.

— Ти върви, Пиндар. Аз имам още работа с Просперо — изрече сковано Амброуз и се обърна, за да си вземе тюрбана от прашния ъгъл. — Бих искал да те питам за още някои неща — погледна го замислено, — но не е нищо, което да не може да почака.

Отново в работилницата Просперо подаде шпинела на Пол и каза:

— Ето ти камъка. Не може да му се отрече, красив е, но не бих могъл да ти предложа много — назова цената в дукати.

— Само толкова?

— Съжалявам, англичанино. Напоследък пазарът се наводни със скъпоценни камъни и цената на всичко падна. Така че един шпинел не струва толкова, колкото беше някога.

— И как така?

— Казват, че ги продавала някаква дама, жена от един от манастирите.

— Монахиня?

— Може би да, а може би не — сви рамене Просперо. — Какво мога да знам аз за вашите монахини и манастири? Но ми звучи съмнително — в крайна сметка откъде човек на религията би могъл да има толкова скъпоценни камъни?

— Може да е някоя богата вдовица, която е потърсила убежище там. Или част от зестрата на някоя послушница — започна да размишлява на глас Пол. Внезапно му хрумна една идея.

— Възможно ли е същата жена да е продавачът на онзи велик диамант, за който всички напоследък приказват? „Синевата на султана“? Чувал ли си за него?

— „Синевата на султана“ ли? Разбира се, че съм чувал. Е, ако ми донесеш този камък, това вече е друга работа, англичанино! — проблеснаха очите на бижутера. — Бих платил добра сума само за да го подържа в ръка! Говори се, че бил близо сто карата! Знаеш ли какъв размер е това? — Сви ръката си в юмрук. — Почти толкова! А после идва и цветът — истинско синьо-бяло, под което в нашия занаят имаме предвид най-изящното бяло, но с лек синкав нюанс. Представи си каква красота е това, англичанино! Диамант с цвета на лунната светлина! — Просперо въздъхна дълбоко. — Но не затова се говори толкова много за него по нашите места. През годините до нашата лагуна са си проправяли път множество красиви и големи камъни. Най-забележителното точно в този е брилянтната му шлифовка! Казват, че имал близо два пъти повече фасетки от всичко, което някой от нас е бил в състояние да изработи! Каква светлина! Какъв блясък! Кой ли неизвестен гений е успял да създаде това чудо?! — Просперо повдигна рамене. — Никой не знае отговора на този въпрос.

— Тогава откъде според теб идва този диамант?

— Самият камък ли? Почти със сигурност от Индия, от големите мини в Гол кон да. Някои казват, че някога бил поставен в окото на някакъв идол в един от техните свещени храмове — Просперо пак повдигна рамене. — Но при големите камъни е така — добави и разпери изразително пръсти, — идват и си отиват, сменят имената си и никой не може да знае нищо със сигурност.

— Значи са празни брътвежи, Просперо.

— Не, англичанино! — Въпреки че наоколо нямаше никой, който би могъл да го чуе, бижутерът сниши глас: — Изобщо не са брътвежи! Диамантите притежават множество мистични свойства, това поне се знае от край време. Но „Синевата на султана“ е... различен. Говори се, че никога на този свят не е имало диамант — или какъвто и да било друг скъпоценен камък — като него! — Просперо вече шептеше, като че ли се страхуваше от собствените си думи. — Чувал съм да казват, че

този диамант имал много сили — ако бъде подарен доброволно, предоставя огромна защита на приносителя си, на добрия човек прави големи добрини. Но точно обратното е за лошия. Говори се, че на него имало магически надпис на езика на могулите^[1]... — Вдигна очи, зърна скептичното изражение на Пол и махна отвратено с ръка, сякаш го пъдеше. — Ха! Ти изобщо не ме слушаш, англичанино, чудя се защо изобщо си хабя думите!

— Значи ще ми дадеш добра цена за него, Просперо, така ли? Имам предвид, ако случайно попадна на него по време на моите пътешествия?

Но бижутерът не беше в настроение за подигравки.

— Не, англичанино, аз не искам „Синевата на султана“! Никога! — извика яростно. — И надали ще намериш много от моя бранш, които биха го докоснали. За камък като този за всички ни ще бъде най-добре, ако го оставим на мира.

— Защо казваш това?

Просперо се помести сконфузено на стола си.

— Камъкът се движи — рече, без да поглежда госта си в очите.

— Какво?

— Казах, че камъкът се движи! — отсече Просперо и метна нетърпеливо дългата си брада върху рамото си. — Нищо ли не разбра от онова, което ти казах? — вече почти крещеше на Пол. — Смяташ, че можеш ей така да купуваш и продаваш подобен магически камък, така ли? Не, не можеш! И запомни, че нищо добро не чака онзи, който опита!

Просперо се канеше да се върне в стаичката зад завесата, но на прага се поколеба и рече:

— Щом толкова те интересува, продавачът на Синевата е бил мъж, а не жена. Казват, че пристигнал от Константинопол.

— Какво е станало с него?

— Никой не знае къде е отишъл. Донесъл камъка тук, в гетото, за да бъде оценен. Но за камък като този... — бижутерът сви рамене — никой търговец на скъпоценни камъни не би имал достатъчно пари, за да го купи сам, дори и да иска. Не мисля обаче, че се е опитал да го продава. Един мой познат предложил да му пази камъка — човек не би могъл да се разхожда спокойно из града с подобен камък в джоба си, нали? — а после му обещал да пусне слух за него сред нашите хора в

Антверпен и Амстердам. В крайна сметка винаги се намира някой глупак, който да се опита да купи подобен камък — просто е необходимо време, докато бъде открит. Мъжът казал, че ще се върне, но...

— Никога повече не се появил, така ли?

— Чух, че изгубил камъка на карти, мътните го взели! Дано името му се затрие завинаги! — Просперо се обърна и се изплю отвратно на пода зад себе си. — Ето, разбираш ли сега какво ти казвам, англичанино? Камъкът се движи! Няма никакъв смисъл нито да се питаш защо, нито да се опитваш да му попречиш.

[1] Могоулската империя е персийска империя, съществувала от XVI до XIX век в Западна и Централна Азия и обхващала големи части от Индия. Създадена е от хан Бабур, пряк наследник на Чингиз хан. — Б.пр. ↑

ТРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

Наближаваше полунощ, когато Пол и Карю най-сетне напуснаха работилницата на Просперо. Луната светеше ярко. Като допълнителна мярка за безопасност Пол не беше взел гондола тази нощ, за да избегне стражата, затова двамата си проправиха път заедно пеша през задните канали.

Първи наруши мълчанието Пол.

— Вероятно няма никакъв смисъл да те питам къде беше през последните два дена, нали? — запита. Макар да говореше тихо, за да не привлича нежеланото внимание на стражата, тонът му беше жлъчен. — Но не, като се замисля, по-добре не ми казвай! — Вдигна ръка. — Не искам да знам. Оттук нататък си сам, Карю. Баста! Не ме интересува какво ще правиш и къде ще ходиш.

— Не се коси заради мен, и без това си тръгвам — отговори Карю. — Но преди да го направя, вероятно няма никакъв смисъл да те питам какво толкова си говорихте с Амброуз Джоунс, нали?

— Това влиза ли ти в работата? — сръза го Пол. А после, противоречащ сам на себе си, добави: — но в крайна сметка ти точно това искаше, нали? Да ни запознаеш. Е, определено успя!

Без да обръща внимание на подигравателния тон, Карю запита:

— Кой е той? Кой е Амброуз? — Когато Пол не му отговори, той продължи: — Ти вече го познаваше, нали? А аз изобщо не вярвам, че той събира разни неща за Парвиш.

— О, напротив, събира и още как! Той е точно такъв! — отговори Пол. Вървеше толкова бързо, че ребрата отново започнаха да го наболяват. — Но освен това е разузнавач за компанията „Левант“, дребен нечестивец! — Спря, за да си поеме дъх. — Имаш ли някаква представа какво стори? Да ме очерниш в очите на Парвиш щеше да бъде достатъчно лошо, но сега...

— Никога не съм искал да те очерня — прекъсна го Карю. — Исках само да те накарам да се събудиш!

— Обаче сега ти даде на Амброуз Джоунс възможността да ме изложи пред цялата компания „Левант“!

— Още ли не разбираш? Още ли не го осъзнаваш? Та ти вече си изложен! Всички знаят за теб, за тази... тази лудост... тази меланхолия... — Карю почти крещеше, звукът от гласа му отекуваше от стените на тясната уличка. — Ти не си на себе си!

— Тихо, глупако! — Пол сграбчи Карю за рамото и го дръпна назад в сенките. — Аз имам разрешение да бъда навън в този час, но позволи ми да ти напомня, че ти нямаш! И ако стражата ни намери тук, не си мисли, че няма да те хвърля с охота на кучетата!

Бяха стигнали до малко мостче в края на уличката. Дишането на Пол беше станало накъсано, силно болезнено. Отпусна чело на близката стена, опитвайки се да си поеме дъх, да дойде на себе си. Някъде из лабиринта от тесни улички бяха завили погрешно и той осъзна, че вече няма никаква представа къде са.

Каналът пред тях беше много тесен. Отвеждаше в две посоки — вляво от моста се връщаше в лабиринта от тесни улички на квартала Канареджо, вдясно се сливаше почти веднага в друг, малко по-широк канал. Луната висеше ниско между покривите на близките две къщи на търговци, отразявана в безмълвните, блестящи черни панделки вода от двете им страни. Под арката на прозорец, гледащ към водата, гореше самотна свещ.

Имаше ли на този свят по-красиво и по-меланхолично място от това? Макар и на приливи и отливи, Пол Пиндар беше живял тук почти през половината си живот, но едва сега, едва в този момент си даде сметка колко всъщност го мрази. Какво го беше прихванало, че се върна тук? Дали защото и Силия някога беше живяла в този град? Именно тук я бе зърнал за първи път, тук се бяха влюбили, тук се сгодиха. А после той беше заминал за Константинопол по работа на компанията „Левант“, а корабът, който трябваше да доведе Силия при него, беше претърпял корабкрушение — или поне така смятаха в началото. В Константинопол Карю беше убеден, че я е зърнал веднъж, че по някакъв начин тя се бе озовала в харема на султана, но после така и не бяха успели да се доберат до нея, а за него беше останало съмнението така ли е било, или не.

Може би Карю е прав — и самият Пол вече не познаваше себе си. Силия беше напуснала този град, беше изгубена завинаги за него, но въпреки това в съзнанието му тя продължаваше да броди из Венеция. Когато вървеше по тези улици, често се изпълваше със

странното предчувствие, че в някой момент тя ще се появи иззад ъгъла и ще тръгне към него. Не беше в състояние да прогони тази мисъл от главата си. На няколко пъти дори му се беше сторило, че я вижда — млада жена с бледа кожа и червеникавозлатиста коса, приседнала на прозореца, с лице, приведено над книга или бродерия; или пък преминаваше покрай него с гондола, с наполовина извърнато към него лице и пръсти, плъзгащи се във водата. Но после, внезапно тя се обръщаше или казваше нещо и той осъзнаваше, че в крайна сметка не е тя, а друга жена и че никога повече няма да я види. Навсякъде около него вече царяха само влага и разрушение.

Внезапно в сенките откъм другия край на моста нещо се раздвижи.

— Виждаш ли това? — дочу той в ухото си едва доловим шепот. — Под арката вляво!

Значи Карю също го беше видял. Пол кимна. Обърна се и приближи устни до ухото на Карю, и тъкмо се канеше да каже нещо, когато изпод сенките на арката изникна фигура на мъж с лице, скрито под качулката на пелерината, и се насочи към тях. Когато стигна до средата на моста, спря и тихо, но ясно попита:

— Пол Пиндар?

Като направи знак на Карю да не мърда от мястото си, Пол излезе от сенките и се обърна към непознатия.

— Кой пита?

Инстинктивно сложи ръка върху дръжката на късия меч, който висеше на колана му, но мъжът вдигна и двете си ръце, за да покаже, че е невъоръжен, и рече:

— Пол, не ме ли позна?

Казвайки това, той свали качулката си и Пол се увери, че в мъжа, стоящ пред него под лунната светлина, действително има нещо познато.

— Това съм аз, Франческо.

— Франческо? — възкликна изненадано Пол. — Мили боже! Ама това наистина си ти!

Тръгна по моста към него и двамата се прегърнаха.

— Франческо, колко време мина?

— Много, прекалено много.

— Години... — прошепна Пол и се загледа в лицето на стария си приятел колкото с любопитство, толкова и с радост. — Франческо Контарини! Изминаха поне десет години, нали?

— Десет, петнайсет, има ли значение? — усмихна се другият мъж. — Твърде много са, за да ги преброим.

Загледаха се един в друг.

— Абсолютно същият си.

— Ти също!

Но още докато изричаха тези думи, те знаеха, че другият лъже. Пол, без да се броят издутината върху носа му и кръговете около очите му, имаше вече бели кичури в черната си коса и брада. Някога красивото лице на Франческо беше изпито, лененото бельо около врата и ръкавите му беше толкова мръсно и износено, че изглеждаше така, сякаш не беше сменяно от няколко месеца. Но въпреки това двамата продължаваха да се усмихват.

— Чух, че си напуснал Венеция — отбеляза Франческо и непохватно плесна Пол по рамото.

— Вярно е. Няколко години живях в Константинопол. Компанията „Левант“ ме изпрати там по работа — като неин посланик пред великия султан. Заради търговските права, нали се сещаш?

— Ама разбира се! Великият търговец Пол Пиндар! — Въпреки ласкателните думи, в гласа на Франческо се долови лека ирония. Когато се усмихна, Пол видя, че на мястото на долните му зъби вече са останали почернели чукачета. — Защо ли не съм изненадан? Ти винаги си бил предопределен за големи дела. От край време си бил любимец на Съдбата!

— Съдбата ли? — Сега беше ред на Пол да се усмихне. — Опасявам се, че е доста непостоянна любовница.

— Чух за Том Лампри и дъщеря му — отбеляза Франческо и кимна съчувствено. — Съжалявам, приятелю!

— Благодаря — отговори Пол. — Това беше отдавна. — А после, нетърпелив да смени темата, попита: — А ти, Франческо, как си? Разкажи ми повече за себе си?

— Аз ли? Аз също не бях тук... — отговори Франческо и от гърлото му излезе кратък сух звук, по-скоро кашлица, отколкото смях. — Сигурно си чул?

— Да, чух.

Но какво точно беше? Пол напегна сили да си спомни. Май нещо за някаква жена, някакъв бой заради зарове или карти? Едно беше сигурно — приятелят му беше убил някого.

Франческо забеляза съсредоточената физиономия на Пол и изрече:

— Една уличница, нищо особено — на пръв поглед изглеждаше безгрижен, но под светлината на луната очите му бяха непреклонни. — Знаеш как е. Струваше ми четири години, четири години в изгнание. И знаеш ли кое е най-интересното? Вече дори не помня името ѝ. Като онази... спомняш ли си? Когато бяхме млади? Как ѝ беше името на нея?

Настъпи кратка, неловка пауза.

— Констанца.

— Констанца. Точно така. А аз бях забравил.

— Забравил си Констанца?

Наистина ли беше забравил? В онези години двамата бяха започнали да се карат заради Констанца, да водят битка за вниманието ѝ и тази битка беше толкова ожесточена, че оттогава насам приятелството им никога повече не можеше да бъде същото.

— Още ли се срещаш с нея?

— От време на време.

— Би трябвало вече да е остаряла. На този свят няма нищо помразно от дърта курва, не мислиш ли?

Когато Пол не отговори, Франческо сви рамене.

— Е, както казах, беше отдавна. Хайде да повървим заедно, какво ще кажеш?

Хвана го под ръка и Пол осъзна, че върви в крачка с някогашния си другар. Виещите се тесни улички и сокаци бяха пусти, единственият звук наоколо бяха собствените им приглушени гласове. Осветявана от луната, водата в каналите покрай тях беше с цвета и наситеността на черно масло.

— Къде си тръгнал по това време на нощта?

— И питаш? — изсмя се дрезгаво Франческо. — Къде мислиш, че съм тръгнал? Къде другаде може да се отиде?

— Аз приключих с хазарта, Франческо, ако това имаш предвид — заяви Пол, изненадан от убедителността си.

— Приключил си с хазарта? — изгледа го косо спътникът му. — Аз чух друго... — изглеждаше така, сякаш би могъл да продължи, но не го направи.

— Може, но е истина.

— Откога?

Пауза.

— От тази вечер.

— От тази вечер ли? — засмя се Франческо. — Аха, сега разбирам защо са тези синини по лицето ти! — Когато Пол не каза нищо, той пак се засмя и добави: — Няма проблеми, не е необходимо да ми разказваш, щом не искаш. Знам как е — беше достатъчно близо до Пол, за да може той да усети винения му дъх. Тялото му вонеше като на човек, който не се беше къпал или спал дни наред. — Тогава малко вино? — предложи.

— Отказах и пиенето — отговори Пол. Перспективата за още една нощ като последната накара стомаха му да се преобърне. Но Франческо като че ли не го беше чул.

— Знам най-доброто място за това. Един мой познат, наричат го Кавалера, наскоро си отвори малко ридото. Познаваш ли Кавалера?

— Не, не мисля, че съм имал честта.

Когато забеляза колебанието на Пол, Франческо започна да го убеждава:

— Уверявам те, заведението е много порядъчно, не е като някое от онези нови казини. Кавалера пуска всички новодошли, стига да му бъдат съответно представени и при положение че имат добра репутация. Хайде, ела! — ухили се той и показа почернелите си зъби. — Аз ще те представя пред него. След толкова много години това е най-малкото, което мога да направя за теб.

А Пол в момента се тревожеше само за две неща. Едното беше каква част от този разговор е чул Карю, който все още го чакаше в сенките на малката уличка, а другото — как да се отърве от Франческо. В някогашния му приятел имаше нещо особено, нещо трескаво, почти животинско, което не беше все още в състояние да определи. С Карю по-късно щеше да се оправи, но измъкването от Франческо нямаше да бъде толкова лесно. Беше дал дума на Амброуз относно хазарта, но не пречеше да пийне малко вино с Франческо, съвсем мъничко. А след това щеше да си тръгне учтиво.

— Заради теб, стари ми приятелю! — изрече, изведнъж възвърнал настроението си. — По една чашка, за доброто старо време! Само една чашка в новото *ридото*. Какво толкова ще навреди?

Четиринадесета глава

Новото *ридото* се намираше над винарна на Кале дел Астролоджо, точно зад Канале Гранде.

Преди много години, когато беше млад и представляваше Парвиш във Венеция, Пол беше влизал в десетки подобни места от този вид — временни бърлоги за хазарт, намиращи се в стаички над ханове или магазини, в които мъжете играеха карти и всякакви игри на късмета, често губейки огромни суми пари. Затова изобщо не беше изненадан, когато Франческо го поведе към задната част на пустата винарна, където една вратичка зад тезгяха разкриваше тесни стъпала.

Следван от Пол и Карю, Франческо тръгна по стъпалата, на чиито горен край имаше голяма стая. Веднага стана ясно, че осветената от лунната светлина стая е съвсем празна — но в очуканата ламперия в далечния ѝ край единично стъпало отвеждаше към друга вратичка. Тази вратичка беше толкова малка, че първоначално Пол не можеше да повярва, че води, където и да било, освен в някакъв килер или в най-добрия случай към таванско помещение. Но когато Франческо почука по странен начин, вратичката се отвори безшумно (очевидно пантите ѝ бяха добре смазани) и тримата пристъпиха под повдигналия се трегер, озовавайки се в нещо като преддверие, дълго не повече от метър — два, в края на което имаше пак врата, но този път доста по-голяма — таен вход, който водеше от първия етаж на винарната в нещо, което Пол моментално разпозна като съседната къща. Когато тримата застанаха един до друг пред втората врата, Франческо кимна към Карю, с което за първи път даде знак, че го е забелязал, и попита:

— Слугата ти може ли да си държи езика зад зъбите?

— Да, гарантирам за него — кимна Пол. — Но какво е това, Франческо? Къде се намираме?

От другата страна на вратата не се долавяше никакъв звук. Всъщност мястото беше толкова призрачно тихо, че за един налудничав миг Пол си помисли, че това може би не е никакво *ридото*.

Нагъпкани в малкото преддверие, двамата с Карю бяха като два плъха в капан. Пол усети, че пулсът му се ускорява. Беше повече от ясно, че са съвсем сами в това чудато място.

Но точно когато се питаше как е могъл да сглупи толкова, че да се съгласи да дойде тук, той чу в ухото си гласа на Франческо:

— Питаш ме какво е това, така ли? Това, приятелю, не прилича на никое друго ридото по света!

Още докато изговаряше тези думи, втората врата се отвори безшумно, точно като първата, но този път тримата бяха заслепени от светлината на множество свещи.

Намираха се на прага на приемната зала на някаква голяма къща или палацио. Стените бяха покрити с рисувана ламперия, прозорците бяха закрити от тежки завеси от най-разкошното кадифе с пискюли, а от тавана висеше огромен полилей, изработен от най-финото муранско стъкло. Ала най-странното за това тихо място беше, че цялата зала беше претъпкана с хора.

Мъже и жени, някои от тях маскирани, стояха на групи или се движеха безшумно между няколкото маси. Пол прецени мъжете като смесица от млади благородници и търговци, а жените — почти изцяло куртизанки, с начервени устни и бузи, както беше странният обичай в този град.

Въпреки изолираността на стаята, тези жени бяха облечени по последна мода — с рокли от твърд брокат в ярки цветове, спускащи се на елегантни гънки от подплънките върху стомаха, с толкова изрязани на деколтето корсажи, че гърдите им се разкриваха чак до зърната, но пък със замайващо високи яки, изработени от колосана венецианска дантела, толкова фина, че беше почти прозрачна, разтваряща се зад главите им на къдрички като паунова опашка. Косите им бяха разделени по средата и събрани от двете страни на главата в две странни, подобни на рога кокчета. Една от тях Пол разпозна като приятелка на Констанца. Когато го видя, тя целуна ветрилото си и го размаха закачливо в неговата посока.

Всяка от масите беше покрита с дебела кадифена покривка и около всяка от тях бяха насядали по четири или повече играчи, внимателно маскирани. Начело на всяка от масите имаше по един мъж, който раздаваше картите. До него имаше две свещи, няколко тестета карти и две чаши — едната пълна със златни дукати, другата със

сребро. Зяпачите се събираха на групи зад играчите, гледаха известно време играта, а после се преместваха на съседната маса. От време на време се чуваше приглушен шепот или покашляне, чукване на две чаши, тихото шумолене на дамска рокля по дървения под — но като се изключат тези неволни шумове, залата бе изпълнена от абсолютна тишина, която само подсилваше странната, подобна на сън атмосфера.

Към тях приближи слуга с поднос, върху който бяха подредени чаши вино. Пол си взе една и последва Франческо. На места стълпотворението беше толкова голямо, че им се налагаше да разбутват хората, за да се промушат между тях. На всяка от масите се играеше различна игра — на една *примеро*, на друга *бесано*. От количеството златни и сребърни монети върху кадифените покривки Пол веднага схвана, че тук се играе с невероятно високи залози.

В центъра на залата се играеше игра, която беше привлякла значително количество зяпачи, и макар че Франческо изглеждаше твърдо решен да не спира, Пол спря за момент, за да погледа. На тази маса имаше четирима играчи, но очите на всички бяха приковани само в един. Маската му показваше усмихнато лице, но от целенасочената модерност на дрехите му и от слабото му тяло Пол предположи, че това е младеж на не повече от осемнайсет-деветнайсет години. Настървените погледи на зяпачите пък му подсказаха, че залогът тук се е вдигнал изключително много, но въпреки този факт младежът играеше с невероятно безразличие и добре тренирано безгрижие, като че ли изплъзващото се между пръстите му богатство за него не беше нищо повече от парченца цветно стъкло.

Пол се загледа като хипнотизиран в масата. Пресуши чашата си и изобщо не забеляза кога някакъв слуга му я замени с пълна. Беше се закълел, че няма да играе, и в този момент той изобщо не се съмняваше в уменията си да държи на думата си, но въпреки това се изпълни със съжаление, когато усети как Франческо го бутва по ръката и го отвежда през тълпите към нова, по-малка стая в другия край на голямата зала.

Но това не беше стая, както бе предположил Пол, а преддверие, от другата страна, на което се виждаше тежка завеса от черно кадифе, бродирано със златна нишка. Точно когато се канеше да последва Франческо през вратата, той усети върху рамото си нечия ръка.

— Синьор Пиндар?

— Кой пита?

Пол се обърна и зърна пред себе си смугъл човек с белези от шарка по лицето или нещо друго, но вдълбано и в двете бузи.

— Кавалер Мемо, на вашите услуги! — кимна мъжът и дари Пол с усмивка, която не достигна до очите му.

Мемо ли? Нещо подразни паметта на Пол. Къде беше чувал това име?

— Кавалере! — кимна все пак учтиво той и се поклони.

— Добре сте ни дошъл! Моля! — направи той знак с ръка към стаята пред тях. — За нас е чест да ви приемем сред нас!

— Благодаря, но аз не играя хазарт.

— Простете, но аз чух точно обратното, синьор Пиндар!

— В такъв случай дълбоко съжалявам, че са ви осведомили погрешно, кавалер Мемо — изрече Пол и докато произнасяше името му за втори път, най-сетне си спомни. Мемо. Разбира се! Нали Констанца му беше говорила за някого си, наречен Дзуане Мемо? Точно така!

— Както кажете — разпери Кавалера пръсти с длани нагоре, жест, който означаваше, че за него няма никакво значение дали информацията е вярна или погрешна. После кимна по посока на завесите от черно кадифе и добави: — Но трябва да знаете, че това е стаята, където се играят нашите... — поколеба се, като че ли подбираше внимателно думите си, — да кажем, нашите най-интересни игри. Но няма значение. Малко вино, преди да си тръгнете?

В преддверието имаше масичка, върху която бяха поставени няколко гарафи с вино. Мемо отиде до масичката и се върна с една гарафа. Пол поднесе чашата си. Знаеше, че не трябва да изглежда твърде заинтригуван.

— За какво играят? — попита небрежно.

— Играят за възможността да вземат участие в още по-голяма игра — отговори с усмивка Мемо и, както и преди, усмивката не достигна до очите му. — Но мисля, че е добре да внимавам какво казвам, защото като нищо бих могъл да събудя любителя на хазарта у вас! — след тези думи се обърна, за да върне гарафата на масичката.

— Както вече казах, аз сложих край на игрите — повтори Пол. Но този път думите заседнаха в гърлото му. Започна да го изпълва едно познато чувство на безпокойство. — Но все пак съм любопитен да

науча едно — това онази игра ли е, за която чувам да се говори, играта за „Синевата на султана“?

Все още застанал до масичката, Мемо не се обърна. Колебанието му продължи не повече от частица от секундата.

— „Синевата на султана“ ли? — възкликна.

— Чух, че имало диамант, наречен „Синевата на султана“, който щял да бъде наградата за някаква голяма игра.

— И от кого чухте това, ако смея да запитам?

Капачката на гарафата изтрака тихичко в гърлото на съда.

Да му каже ли за Констанца? Някакво шесто чувство накара Пол да си замълчи.

— Мислех, че всеки търговец по Риалто го знае — отговори той, колкото му бе възможно по-небрежно. — Един мой познат бижутер ми каза, че мъжът, който донесъл диаманта във Венеция, го изгубил на карти, преди да успее да му намери купувач. Затова предположих, че става въпрос за него.

Мемо наистина ли кимна едва забележимо на Франческо? Пол не можеше да бъде сигурен в това, което му се стори, че забеляза, защото точно в този момент се появи слуга и прошепна нещо в ухото на Мемо.

— Извинете ме, господа, няма да се бавя.

В преддверието се появи друг мъж — маскиран играч от главния салон. Мемо дръпна черните завеси и го покани вътре, като след това старателно ги върна на мястото им.

В този момент откъм прага се дочу тихо покашляне. Пол вдигна глава и с изненада установи, че там стои Карю — разговорът с Кавалера го беше погълнал дотолкова, че почти беше забравил за помощника си.

— Какво? — изгледа го нетърпеливо Пол. — Какво правиш още тук, за бога?

— Чакам ви, сир — изрече Карю с добре отработена учтивост. — Чакам ви, за да ви придружа до дома.

Пол се обърна отново към Франческо, напълно забравил за желанието си да избяга от това ридото и от лапите на стария си приятел.

— Вярно ли е? — попита. — Имам предвид за диаманта?

— Да, вярно е — промърмори Франческо, отпуснат на един стол, и пресуши чашата си с вино.

— Чух, че го е донесъл някакъв мъж от Константинопол — занарежда Пол, като с изненада установи, че всъщност е запомнил много добре разказаното от Просперо. „Синевата на султана“, магическият камък. Сто карата лунна светлина.

— Не знам с точност. Но пък изобщо не приличаше на турчин. Приличаше по-скоро на избягал роб. Макар че сега, като се замисля, имаше разни слухове... — не довърши Франческо.

— Слухове за какво?

— Че някога бил работил при майката на султана.

— Майката на султана ли? Да не би да имаш предвид старата кралица? — разгорещи се внезапно Пиндар. — Онази, която почина миналата година?

— Да, така мисля. Наричаха я някак особено, но не си спомням...

— Валиде?

— Да, точно така — валиде султан!

— А диамантът... — започна Пол и нервно прокара пръсти през косата си — ти виждал ли си го?

— Да — отговори Франческо и хвърли уплашен поглед към завесите. — Да, виждал съм го.

Пол проследи погледа му.

— Какво, да не би да е там? — Мисълта за диаманта, за неговата близост, мисълта, че този диамант може да бъде спечелен на игра на карти, започваше да го изпълва с почти нетърпима възбуда. Но не, не трябва! Дори не трябва да си помисля за това! Бе дал дума! Пол усети, че ларинксът му се свива, като че ли някой го бе стиснал за гърлото. — Там е, нали?

— Да — кимна Франческо.

По причини, които и двамата не разбираха, разговорът им беше преминал в шепот. Откъм прага отново долетя покашляне. Божичко, ама Карю още ли е тук? Това беше една от големите загадки в живота — защо Карю е винаги до теб, когато не го искаш, а когато ти трябва, го няма никакъв? Пол предпочете да го игнорира и отново се обърна към Франческо.

— Кавалера дали ще ми позволи да го видя?

Незнайно защо, но виждането на този диамант изведнъж бе придобило огромно значение в съзнанието на Пол Пиндар.

— Той е за високите залози, най-високите, правени някога във Венеция — промърмори Франческо. Дори под светлината на свещите лицето му изглеждаше пепеляво от умора. — Не мисля, че разбираш какво означава това. Цели състояния ще сменят напълно собствениците си, ще бъдат изгубени завинаги от някого. Властите вече се опитват да затворят това ридото, но ако надушат за това... Дзуане го грози съд, а нищо чудно и изгнание!

Ушите на Пол изведнъж започнаха да бучат.

— Но да предположим, че реша да играя? — вече не му пукаше дали Карю ще го чуе или не. — Тогава ще ми позволи ли да го видя?

Франческо поклати глава и отсече:

— Той никога няма да ти позволи да играеш — или поне не и в тази игра!

— Защо не? — Дланите на Пол се изпотиха, сърцето му заби като лудо.

— Не бъди глупак, Пиндар, ти вече изгуби цяло състояние! Всички го знаят! — възкликна Франческо и се разтрепери. Пол сложи ръка върху рамото му, но той се дръпна нетърпеливо и отсече: — Махай се! Върви си у дома, докато все още можеш! Ето, слугата ти те чака!

По сигнал на Франческо, Карю пристъпи в стаичката и се опита да хване Пол под ръка, но опиянен от изпитото вино, той го отблъсна грубо и изръмжа:

— Моля те, Франческо! Не можеш ли да говориш с него? Моля те, говори с Мемо за мен!

И отново го сграбчи за рамото. Франческо се канеше пак да се дръпне от него, но накрая като че ли се смили и изрече:

— Ако ти позволя да видиш диаманта, ще се махнеш ли оттук?

— Да!

Франческо го изгледа неуверено и попита:

— Имам ли думата ти?

— Имаш я!

— Обещаваш наистина и в името на честта си?

— Наистина и в името на честта си! За бога, Франческо, какво още искаш?

— Тогава ела с мен!

Франческо му направи знак с ръка да се приближи към спуснатите кадифени завеси и безмълвно ги дръпна.

Следван плътно от Карю, Пол пристъпи в тайната стаичка. Озова се в помещение с формата на октагон. В осмоъгълната стая прозорци липсваха, така че играещите тук очевидно нямаха никаква представа дали е нощ или ден. Вместо прозорци на всяка от стените от пода до тавана беше поставено по едно огромно огледало, в което се отразяваше светлината от свещниците, прикрепени към огледалата. Ефектът беше невероятен — помещението изглеждаше малко и подобно на утроба, една великолепна кутийка за бижута.

В средата имаше маса, около която бяха насядали играчите — двама мъже и една жена. Четвъртият играч, дълбоко заспал, лежеше на пода завит с пелерината си. Масата беше изработена от толкова тъмно дърво, че изглеждаше почти черна. Беше богато инкрустирана със седеф. Столовете бяха същите.

Дзуане Мемо стоеше с гръб към играчите. Когато чу влизането на Пол, се обърна, но вместо неудоволствие, каквото очакваше да види Пол, Мемо безмълвно кимна в знак на съгласие. Маскираният мъж, който го беше придружил вътре, стоеше встрани и наблюдаваше играта на масата. За разлика от основния салон, където цареше почти пълна тишина, в тази стая разговорите очевидно бяха позволени, макар и с приглушени гласове.

— Гледай! — прошепна Франческо в ухото на Пол. — Наблюдавай Мемо!

От шкафа зад себе си Мемо извади малка торбичка — приличаше на дамски джоб и беше направена от розово кадифе, избродирано със сребърен брукат. Отвори торбичката, тръсна я лекичко и в дланта на другата му ръка се претърколи кръгъл предмет с размерите на детски юмрук.

— Значи в крайна сметка е вярно! — дочу Пол възторжения шепот на мъжа с маската.

— Вие какво очаквахте? — изгледа го свъсено Мемо. — Това е „Синевата на султана“! Разбира се, че е вярно!

Хвана диаманта между палеца и показалеца си и го вдигна така, че всички да го видят. Играчите спряха играта си и в стаята се възцари напрегната тишина. Камъкът проблясваше ослепително под светлината на свещите, син огън и син лед едновременно, отразяван стотици пъти

в огледалата по стените. Колкото мистериозен и красив, толкова и рядък, за Пол той беше като предмет от някакъв друг свят.

Маскираният се приведе, за да го огледа отблизо.

— Като че ли на него е написано нещо!

— Да, има надпис. Казаха ми, че бил на езика на могулите.

— Какво по-точно пише?

— Кой да ти каже? — усмихна се Мемо. — Досега не съм срещал играч, който говори този език.

Обърна се и тъкмо се канеше да върне диаманта в шкафа, когато Пол се обади от вратата.

— Може ли да опита

Същото странно бучене в ушите му.

Мемо го погледна въпросително, като че ли не го беше разбрал.

— Казах, може ли да опитам да го превода?

За момент Мемо се поколеба, но после, с изненадващ, елегантен жест му поднесе камъка.

— Разбира се, синьор Пиндар! Неочаквано, наистина, но нямах представа, че сред нас имаме толкова учен човек!

Пол се приближи и пое диаманта от ръката му. По пръстите му преминаха леки тръпки, сякаш камъкът беше жив. Почувства размерите и теглото му, усети как той пасва перфектно в юмука му, като че ли ръката му беше ръкавица, специално пригодена за този камък. После вдигна диаманта към светлината на свещите, както бе видял да прави Мемо, и видя как проблесна със странен, блед огън. От толкова близко разстояние вече виждаше съвсем ясно изумителното майсторство, с което беше шлифован камъка, както и факта, че една от фасетките, откъм горната му страна беше по-голяма от останалите. И там, със съвсем миниатюрни букви, беше издълбан надпис — точно както беше казал Просперо.

Бавно, но сигурно той разчете думите и усети как косъмчетата на тила му настръхват.

— Е, какво пише?

— Пише „A'az ma yutlab“.

— И какво ще рече това?

— Означава „Желанието на моето сърце“.

Камъкът сбъдваше желанието на сърцето на онзи, който го притежаваше.

И в този миг Пол осъзна, че трябва да притежава този камък, независимо какво щеше да му струва това.

ПЕТНАДЕСЕТА ГЛАВА

Като наказание за това, че се беше заключила в килията си, Анета трябваше да се изправи не пред сестра Вирджиния, нито дори пред сестра Пурификасион, която обикновено поемаше грижата за дисциплинарните нарушения, а пред самата преподобна игуменка — сестра Бонифача.

Анета беше разговаряла с игуменката само веднъж след завръщането си в манастира — когато беше официално приета в деня на пристигането си. От онзи ден насам я беше виждала съвсем рядко, обикновено само в празнични дни, когато старата монахиня се чувстваше достатъчно добре, за да присъства на молитвите в църквата. Въпреки поста си на игуменка сестра Бонифача беше толкова стара и толкова често боледуваше (според някои от слабоумие), че рядко напускаше стаите си и поне в очите на по-младите монахини изглеждаше като човек, който няма нищо общо с управлението на манастира. И въпреки това тя беше дълбоко уважавана от всички монахини, макар че, както Анета не след дълго разбра, това се дължеше по-скоро на размерите на зестрата, която била донесла някога на манастира и на факта, че семейството ѝ е дало на Венеция най-малко четирима дожове, отколкото на някаква велика духовна сила.

Частните покои на игуменката се намираха в дъното на манастира, в противоположния край на стаята на Анета. Когато почука на вратата на игуменката, веднага беше посрещната от жена, която, за огромна нейна изненада, не беше облечена нито като монахиня, нито дори като послушница, а в униформата на обикновена прислужница. Стаята, в която я поканиха, беше голяма и имаше няколко прозореца, разкриващи гледка към градината. В един от ъглите имаше огромна камина, в която въпреки горещината навън гореше огън.

— Заповядай, влез, сестро!

Едва когато чу този глас, Анета си даде сметка, че игуменката също е тук. Дребна и с крехки кости, тя седеше в другия край на стаята, на стол край един от отворените прозорци. Прислужницата очевидно тъкмо ѝ помагаше за тоалета, защото, макар и напълно

облечена, старата монахиня беше все още с гола глава и косата ѝ падаше по раменете ѝ. От вниманието на Анета не убягна фактът, че въпреки правилата в ордена, косата на възрастната жена не беше ниско подстригана, а все така дълга като някога. Стелеше се като сребро, фина и тънка като паяжина, чак до средата на гърба ѝ.

— Не се страхувай, сестро! Ела и седни до мен!

Приемаща напълно невъзмутимо състоянието си, старицата потупа втори стол, който беше поставен пред нейния. Анета се приближи почтително и седна, както беше помолена. Прислужницата зае своето място зад сестра Бонифача и отново започна да рече косата ѝ.

Анета се огледа. Стаята беше подредена като покои на благородничка. Стените бяха украсени с разнообразни гоблени и завеси от дамаски и кадифета в ярки цветове. Над камината висеше картина на Благовещение — крилете на ангела бяха покрити с блестящ златен варак. На масичка до огнището бяха поставени няколко книги с кожени корици и отново златен варак по гръбчето. Виждаха се няколко пера и хартия, печати и восък за печати. В двата края на стаята имаше две ракли, доста по-големи и по-тежки от тези на Анета, красиво изрисувани с ловни сцени.

— Виждам, че гледаш раклите ми — макар сестра Бонифача да изрече тези думи със сериозен тон, на Анета ѝ се стори, че двете жени си размениха весели погледи. Въпреки многото ѝ години, гласът на старицата беше едновременно ясен и спокоен, глас на жена, която никога не се е съмнявала в способността си да командва. — Казаха ми, че ти също имаш такива, така ли е?

Анета се беше подготвила да се защитава енергично от всякакви нападки, но благородното поведение на игуменката я обезоръжи дотолкова, че се чу да изрича с непривична за нея кротост:

— Да, преподобна майко.

— Сестра Пурификасион е крайно разтревожена по този повод.

Тъй като не беше сигурна как да тълкува тази забележка, Анета пак повтори:

— Да, преподобна майко.

След което се подготви да изслуша лекцията за гордостта и неподчинението, която смяташе, че ще последва.

Но за нейна огромна изненада игуменката като че ли изобщо не беше впечатлена от мисълта за неподчинението на Анета и очевидно не желаше да го споменава. Вместо лекция старицата се загледа през прозореца и изрече:

— Погледни гледката, която имам. Красива е, нали? Ако знаеш накъде да гледаш, между онези тополи там можеш да видиш лагуната!

Анета се загледа и кимна усмихнато, питайки се дали сестра Бонифача знае, че тя също се радва на стая с красива гледка. Но докато от нейния прозорец се разкриваше гледка на юг, към острова, зеленчуковата и билковата градини на манастира близо до кухните, от прозорците на игуменката се виждаше официалната цветна градина, с геометрично разположените ѝ лехи. Малко встрани се виждаха и тунелът от преплетени дървета, пътеката, обградена от живия плет, гротото с фонтана и езерцето с шараните, в чиито води беше зърнала за първи път отражението на онзи монаркино. При този неочакван спомен за него сърцето ѝ претупа.

— Знаеш ли откога седя тук?

Игуменката направи жест с ръка, която беше толкова разкривена, че приличаше по-скоро на клон от стар дъб, отколкото на човешка плът, като посочи прозореца и градината отвъд.

Този въпрос изискваше ли някакъв отговор? Анета не беше сигурна. И когато не каза нищо, игуменката ѝ се усмихна и отговори:

— Шейсет години! — Засмя се тихичко. — Седя тук от шейсет години! Била съм тук преди всички останали, с изключение може би на Вирджиния и Маргарета, а те са тук от осемгодишни. Представяш ли си? Цял един живот, прекаран зад тези стени! Без съпруг, без деца — само с тази градина!

И сякаш по поръчка, в този момент в градината се показаха сестра Анунсиата и няколко от нейните помощнички — някои носеха кошници, преметнати през ръцете, други бяха въоръжени с мотики и лопати. Загледана в тях, сестра Бонифача въздъхна дълбоко и отбеляза:

— Когато пристигнах в манастира, тук нямаше нищо. Но все пак аз бях тук от самото начало. Първите ни растения ни бяха донесени от моя брат, графа. Търговците ни пътуваха надалече, дори и в онези дни. Познат търговец на брат ми му дал няколко разсада и той ми ги донесе веднага. Беше виждал ботаническата градина в Падуа и ни предложи и ние да си направим такава тук. Редките растения сменяха

собствениците си непрекъснато — от Адриатическо и Черно море, от земите на османците, от Сирия, Гърция, Александрия, Триполи, Тунис, та дори от Новия свят. *Fritillaria imperialis*. Виждаш ли, още я помня! Тя беше първата — мисля, че все още имаме присадки от нея. А после и другите продължиха да носят, и постепенно ние се прочухме с градината си. Затова мога спокойно да кажа, че съм видяла тази градина да израства от първото цвете, та до днес. — Игуменката въздъхна. — А сестра Пурификасион смята, че съм длъжна да се безпокоя заради едно момиче и неговите ракли! Честно да ти кажа, напоследък всичките са станали като деца! За какви неща се тревожат само! — допълни, видимо развеселена от тази мисъл.

В продължение на няколко минути в стаята се възцари тишина. Единствените звуци бяха пращането на цепениците в камината и тихите, ритмични съскания на гребена, движещ се в косата на игуменката. Когато Анета най-сетне се осмели да вдигне глава, видя, че сестра Бонифача като че ли е заспала. Въпреки че лицето ѝ беше обърнато към слънцето, чиито лъчи нахлуваха през прозореца, очите ѝ бяха затворени, сякаш отдали се на слънчевата топлина. Старицата седя така толкова дълго, че Анета реши, че я е забравила. Но после, точно когато вече се чудеше дали да не стане и да си тръгне, игуменката рязко отвори очи и отсече:

— *Баста, Джована!*

С дългата сребриста коса, разстлана по раменете ѝ, тя приличаше по-скоро на оракул или пророчица, отколкото на стара монахиня от техния орден.

— *Си, графиньо.*

Прислужницата безшумно се оттегли и така двете останаха сами.

— Бих искала да те питам нещо, сестро.

Анета усети как гърдите ѝ се стягат. Възможно ли бе някой, като нищо дори самата сестра Бонифача, да я е видяла вчера сутрин в градината?

— Да, преподобна игуменке?

— Против волята ти ли те вкараха тук? — Анета усети как погледът на игуменката се впира в нея. — Казвали са ми, че вече не би трябвало да се прави така, но... — сви рамене — само ти знаеш отговора на този въпрос. Моля те, бъди искрена с мен, сестро!

Джована не може да ни чуе. Можеш да считаш тази стая за изповедалня!

Когато Анета не отговори веднага, старицата добави:

— Защото мен ме вкараха тук против волята ми — Изглежда я с любопитство. — И с теб ли сториха същото?

— Първият път, когато бях тук, бях просто дете и не познавах друг живот — започна Анета, не особено уверена каква ли част от странната ѝ история си спомня игуменката. — Но вторият път, не, сестро... Имам предвид, преподобна игуменке. Аз сама поисках да дойда тук.

— Така ли? — възкликна изненадана старицата и челото ѝ внезапно се сбърчи. И за първи път Анета видя с изумление колко гладко е всъщност лицето ѝ, бузите ѝ бяха като загрубялата кожа на селска ябълка. Но както и преди, тя бързо изгуби интерес към Анета и продължи: — По мое време бяхме много. Повечето от монахините, с които израснах тук, вече са мъртви. Освен мен, разбира се, въпреки че и аз скоро ще си замина. Шейсет години е достатъчно време за когото и да било, не мислиш ли? — Пак се усмихна. — Нямах достатъчно съпрузи. Или поне не достатъчно от подходящите семейства или от подходящия ранг, защото нашите семейства биха предпочели да сме мъртви, отколкото да се омъжим под нивото си — добави. — Затова ни вкараха тук, заключиха вратата и изхвърлиха ключа — забеляза изражението на Анета и се разсмя. — Не бъди толкова шокирана, сестро! Аз съм стара. Говоря това, което мисля. Това е мое право, независимо какво казва старата... как я наричате вие, младите монахини? А, да, старата Чистофайница!

При тези думи Анета не се сдържа и се разсмя с глас. Очите на сестра Бонифача проблеснаха и тя през шепот добави:

— Джована ме осведомява за всичко!

Отпусна се назад в стола си и Анета забеляза, че старицата започва да се уморява от разговора им. Затвори отново очи, като че ли забравила за гостенката си, и пак извърна лице към слънцето.

— Да тръгвам ли вече, преподобна майко?

— Хммм? А, да, мисля, че така ще бъде най-добре — промърмори старицата, все така със затворени очи. — Ще бъдеш ли така добра на излизане да повикаш Джована?

Когато стигна до вратата, Анета се обърна, за да направи задължителния реверанс, и видя, че старата монахиня в крайна сметка я наблюдава — с изпънат гръб и коса, спускаща се по раменете ѝ като на момиченце. Заради слънцето зад старицата на Анета ѝ се стори, че вижда жена, която изведнъж се е подмладила.

— И сестро...

— Да?

— Смятам, че ще мога да съобщя на сестра Пурификасион, че отсега нататък ти ще работиш с Анунсиата в градината. Сигурна съм, че все ще ти намери някаква работа.

Анета я изгледа смаяно, не особено сигурна дали е чула правилно.

— Преподобна майко?

— Мисля, че ме чу добре, сестро.

— Ама...

— Духовният живот, който си избрала като хористка, невинаги е толкова... да кажем... вдъхновяващ, колкото би трябвало да бъде. Или, ако ми позволиш да се изразя по друг начин, шейсет години е твърде дълго време да седиш и да гледаш през прозореца си, независимо колко красива е гледката. Можеш да ми вярваш, знам го от личен опит!

— Но аз не мисля, че...

— Това е всичко, сестро Анета! — В гласа на игуменката се прокрадна изненадваща непреклонност. — Смятам, че с това мое решение всички ще бъдат доволни! В крайна сметка аз все още съм игуменката на този манастир! Или поне така ме уверяват!

ШЕСТНАДЕСЕТА ГЛАВА

— Е, какво мислиш за нашата преподобна игуменка?

Сестра Анунсиата, весела, енергична и кръглолика, с лице, потъмняло и загрубяло от дългите часове, прекарани в градината, като че изобщо не забеляза нацупената физиономия на Анета, когато тя ѝ се представи за работа в градината на следващата сутрин.

— Тя е в много добро здраве, сестро — отговори мрачно Анета. — Предвид обстоятелствата.

— Ха, така ли? — наклони съчувствено на една страна глава сестра Анунсиата. — Е, разбира се, горкичката... Много е стара вече и... — Почука с пръст по главата си. — Сецаш се...

— Не, сестро, казах, че преподобната ни игуменка е много добре! — повтори Анета, извисявайки леко глас. — И изобщо не е слабоумна, както като че ли всички тук са убедени — допълни почти на себе си.

— Така ли? — поклати глава Анунсиата. — Е, предвид възрастта ѝ, това може да се очаква.

— Не, не сестро! Аз не казах това... — започна Анета, но сестра Анунсиата вече вървеше пред нея, очевидно доволна, че има нов помощник.

— Нали ти си онази, която преди години дойде при нас като послушница, а? — запита с усмивка Анунсиата, разкривайки огромни и леко изпъкнали предни зъби. — Значи би трябвало да си работила в градината, нали?

— Да, сестро — отговори Анета с леден тон. В онези години тя наистина често беше работила в градината, както впрочем бяха длъжни всички послушници. Но това беше време, което предпочиташе да забрави.

Сестра Анунсиата обаче продължи да бърбори в пълно неведение за настроението на Анета.

— Чудесно, чудесно! Е, последвай ме!

Стигнаха до кухненската градина, до чиято стена бяха подредени тиквички и големи тикви.

— Само момент, сестро, имам известни трудности... — изрече Анета и вдигна поли с едната си ръка, при което за първи път разкри елегантните бродирани пантофки под расото си.

— Хммм, разбирам... — загледа се в нея Анунсиата. Изглежда неуверено кадифените пантофки, после дантелата на врата на Анета, а накрая и малката бродирана кадифена торбичка, която тя винаги носеше на кръста си. — Виж ти, виж ти! Така няма да стане. Очевидно ще трябва да ти намерим подходящи дрехи за градината, сестро.

— Няма проблеми, наистина — кимна Анета и, все така вдигнала поли, тя запристъпва предпазливо през калдъръмения двор. Съвсем спокойно можеше да обуе обикновени обувки, каквито имаше в една от раклите си, но беше твърдо решена да направи ситуацията колкото е възможно по-неловка, както за себе си, така и за всички участници.

— Добре де, добре — изрече мило сестра Анунсиата, — мисля, че за днес можем да забравим за градината. Сестра Вероника е в хербариума. Мисля, че ще ти намери някаква работа. Какво ще кажеш да отидем и да я намерим, а?

Работата в манастирския хербариум открай време се считаше за строго специализирана и макар да знаеше къде се намира, през целия си живот тук Анета много рядко се беше отбивала в него — дълга постройка с нисък таван, намираща се в далечния край на кухненския двор, където се сортираха и сушаха всички медицински билки от билковата градина на манастира. Подът на хербариума беше от набита пръст, въздухът беше хладен и ухаеше много приятно — на лавандула и розмарин, на лайка и седефче.

Няколко монахини вече работеха, сортирайки разнообразни билки и цветя — част от тях увесваха на китки по гредите под тавана, други просто разстилаха върху хартиени листове, поставени върху рафтовете край стените. Втора група монахини разделяше много внимателно вече изсъхналите растения на съставните им части. Някои извличаха семена от грудки и цветчета, други събираха все още затворени пъпки или сортираха изсъхналите растения по листенца, стъбла и дори луковици и корени. Трета група жени имаше задачата да ги пакетира и надписва, поставяйки всяко пакетче в дървените сандъци, готови да отнесат билките при всички билкари и аптекари на областта Венето.

Докато вървеше, следвана от Анета, сестра Анунсиата от време на време спираше, за да щипне по някое листенце или пъпка от висящите над главите им китки, след което ги разтъркваше между пръстите си и помирисваше. Понякога кимваше с безспорно задоволство, друг път обаче цъкаше неодобрително с език и правеше знак на монахините да свалят китката и да я хвърлят.

Монахините изпълняваха заповедите ѝ с готовност и много умение. Макар повечето да бяха послушници, както забеляза Анета, имаше и няколко хористки като нея самата, въпреки че и те носеха същите дебели ръчно тъкани раса и дървени налъми като послушниците. Всички изпълняваха безшумно задачите си, но с такава целенасоченост и спокойствие, че излъчването им беше като балсам за опънатите нерви на Анета. Колко различно беше тук от напрегнатата атмосфера в манастирския салон, от презрителните погледи и коментари на сестра Пурификасион и останалите надути контеси. И въпреки това съществуваше голяма вероятност именно една от тези непорочни девизи, привела невинно глава под широката си градинарска шапка, да бе същата, чийто таен любовник Анета беше издебнала — натрапника, когото беше проследила в градината, мъжа, чийто дъх и устни беше почувствала върху врата и в косата си. И до ден-дневен мисълта за него я изпълваше с толкова гняв, че се уплаши да не припадне.

— Охо, я виж ти! Браво, сестро! — разля се от удоволствие червендалестото лице на сестра Анунсиата, забелязала изражението на Анета. — Виждам, че в крайна сметка работата при нас ще ти хареса!

Анета, която нямаше никакво намерение да работи както тук, така и където и да било в този манастир по-дълго, отколкото трябваше, измести поглед от съхнещите по гредите билки и изрече сковано:

— Не съм тук за собствено удоволствие, а по заповед на игуменката! — Ядоса се, че за момент си беше позволила да свали гарда си.

Но сестра Анунсиата очевидно изобщо не се обиди от тона ѝ.

— Е, в крайна сметка всички тук, служим на Бога — изрече мило. — А както скоро ще установиш, сестра Вероника не прави изключение. Хайде, върви! — побутна я лекичко. — Кажи ѝ, че те изпраща Анунсиата.

* * *

Стаята на сестра Вероника беше прикрепена към хербариума, но същевременно отделена от него от малка покрита веранда.

Анета влезе и се озова в стая с висок таван, която може би някога е била хамбар. В горната част, под тавана имаше дървена галерия, до която се стигаше по тясна спираловидна стълба, и беше пълна от три страни с рафтове с книги. Четвъртата страна на галерията представляваше огромен прозорец, който, съдейки по разсеяната слънчева светлина, която играеше по тавана над тях, Анета определи, че гледа право към лагуната. В средата на стаята имаше странна дървена структура, подобна на амвон. Във въздуха се носеше някакъв остър мирис, който тя не можеше да определи.

Първоначално стаята ѝ се стори празна, но след няколко секунди Анета забеляза, че зад амвона, с гръб към прозореца седеше някой. Сестра Вероника, с нейното издължено конско лице и римски нос, беше с неопределена възраст, нито твърде млада, нито прекалено стара. Върху носа ѝ бяха кацнали чифт очила, а между пръстите на едната си ръка държеше нещо, което се стори на Анета като перо. В другата държеше чудат предмет, като кълбо, изработено от стъкло. Монахинята се взираше толкова напрегнато в нещо на бюрото пред нея, че Анета се усъмни дали изобщо я е видяла да влиза. Но след известно време, без да вдига глава, сестра Вероника изрече:

— Да, какво има?

— Съжалявам за безпокойството... Праща ме сестра Анунсиата.

— Анунсиата ли? Защо?

Монахинята топна перото си в едно от няколкото бурканчета с мастило на бюрото пред нея и започна внимателно да нанася щрихи на листа пред нея.

— Трябва да работя в градината. Така каза преподобната ни игуменка — смотолеве Анета. Започваше да ѝ става неловко от не особено радушния прием в тази стая.

— Казала го е Бонифача? Но това не е градината! — отбеляза очевидното сестра Вероника. Гласът ѝ звучеше замечтано, като че ли говореше от някакво много далечно място. Без да вдига очи, тя продължи с писането си по листа, но толкова продължително, че Анета

реши, че е забравила за нея. Накрая монахинята вдигна очи и беше искрено изненадана, когато я видя все още да стои там.

— Съжалявам, но си дошла на грешното място. Както сама виждаш, това не е градината, сестро — повтори Вероника. Гласът ѝ беше нисък и приятен, но някак си сух, като че ли устата ѝ беше пресъхнала.

Оглеждайки се, Анета не можеше да не се съгласи. Помещението приличаше по-скоро на библиотека или на скрипториум, отколкото на нещо, свързано с билки, зеленчуци и цветя. И въпреки нежеланието си да има каквото и да било общо с работата в градината, тя започваше да се изпълва с любопитство относно сестра Вероника и делата ѝ в тази странна, пълна със светлина и книги стая.

— Анунсиата каза, че може би ще имаш нужда от помощта ми, сестро — изрече неуверено.

Най-сетне сестра Вероника вдигна очи от работата си. Остави перото и се вторачи в Анета над ръба на очилата си.

— Сецам се коя си! Ти си онази, която някога беше послушница, а сега всеки момент ще даде обет. Онази, която е оцеляла след корабкрушението и съвсем доскоро е живяла в османските земи.

Обикновено първата реакция на Анета беше да отблъсне всякакви опити за разговори относно миналите ѝ приключения, но нещо в прямотата на сестра Вероника я хвана напълно неподготвена.

— Точно така — отговори протичко. А после допълни: — Мога ли да попитам какво всъщност правиш?

— Разбира се, че можеш! Много от предметите, които рисувам, са достигнали до нас от османските земи!

Когато приближи амвона, Анета веднага видя, че Вероника всъщност не пише, а рисува. И между пръстите ѝ няма перо, а четка. Върху наклонената повърхност на бюрото пред нея имаше два листа хартия с едни и същи размери, върху всеки от които бяха нарисувани две цветя. Дългите им, подобни на вретена стъбла, заемаха почти цялата страница. Балансиращи на върха на стebelата, като тюрбани, абсурдно издули се от дъжда, бяха цветовете. Венчелистчетата им проблясваха под разсеяната светлина от лагуната в експлозия от цветове — аленочервено и пурпурно, оранжево и цикламено, от шокиращи розови нюанси до най-бледите коралови отсенки.

Първото цвете, върху което падна погледът на Анета, беше почти кръгло по форма, като купа, венчелистчетата му бяха напълно разтворени, разкривайки крехката тичинка вътре. Другото цвете беше още по-деликатно, с тънки, дребнички венчелистчета с формата на мандолина. Вероника го беше нарисувала така, сякаш е било откъснато призори, с листенца, леко прихлупени едно в друго.

— Но това е много красиво, сестро! — възкликна изумена Анета. Очевидно доволна от реакцията ѝ, сестра Вероника попита:

— Познаваш ли ги?

— Разбира се — кимна Анета. — В градината на султана имаше много такива цветя, въпреки че така и не научих как се наричат.

— Наричат се лалета — отговори сестра Вероника, удовлетворена от интереса на Анета. — И иначе си напълно права — като повечето от най-красивите цветя в нашата градина тези също идват от османските земи!

— Сестра Бонифача започна да ми разказва за тях — отбеляза Анета, припомняйки си разговора с игуменката. — Първите били донесени от брат ѝ, нали?

— Да, точно така. Именно това е дало началото на градината ни. Но от тогава насам нашите търговци носят във Венеция и много, много други интересни цветя. Някои от най-красивите, както казах, идват от османските земи — зюмбюлите, анемоните, фритиларията. Но други идват от Индия, Китай, островите на подправките, от Новия свят — поясни Вероника, докато бършеше четката си в стар парцал. — Всъщност, от всички краища на света. Първоначално бяха просто любопитни уникати, но сега има мнозина, които искат да ги имат. Много богати мъже държат да си създадат собствени градини, които да прославят величието им. Има и други като графа, брата на Бонифача и наш пръв благодетел, които искат да създадат истински ботанически градини като онези в Пиза и Падуа.

Анета се обърна и отново огледа рисунките.

— Най-много ми харесва това цвете! — И посочи с пръст към четвъртото, последно лале. Беше в бели и розови цветове, а вътрешната част на венчелистчетата, близо до основата бяха обагрени в много бледо, сребристо зелено.

— Всички лалета са ценни. Но тези, в които цветовете се редуват — и посочи към цвете на червени и бели ивици, — са най-скъпите.

Ето, погледни през това! — поднесе ѝ Вероника стъкленото кълбо, което държеше в ръка. — През него се вижда по-добре. Такива кълба използват майсторките на дантели.

Анета погледна през стъкленото кълбо — и наистина, пред очите ѝ рисунката изведнъж се уголеми.

— Хей, виж! — възкликна развълнувано. — Мравки! — И наистина, катерещи се по стъблото на лалето в бяло и розово, се виждаха две миниатюрни мравки, изобразени в най-дребните подробности.

Започна да движи внимателно стъкленото кълбо над останалите рисунки, като се дивеше на детайли, които преди това не беше забелязала. В едно от лалетата сестра Вероника беше нарисувала две блестящи капки роса, уловени в едно от листата, които обгръщаха стъблото. На друга рисунка над фините венчелистчета кръжеше крилато насекомо, подобно на миниатюрна, ярка пеперуда. На трето от лалетата се виждаше миниатюрният окосмен и леко повдигнат гръб на гъсеница.

— Като истински са! — възкликна щастливо Анета. — Имам чувството, че мога да ги откъсна! Но тези цветя не са ли пролетни, сестро?

— Така е, пролетни са. Нарисувах ги преди много месеци. Поръча ми ги един колекционер от Англия, търговец. С мен се свърза агентът му, когато беше за последно във Венеция, което беше преди няколко години. Сега е пак във Венеция. Посети ме преди няколко дена и поиска още една рисунка. И държи да ги вземе всичките днес. Когато ти се появи, тъкмо им нанасях последните щрихи.

Сестра Вероника свали очилата си и разтри носа си. Без очилата си тя изглеждаше доста по-млада, въпреки че очите ѝ изглеждаха измъчени.

— Наистина, сестро, Анунсиата беше права — тук вие служите на Бога! — изрече Анета съвсем искрено.

Но сестра Вероника вдигна рязко глава като ужилена и изрече:

— Всички вършим онова, което можем! — И върна очилата обратно на носа си. — А лично аз вярвам, че чрез работата си наистина служа на Бога, независимо какво приказват другите.

— Но, сестро, аз не исках да...

— Някои от нас работят в градината и отглеждат билките, други работят в хербариума, където ги сортират и сушат. А аз... аз ги рисувам! — натърти и изгледа на кръв Анета през очилата си. — Това не е суета, независимо какво казва тя...

— Почакайте, сестро, моля ви! Независимо какво казва коя? — втренчи се объркано в нея Анета.

Но Вероника не я слушаше.

— Това е Божие дело, сигурна съм! И няма да позволя на никого да твърди друго!

— Разбира се, разбира се! — изрече Анета, но това по никакъв начин да умести по-възрастната монахиня.

По горния рафт на амвона бяха подредени малки бурканчета и стъкленици, съдържащи минералните пигменти за боите. Сестра Вероника протегна ръка към едно от тях, но в бързината си го изпусна. Стъкленото бурканче се разби на пода и червената пудра — смлян цинобър — която беше складирана вътре, се разпръсна по плочките като петно кръв.

— Виж сега какво направи! — извика Вероника и прогони Анета с ръка. — Махай се оттук! Върви си!

— Но... изпратиха ме, за да ти помогна!

— Не можеш да ми помогнеш! Никой не може! — извика сестра Вероника, свлече се на колене и започна да събира парчетата стъкло.

— Моля те, нека ти помогна поне с това! — рече Анета и приклепна до нея. — Ще се порежеш, ако не бъдеш внимателна!

— Не, аз ще го направя — промърмори сестра Вероника и се отпусна назад върху пети, като прокара ръка по челото си. — Качи се в галерията — допълни с глас, възвърнал сухотата си, и посочи с ръка към спираловидната стълбичка. — Гостът ми съвсем скоро трябва да бъде тук, така че провери дали вече не идва. А аз ще почистя тази бъркотия.

* * *

Анета тръгна по тясната спираловидна стълбичка към галерията. Въпреки че в манастира притежанието на книги беше забранено, тук беше пълно с тях. Тя за първи път виждаше толкова много книги на

едно място. Някои бяха стари, други изглеждаха като наскоро подвързани — с корици от бледа телешка кожа и позлатени ръбове на гръбчетата.

Загледа се в заглавията им, докато минаваше покрай тях — *De Historia Stirpium, Der Gart der Gesundheit, Herbarum vivae eicones*. Четеше звучащите като чужди думи със затруднение, чудейки се как ли тези книги са се озовали тук. Може би богатите мъже, които поръчваха рисунки на сестра Вероника, ѝ ги бяха донесли като подаръци. Дали бяха ценни? Анета нямаше представа. Макар да беше научена да чете, тя не си падаше много по книгите, а и онези, които беше виждала, бяха само на латински — език, който и без това не разбираше.

Под нея, в основното помещение Вероника продължаваше да седи на колене сред разпръснатата боя и парчетата счупено стъкло. Ръцете ѝ бяха станали червени, докато чистеше пода с парцал, както и краят на расото ѝ. Анета се загледа замислено в по-възрастната монахиня. Какво означаваше всъщност онова избухване? Когато я беше зърнала при влизането си, Вероника беше напълно погълната от работата си — нищо чудно тогава, че се ядоса при мисълта, че някой би могъл да ѝ забрани да рисува. От друга страна, това не беше обичайно занимание за монахиня. В харема — свят, който точно като манастира беше населен и управляван изцяло от жени — може и да бяха физически ограничени, но умовете им бяха свободни. В манастира беше различно. Анета се замисли за сестра Пурификасион и сестра Бонифача, за неизвестната монахиня и нейния любовник, за сестра Анунсиата в нейната градина и сестра Вероника пред рисунките ѝ. Тук също имаше течения и натиск, съперничества и амбиции, които дори Анета, която се славеше със значителни умения да се оправя в подобни ситуации, едва сега започваше да разбира.

Точно тогава дочу познат звук — вик на лодкар. Като си спомни, че всъщност беше изпратена да следи за пристигането на агента на колекционера, Анета се запъти към прозореца.

Слънчевата светлина буквално нахлуваше през стъклото и беше толкова силна, че първоначално я заслепи. Водата в лагуната беше бледозелена. В близката далечина се виждаха градините и куполът на „Сан Джорджо Маджоре“, а отвъд него — самата Венеция, приличаща на розовозлатист облак на хоризонта. Из водите щъкаха всякакви лодки — от търговски галери до рибарски лодчици.

И там, сред тях една от малките лодки се отдели и се насочи към манастира. В нея седяха двама мъже. Единият беше стар и едър, с жълт тюрбан на главата си. А другият...

Анета се ококори. Санта Мадона! Другият беше... Не може да бъде! За момент тя не можа да повярва на очите си. Не и пак той! В името на всички светци, това беше невъзможно! Но като че ли беше — същата къдрава кестенява коса, стигаща до раменете, същите очи като два студени камъка, даже същата поза — с единия крак, вдигнат върху ръба на лодката, както го беше видяла за първи път, в деня на посещението на сватбарите, през далекогледа от прозорчето на старите спални.

Беше отново натрапникът!

СЕДЕМНАДЕСЕТА ГЛАВА

В утрото след нощта в прочутото ридото на Дзуане Мемо Джон Карю се върна пак в манастира. Само че този път в компанията на Амброуз Джоунс и в очакване на съвсем различен вид приключение.

Бледозелената вода на лагуната блестеше толкова силно, че причиняваше болки в очите му, затова той ги присви и така проследи приближаването на стените на манастирската градина. Тук-там се виждаха върховете на дърветата — на тополите и лимоните, на тунела от преплетени праскови. Сред тях можеше без проблем да си представи прочутата ботаническа градина. Познаваше топографията на цялата градина толкова добре, че можеше да намери пътя в нея и със завързани очи.

Карю се помести неспокойно в задната част на лодката. Мисълта за предишните му приключения в този манастир би трябвало да извика усмивка на устните му, но не стана така. Всъщност самата мисъл за нея, за монахинята, която беше обладал, не му доставяше никакво удоволствие. Нямахше съмнение, че тя му беше много благодарна. Както и покорна, но малко повече за неговия вкус. По негово настояване го бяха направили точно под носовете на младите монахини, на практика до техните спални, но дори и с този допълнителен пикантен момент споменът за стореното не беше в състояние да породи у него дори капчица удовлетворение. На негово място в гърдите му се пропиваше едва доловимо неприятно усещане, което и той самият не беше в състояние да назове. Отегчение? Отвращение? Карю се втренчи замислено в зелените дълбини пред себе си. Пък и на кого ли му пукаше? Не и на него, разбира се. Щеше да изпълни онова, което беше обещал — да помогне на Амброуз да направи някои запитвания за жената от харема. А след това щеше да приключи — с Пиндар, с Амброуз, с Дзуане Мемо и Франческо, дори с Констанца — щеше да сложи точка на всички тях.

Внезапно се изпълни с копнежа да се махне оттук, да замине, да се прибере у дома.

Мина доста време, докато осъзнае, че от мястото си в предната част на лодката Амброуз се опитва да му каже нещо.

— Господин Амброуз?

— Очевидно е, че не ме чуваш оттам, нали? — каза Амброуз и направи знак на Карю да се премести при него. — И гледай да не обърнеш лодката!

Но пъргавият като котка Карю вече беше до него.

— Сир?

— Моля те, седни, Джон! Клатиш опасно лодката с тези твои подскоци! — извика Амброуз и стисна колекционерските си сандъци, когато лодката се наклони.

Карю веднага седна и се загледа ентузиазирано в Амброуз. Вече съжаляваше за решението си да го придружи до манастира. В жълтия си тюрбан и ориенталската си роба той приличаше на гигантско новоизлюпено пиле, кацнало на носа на лодката. За това впечатление допринасяше много и носът му, който беше по-голям и от онова, което си спомняше Карю — забележителна флуоресценция, самата тя достойна за колекцията, за която той толкова усърдно се трудеше. Карю погледа носа на Амброуз известно време, а после извърна очи. На хоризонта зад тях блестеше град Венеция с розовия си ореол.

— Сигурно се питаш защо те взех с мен, нали, Джон?

Карю въздъхна мислено — последното, от което точно сега имаше нужда, беше конско от Амброуз.

— Проклет да съм, ако знам, сир.

— Колко нетипично за теб, Джон! Имам предвид липсата ти на любопитство — изглежда го Амброуз, а после с равен тон продължи: — Е, давай, отгатни!

— Чух, че там имало някаква монахиня, която рисувала — изрече Карю, втренчен право пред себе си.

— Да, това е една от причините. Познавам я отдавна, рисува като ангел. Творбите ѝ са изящни, невероятно изящни... — разпалвайки се все повече по темата, Амброуз потри ръце, както правеше винаги, когато говореше за съкровищата си. — Днес всички колекционери на рисунки я използват, въпреки че аз бях първият, който...

— Значи тя е един от вашите информатори? — прекъсна го грубо Карю, който не си поплюваше. А после добави по-тихичко: — Сигурно знае не едно и две неща, нали?

Дори и да усети подигравката, Амброуз не даде никакъв знак. Само каза:

— Наблюдателен си, Джон.

— Въпрос на дългогодишен опит, господин Амброуз — изрече с безизразна физиономия Карю. — Налагаше се да бъда в крачка с господаря.

Загледа се над рамото на Амброуз към острова във формата на полумесец, който наричаха Джудека — мястото, където венецианските благородници строяха летните си вили. Цветните и овощните градини стигаха почти до брега, по тясната ивица пясък няколко момченца ловяха раци. Да го вземат мътните! Знаеше си, че не трябва да идва! Но вече нямаше връщане назад.

— Господарят, а? — Амброуз заслони с ръка очите си от слънцето. — След малко непременно ще се върна на тази тема, но първо...

— Смяташ ли, че тази твоя монахиня художничка, както и да се казва, би могла да знае нещо за жената от харема? — прекъсна го Карю.

— Би могла — кимна Амброуз и се отпусна назад на седалката си, намествайки се по-удобно сред възглавниците. — Ако някой изобщо знае нещо за тази мистериозна дама и нейните скъпоценни камъни, това е само сестра Вероника. При нея непрекъснато идват хора и тя практически знае всичко, което става из лагуната, но между нас казано, лично аз дълбоко се съмнявам, че такава жена съществува, независимо на какво се надява Пиндар.

— За какво? За жената от харема с камъните ли?

— Да, разбира се.

— Но нали Просперо каза...

— Остави ги тези бижутери! — махна небрежно с ръка Амброуз. — Измислиците са им втора природа. Не бих се учудил, ако някой е откраднал някакви камъни, а това е история, която са измислили, за да обяснят внезапното заливане на пазара с тях. По Риалто непрекъснато се върти една или друга история и почти нито една от тях не е истина. Надявам се, че го знаеш — допълни и извърна поглед.

— Може би. — А може би не. Амброуз дали беше в стаята, когато Просперо им разказа за диаманта? Карю си даде сметка, че не си спомня. Онова, което обаче помнеше съвсем ясно, беше сцената

няколко часа по-късно в прочутото ридото на Дзуане Мемо. „Синевата на султана“ си беше съвсем истински, нали така? Възможно ли е Амброуз с неговата безсъмнено неизчерпаема способност да черпи информация, да я изсмуква дори от канавките, да не беше научил за тяхното незаконно посещение там? Тази мисъл събуди любопитството му. — А „Синевата на султана“? Това също ли е една от онези истории по Риалто? — подхвърли той, като се стараеше да не издава интереса си.

— Почти със сигурност! — отсече категорично Амброуз. — Макар че Пиндар надали мисли така. Този човек е като обладан. Последното, в което бихме искали той да повярва, е, че този диамант — ако изобщо съществува — би могъл да има някаква връзка със Силия Лампри, пък била тя и далечна! — допълни Амброуз и изгледа лукаво Карю, като че ли се опитваше да разгадае реакцията му.

Настъпи кратка пауза, докато Карю осмисляше чутото. Накрая попита:

— Значи знаеш за всичко това, така ли?

— Дали знам за Силия Лампри ли? — възкликна Амброуз, а когато зърна изненадата физиономия на Карю, се засмя доволно. — Господ ми е свидетел, че я познавах още от мъничка! Познавах и баща ѝ, отличен капитан, нека душата му да почива в мир! Чухме новините за корабокрушението, всъщност всички търговци в Лондон я знаят. С потъването на кораба „Силия“ потънаха и големи суми пари. Но ако Пиндар смята, че тази жена от харема може да е Силия Лампри, значи дълбоко се заблуждава! — С тези думи Амброуз дари Карю с един от своите продължителни, изпитателни погледи. — Говори се, че ти си я видял, Джон. Вярно ли е?

— Да, видях я — отговори Карю, а после допълни: — Или поне така мисля.

— Значи не можеш да бъдеш сигурен?

— Напротив, сигурен съм. Разбира се, че съм сигурен! Или поне... — и за първи път се поколеба — на времето бях сигурен.

— Колко време мина от тогава?

— Четири години. Макар да ми изглеждат повече на фона на... толкова много неща — Карю извърна поглед. Но това беше вярно — колкото повече се сещаше за това, толкова повече споменът се

отдалечаваше, докато накрая се размиваше като лунен лъч във вода. — Тогава бях с Том Далъм — чу се да изрича.

— Майсторът на органи ли?

— Същият — кимна Карю.

Том Далъм. Не се беше сецал за него от години. Сега Карю си спомни как един ден беше отишъл в двореца заедно с майстора на органи. Имаше малък двор, покрит с мраморни плочи, където Далъм строеше орган — подарък за султана от търговците от компания „Левант“. Охраната им беше направила знак да отидат до едно място в стената, където имаше малка решетка. Карю помнеше как бяха погледнали през решетката и бяха видели втори таен двор, където трийсетина от наложниците на великия падишах играеха на топка. Спомняше си и как стражът беше тропнал с крак по земята, за да ги накара да се отдръпнат.

— Но аз не можех да помръдна. Защото бях видял онова момиче — изрече колебливо Карю, — момичето, което беше по-различно от всички останали.

Представяше си я съвсем ясно. Тя седеше малко встрани от останалите и беше облечена много богато. На врата ѝ имаше някакво колие, като че ли бяха перли. Бяла кожа и красива коса, червеникавозлатиста. Том Далъм го дръпна за ръкава, умолявайки го да се махне оттам. Но той не можеше, защото в този момент си даде сметка коя е тази жена. Разтърка очи и си спомни вълнението в собствения си глас, когато изрече: „Бог да ни е на помощ! Това е Силия, Силия Лампри! Всички я мислехме за мъртва!“.

— Бях сигурен, че е тя! — рече. — Бих я познал навсякъде!

— Е, добре. Всичко е много хубаво. Но ако питаш мен, едно момиче в шалвари не се различава по нищо от други момичета в шалвари — отбеляза Амброуз и се изкиска странно. — Каква история! Мъртвата годеница на Пиндар да се озове в пилчарника на султана! — Очевидно намираще тази картина за адски забавна. — Предполагам, не ти е хрумнало, че си могъл да задържиш тази информация за себе си, нали? Е, няма значение — въздъхна. — Стореното, сторено.

Изпъна гръб на седалката си, изведнъж отново стана сериозен.

— Но има и друга причина, поради която реших да те взема с мен и сега разбирам, че съм избрал най-подходящия човек за тази работа! Човек, когото много го бива да се промъква тайничко. Пиндар

ми каза, че ти отлично познаваш това място — и кимна по посока на манастира, към който се приближаваха.

— Познавам това място ли? — промърмори Карю и така стисна кокалчетата на едната си ръка с другата, че те изпукаха. — Не съм много сигурен какво искате да кажете с това, сир!

— О, аз знам всичко за развратния ти живот! — изрече спокойно Амброуз. — Но ти няма за какво да се тревожиш, това изобщо не ме засяга! В една къща, пълна само с жени, оставени да си правят каквото си искат, смесица от еретички и католички... — добави с унищожителен тон, — какво друго може да се очаква?! Аз изобщо не одобрявам подобни места. Ти си още млад, но аз си спомням добре великото разрушаване на манастирите при стария крал Хенри^[1] — добро нещо беше, от мен да знаеш! Ако беше мой слуга, аз, разбира се, щях да заповядам да ти ударят сто удара с камшик — продължи весело, — но за късмет ти не си моя грижа! Е, кажи ми, Джон — рече Амброуз и плъзна небрежно пръсти във водата, — той защо не го прави?

— Кое? Да заповяда да ми ударят сто удара с камшик ли?

Амброуз му се усмихна благосклонно и отбеляза:

— Бива си го този твой ум, а?

Карю го погледна, а после бързо извърна очи. Разговорът взе твърде неочакван обрат и той не беше много убеден, че това му харесваше.

— Слуга, който не служи — продължи замислено Амброуз. — Готвач, който не готви. Всички черти и умения на шут. И това е само началото — втренчи се в спътника си. — Това е същото като да заключиш много жени заедно в един манастир — против природата е. Не е ес-тест-ве-но! — изрече сричка по сричка. — Изобщо не е! Хайде, стига, човече! — подвикна нетърпеливо. — Да не би да си глътна езика?

Дори и доскоро Карю да се чувстваше склонен да споделя тайни с Амброуз (каквото той не се чувстваше), от тук нататък дори и заплахата с адските огънове и вечното проклятие не би могла да изтръгне от него нещо повече.

— Не знам, господин Амброуз — изрече бавно Карю и го погледна спокойно в сините очи, — но предполагам, че вие ще ми кажете.

Но изведнъж Амброуз Джоунс сякаш изгуби интерес към темата.

— Е, добре, може да почака — изрече меко. — В крайна сметка ще разбере — знаеш, че винаги разбирам — свали тюрбана си и почеса с него огромния си нос. — Но никой не може да отрече факта, че твоят господар се е разболял от меланхолия. И ние трябва да го излекуваме от нея, преди да е успял да си навреди още повече!

Вече бяха съвсем близо до острова на манастира. Амброуз подуши замислено въздуха.

— Казват, че това лято щяло да има нова чума, а като гледам, ще бъде и адски горещо! Но ти дотогава ще си заминал, нали, Джон? Или поне така чух.

— Да, още със следващия търговски кораб, който би ме качил на борда си.

Това поне беше информация, която Джон Карю нямаше нищо против да сподели с Амброуз.

— Значи ти наистина приключи с Пиндар? Твърдо си решил, така ли да разбирам?

Когато Карю не отговори, той добави любезно:

— Пиндар може и да те е държал в неведение за определени неща, Джон, но трябва да знаеш, че всъщност той е този, който е в неведение!

[1] Има се предвид управлението на английския крал Хенри VIII. Разрушаването на манастирите е един от главните политически актове, с които той откъсва Англиканската църква от папата и римокатолицизма. — Б.пр. ↑

ОСЕМНАДЕСЕТА ГЛАВА

Най-сетне стигнаха острова. Както беше инструктиран, лодкарят ги откара не до главния портал, а до един страничен пристан откъм страната на градината, който водеше право към работилницата на сестра Вероника.

До този момент Карю смяташе, че този страничен *портего* е напълно забравен от монахините, и затова го беше използвал на воля по време на веселите си приключения през последните седмици. Ала сега разбра, че входът е всъщност мястото, през което влизаха клиентите на сестра Вероника, без да нарушават с нищо живота в манастира. Беше виждал многократно работилницата на монахинята художничка — стара постройка, много по-стара от основната част на манастира, висока колкото хамбар. Но сега, докато вървеше след Амброуз, за своя огромна изненада се озова в хладно, пълно с книги помещение, обливано през големия прозорец от светлината на лагуната.

Монахинята, която Амброуз поздрави като сестра Вероника, се приближи бързо към тях. В ръце държеше изцапан парцал, с който очевидно беше чистила някаква пръсната по пода боя — яркочервено, което беше обагрило и пръстите ѝ, и краищата на расото ѝ.

— Добро утро, сестро! — изрече Амброуз, след като я поздрави. — Надявам се, че не сте се порязали!

— О, не, нищо особено! Просто боя. Моля, заповядайте! — занарежда монахинята, търкайки без всякакъв смисъл боята от ръцете си в расото си. — Заповядайте, синьор Джоунс! Тъкмо събирах последните рисунки за вас! — И го поведе към средата на помещението.

Застанал на прага, Карю се приготви да чака. Наблюдаваше с внимание монахинята, докато се движеше насам-натам.

Защо ли всички монахини излъчваха такова особено очарование? И млади, и не особено млади, пълнички или слаби, високи или ниски — безкраен извор на вълнение. Въпреки доскорошните си чувства на

отвращение или отегчение от тях, той установи, че интересът му към тях се възвръща.

Сега Карю оглеждаше сестра Вероника, опитвайки се да си представи как всъщност изглежда тази жена. Амброуз може и да я смяташе за гениална художничка, но Карю не виждаше в нея нищо, което да разбуди въображението му. Под расото и монашеската шапка с воалите сестра Вероника не беше нито стара, нито особено млада. Вярно, беше слаба, но без одеждите си сигурно приличаше на торба кокали. Приятно, интелигентно лице, ала издължено... като на кон.

Разходката му из страната на фантазиите беше прекъсната от внезапна остра болка в ребрата. Когато вдигна очи, видя, че Амброуз Джоунс го гледа на кръв, насочил върха на обувката си право към гръдния кош на Карю.

— Не стой така зяпнал, човече! Работата ми тук няма да отнеме много време. Върви и бъди полезен някъде другаде!

— Вие знаете най-добре, сир — кимна бавно Карю и направи малко пресилен поклон. — В такъв случай да ви чакам край лодката, нали така, сир?

— Ако иска, може да се разходи из градината — провикна се сестра Вероника някъде откъм дълбините на работилницата.

Точно в този момент сънливата обедна атмосфера на манастира беше огласена от ясен звън на малка камбана.

— Е, добре, щом смятате, че е подходящо — кимна смръщено Амброуз. — Не бих искал слугата ми да бъде обвинен в каквато и да било проява на неприличие! — И го изгледа многозначително.

— Разбира се, разбира се. Няма да смути никого. Това беше камбаната за *пранцо*^[1], значи сестрите ще бъдат до една в трапезарията. Сестро! Къде си, сестро! — провикна се Вероника към друга, невидима в момента жена. — Странна работа. До преди минута беше тук — промърмори под носа си. А после: — Аха, ето те и теб! Защо се криеш там, сестро? Би трябвало да отидеш в трапезарията заедно с останалите! — допълни бързо по-възрастната монахиня. — Хайде, слез! Няма нужда да се срамуваш.

Обърна се към Карю и посочи към втора монахиня, която заслиза бавно по стълбата от галерията.

— Ето, млади човече! Можеш да вървиш. Само не пипай нищо, разбра ли? — изрече и му се усмихна благосклонно. — Сестра Анета

ще ти покаже пътя.

Карю последва чинно втората монахиня. След предпазливото слизване по стълбите тя почти побягна пред него — толкова бързо, че той изобщо не успя да види лицето ѝ, когато се втурна напред.

— Почакайте, сестро! Не толкова бързо!

Но монахинята продължи енергично напред, поддържайки разстояние от няколко стъпки между тях, със сдържано приведена към земята глава и ръце, пъхнати в ръкавите на расото ѝ.

— Аз не хапя, не се страхувайте... — подвикна Карю, който почти подтичваше, за да върви в крачка с нея. Тази монахиня изглеждаше още по-притеснена и от художничката, когато ги посрещна.

— Как казахте, че е името ви? Бенадета, нали така беше?

След тези думи тя го погледна бързо през рамо, но продължи да мълчи.

— Е, добре — въздъхна Карю. — Но не мисля, че постъпвате според Божията воля, сестро Бенадета, като се отнасяте така хладно към гост във вашия манастир.

Известно време Карю се развличаше, като оглеждаше гърба на монахинята — млада или поне по-млада от другата монахиня, тънко кръстче, но пък стабилна задница. Леко поклащащата ѝ се походка я показваше в добра светлина. При тази унижението на плътта все още не беше успяло да си свърши работата, това поне беше сигурно.

Тази мисъл като че ли му вдъхна нов живот. Неясното, неопределено чувство на неудовлетворение, което го беше обхванало в гондолата, решението да се откаже веднъж завинаги от тези опасни приключения из манастирите, се изпариха подобно на утринна мъгла над лагуната. И Карю осъзна, че надушва ново приключение във въздуха.

Бяха подминали хербариума и сега вече бяха в самата градина — редици изрядно подстригани билки и цветя, отделени в симетрични форми една от друга. Младата монахиня най-неочаквано спря и с ръка над очите си, за да се предпази от изгарящите лъчи на обедното слънце, се извърна леко към него и изрече:

— Това е градината — гласът ѝ беше изумително топъл и нисък. — Камбаната ще звънне в края на пранцо, така че, когато я чуете, няма

да е зле да се ометете от тук — независимо от онова, което ви каза сестра Вероника.

Начинът, по който изрече тези думи, остави Карю с впечатлението, че великата художничка на Амброуз не си пада особено по манастирските правила. Изведнъж го обзе странното, но засилващо се с всяка следваща секунда усещане, че изобщо не трябва да бъде тук. Но защо да се притеснява? В крайна сметка сега беше тук като слуга на Амброуз, така че нека този път за разнообразие той да поеме вината. Затова Карю остана на място, очаквайки от нея да продължи — повечето от монахините, с които беше влизал в контакт, обикновено приветстваха извинението да си поговорят с някой нов човек. Но тази очевидно не беше такава. Въпреки това, когато тя се опита да мине покрай него, той застана на пътя ѝ.

— Моля ви, не бързайте! Останете! — реши да смени подхода си той и изрече с най-гальовния си глас. — Няма ли да ми кажете поне... — и плъзна очи, търсейки някаква тема за разговор, докато погледът му не падна върху една от лехите с растения, — ... какви са тези неща тук?

— Да ви кажа какви са тези неща тук ли? — този път тонът на монахинята не беше нито нисък, нито топъл. — Не си въобразявайте, че ще можете да ме оплетете в дребните си игрички!

Дори и да беше изненадан от тази внезапна смяна на отношението ѝ към него, Карю не каза нищо. И почти веднага след това спомените му се завърнаха.

— Почакайте, сестро! С вас сме говорили и преди, нали?

Когато тя не отговори, той вдигна ръка, за да свали нейната от лицето ѝ, но тя побърза да я дръпне и се обърна с гръб към него.

— Казаха ви да не пипате нищо, помните ли? — Думите излязоха от устата ѝ бездиханни, като че ли беше бягала, сякаш за нея говоренето представляваше огромно усилие.

— Ха!

Карю стоеше и я наблюдаваше. И постепенно осъзна нещо, което би трябвало да забележи много отдавна — че това момиче е силно уплашено от него. Най-неочаквано в съзнанието му изникна споменът за един заек, на който беше заложил капан като малък. Заекът седеше пред него, без да помръдва, като че ли беше опитомен, и едва по-късно

той бе забелязал, че малките му гърди се надигат и отпускат, сякаш сърчицето му всеки момент щеше да се пръсне от страх.

Той се огледа — от едната му страна се простираха градината и стената към лагуната, от другата беше едно от крилата на манастира. Очите му обходиха обиграно прозорците, търсейки някакъв знак, че някой ги шпионира. Но доколкото можеше да види, никой не гледаше.

Момичето сигурно беше проследило погледа му, защото бързо изрече:

— Нашата преподобна игуменка живее ей там, така че по-добре не се опитвайте да ме докосвате, разбрахте ли?! — И думите ѝ отново излязоха бездиханно, като че ли говоренето ѝ причиняваше болка.

Сега вече той беше напълно сигурен.

— Но аз ви познавам, нали? — Даже по неговите стандарти съпадението му се стори изумително. — Вие сте онази, която онази сутрин тичаше из градината по нощница...

Онази, която почти не удуших. Онази, чиято девственост поисках да взема още на място само защото исках да я изплаша. Господи Боже мой, нищо чудно тогава, че...

Тя стоеше, свела ниско глава към земята, и той все още не виждаше лицето ѝ. А после вдигна глава и погледна към северното крило на манастира, като че ли търсеше нечие лице на прозорците. Възможно ли бе да казва истината за игуменката?

Сега беше обърната с профил към него, но единственото, което Карю успяваше да види, бе един кичур дълга тъмна коса, измъкнал се от стегнатата ѝ монашеска шапка. Видя също и изящната линия на носа ѝ, леко издутите ноздри и малката бенка върху дясната ѝ буза, приличаща на изкуствените бенки за разкрасяване, които някои дами си слагаха. И изведнъж осъзна, че за нищо на света не иска да я пусне да си отиде — или поне засега. Врълхлетя го усещането, че има нужда да ѝ каже нещо, макар да не беше много сигурен точно какво.

Слънцето прежуряше над главите им. Карю усещаше жегата като острие на нож, забиващо се в гърба му, във врата му, в главата му. Навсякъде около него градината проблясваше под обедната мараня, сред която цветовете на цветята сякаш се сливаха. В градината цареше онази особена тишина, характерна за горещите, неподвижни места по обед — като че ли беше затаила дъх. Той се опита да си спомни как беше изглеждала монахинята в онази сутрин, но установи, че няма

никакъв конкретен спомен. Помнеше само, че тя се гърчеше в ръцете му, дребна и уязвима.

И тогава, най-накрая, тя се обърна към него и го погледна. И очите им се срещнаха.

— Бенадета... — чу се той да казва.

Но тя тръсна ядосано глава и отсече:

— Не се казвам така, а Анета! Името ми е Анета!

И Карю, може би за първи път през живота си, не успя да измисли нищо, което да каже.

В следващия момент тя вече минаваше покрай него, а той като същински тъпанар отстъпи, за да ѝ направи път, и не стори нищо, с което да я спре. Въпреки че тя мина толкова близо до него, че (или може би бе сънувал?) ръката ѝ докосна леко неговата и пръстите ѝ се свиха за миг, обгръщайки неговите.

* * *

Карю се загледа след нея. Отново онази поклащаща се походка. Къде ли беше виждал нещо подобно? Гледката му се стори странно позната, макар че за нищо на света не можеше да си спомни откъде.

Но в следващия миг всичко това беше забравено, когато той видя, че тя е изпуснала нещо на пътеката. Карю приклекна, за да го вдигне, и осъзна, че държи малка торбичка от розово кадифе, избродирана със сребърна нишка. Освен ако не се лъжеше, тази торбичка беше абсолютно копие на торбичката, в която Дзуане Мемо държеше онзи велик диамант — „Синевата на султана“.

[1] Pranzo (ит.) — „Обяд“. — Б.пр. ↑

ДЕВЕТНАДЕСЕТА ГЛАВА

През цялото лято под прежурящото слънце и изпепеляващата всичко жега жените пътуваха на север. По пътя си спираха в селца и паланки, за да изпълняват акробатичните си номера по празници и на панаири. Пътуваха предимно нощем, както обикновено правеха през летните месеци, за да избегнат най-горещите часове на деня. Понякога, когато работата им ги отвеждаше в крайбрежните региони, намираха лодки, готови да ги прекарат — тях, конете, каруцата им и всичко останало — на малки разстояния покрай брега; Мариам недоволстваше от високите такси, които им вземаха за тази услуга, но след пещта на сушата — земя, която беше станала толкова гореща, че по скалите спокойно можеха да се пържат яйца — близостта на морето и неговият хладен бриз бяха като малък рай.

Пристигането им във всяко следващо село представляваше красива гледка — известяха появата си чрез странна какофония от чинели, барабани, дайрета и тръстикови свирки. Една от тяхната група — Илкай, чийто глас беше по-могъщ и от гърмящия баритон на Мариам, вървеше най-отпред и изброяваше достойнствата им като градски глашатай: *Жените от Тесалоники, най-прочутата акробатична трупа на света, предпочитана от наши, везири, та даже и от самия султан, великия падишах. Само за една вечер...*

Илкай беше следвана от останалите акробати, общо шест жени, които скачаха и се превъртаха, облечени в жилетки с ярки цветове и чудати издути панталони, които обгръщаха краката им като мъжки бричове. След тях вървеше Мариам — великанката от Тесалоники — с червена лента през челото и кожен колан, пристягащ безформения ѝ жакет. Понякога Мариам носеше на раменете си двете дъщерички на Елена — Нана и Лея. Други път те тичаха пред нея или ходеха на ръце, превъртаха се назад, като се огъваха в странни форми, докато самата Мариам дърпаше количка, върху която бяха изложени любопитни предмети — тенджери и тигани, цепеници дърва, гюллета, които бяха нейният актьорски реквизит. Най-накрая вървеше Елена — нежното ѝ лице беше превърнато в тъжна маска с помощта на креда, костюмът ѝ

представляваше странна роба от пъстри ивици, покрити с мъниста, които проблясваха при всяко нейно движение — магическо същество, покрито със слана.

Повечето от селяните приветстваха с радост появата им — блясъкът и вълнението от странните им костюми вземаха превес над съмнителния им статус на чужденки. Но в случаите, когато свещениците се обръщаха срещу тях, обикновените хорица се страхуваха. Започваха да бият камбаните на селските си камбанарии, да хвърлят по тях камъни и да насъскват кучетата си срещу тях, така че жените често бяха принудени да продължат към следващото село въпреки непоносимата жега.

Колкото и да не беше за вярване, в началото жената русалка и нейното бебе се радваха на всеобщ интерес. Тъй като не знаеше името ѝ, Мариам започна да нарича младата жена Тесала — на морето, от което беше дошла, но това име някак си не ѝ пасна никога. Тя така и не можа да го изпълни, както не успя да изпълни подобаващо дрехите, които ѝ дадоха да облече, нито мястото, където спеше. Останалите жени, които още от самото ѝ пристигане приеха крайно подозрително тази морска кукувица, тази пречупена нимфа, която беше акостирала така безславно сред тях, рядко я наричаха по някакъв друг начин, освен „тя“ или „онази“.

Все още безсилна след раждането, жената русалка лежеше заедно с детето си под импровизирания заслон в задната част на каруцата на трупата — място, което тя не даваше никакви признаци, че иска да напусне. Раните ѝ — дълбоките следи от възета по китките и глезените ѝ, бавно заздравяваха, но съдбата ѝ беше спестила треската, която със сигурност щеше да я убие. Що се отнася до краката ѝ — е, макар да установиха, че счупванията са стари и че костите някак са се събрали отново, никой не вярваше, че тя някога би могла отново да проходи.

Жената не говореше, не говореше даже на детето си, с което нямаше почти никаква представа какво да прави, освен да го увива в парцали и да го държи до себе си. Скоро стана ясно, че тя няма никакво мляко или че има толкова малко, че детето не би могло да оцелее с него, и ако не беше Мариам, която успя да размени един от подарените от синьор Бочели коне за млечна коза, то със сигурност нямаше да оживее. Елена пробва всички езици, които знаеше —

венециански, испански, гръцки, дори езика на османските турци — но с нито един от тях не извади късмет. Жената русалка просто я зяпаше неразбиращо със странните си, немигащи очи.

* * *

— Да не би да е глуха? Или глухоняма? — попита веднъж Мариам. — Или просто малоумна?

— Не, не мисля — смръщи се Елена. — Според мен не е нито едно от тези неща. По-скоро е... и аз не знам — канеше се да каже „призрак“, но споменаването от тази дума можеше да им донесе лош късмет, затова само рече: — Сякаш просто е... просто не е тук.

Беше безлунна нощ, следователно твърде тъмно за пътуване, затова жените бяха разпънали палатките си — малки, кръгли павилиони в ярки цветове, като онези, които използват номадите — в полукръг в подветрената страна на няколко рядко срещани по тези места дървета.

След като двете момиченца бяха заспали, Мариам и Елена се бяха излегнали пред палатката, загледани в звездите, преплели пръстите на ръцете си и заслушани в гласовете на жените, които достигаха до тях от съседните палатки.

— Сигурна ли си?

— Да, сигурна съм. И не е вярно, че тя не може да говори. Оня ден я чух да говори, макар и само една думичка.

— Какво каза?

— Каза само една дума: *Не!*

— Само това? — промърмори Мариам. — Само „не“? Е, това не ни подсказва нищо особено, нали? Би могло да бъде на какъв ли не език — италиански, испански, френски... — Сви рамене. — И на какво по-точно казваше „не“?

— Помниш ли онази малка кадифена торбичка? Онази, която открихме в дрехите ѝ? Която тя непрекъснато отваря и затваря?

— Да, знам я.

— Е, та онзи ден едно от моите момичета — Нана, докопало някак си торбичката и си играеше с нея, но когато тя осъзна какво се е случило, видимо се разтревожи. Повдигна се на лакът и само извика:

„Не!“ Просто ей така. Нана също я чу. Ако дъщеря ми не беше там, сигурно щях да си помисля, че ми се е причуло.

А после между двете жени се настани тишина. От далечния хълм до тях достигна лай на овчарско куче, а после слабият звън на хлопки на овце.

— Откъде ли идва тази жена?

Колко пъти през последните седмици бяха водили този разговор?

— Аз по-скоро искам да знам как въобще се е озовала в онова чумаво село!

— Тя не е селянка — това поне е сигурно. Виждала ли си ръцете й? Толкова бледа и нежна кожа! Никога през живота си не е подхващала никаква работа — или поне не и селска работа.

— Значи е дама?

— Дама ли? *Паная моу!* Вече не, милата — отбеляза тъжно Елена. — Дори да е била, надали повече би могла да бъде дама.

— Онзи тип Бочели ми каза, че рибарите я извадили от морето с мрежите си.

— И смяташ, че той казва истината? — обърна се Елена към Мариам в нощния мрак.

— Мисля, че мъже като Бочели не биха познали истината, ако ще и да ги срита в топките! — отсече Мариам и се изсмя презрително. — По-скоро предполагам, че някой я е изоставил около селото, когато е приближило да роди. И после Бочели я е намерил... може би... — но колкото повече мислеше за това, толкова по-невероятна й звучеше тази история.

— Какви зверове! Как е възможно някой да стори подобно нещо?! Представяш ли си какво е преживяла горкичката съвсем сама, без никого до себе си? — възкликна Елена и поклати глава. — И какво прави тъкмо Бочели в тази история? Защо толкова бързаше да се отърве от нея? Ето това не го разбирам!

Два коня, Мариам! — Две седмици след събитието тя още не можеше да спре да се чуди на това. — Та това е повече дори и от платеното от султана, когато играхме в Къщата на щастието!

— Няма съмнение, че успях да изкрънкам добра цена от този глупак — отбеляза Мариам, но още докато изричаше тези думи, усети в душата си някаква тревога.

Всъщност цената не беше ли наистина прекалено висока? Тази мисъл минаваше през ума ѝ не за първи път. Откакто жената русалка беше с тях, в селата започнаха да се случват какви ли не неща. Първоначално не беше нищо конкретно, нищо, което тя би могла да назове — просто някакво усещане, витаещо във въздуха, порив на вятър, облаче прах, танцуващо из пуста улица. Но после, преди няколко нощи бяха намерили храна, оставена в края на лагера им — кошница с яйца, плодове, няколко самуна безквасен хляб, маслини все още на клончето си. Бяха поставени внимателно върху листа. Въобразяваше ли си, или тези неща бяха оставени не толкова като подаръци, колкото като приношения? Може пък Бочели в крайна сметка да не е бил чак такъв глупак. В мрака Мариам бръкна в джоба на кожата си жакет и силните ѝ пръсти се ключиха около амулета с русалката, който той ѝ беше показал в чумавото село. Вероятно би било добре да съобщи на Елена и останалите онова, което беше ѝ казал Бочели, но засега предпочете да се въздържа.

По тези места русалките от край време носят късмет. Подобни амулети можеш да видиш почти по цялото крайбрежие. Затова съм много изненадан, че досега не си ги виждала. Заедно със спомена, нахлул в главата ѝ, Мариам почти долови вонята на лук, която излизаше от устата му. Но истинска русалка... Никой не знае какво да прави с нея, страхуват се дори да я доближат. Досега биха я убили, ако не се ужасяваха, че така ще си навлекат още по-големи беди... Е, както изглеждаше, на трупата им щеше да бъде необходим целият късмет на света, ако искаха да стигнат до Венеция живи и здрави.

Елена се загледа отново в небето. При отсъствието на каквато и да било лунна светлина, звездите блестяха по целия небесен свод, толкова ярки и толкова много, че изведнъж ѝ се зави свят и ѝ се стори, че полита към тях. Ето от този момент се ужасяваше най-много, но знаеше, че е крайно време да говори.

Затвори очи и изрече:

— Мариам?

— Да?

Елена реши, че няма никакъв друг начин да го каже, освен направо.

— Останалите смятат, че тя ни носи нещастие.

— Нещастие ли?

Дори и да имаше нещо като раздразнение в гласа на Мариам, Елена не го долови.

— Не си ли забелязала, че не желаят да се доближават нито до нея, нито до детето ѝ? — рече.

— Хммм — изсумтя неопределено Мариам.

— И сякаш това не е достатъчно, ами и работата ни не е много... селата изглеждат все повече... — на Елена ѝ беше много трудно да изрази мислите си, но все пак добави: — Ами, хората просто изглеждат странни, не мога да го обясня...

Значи Елена също го беше забелязала.

— Просто са бедни, това е — сопна се грубо Мариам. — Вината е моя, не трябваше да избирам този маршрут.

— Виж какво, тя ще трябва да си плати по някакъв начин за подслона и храната. Знам, че не искаш да чуваш за това, но...

— Тогава защо го казваш? — извика Мариам, но толкова рязко, че Елена се сви от страх.

Все пак знаеше, че трябва да продължи този разговор.

— Останалите смятат, че тя ни е в тежест, тя и детето ѝ.

— А ти? Ти какво смяташ? — изгледа я Мариам. Когато Елена не отговори, тя добави: — Все пак ни платиха, за да я вземем, при това ни платиха пребогато — сама го каза!

— Тя не може да работи, вероятно никога няма да може. А ние нямаме достатъчно храна...

— Но тя яде колкото едно птиче!

— ... а не можем да изядем нито коня, нито козата — продължи търпеливо Елена. — Но ако решиш да...

— Какво да реша?

Елена отвори очи и си наложи да продължи:

— Вече сме говорили за това.

— Да я изложа на показ? Не! И толкова!

— Виж какво, знам, че си имаш своите основания...

— Основания ли? Да, разбира се, че имам основания! И точно ти, Елена, точно ти би трябвало да ги знаеш най-добре! А в момента не се различаваш по нищо от онзи мерзавец Бочели!

В продължение на няколко минути двете лежаха, без да си кажат нищичко. Но след известно време Мариам усети тънката и костелива

ръка на Елена да се плъзга в нейната груба лапа — остана там, докато пръстите на Мариам не се отпуснаха около нея.

— Никой не е казал, че ще бъде... ще бъде... както е било... — смотолели по едно време Елена.

— Така ли мислиш?

Мариам се вторачи невиждащо в нощното небе. Дори и днес, след толкова години заедно, наивността на Елена за света продължаваше да я удивлява.

— Елена, ако не си забелязала, нека ти напомня — счупили са краката на майка й! — отбеляза и тръсна глава, сякаш искаше да се отърве от някаква мисъл. После измъкна ръката си от нейната и прокара пръсти по голите си ръце, опипвайки познатите белези, които ги изпъстриха и обезобразяваха и образуваха задебели петна с размерите на дупки от куршуми. — Нямах никаква представа на какво са способни тези зверове мъжете!

* * *

През тази нощ Мариам не успя да мигне. В главата й нахлуваха толкова много мисли — като дървиши, които се въртяха ли, въртяха, докато накрая се уплаши да не полудее.

Като водач на женска трупа тя беше свикнала да носи на раменете си целия товар на тяхната уязвимост. Беше й станало втора природа винаги да бъде нащрек, да се опитва да отгатва какви са истинските намерения на хората около тях, да тълкува ту поглед, ту жест, да възразява, да успокоява, да бъде готова да потегли, ако трябва и на мига, ако долови промяна в атмосферата наоколо. Още от сформирането на трупата им преди седем години те бяха принудени непрекъснато да компенсират безкрайното оскърбление, което нанасяха на обществото с това, че бяха само жени без мъж, който да ги контролира и да ги води. Но нищо от преживяното до този момент не можеше да се сравни с грозното предчувствие, което я преследваше от известно време насам.

Откакто напуснаха Месина, Мариам беше преследвана от почти постоянно чувство за опасност. Дали не беше просто от това, че по пустите пътища беше по-опасно, отколкото в градовете? Тук хората

определено бяха по-намусени, по-суеверни, по-склонни да се обърнат срещу тях. Мариам познаваше до болка последиците от лошата преценка. И сега се помести притеснено върху одеялото.

Сред потъналите в мрак хълмове зад тях овчарското куче продължаваше да лае. В техния лагер пък най-сетне се беше възцарила тишина — дори Елена до нея беше заспала. Това също беше обезпокоително, защото рядко им се случваше да заспиват с неразрешени проблеми между тях. Конят предъвкваше тихо зобта от торбата си, козата се наместваше в заграждението си. Обикновено тези дребни, традиционни шумове я успокояваха. Не и тази нощ. Изправи се, помествайки бавно и трудно огромното си туловище, като се опитваше да не обръща внимание на почти постоянната напоследък болка в ставите на изтръпналите си пръсти.

В импровизирания заслон в задната част на каруцата русалката Тесала беше заспала с детето до себе си. В едната си ръка жената държеше торбичката от розово кадифе, пръстите ѝ я бяха обгърнали с обич, като талисман. Детето лежеше толкова тихо и толкова неподвижно, че първоначално Мариам го помисли за заспало. Тъкмо се канеше да се обърне и да излезе, когато забеляза лек проблясък и видя, че очичките му са отворени, втренчени в нощното небе.

Близо до тях конят тихичко изпръхтя. Мариам видя как детенцето обръща бавно глава към голямото животно и челцето му се сбърчи изумено така, сякаш това беше първият шум във вселената, който беше чуло. Когато детето се раздвижи, част от парцала, който го обгръщаше, се разтвори, като разкри долната част на телцето му — двата миниатюрни крака, слети в един, двете перфектни стъпала, разперени навън. Мариам подаде на детето един пръст и усети как миниатюрното юмруче се свива около него — допирът му до кожата ѝ беше лек и ефирен като паяжина. Сърцето на великанката се сви.

Дали постъпи правилно, като ги взе? Вероятно не, отговори си мислено и въздъхна. Но при дадените обстоятелства как би могла да откаже? Макар да не съжеляваше за стореното, сърцето ѝ натежа при мисълта за онова, което им предстоеше.

Какви бяха шансовете детето да оцелее? Надали големи и не за дълго — и може би така щеше да бъде по-добре за него. Истината обаче бе, че бебето русалка струваше цяло състояние. Елена го знаеше. Знаеха го и всички останали.

Под обсипания със звезди небесен свод погледите на великанката и на миниатюрното бебе се срещнаха. При дадените обстоятелства една по-слаба жена би започнала да се моли на Бог и на Дева Мария, и на всички светци да ги пазят и закрилят. Ала животът на Мариам не ѝ беше дал особени основания да вярва в ефективността на молитвата. За нея Бог, както и всеки друг мъж, беше надменен мъчител, далеч отвъд обсега на жени като нея.

ДВАДЕСЕТА ГЛАВА

Когато най-сетне заспа, Мариам отново сънува онзи сън.

Беше на петнайсет и я водеха в мечата яма. Зад оградата от изострени колове се чуваше ръмженето на кучетата...

Само две години по-рано, когато вече беше достигнала височината и теглото на плещест млад мъж, за родителите ѝ беше истинско облекчение да се отърват от чудовищната си дъщеря, като я продадоха на първия човек, който им предложи да я вземе. Мъжът — пътуващ търговец от юга, чието име тя така и не успя да научи, твърдеше, че я иска за своя съпруга, но на Мариам скоро ѝ стана ясно, че намеренията му изобщо не са такива.

Веднага след като му омръзна да се съвокуплява с булка-дете с размерите на борец, търговецът реши да започне да я дава под наем на всеки приятел, съсед или случаен минувач, който беше готов да плати за тази привилегия. Така беше положено началото на един относително лесен живот — или поне за господаря ѝ. Той се отказа от занаята си да продава играчки и други дрънкулки и вместо тях си купи кабинка, която поставяше по панаири и пазари, за да печели.

Кабинката беше простичка — няколко сковани дъски със сламеник по средата, на който Мариам лягаше с неговите клиенти. След няколкогодишен горчив живот в този дух застаряващият вече търговец една сутрин се беше събудил, обхванат от желанието да се върне при законната си съпруга и децата си някъде из Пелопонес. Ако зависеше от него, той би изоставил Мариам без никакви угризения на съвестта — да се грижи за себе си само с няколко солди в джоба, но късметът и този път не го изостави — последният му клиент се оказа водач на трупата пътуващи акробати, така че, когато на следващия ден трупата се приготви да напусне града, Мариам установи, че трябва да тръгне с тях.

Вече на петнайсет години, Мариам беше с няколко глави по-висока, отколкото когато беше на тринайсет и се извисяваше дори над най-високия мъж. Гърдите ѝ бяха като бъчва, в горната си част ръцете ѝ приличаха на два бута, дланите ѝ бяха с размерите на плата за

сервиране — истински бик, със застрашителен вид: черна коса, черни очи, изобилие от черен мъх по горната устна като на младо момче.

Още в мига, в който водачът на трупата я зърна, разбра, че много лесно ще възвърне парите си. Щеше да я показва на народа като изрод под името *Дъщерята на минотавърта*. В мига, в който я купи, той веднага я хвърли на работа, защото знаеше, че този път за нея щяха да плащат не само мъжете.

Следващите няколко години бяха още по-нещастни за Мариам и от предишните — ако изобщо беше възможно. Подобно на пътуващия търговец преди тях, акробатичната трупа — семейство от Генуа на име Грисани, вървяха по добре утъпкан маршрут. Разликата беше в това, че панаирите, които посещаваха, бяха по-мощабни, разстоянията между два града бяха по-големи и вместо кабинка този път Мариам имаше клетка. Беше си истинска клетка с железни решетки, все още пазеща следите, миризмите и дори изсъхналите фекалии на наскоро починалата танцуваща мечка на трупата. Мариам прекарваше в нея дълги часове с чифт кравешки рога, прикрепени на главата, докато хората плащаха по няколко монети за удоволствието да ѝ се смеят, да хвърлят по нея камъни и гнили плодове, или да я ръгат с пръчки.

Нямаше представа колко време е минало, докато стигнат до това място — планински регион, в който вече не говореха нито гръцки, нито турския на османските им завоеватели, а някакъв гърлен диалект, който Мариам първоначално не разбираше. Обграденият от борови гори град беше беден и доста по-малък от обичайните им спирки, жените наоколо бяха малобройни, а децата бяха твърде плахи, за да правят нещо по-различно от това да зяпат през прозорците.

Както им беше обичаят, трупата устрои лагера си в покрайнините на градчето в началото на близката гора. Още следобед наоколо се събра порядъчна тълпа да гледа премятанията, но гледката на заключената зад решетките Мариам като че ли разгневи мъжете и няколко пъти тя видя някои от тях да предлагат на водача на трупата пари за нея, които той в началото непреклонно отказваше. Слабият полъх надежда, която тя си позволи да изпита при тази гледка, бе потвърден от появата на синьор Грисани край вратата на мечата клетка още привечер, няколко часа по-рано от обикновено.

— Какво има? Какво става?

— Скоро ще разбереш — промърмори той, извади ключа от колана на кръста си и отключи клетката.

— Да не би да са ви платили, за да ме пуснете?

Години по-късно, когато се сетеше за този свой въпрос, Мариам едва се сдържаше да не се разплаче заради наивността на младостта си. Възможно ли бе все още да не беше разбрала какви са всъщност мъжете?

— Да те пусна ли? — промърмори синьор Грисани. Очевидно ключовете му се сториха крайно интересни, защото изведнъж се вторачи в тях, без да вдига глава. Когато най-сетне я вдигна, изражението му беше толкова тъжно, че тя едва се сдържа да не се хвърли от радост на врата му.

— Освободили са ме, нали? О, благодаря ви, *синьоре!* Толкова съм ви благодарна... — Мариам беше мечтала толкова дълго за този момент, мига на освобождението си, беше копняла за него толкова силно, беше го призовавала през всяка минута от нещастния си престой в мечтата клетка, че сега беше изгубила ума и дума от радост.

Точно в този момент съпругата на синьор Грисани — жена с остър поглед и жилавото тяло на акробат, се втурна към него и извика като попарена:

— Серджо, вярно ли е? Не можеш да постъпиш така, Серджо! Не можеш да им позволиш да я вземат!

— Тя ще се оправи — сопна се грубо Грисани.

— Какво искаш да кажеш? Може и да е едра, но все пак е още момиче, все пак е още дете!

И до ден-днешен Мариам не можеше да забрави пълното изумление, което бяха предизвикали у нея емоциите в гласа на жената — същата жена, на която ѝ свидеше и сухия комат хляб, с който бяха длъжни да я хранят, и паницата разредена супа, която ѝ даваха.

— Аз ще се оправя, синьора, наистина ще се оправя — бе промърморила Мариам, изпълнена със съжаление към жената. Не че знаеше как точно ще се оправи съвсем сама, но знаеше, че все някак си ще го направи.

— Млъкни, слабоумна идиотка такава! Не говоря с теб! — изпепели я с поглед жената. — Серджо, да не би да си откачил? Слушаш ли ме изобщо? — продължи да крещи на мъжа си и да го дърпа за ръкава. — Кучетата ще я разкъсат на парчета!

— Ама, синьора... — думите на щастие, които напиреха да излязат от нея, изведнъж замръзнаха на езика ѝ. — Кучета?

Внезапно ѝ се зави свят, като че ли всичката кръв от главата ѝ се беше отекла. Хвана се за решетките на клетката, за да не падне, и едва чуто прошепна:

— Какви кучета?

Ала никой не я слушаше.

— Ще я разкъсат на парчета! — продължаваше да крещи жената, но този път включи и юмруци, опитвайки се да удари с тях ушите на мъжа си. — И тогава какво ще правим?

Мариам стоеше пред мечата клетка и ги наблюдаваше от високо — жалко, треперещо създание в подгизналия кожен жакет и панталоните, с фалшивите кравешки рога, свличащи се над очите ѝ. И изведнъж я осени мисълта, че мъжете, които беше видяла през деня, изобщо не са ѝ мислели доброто. Градът, който само до преди няколко минути беше изглеждал като място на свободата, изведнъж придоби зловещ вид. Калдъръмените му улички започнаха да излъчват мрак и злина, полуразрушените къщи с прогнилите сламени покриви се оказаха твърде близо една до друга. Зад тях откъм планината се свличаше тънка мъгла, разстилаща се на тесни гранки през боровите гори подобно на армия от духове.

И тогава Мариам разбра, че ще я убият.

— *Баста!* Просто нямаме избор, *капито?* — изрева внезапно синьор Грисани, силно пребледнял, и бутна жена си толкова силно назад, че тя едва не падна. — А ти — кимна към Мариам — ела с мен!

В ръцете му тя зърна пръчка с остър метален връх, от онези, с които селяните подкарваха добитъка си.

— Къде отиваме? — запита тя, изпълнена с лошо предчувствие. Но той не отговори, просто я сръга с пръчката по посока на града. Тя видя, че ръцете му треперят. Защо не беше побягнала още в онзи миг, защо не се беше втурнала в мрака към гората, докато все още можеше?

Защо? Защо!

Но дългите години, прекарани в робство, годините, в които премина от дете в жена и накрая в изрод, си бяха взели своето. Мариам знаеше, че подобна мисъл тогава дори не ѝ беше хрумнала. С приведена глава, тя покорно беше тръгнала пред него.

Беше преминала през града като на сън, толкова замаяна, че почти не виждаше къде отива. Жените я наблюдаваха мълчаливо от праговете на вратите си или иззад кепенците на прозорците си и уплашено се дръпваха назад всеки път, когато тя обръщаше към тях голямата си тромава глава все така украсена с рогата, и бързаха да приберат децата си, като че ли тя щеше да ги нападне. Наистина ли ме мислят за някакъв звяр? Израженията на лицата им й отговориха — да, наистина я мислеха за звяр. Тя беше чудовището, което яде овцете им и краде децата им. Тя беше създанието, живеещо в мрачната сърцевина на най-дълбоките им гори и което се криеше в най-пустите планини, в пещери, пълни с кокали. Тя беше чудовището, за което техните деди им бяха разказвали край огнищата в тъмните зимни вечери; чудовището, което бяха виждали само в кошмарите си.

Когато стигнаха до мечата яма, здрачът беше преминал в мрак. Ямата беше обградена с ограда от подострени колове, зад които я чакаха мъжете със сурови, непреклонни лица. Отнякъде се чуваше ръмжене на кучета.

Синьор Грисани бутна силно ужасеното момиче и промърмори:
— Ще се справиш.

Мъжете, които бяха дошли да я вземат, започнаха да я обграждат. Мариам се обърна към Грисани и го изгледа умоляващо, но напразно. Изведнъж настана невиджана суматоха с какофония от лаещи кучета и крещящи мъже, а после през стената от тела около нея нечия ръка пъкна в нейната нещо студено и твърдо. Нож.

А после, докато се усети какво става, тя се озова в ямата и мъжете пуснаха кучетата. Бяха три. Първото, което беше най-едротото, й налетя веднага. Не беше особено голямо, но беше здраво и набито, от онзи вид, който мъжете обучаваха за борба. През мъглата на ужаса тя го видя как скача като на пружина, близо метър във въздуха, насочило се към гърлото й, но тя беше толкова висока, че кучето успя да стигне едва до гърдите й. Мариам вдигна ръка, за да се защити и усети как зъбите му разкъсват плътта й, но още от първия път го удари с такава сила, че то полетя към другия край на ямата и падна със скимтене на земята.

Още не успяла да дойде на себе си и мъжете пуснаха и другите две кучета. Тя се опита да удари и тях с юмрук така, както беше направила с първото куче, ала този път самата тежест на задружната

им атака беше толкова голяма, че тя изгуби равновесие и изпусна ножа. Приведе се, за да го вдигне, но беше нападната от първото куче. Този път то не скочи към гърлото ѝ, а с ръмжене се насочи към краката ѝ, целейки се в глезените ѝ. И през цялото това време някъде отвъд ямата до нея достигаха виковете и ревовете на мъжете, докато тя скачаше и подритваше, опитвайки се да изрита животното, благодарна, че поне тази част от тялото ѝ беше защитена от тежките кожени ботуши.

Пронизваща болка — първо в едната част на задницата ѝ, а после и в бедрото ѝ — ѝ подсказа, че другите две кучета са я нападнали отзад. Мариам се завъртя, но двете животни не я пускаха, забили дълбоко зъби в плътта ѝ. Тя се опита да ги прогони с юмруци, но угълът на ударите ѝ беше твърде неудобен, за да замахне както трябва. Ръцете ѝ обикаляха само главите им, затова в един миг на вдъхновение тя се опита да докопа слабите места на едно от кучетата — очите и ушите му. Палецът ѝ най-сетне откри едно око — нямаше представа на кое от двете. Натисна с все сили. Усещането беше странно, сякаш беше натиснала гроздово зърно, което изведнъж се пръсна. Със силен вой съществото я пусна. Падна на земята и побягна, скимтейки към оградата, с кръв, бликаща от едното му око.

Вече останаха само две кучета, но Мариам започна да се уморява. Приливът на почти свръхчовешка сила, която я беше изпълнила при влизането ѝ в ямата, постепенно се отичаше. От задницата и бедрото ѝ, там, където кучетата бяха забили зъбите си, шуртеше кръв. Кръв капеше и от раните по ръцете ѝ. Усетили миризмата на кръв, двете останали кучета изпаднаха в истински бяс. Когато тя вдигна ръце, за да се защити, зъбите им разкъсаха плътта ѝ. Мариам успя да отметне едното от себе си, но доловило слабостта на жертвата си, то се върна още по-ожесточено и ѝ се нахвърли отзад.

Краката на Мариам се подкосиха. Тя се свлече на колене върху твърдата земя. Това е то, спомняше си сега как тогава си беше помислила, този път вече ще ме убият. И тази мисъл ѝ донесе донякъде облекчение. Хилещата се, крещяща тълпа също усещаше, че краят ѝ е близо — макар и слабо, въпреки силните удари на сърцето си, тя чуваше виковете им. По-скоро чувстваше, отколкото виждаше лицата им — очите, пълни с омраза, тънката, опъната от недохранване кожа върху скулите им, зейналите уста, летящата наоколо слюнка, почернелите остатъци от зъби.

Краката ѝ изведнъж натезаха, сякаш вече не бяха нейните — всяко тяхно движение ѝ представляваше истинско усилие. Но някак си, макар че и тя не знаеше точно как, сигурно бе успяла да нанесе удар на едно от кучетата, защото по-дребното от тях се отдалечи със скимтене и куцане, опитвайки се да оближе една от лапите си.

Вече беше останало само едно куче — най-голямото и най-жестокото. С един последен, напразен опит да се спаси, тя се опита да се изправи на крака, ала беше твърде бавна, твърде непохватна за него. Кучето скочи. Мариам се стовари на земята като повалено дърво и остана така, опитвайки се да прикрие глава с ръцете си. Не усещаше никаква болка — единствено ръмженето на животното, подготвящо се за решителната атака, отвратително миришещия му топъл дъх върху лицето си, металния вкус на собствената ѝ кръв върху устните ѝ.

И тогава го почувства. Нещо твърдо и студено под бузата си. Ножът. Челюстта на кучето вече се беше склонила около едната ѝ ръка, но някак си тя успя да освободи другата. Пръстите ѝ достигнаха дръжката на ножа и с един последен прилив на енергия тя насочи острието нагоре и замахна на сляпо, просто по посока на кучето. И се възцари тишина. Мариам усети как животното се поклаща, а после пада почти без звук върху рамото ѝ, с потрепващо в предсмъртни конвулсии тяло и нож, забит в гърлото.

ДВАДЕСЕТ И ПЪРВА ГЛАВА

В следващото село се случи отново. Както им беше обичаят, бяха разположили лагера си в края на маслиновата горичка, на известно разстояние от градчето, близо до морския бряг.

Намери ги Йоана, сестрата на Илкай. Станала още на зазоряване и буквално се препънала в даровете от храна, вече оставени на земята — плодовете, малките безквасни хлебчета, пет съвсем пресни яйца, глинено гърне, пълно със зехтин. Без да губи минута повече, Йоана веднага отиде да съобщи на Мариам.

Ето ги отново, точно както преди, внимателно подредени върху легло от прясно откъснати листа.

На Мариам тази работа никак не ѝ хареса. Някой очевидно се беше промъкнал тихичко по пътеката, отвеждаща до техния лагер, при това още по тъмно. Някой беше обикалял наоколо, докато те са спели. Фактът, че непознати могат да се доберат до тях толкова лесно, без никой да се усети, я изпълни със силно безпокойство.

Но Йоана беше много щастлива от невероятния им късмет. Радваше се и сестра ѝ Илкай. Хукнаха при другите, които заизлизаха сънливо от палатките си, но не след дълго вече се караха как да си поделят храната. Само Елена, която наблюдаваше сцената иззад тънките муселинови завеси на тяхната палатка, се досещаше какво мисли Мариам.

Тя взе хлебчето, което се падна на тях, поръси го със зехтин от глиненото гърне и се върна при Мариам под сянката на едно дърво. Беше още рано и под шарената светлина на старата маслинова горичка въздухът беше приятно хладен. В градчето по-надолу от тях се чуваше кукуригане на петел. Между варосаните къщички проблясваше морето.

— Нещо те мъчи, Мариам — изрече тихо Елена. — Пак ли онзи сън? Посред нощ те чух да викаш.

Когато Мариам не каза нищо, тя просто счупи малкото хлебче на две и ѝ го подаде безмълвно, заедно с шепа маслини. После се обърна, за да се наслади на гледката. От яркосиньото на морето, бялото на

къщите и прахоляка по пътя я заболяха очите. В далечината, от другия край на града се чуваше звъntenето на хлопките на кози, отвеждани на паша. А навътре в морето на хоризонта се появи лодка с издути от вятъра бели платна.

Елена реши пак да опита.

— Тези хора са бедни — каза. — Защо, според теб, ни дават тази храна?

Но въпросът на Елена само ядоса още повече Мариам. Тя се изправи и, без да каже и думица, тръгна надолу по хълма по посока на града. Елена се загледа примирено след нея. Беше свикнала с настроенята на Мариам. Пък и въпросът ѝ беше съвсем невинен — в крайна сметка на кого му пукаше защо хората им оставят тези дарове? Традициите на гостоприемството по тези южни земи бяха много силни — трябва да е само това, нали? Но Елена беше твърде гладна, за да се вълнува от причините, които караха хората да им даряват храна. Захапа хляба си с дълбока въздишка. Зехтинът беше горчив, леко зелен — най-добрият. Маслините бяха сладки, дебели и сочни. Денят се очертаваше много добър. Дъвчейки, Елена се усмихна на себе си.

Късметът им най-сетне започваше да се усмихва — усещаше го с костите си.

И точно тогава го чу — тихичък звън. Само че този път не идваше от другия край на града, а отнякъде наблизко. Огледа се, мислейки, че трябва да е някоя коза, отделила се от стадото, но после осъзна, че този звук е съвсем различен от предишния, по-тих и по-лек.

Насочи се към вътрешността на гората, като следваше звука и с изненада установи колко тъмно стана изведнъж и колко бързо. Онова, което беше взела за маслинова горичка, се беше оказало гъста гора.

Някои от дърветата бяха много стари, по дънерите им, подобно на паяжини, се бяха закрепили лишеи — зелени и сребристосиви. Елена напредваше тромаво, краката ѝ непрекъснато потъваха в дебелия килим от изгнили листа по земята, спъваха се в невидими корени и израстъци. В сравнение с горещия ден навън, въздухът в гората беше прохладен и приятен. Зад нея все още се чуваха гласовете на другите жени от лагера им, а ако се вгледаше по-внимателно, можеше да ги зърне между дърветата. Видя дъщерите си — Нана и Лея. В ярките си роклички те приличаха на пеперуди, огненожълта и огненочервена.

Елена почти беше решила, че е време да се връща при тях, когато отново чу звука — малки звънчета. Беше близо; много близо.

И тя продължи да върви. Дърветата започнаха да се сгъстяват и накрая станаха толкова близо едно до друго, че не допускаха почти никаква слънчева светлина. Тук не беше просто приятно хладно — тук беше студено.

Елена потрепери и се поколеба. Чу някакъв звук — пръчка, пропукваща се под нечий крак. Сърцето ѝ подскочи. Обърна се, очаквайки да види, че Мариам или някоя от другите жени са я последвали. Но нямаше никого.

Или имаше?

Когато се обърна, с периферното си зрение Елена зърна нещо, нещо блестящо. Но когато видя какво е, едва не се разсмя с глас. *Паная мою!* В името на Светата Дева, каква глупачка си! Сложи ръка на гърдите си, върху разтуптяното си сърце, упреквайки се за собствената си страхливост. Блестящото нещо беше не по-зловещо от слънчев лъч, който точно в този момент беше успял да се промъкне през гъстия балдахин на дървесните корони. Прашинки от горския килим танцуваха в слънчевия лъч като диамантен прах. В тъмната гора този единствен слънчев лъч се стори на Елена най-красивото нещо, което беше виждала през живота си.

Едва тогава зърна параклиса.

Елена разпозна веднага какво е. Простичък, нищо повече от камък наред малка поляна, но дори от това разстояние се виждаше, че някой се беше опитал да обработи камъка, макар и грубо. Тя пристъпи предпазливо към него — различи форма, подобна на полумесец, друга като ръка, трета като растения или някакво цвете с три стъбла. Каквото и да беше това, изглеждаше много древно, безсъмнено забравено от жителите на града.

Елена побърза да се прекръсти.

В основата на този камък се виждаха дебел мъх и зелени треви, затова тя предположи, че някъде там има изворче. Изпълнена с любопитство, Елена приближи още малко, движейки се бавно и на пръсти, без самата тя да знае защо. И наистина — от дълбока пукнатина до основата на камъка бликаше вода. По чиста случайност слънчевият лъч падаше право върху камъка и водата и ги осветяваше така, че водата блестеше като кристал. Над мъха се извиваха

миниатюрни дъги, разпръсквайки навсякъде цветовете си — червено, виолетово, индигово, оранжево.

В продължение на няколко минути Елена просто стоеше и зяпаше тази гледка с отворена уста. Беше толкова очарована, че не забеляза възцарилата се наоколо тишина — тишина, която беше толкова пълна, че звънтеше в ушите ѝ. Нищо не се помръдваше, даже птиците бяха спрели да пеят. Тя изобщо не забеляза, че вече не чува гласовете на жените от лагера и че беше изгубила от поглед дори дъщерите си.

Единственото, което съзнаваше в момента, беше внезапната си, неутолима жажда. Устата ѝ беше пресъхнала, гърлото ѝ беше като пергамент. Непременно трябваше да пийне от тази вода, нямаше как да не пийне! Но с пристъпването към големия камък отново се поколеба. *Паная моу!*, предупреди сама себе си. *Тук няма нищо, не бъди глупачка!* Приблужи се до малкото езерце, образувало се в основата на камъка — беше съвсем малко наистина, не по-голямо от човешка длан, но пълно с най-бистрата вода, която тя някога беше виждала. Елена напълни свитата си ръка и отпи. Водата беше толкова студена, че чак зъбите я заболяха. А какъв вкус само! Никога през живота си не беше опитвала такава вода! И продължи да пие от нея, докато накрая устните ѝ не изтръпнаха. И после го чу пак. Непогрешимо. Тих звън на звънчета.

Само дето този път идваше иззад нея.

Елена се обърна, за да погледне през рамо и моментално нещо блестящо привлече вниманието ѝ — нещо сребърно, което висеше от един клон. Приблужи се, за да го огледа. Беше амулет. Тя знаеше, че е по-добре да не го докосва. Вторачи се в предмета. Към нея гледаше русалка с двойна опашка. От опашката висяха няколко миниатюрни звънчета.

И отново познатият звън. Звънеше ли, звънеше. Дори за краткото време, което беше прекарала в гората, слънчевият лъч се беше преместил и вече огряваше дървото с амулета. И едва сега Елена забеляза, че амулетът не е само един, а са много и проблясват под отразяваната от водата светлина. Всеки от тях показваше една и съща фигура — русалка с двойна опашка, завързана за клоните с цветна нишка. Някои плуваха по гръб, други надуваха рог. Въпреки че повечето бяха във формата на жени русалки, с дълги коси, веещи се зад

тях, имаше и няколко мъже русалки с корони на главите. И на всеки един от тези амулети бяха окачени група малки звънчета. Макар наоколо нищо да не се движеше, макар да нямаше и помен от вятър, те се люлееха и въртяха на конците си като живи същества.

Неясното ѝ чувство на безпокойство придоби по-ясни очертания. Вече знаеше извън всякакво съмнение, че изобщо не трябва да бъде тук. Древната гора, в която беше попаднала неволно, беше свещена. Елена инстинктивно се прекръсти отново и погледна нервно през рамо, защото ѝ се счу, че долавя тихо покашляне зад себе си. Дали в крайна сметка там нямаше някого? И какво би ѝ направил този някой, ако я завари тук? Та тя беше пила от изворчето! Тишината, която до този момент ѝ се струваше толкова умиротворяваща, сега изведнъж придоби зловещо излъчване. Стори ѝ се, че някой я наблюдава иззад дърветата. Имаше очи, много очи, навсякъде, даже в храстите...

Елена побягна.

ДВАДЕСЕТ И ВТОРА ГЛАВА

— Така.

— Внимавайте с главата ѝ!

— Отведете малките, чувате ли!

— Така, внимателно... не, не тук, там... да, така е по-добре!

Когато Елена дойде на себе си, видя, че лежи в сянката под заслона пред палатката им.

— Какво стана? — над нея се беше привела Мариам. Лицето ѝ беше измъчено. — Да не би някой да ти направи нещо?

Първоначално Елена не можеше да говори, не си спомняше нищо от случилото се. Постепенно картината се оформи в съзнанието ѝ — малките сребърни амулети, жените русалки и мъжете русалки, висящи на цветните си конци, въртящи се в безветрената гора. За миг отново я изпълни онова чувство на ужас, усещането, че я наблюдават невидими очи. Сграбчи ръката на Мариам и потрепери.

— Кажи ми! На мен можеш да кажеш! — Обикновено загорялото и обветрено лице на Мариам беше станало бяло като платно. Тя стисна здраво ръката на Елена и смотолев: — Пипаха ли те?

— Не, не, няма нищо такова! — побърза да я успокои Елена. — Просто беше много тъмно и аз се поддадох на страха.

— Гори! — изсумтя Мариам и погледна нервно през рамото си. — Никога не съм ги харесвала.

— Но въпреки това, Мариам, не можем да останем тук! Трябва веднага да напуснем това място!

Когато Елена ѝ разказа за видяното в гората, Мариам изведнъж се умълча. По едно време обаче бръкна в един от джобовете си и извади оттам сребърния амулет, който ѝ беше подарил Бочели.

— Нещо подобно ли видя там? — попита.

Елена пое малката сребърна русалка, като я хвана нежно между дългите си пръсти. В продължение на доста време не каза нищо.

— Съжалявам, трябваше да ти кажа отдавна... — започна Мариам, наблюдавайки я притеснено.

Елена вдигна очи. Но от каквото и да се опасяваше Мариам, в очите на приятелката си зърна само любопитство, никакъв гняв.

— Какво означава?

— Не съм много сигурна. Бочели не ми каза особено много неща. Само, че по тези места русалките се смятат за същества с магически сили. Каза, че такива амулети можело да бъдат видени по цялото крайбрежие...

— Но в такъв случай защо толкова искаха да се отърват от нея? — заработи моментално бързият ум на Елена. — Защо не искаха да я задържат само за себе си? — Челото ѝ се сбърчи. — Та онзи човек ни плати цяло състояние, два коня, за да я отведем! Нещо не се връзва.

Елена беше права. Наистина не се връзваше. Мариам си спомни за мръсните конюшни, в които Бочели ѝ беше показал майката и детето. Дали не беше успял да я убеди толкова лесно заради спомена ѝ за онази меча клетка, в която я беше държал Грисани? Може би. Не че вече имаше някакво значение. Оставаше фактът, че с това свое решение беше навлякла цял куп беди върху главите на трупата — и в това нямаше никакво съмнение.

— Затова ли ни носят дарове? Заради детето?

— Нямам представа. Знам толкова, колкото знаеш и ти. Амулет за късмет е едно, но истинска русалка — съвсем друго. Или поне така смяташе Бочели. Той знаеше, че хората в селото са много уплашени — пое амулета от ръцете на Елена и го вдигна така, че малките звънчета звъннаха под лекия бриз.

— Но откъде знаят? Имам предвид другите хора? В крайна сметка никой друг, освен нас не е виждал детето!

Мариам повдигна рамене и пак се умълча. Загледа се в ноктите си. После обърна очи по посока на малкия градец върху морския бряг под тях.

— Мариам? — опита се да седне Елена. — Какво има? Да не би да има още нещо?

— Да — отвърна след кратко колебание Мариам. — Мисля, че...

— Какво?

— Мисля, че го видях.

— Кого?

— Бочели.

— Видяла си го пак? — примигна изненадано с пясъчните си мигли Елена. — Къде?

— В последното село, когато отидох да купя хляб. Но не бях много сигурна, реших, че ми се е привидяло. Обаче днес, когато отидох в града, пак го видях. Върнах се, за да ти кажа — добави неуверено, — но те заварих така. Но смятах да ти кажа всичко, наистина!

— Хммм... Значи пак Бочели — отбеляза озадачено Елена. — Мъжът от Месина. Но какво прави тук?

Настъпи кратка пауза. После Мариам отговори:

— Мисля, че ни следи.

— Следи? Нас? — едва не се разсмя Елена. — Но защо? Какво би могъл да иска от нас?

— Не мисля, че иска точно нас!

* * *

Завариха жената русалка на обичайното ѝ място, в задната част на каруцата. Мариам беше направила импровизиран заслон от парче старо корабно платно, което беше намерила на брега, и жената лежеше под него с бебето до себе си.

Елена се приближи към тях по обичайния си начин, говорейки тихо и напевно, като че ли те бяха диви създания, които трябваше да бъдат успокоени. Носеше със себе си вода и чисто платно, и когато Мариам отнесе майката на място, встрани от техния лагер, за да я почисти, Елена разгъна детето и се зае със същата задача с него.

Когато се върна при нея, Мариам веднага усети, че нещо не е наред.

— Какво става? Да не би детето да е болно?

Елена не каза нищо, просто продължи да съзерцава детето на коляното си.

— Не, не е болно — изрече накрая по типичния си спокоен маниер, — но и нещо не е наред. Погледни го само! Все още е много мъничко, като новородено! — Вдигна бебето в ръцете си. — Тежи колкото перце! — добави, и тъжно поклати глава. — Страхувам се за него, Мариам. Не се развива добре.

Двете се вторачиха в детето за няколко минути.

— Никога не плаче — допълни по едно време Елена, но много тихо, за да не я чуе майката.

— Защо?

— Мисля... Мисля, че е твърде слабо, за да плаче. Няма сили дори за това.

Миниатюрният гръден кош на бебето се повдигаше и бързо спадаше, като че ли горкичкото се опитваше да си поеме дъх.

— Какво е според теб... момче или момиче? — запита Мариам, засрамена от въпроса си.

Елена погледна към мястото, където би трябвало да бъдат двата крака на бебето и където вместо тях имаше един-единствен крайник — две миниатюрни крачета, оформени перфектно, но слети при глезените, а ходилата — обърнати навън като опашка на риба.

— Нито едно от двете — отговори с жалост. — Или може би и двете. Но и в двата случая... — но не довърши и тъжно поклати глава. — Е, ще видим. Хайде, да се заемаме с онова, за което бяхме дошли!

Отиде и седна до майката под дървото, където Мариам я беше оставила, за да се порадва на слънцето. Земята беше камениста, но ухаеше на ароматични билки, мента и дива мащерка. Сред треволяците лежеше парче дялан мрамор, остатък от колона от древен храм. Елена седна върху него, извади от джоба си гребен и започна да реше косата на момичето.

— Харесва ѝ — изрече по едно време. — Това ти харесва, нали?

— Нали щяхме да я накараме да говори с нас? Не знаех, че ще ѝ правим прическа — сопна се Мариам.

— Търпение, Мариам, ще видиш!

И се оказа права. След известно време младата жена като че ли се отпусна. Затвори очи и извърна лице към слънцето.

Беше излязъл тих бриз, а под тях в морето вълните се сдобиха с бели шапчици. Косата на майката се разлетя около лицето ѝ, проблясвайки като червено злато. Не след дълго Елена спря ресането и пое ръката ѝ между своите ръце.

— Тесала! — извика, за да привлече вниманието ѝ и разтърси ръката ѝ. — Тесала?

Момичето, което до момента се взираше в хоризонта, се озърна. Очите ѝ бяха сини като морето под тях.

— Как ти е името? Трябва да си имала име, преди да дойдеш при нас, нали? *Пос се лене?* — повтори и този път разтърси ръката ѝ малко по-силно. — *Онома?*

— Има ли значение как е истинското ѝ име? — намеси се намусено Мариам. — И без това не те чува. Не чува никого. Сякаш постоянно спи — бръкна отново в джоба си. — Може би трябва да върнем и двете обратно в морето и с това да се приключи. Ето, вземи, да видим дали това няма да я събуди.

Елена пое амулета и го вдигна пред лицето на младата жена.

— Виж! — Разклати го, така че среброто улови светлината и звънчетата звъннаха. — Това е за теб, за детето ти!

После постави сребърния амулет в обърнатата длан на жената русалка и затвори пръстите ѝ около него, но момичето като че ли не забеляза нищо. Амулетът се изплъзна от ръката ѝ и падна на земята.

— Няма смисъл. Не знам защо изобщо си правим труда. Тя е слабоумна и толкова — промърмори Мариам, вдигна един камък и го захвърли ядосано надолу по хълма. — И може би винаги е била такава.

Но Елена не се отказваше толкова лесно.

— Виж! — Вдигна пак амулета и го задържа пред очите ѝ. — Виж, Тесала! Сега го виждаш... — размаха ръка и стисна амулета в дланта си, — ... а сега не! — Амулетът беше изчезнал. — А сега виж какво си имаме тук! — Приведе се усмихната над момичето и измъкна амулета иззад ухото му.

— Губиш си времето! — повтори Мариам, вдигна нов камък и го захвърли по-силно. Камъкът се претърколи с трополене надолу по посока на морето. — Никога няма да може да ни каже каквото и да било, помни ми думата!

— Мариам!

— Нито за Бочели, нито за каквото и да било...

— Мариам!

Нещо в острия тон на Елена я накара да се обърне.

— Видя ли това?

— Кое?

— Момичето. Нещо става с нея...

Което беше вярно. Мариам веднага видя, че има нещо различно.

— Какво има? — Мариам вече беше коленичила до тях върху каменистата земя. — Ти какво направи?

— Нищо, кълна се! — извика Елена и приседна върху петите си.
— Просто една от моите илюзии...

— Тогава пак я направи! Бързо!

И Елена повтори номера. Взе амулета, накара малката русалка да заплува между пръстите ѝ, но толкова бързо и умело, че тя наистина заприлича на сребърна риба. А после, когато беше сигурна, че е привлякла вниманието на момичето, я накара да изчезне и после пак да се появи — един, два, три пъти, ту иззад главата ѝ, ту от ботуша на Мариам, ту иззад дървото зад тях

— Очите ѝ! Виж очите ѝ!

И наистина — в изражението на момичето настъпи невероятна трансформация. Сякаш от лицето ѝ се вдигаше някаква мъгла или воал. Сякаш човекът, скрит вътре, се събуждаше след дълъг, продължителен сън.

— Бързо, водата! Дай ѝ нещо да пие!

Мариам подаде на момичето кожената си бутилка за вода, но то я бутна леко и вместо това сложи ръката си нежно върху рамото на Елена. Гледаше ги объркано, като че ли ги виждаше за първи път. Устните ѝ се задвижиха.

— Ах! *Паная мою!* Мисля, че се опитва да каже нещо!

Устните на младата жена отново се задвижиха, но първоначално от тях не излезе никакъв звук. Тя примигна няколко пъти и вдигна ръка към гърлото си с все същия леко озадачен поглед. Елена се наклони и приближи ухо към устните на момичето. И този път чу нещо, само една дума — леко дрезгава, но съвсем ясна.

— ... име...

— Мисля, че каза „име“ — обърна се пак към момичето. — Искаш да ни кажеш името си ли?

Момичето кимна лекичко.

— Да? — усмихна ѝ се окуражително Елена. — *Онома?* Как ти е името?

А после, след време, което на двете жени се стори цяла вечност, от устните на момичето се отрони тих шепот, който морският бриз подхвана и отнесе толкова бързо, сякаш никога не е бил.

— Името ми... — прошепна момичето към вятъра, — името ми... е Силия Лампри.

ВТОРА ЧАСТ

ДВАДЕСЕТ И ТРЕТА ГЛАВА

За давенето се говорят какви ли не неща.

Казват, че е бавен начин да умреш. Че е като сън. Че пред очите ти се изтъргулва целият ти живот, докато преминаваш в нищото или в отвъдното.

Но сега, когато всичко свърши, Силия Лампри знаеше, че изобщо не е така. Единственото, което оставаше, единственото, за което човек можеше да се захване, бяха миниатюрни фрагменти, случайни парченца от мозайката — объркани, бръщолевещи, ужасяващи. Нещо, което приличаше на ехото от собствения ѝ глас, пищящ не така, не в чувала, приглушените гласове на мъжете. *Хайде, момчета! Колкото по-бързо свършим с това, толкова по-скоро ще се приберем по домовете си, оглушителният прилив на водата, ревяща в ушите ти...*

А после, внезапно, друг невероятен прилив, сякаш нахлуващ от въздуха, издигащ се нагоре от някакво дълбоко, мрачно място, блестящ ослепително и въртящ се като слънчев лъч през морска пяна.

Като кръщение.

Като прераждане.

ДВАДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

Седеше под едно дърво на горещия склон на хълма.

Беше топло и ухаеше на билки. Над нея имаше небе с цвят на тинтява, по-надолу — синьо, синьо море. Паднала мраморна колона. Някой току-що беше заговорил. Тя чуваше думите, които се носеха със соления бриз.

Името ми е Силия Лампри.

Едва след няколко минути тя си даде сметка, че тези думи бяха изречени от собствения ѝ глас.

Пред нея имаше две жени, които я гледаха. Или поне тя реши, че и двете са жени. Едната беше по-висока и по-едра от всички мъже, които досега беше виждала, като истински борец. Другата беше бледа и с деликатни кости, с издължено, тъжно лице. И двете я гледаха притеснено.

Името ми е Силия Лампри. Когато изрече думите за втори път, усети солта по устните си.

Двете жени се спогледаха така, сякаш току-що се беше случило чудо. Силия премести поглед от едната към другата. Установи, че не изпитва страх — само любопитство.

— Познавам ли... познавам ли ви, *кадън!* — изрече. Беше ѝ толкова необичайно отново да чуе собствения си глас, че едва не избухна в смях.

— *Христос!* — извика жената с тъжното лице и бързо се прекръсти, напълно слисана. — *Христос!* — повтори пак, като че ли не знаеше какво друго да каже. А после, с глас, който беше не по-силен от шепот, добави: — Тя... тя е будна! Бързо, дай ѝ вода, Мариам!

— Защо? — огледа ги отново Силия със свъсено чело, когато започна да осъзнава, че няма никаква представа как се е озовала на този хълм. — Аз да не би... да не би да съм била заспала?

— Да не би да си била заспала ли? — повтори жената. Погледна пак към гигантската си приятелка и сложи ръка на устата си, но не преди Силия да забележи, че устните ѝ треперят. — *Паная мою!* В името на Светата Дева!

— Елена, Елена... — по-високата сложи ръка на рамото на другарката си, като че ли се опитваше да я успокои. — Хайде, недей! Ще уплашиш момичето!

Когато поднесе кожената бутилка към устните ѝ, Силия видя, че очите ѝ са пълни със сълзи. Другата сложи ръка на лицето на Силия, сякаш искаше да я погали, но после внезапно я дръпна неуверено.

— Но аз ви познавам, нали? — изрече Силия, защото вече беше сигурна. Вдигна малкия сребърен амулет с камбанките и го задържа в дланта си — беше поредният фрагмент от мозайката. — Да, вече си спомням... — и заговори много бързо, думите ѝ започнаха да бликат от устата ѝ като порой: — Вие бяхте акробатичната трупа, която през онзи ден дойде в харема, жените от Тесалоники... играхте за султана и за неговата майка валиде султан... с вас имаше и две малки момиченца, помня ги специално, защото всички кадън харесахме момиченцата... вие карахте цветя да изчезват, а после пак да се появяват иззад ушите на хората... точно както направихте преди малко с този амулет... — и рязко спря, сякаш нещо прекъсна потока на мисълта ѝ.

Настъпи сащисана тишина.

— Да, Бог да те благослови! — възкликнаха едновременно Елена и Мариам и се спогледаха.

— Значи ти... ти си била жена от... от харема на турския султан? — това го каза Мариам.

Силия вдигна очи към нея и сбърчи чело.

— Да. Искам да кажа, не. Не знам. Предполагам, че трябва да съм била — огледа се озадачено. — Била ли съм наистина?

* * *

С лекота, която изненада цялата трупа, Мариам успя да уреди да се качат на малък двумачтов кеч — лодката, която бяха зърнали на хоризонта рано сутринта. Капитанът, който беше спрял в пристанището за питейна вода, каза, че пътуват на североизток, към бреговете на Далмация.

Вече нямаше никакви приношения на храна, никакъв Вонели — въпреки че Мариам започваше да си мисли, че втория път наистина ѝ

се е привидяло. Но както и да стояха нещата, за всички беше истинско облекчение да напуснат тази земя.

Момичето — Силия, както вече всички се научиха да я наричат — следваше Елена навсякъде с очи. Въпреки че в началото изглеждаше ужасена от моряците, беше напълно щастлива и доволна, стига Елена или Мариам да са до нея, като че ли близостта им я успокояваше. Беше приела с удивително хладнокръвие факта, че краката ѝ са счупени. Със същото хладнокръвие беше приела и факта, че бебето ѝ е такова, каквото е. Ставаше неспокойна само тогава, когато Елена се отдалечаваше от нея, като че ли, подобно на малката бродирана торбичка, която винаги носеше със себе си, спасителката ѝ бе поредната крехка нишка, свързваща я с неизвестното ѝ минало.

Само сърцето на Мариам беше изпълнено с тревога. Беше ясно, че Силия е истинска дама — за това тя никога не бе имала никакви съмнения. Нокти, които никога не бяха ровили в пръстта, кожа, която беше толкова нежна и бяла, че изглеждаше неестествена на фона на мургавите жени в трупата. Но жена от харема на султана? Това вече беше... твърде много. Какво приключение или по-скоро какво безчестие я е довело до това място? Безпокойството на Мариам не само, че не беше утихнало, а и се беше засилило — чувстваше се като крадец, а Силия беше откраднатото съкровище.

Елена се приближи и седна до Мариам, която се беше облегнала на бизанмачтата на палубата.

— Изглежда напълно щастлива, не мислиш ли? — изрече Елена. — Помни името си. Помни и нас, Бог да я благослови! Що се отнася до останалото... нищо. Дори за нещата, които непрекъснато търси в тази своя торбичка.

— А детето? — попита Мариам, спомнила си нощта, когато се беше вгледала в очите на бебето русалка. — Помни ли детето?

Но този път като никога Елена нямаше какво да каже. Само сви рамене и разпери беззвучно пръстите на ръцете си.

И Мариам, и Елена бяха наблюдавали внимателно отношението на Силия към бебето — тя го хранеше, почистваше го, преповиваше го, но със същото безразличие като преди. Нищо не се беше променило. Нито го вземаше в обятията си, нито му пееше. То като че ли не ѝ доставяше нито удоволствие, нито болка. Като че ли нямаше никакви чувства към него.

— Да, майчина любов не се вижда — отбеляза накрая Мариам.
— Сигурна ли си, че е нейното?

— Да, напълно съм сигурна — кимна Елена, която беше прегледала и почистила Силия, когато Мариам я беше докарала в лагера им, и която също имаше деца. — Има няколко разкъсвания долу, а и месечните ѝ цикли са много тежки, така че... да, сигурна съм.

— Някак си не изглежда естествено — смръщи се Мариам и се заигра с една дупчица в кожения си жакет.

— Случва се понякога — отбеляза Елена, придърпа към себе си едно от своите момиченца и го дари със страстна целувка по бузата. — Но честно да ти кажа, Мариам, с дете като това... — погледна към приятелката си, а после бързо извърна очи, — е, може би това е начинът, по който природата се грижи за нещата.

— Какво искаш да кажеш?

— Мариам, Мариам — въздъхна Елена, — детето няма да оживее. Знаеш го не по-зле от мен. С всеки изминал ден отслабва все повече. Приеми го!

— Просто реших... реших, че сега може нещата да се променят, това е.

— Връщането на спомените ѝ няма да повлияе по никакъв начин на детето — рече Елена. — И въпреки това трябва да сторим всичко по силите си, за да ѝ помогнем... — Седналата в скута ѝ Нана започна да се върти, за да слезе. Елена я дари с целувка и неохотно я пусна. Съдбата на младата жена ѝ изглеждаше по-жестока от всякога, сякаш тя беше човек, носещ се по вълните на най-дълбокия океан без нищо, което да я закотви към живота.

— Може би — помести се неспокойно Мариам. — А може би не. Може би за нея ще бъде по-добре да не си спомня, мислила ли си за това?

Замисли се за собствената си история — за нещата, които беше видяла, за хората, които ѝ бяха причинили такива страдания. Би дала всичко на света да не си спомняше! Освен това дълбоко в себе си беше сигурна, че върху тази нещастна жена е упражнено огромно насилие. Краката ѝ, бебето... Винаги, когато си помислеше за това, Мариам усещаше, че нещо я стисва за гърлото. *Ако пак видя онзи мерзавец Бочели, на всяка цена ще измъкна от него истината! Мошеникът му с*

мошеник! Кълна се в телата на Нана и Лея! Ако ще това да е последното нещо, което ще сторя.

Кълна се и в собствения си живот.

* * *

Силия се събуди с вик. Сърцето ѝ препускаше.

В съня ѝ някой се приближаваше към нея, мъж, чието лице тя не виждаше. Опита се да избяга от него, но не успя. Опита се да изпищи, но от устата ѝ не излезе нито звук. А после нещо се тръшна отгоре ѝ, като че ли тежък чувал, който не ѝ позволи дори да диша, а какво остава — да мръдне. А после болката, едновременно пронизваща и силна — болката между краката ѝ. И усещането сякаш някакви хищни нокти, метални или птичи, или може би човешки я раздират и разкъсват, разтваряйки я, разчеквайки я. Бузата ѝ — опряна в голите дървени дъски, под гърба ѝ твърда купчина, като навито въже, наоколо смрад от нещо почти познато, но мъртво и разложено — може би риба? *Хайде, момчета, заемайте се по-бързо!* А после друго нещо, нещо невидимо, твърда плът или твърда кост, която я мушка непохватно в горната част на бедрата — *Хайде, момчета! Колкото по-бързо свършим с това, толкова по-скоро ще се приберем по домовете си!* — после все по-надолу и по-надолу, все по-близо и по-близо, търсейки тайното ѝ място, вече разкъсано и окървавено, но всеки път пропускайки мишената, докато накрая — пауза, не по-дълга от половин удар на сърцето — го намира. Странното затаяване на дъх, миризмата на риба в ухото ѝ, по бузата ѝ и дори по устните ѝ, и тя осъзнава с ужас, че той я ближе с език, лиже лицето ѝ, онази част от него, която не е притисната към дъното на лодката, *значи това е, о, боже*, той забива нещото си в нея и започва силно да я удря с него, без да ѝ даде миг покой *о, боже, болката, болката, помогни ми, господи*, дъхът му в ухото ѝ, този път като ридание, дълбоко, дълбоко навътре и дълбоко, дълбоко надолу, и чувството, че ако това продължи още малко, с още някого от тях, тя просто ще се сцепи на две...

Силия седна. Нощницата ѝ беше подгизнала от пот.

Изминаха няколко мига, докато осъзнае къде се намира. Беше нощ и тя лежеше с останалите жени в една редица на палубата на

малкия кораб. За нощта бяха пуснали котва в малко заливче. На брега пред нея, по стръмния склон растяха борове с огромни корони, като чадъри. Дори и на откритата палуба горещината на нощния въздух беше непоносима. Щурците, които по цял ден огласяха тези брегове, сега се бяха умълчали. Но малките шумове на самия кораб бяха навсякъде около нея — слабото скърцане на дървенията, стърженето и стенанието на веригата на котвата, шумоленето на някакво нощно създание в гората отсреща. Луната беше пълна и облещена, и толкова силна, че Силия виждаше дори червената лента за глава на Мариам, където тя я беше закачила — на един гвоздей на бизанмачтата.

Докато лежеше и се опитваше да се отърси от сянката на съня, тя чу звук. Нещо пляскаше във водата наблизо. Силия се изтегли на лакти до край на палубата и погледна надолу. Напред и навътре в морето, точно където луната чертаеше сребриста пътека във водата, два делфина скачаха и си играеха.

В продължение на няколко секунди тя ги наблюдаваше като хипнотизирана. А после внезапно онова, същото усещане, втурващо се, претъркуващо я, завъртащо я като пумпал — поредното парченце от мозайката...

Беше гореща лятна нощ, също като тази. Заведоха ги да гледат играещите делфини в Мраморно море.

Бяха в малка лодка — не, беше цяла флота от малки лодки — всички до една осветени със светлинки като светулки. Във въздуха ухаеше на рози. Чуваше се музика и много гласове, смеещи се гласове. Пред тях беше баржата на валиде султан, кърмата ѝ беше инкрустирана със скъпоценни камъни, слонова кост и седеф, зъби от морски кончета и злато. Гюлбахар също беше там. Както и Турхан, и Фатма. И, разбира се, Айше... Сърцето на Силия претупа. Айше!

Но Айше имаше и друго име, нали?

Айше. Анета.

Анета. Айше.

Но всичко свърши. Така, както приливът на спомените се беше появил внезапно, внезапно и спря. Красивото видение се разми като сън. Колкото по-силно се опитваше да го задържи, толкова по-бързо изчезваше. И тя отново се озова в скърцащото корабче, с коса и дрехи, втвърдени от солта на морето, заобиколена от дишането на жените акробатки около нея.

До нея в малкото вързопче от парцали бебето се раздвижи. Издаде тих звук, по-скоро като мяучене на коте, отколкото на дете.

Не се събуждай, моля те, недей, поне засега! Силия протегна ръка, пое го и го взе в скута си — но не близо до гърдите си, близо до сърцето си, както би направила една майка. Надяваше се, че това движение ще го накара отново да заспи, поне за още мъничко.

Загледа се в огряното от луната море, в малкото пристанище и в боровете, които пълзяха бавно към ръба на морето. Никакъв повей на вятър. Погледна към бебето, а после към водата. После отново към бебето.

Детето като че ли се беше умълчало. Сложи го отново до себе си, но този път от другата си страна, по-близо до ръба на палубата. Една идея прекалено близо до ръба на палубата. Огледа се. Единственото, което виждаше, бяха черните камари на жените, спящи една до друга. Нито една не помръдваше.

Седнала съвсем сама под светлината на луната, Силия се изпълни със самотното чувство, че тя и бебето са единствените две същества в цялата Божия вселена. Чувството на пълно отчаяние, което я обгърна, беше толкова силно, че стана непоносимо. Под нея вълните на морето се плискаха тихичко в ръба на корабчето.

Макар и трудно, успя да се примъкне отново до ръба. Загледа се във водата. Под сребрилата си повърхност тя беше дълбока и черна. Детето в малкото си вързопче вече беше опасно близо до ръба. Под парцалите тя различи очертанията на единствения му крайник — рибешката опашка. Силия протегна ръка, за да го придърпа по-близо към себе си — и за момент ръката ѝ се поколеба.

Никой нямаше да го види, никой нямаше да го чуе как пада. „В крайна сметка просто ще го върна на морските дълбини“ — помисли си тя. Представи си го — миниатюрно създание, плуващо свободно, на воля. Скачащо волно по лунната пътека като делфин.

* * *

Мариам се събуди някъде на зазоряване. Мястото, където обикновено спеше Силия, беше празно. Когато се огледа, тя установи, че момичето някак си беше успяло да се премести в предната част на

палубата и седеше, както Мариам често я виждаше да прави, с малката розова бродирана торбичка в скута си.

С известно усилие и скърцащи кости Мариам се изправи и отиде да седне до нея.

— Какво е това? — прошепна. — Какво търсиш непрекъснато тук? Да не би да си изгубила нещо?

Силия вдигна към нея покрусеното си лице и отговори:

— Не знам. Или поне... мисля, че тук имаше нещо; нещо, което трябваше да пазя; нещо много ценно. Но вече няма нищо. Ти знаеш ли какво е имало някога тук?

Мариам поклати глава. Взе малката торбичка. В нейните ръце тя изглеждаше съвсем миниатюрна, като нещо, принадлежащо на дете или на кукла.

— Беше с теб, още когато те намерихме — отбеляза, обърна обратно торбичката и се загледа в бродерията от черна коприна по ръба. — Но и тогава нямаше нищо в нея. Помниш ли откъде е?

— Торбичката ли? — Силия се усмихна. — Разбира се, че помня. Всички жени от харема си имаха по една такава, всички карийе, даже валиде султан. Винаги носехме по една такава, завързана за коланите ни. В тях слагахме дневните си надници... — каза и внезапно спря, като че ли споменът за подобно дребно нещо я беше хванал неподготвена.

— Значи в нея е имало пари? — предположи Мариам. — Някакви монети може би?

— Може би.

Силия вдигна очи към нея. Зачуди се дали да не каже на Мариам за делфините, играещи под лунната светлина, и за другите спомени, които тази гледка беше провокирала, но истината беше, че все още я беше малко страх от нея — великанката в грубия кожен жакет, която се извисяваше толкова на високо и говореше толкова малко.

Слънцето вече изгряваше на хоризонта и на корабчето настъпи раздвижване. В бледата утринна светлина Силия успя да различи ясно лицето на Мариам. Без обичайната лента през челото и главата ѝ косата ѝ висеше тъжно около мазното ѝ лице, върху горната ѝ устна се виждаха гъсти, меки черни косъмчета. И в този момент Силия осъзна, че Мариам беше почти величествена в грозотата си. Какво ли е усещането да бъдеш изрод, да бъдеш каприз на природата?

Близко до тях, откъм палубата достигна тихичък звук.

Когато Силия не направи никакъв опит да вземе бебето си, Мариам попита:

— Може ли?

Силия кимна и се загледа в Мариам как взема бебето. Каква изумителна гледка — великанката и мъничето! Мариам държеше малкото вързопче толкова непохватно, че сякаш всеки момент щеше да го изпусне — държеше го не в ръцете си, а в свитите си длани. Широкото ѝ лице с огромните белези от шарка се вираше с такава нежност в детето, лежащо в ръцете ѝ, че Силия изведнъж се засрами. Бебето издаде нов тихичък звук, една крехка ръчичка се измъкна от парцала, в което беше повито и помахва във въздуха. Мариам подаде пръста си и сякаш затаи дъх, когато миниатюрните пръстчета на детето се заключиха около него, а после здраво го стиснаха.

— Погледни! — възкликна. — Малката му ръчичка! Неговите пръстчета са като крилца на пеперуда! — изрече със светнало лице и изведнъж като че ли стана красива.

— Неговите ли? — смръщи се Силия.

— Ама разбира се! — кимна Мариам, неспособна да откъсне очи от бебето. — Той е момче, нали?

Докато великанката говореше, част от парцала се разтвори и разкри долната част на тялото му — двете крачета, слети в един крайник, миниатюрните ходила, разтворени като рибешка опашка. Инстинктивно, преди да успее да се спре, Силия извърна очи.

— Аз... аз не знам — промърмори. — Това... трудно е да се каже.

Мариам забеляза погледа ѝ и каза:

— Няма нужда да се срамуваш.

— Да се срамувам ли? Че аз не се срамувам!

— Тогава защо се изчерви?

Което беше вярно. Бузите на Силия се бяха обагрили като домати. „Но чувството, което изпитвам, не е само срам — искаше ѝ се да каже. — Има и отвращение. Само като го видя и ме побиват тръпки... И макар да знам, че Бог ще ме накаже за това, няма и ден, в който да не се питам какво ли би станало, ако го върна на морските дълбини.“ Но гърлото ѝ се оказа толкова стегнато, че не можа да каже на глас нито едно от тези неща.

Дори и да се досещаше за мислите ѝ, Мариам не каза нищо.

— Моите родители винаги са се срамували от мен — изрече, но без горчивина в гласа. — Аз винаги съм била голяма. Мислеха ме за изрод. Е — сви рамене, — може би наистина бях изрод. На единайсет години вече бях по-висока от баща си, а той беше едър мъж, канара. Равнявах му се и по сила. Опитвах се да ме крият, така че съседите в село да не ме видят, не ми позволяваха да играя с другите деца... — раздвижи бавно голямата си глава наляво-надясно, като че ли се опитваше да се отърси от спомена. — Но това мъниче — допълни и нежно загърна обратно рибешката опашка с парцала — никой няма да се срамува от него!

— Откъде знаеш, че е „той“?

— Не знам.

Увито в парцала си, детето отново започна да върти глава и да издава същия мяучещ звук.

— Гладен е — отбеляза Мариам.

— Той не яде — рече Силия и се загледа в детето с тъга.

— Нека опитам, а?

Стана и след малко се върна с чаша мляко.

Пое отново детето в ръцете си, сложи го в сгъвката на лакътя си, а после топна показалеца си в млякото и започна да му дава капка по капка от течността с невероятно търпение.

— Виж! — светна лицето ѝ по едно време. — Той яде!

Силия се загледа в бебето, лежащо в прегръдките на Мариам. Беше толкова дребно и слабо, кожата му беше червена и сбръчкана като на новородено. И тогава тя разбра онова, което Елена отдавна знаеше.

— Съжалявам, но може би вече е твърде късно... — думите избликнаха от устата ѝ, преди да успее да ги спре.

— Твърде късно ли? Никога не е твърде късно. Виж! — Мариам топна отново пръста си в млякото и поднесе няколкото капки в устата на умиращото бебе. — Той яде, виждаш ли?! Постепенно ще заякне, ще видиш! — Загледа се нежно в него. — Отиваме в големия град, във Венеция. Там имат добри лекари в тяхната болница — *оспедале*, един от моряците ми го каза. Аз ще се грижа за него! Винаги!

Кълна се!

В живота си.

ДВАДЕСЕТ И ПЕТА ГЛАВА

Оставаха броени часове до залез-слънце, когато Карю най-сетне успя да се върне в двореца на Констанца.

Напусна манастира с гондолата на Амброуз Джоунс, при моста Риалто двамата се разделиха и оттам Карю продължи пеша. След чистия въздух и ветреца в лагуната тесните задни улички на града му се сториха още по-шумни и претъпкани и от сутринта. Макар и в този час, горещината продължаваше да бъде все така непоносима — излъчваше се дори от ронещата се мазилка на сградите като от пещ за хляб. От прозорците над главата му висеше пране, въздухът беше изпълнен с вонята от водата в каналите, смесваща се с миризмата на пържена риба — вечерята за прислугата в някой богат дом. Покрай него се втурнаха две деца, подгонили куче. В ръцете си държаха хлебчета във формата на пръстени, наречени симит.

А Карю вървеше ли, вървеше. За разлика от Пол Пиндар, който обикновено пътуваше навсякъде по вода, Карю беше свикнал със задните улички на града, познаваше ги като линиите на ръцете си — малките мостчета и слепите улички кале с белещата се мазилка в розово и жълто, *сотопортегите* и тайните задни дворчета, и винаги неизменно — вонята от черните канали. Но днес дори той изгуби чувство за ориентация.

В ръката си държеше малката кадифена торбичка, която монахинята беше изпуснала. Откакто си тръгна от острова, в главата му непрекъснато се въртеше една и съща мисъл — възможно ли бе тази торбичка да е същата като онази, в която се намираше диамантът, или той просто си въобразяваше? С изключение на няколкото свещи в онова ридото беше много тъмно, а и бяха видели диаманта само за няколко минути. Но пък, ако торбичката беше същата, то тогава как, за бога, онази монахиня се беше сдобила с нея? Възможно ли бе — и при тази мисъл Карю прокара изумено пръсти през косата си, — възможно ли бе тъкмо тя в крайна сметка да бе жената от харема?

Но в тази жена имаше и нещо друго, което не му даваше мира, нещо познато, което засега не бе в състояние да определи. Какво ли

беше то? Колкото и да искаше, той не можеше да си спомни.

Накрая се озова пред портата, към която се беше запътил — задният вход към двореца на Констанца. Когато вдигна ръка, за да почука, за своя изненада установи, че желязната порта вече беше отворена и стоеше леко откряната. Бутна я предпазливо и влезе.

В малкия заден двор цареше неразбория, каквато той не помнеше. Дървата за огнището в кухнята, които обикновено бяха изрядно подредени, сега стояха на купчина така, както са били доставени. До стените бяха подпрени стари парчета от счупени мебели. Между плочите бяха избуяли бурени, както и по каменните стъпала, отвеждащи до терасата на *пиано нобиле*^[1]. По зида пълзеше на воля бръшлян, излизаше от върха и се прехвърляше към тясната уличка отзад.

В центъра на двора имаше стар каменен кладенец. До него, с гръб към Карю стоеше жена и вадеше дървено ведро с вода. На краката си носеше високи налъми, за да предпази обувките си от мръсотията, а горните поли на роклята ѝ бяха повдигнати и защипани на кръста. Мина известно време, докато той осъзнае коя е тази жена.

— Констанца?

Жената се обърна и когато видя кой стои пред нея, сложи смутено ръка на челото си.

— Аз съм — промърмори той.

— Джон Карю! — възкликна тя и се вторачи в него, като че ли беше непознат. — Уплаши ме!

Без никакъв коментар Карю пое тежкото ведро от ръцете ѝ и го отнесе в кухнята. Констанца бавно го последва.

Кухнята също правеше впечатление със занемареността си — плочките на пода бяха мръсни, върху шкафа бяха натрупани мръсни чинии и чаши. Огнището беше отдавна загаснало. На Карю му беше необходим само един поглед, за да се увери, че тук отдавна никой нищо не беше готвил.

— *Сенти...* — опита се да каже нещо Констанца, но Карю я прекъсна.

— Както вече казах, това съм аз. Не е необходимо да ми обясняваш.

— През този вход обикновено не минава никой друг, освен прислугата. Гостите ми пристигат винаги през главния вход...—

започна объркано тя.

— Къде са те? — запита той, загледан в притесненото ѝ лице.

— Имам предвид слугите ти.

— Откъде да знам? — повдигна рамене Констанца и свали полите си. — Помниш ли прислужницата ми Тулия? Все още идва от време на време. Но не и днес. Що се отнася до останалите — пак свиване на рамене, — не съм ги виждала от месеци.

Карю не си спомняше някога да я бе виждал на дневна светлина, както и извън величествената стая с изглед към канала, където, като същински обсипан със скъпоценни камъни феникс на младостта, тя посрещаше своите гости. На дневна светлина Констанца изглеждаше съвсем различно — лицето ѝ беше по-старо, около очите ѝ имаше бръчици, кожата на шията ѝ беше започнала да се отпуска. Той си даде сметка, че може би тя съвсем целенасочено държи да посреща гостите си на светлината на свещите. Повечето от мъжете, които тя познаваше и от които зависеше, за да преживява, не бяха толкова снизходителни. *На този свят няма нищо по-омразно от дърта курва, не мислиш ли?*, спомни си той безмилостните думи на Франческо. Но и така да беше, гледката на това как тя прави нещо толкова обикновено, като да рови из кухнята си за хляб и сирене, му се стори почти богохулствена.

Горе, приседнала още веднъж в сенките на красивата си стая, Констанца като че ли беше повече в свои води. С огромното легло с балдахин в центъра и малката масичка, покрита с турски килим, стаята заприлича на Карю на празна църква, още по-голяма и по-отекваща и отпреди.

През деня на прозорците към балкона бяха пуснати ленени щори, за да предпазят стаята от непоносимата жега, и сега Констанца ги вдигна с надеждата да се порадва малко на вечерния бриз.

— Ке калдо^[2]! — промърмори тя и без всякакъв смисъл попи шията и слепоочията си с кърпичка. — Истинска жега! Чу ли какво се говори? Казват, че това лято пак ще ни посети чумата.

По тавана над главата ѝ играеха отраженията от водата на канала. В продължение на няколко мига Констанца съзерцава замислено канала, а после отново се извърна към Карю. Тъмната ѝ коса висеше на тежка плитка на гърба ѝ. Носеше същата османска безръкавна роба в пауновосиньо и златно, в която Карю я беше видял последния път.

Тя отпусна чело върху една от студените каменни колони и промълви:

— Той дали ще дойде, как мислиш?

Без да откъсва очи от нея, Карю се усмихна лекичко и отговори:

— И преди ме попита това, помниш ли?

— Така е — отговори тя със затворени очи. — Но какъв е отговорът ти сега, Джон Карю?

Първоначално той не отговори. А после, макар и неохотно, изрече:

— Надявах се ти да ми кажеш.

— Аха! Значи ти също го търсиш! Е, ето ни пак тук. Точно като преди. В очакване на Пол Пиндар — въздъхна. — Но нямаш никаква представа, приятелю, колко ми е писнало да чакам!

На врата ѝ имаше огърлица от златни халки, от които висеше бижу с червен скъпоценен камък. Тя се заигра разсеяно с него и по едно време изрече:

— Вярно е, че беше тук за няколко ноци, след като ти доведе тук онзи човек Амброуз, но оттогава насам не съм го виждала — в случай че питаш, разбира се... — пауза. А после, все така с гръб към него, тя добави: — Той все още я обича, нали?

— Обича ли? Кого?

— Онова момиче — Силия Лампри.

— Не можеш да обичаш човек, който е мъртъв — отговори Карю с тон, доста по-рязък, отколкото възнамеряваше. — Или поне на мен не ми изглежда нормално.

— Ти откъде знаеш, че тя е мъртва?

— За него е! — отсече Карю с леден поглед. — А това е същото, нали?

— Изречено от истински философ — отбеляза Констанца и се обърна към него. С огромно усилие на волята беше успяла да загърби мрачното си настроение и сега отново се усмихна игриво. — Браво, Джон Карю! Ела, пийни една чаша вино с мен, преди да си тръгнеш!

Прекося стаята и се насочи към масичката в подножието на огромното легло, на която беше поставила малко хляб и сирене, както и гарафа с вино. Стъпките ѝ кънтяха по голия под.

— Ами ти, Джон? — попита, докато му подаваше една от своите елегантни чаши с високи столчета. — Кажи ми, ти някога бил ли си

влюбен? — запита, като го изгледа с изненадващо сериозен поглед. Но после, зървайки изражението му, се засмя.

— О, да! Чувала съм за твоите нощни приключения, за посещенията ти по манастирите! Но от мен няма защо да се страхуваш — добави, като го дари със сънливата си котешка усмивка. — Единственото, което мога да кажа по въпроса, е, че съжалявам горкото момиче, което някога ще се влюби в теб, Джон Карю!

На това Карю не отговори нищо. Приблужи се до масичката. Насред хаоса от хартия и пера, мастилницата и ножа за подостряне на перата, се виждаше тестето карти тароки, с които Констанца си играеше последния път, когато той беше тук: онези, с които гадаеше. Сега той се загледа в неразгадаемите картинки на картите — Магьосника, Луната, Глупака, Обесения... Е, този сигурно ще е той, ако продължи да стои тук. За да избегне по-нататъшните въпроси, той вдигна един от листовете хартия, изпълнен с почерка на Констанца.

— Пол позволява ли ти да надничаш така в неговите неща? — повдигна вежди Констанца и се пресегна, за да вземе листа.

— Не знаех, че пишеш поезия — отбеляза той, като ѝ го подаде.

— Един от моите покровители настоява изрично за това. И за картите, разбира се. Точно това е за един бал, който дава в градините си в Джудека утре — поясни тя, плъзна за миг поглед по стиховете върху листа, а после го остави на масичката.

А очите на Карю продължиха да се стрелкат по посока на тестето карти тароки, разпръснати по турския килим както преди. Констанца проследи погледа му.

— Спомняш ли си онзи път, когато се опитах да ти гледам на карти? Е, оттогава насам нещо все ме озадачава... — отбеляза, седна пред масичката, събра картите, размеси ги, после още няколко пъти, разстла ги като ветрило пред него и отсече: — Избери си една!

Внезапно иначе характерната за нея игривост доби някаква особена трескавост, като че ли играеше роля.

— Както казах и тогава, Констанца, аз отлично знам какво ми е подготвила съдбата — започна Карю, но за да не я обиди, осъзна, че все пак си избира карта и ѝ я подава, без да я гледа. — Ако искаш, ще избира една и за теб. Ето! — Извади втора карта от тестето и я сложи до първата, но с лицето надолу. Тя погледна първо към него, а после към обърнатите карти.

— Не искаш ли да знаеш какво си избрал?

— Не. Не дойдох при теб, за да ми гледаш — отговори Карю и по стар обичай изпука кокалчетата на пръстите си. — Наистина дойдох само за да оставя едно съобщение. За Пиндар.

— Е, както сам виждаш, няма го тук — отговори Констанца, но без да отлепя очи от картите. Гледаше ги така, сякаш се страхуваше да ги докосне.

Карю извади един от ножовете в колана си и отрязва с него малко парче сирене от поставеното в чинията пред него. Даваше си сметка, че вече трябва да говори, да каже онова, което беше дошъл да каже, защото в противен случай щеше да бъде прекалено късно. Постави парчето сирене в уста и изрече:

— Пиндар видя диаманта — онзи, за който ти ми каза. Всъщност и двамата го видяхме.

Констанца застина.

— „Синевата на султана“ ли?

— Същият.

Пред съзнанието му изникна образът на изумителния камък. Син лед. Син огън. Предмет, идващ от друг свят.

— И ти си го видял, така ли? Значи приказките, които се говорят, са верни — рече тихо Констанца и се отпусна назад в стола си. — И къде го видяхте? О, не, не ми казвай, че...

— Онзи тип, за когото спомена. Мемо, нали така беше?

— Дзуане? Дзуане Мемо? — възкликна Констанца и постави ръка върху червения шпинел на гърлото си.

— Там имаше и друг тип. Франческо. Очевидно приятел на Мемо. Но и той не ми се понрави особено.

— Франческо ли? — пребледня Констанца. — Франческо Контарини? — Изглеждаше така, сякаш това име я задушаваше.

— Да приема ли, че го познаваш?

— О, да, познавам го и още как! Както и Пол, разбира се. Значи положението е много по-лошо, отколкото смятах. Да знаеш, че той изобщо не му мисли доброто, Карю, помни ми думата! — Замълча, внезапно осенена от друга мисъл. — Но нали не са го накарали да...

— Да играе за диаманта ли? Не, все още не.

— О, слава на Бога! — Констанца, която беше започнала да се изправя, седна обратно на стола си. — Слава на Бога! Значи Франческо

и Дзуане! Божичко, защо не го спрях, когато имах тази възможност?!

— Но бъди сигурна, че той ще играе за диаманта — отбеляза с горчивина Карю. — Разбира се, тогава, когато е в състояние да им докаже, че има пари за губене.

— О, слава на Бога! Значи все още има време!

— За какво?

— Да го спрем, естествено!

— Да го спрем ли? — Карю я изгледа така, сякаш беше полудяла. — Вече никой не може да го спре.

И набързо ѝ разказа за разговора между Пол и Просперо Мендоса, на който беше станал свидетел онази нощ в гетото. За историите за жената, продаваща бижутата, за която се носели слухове, че е била в харема на турския султан. За мистериозния мъж от Константинопол, който бил изгубил диаманта на карти, а после изчезнал.

— Пол да не би да смята, че между жената и мъжа има връзка? — възкликна слисана Констанца. — Защото аз не виждам такава.

— Не знае със сигурност — впрочем никой не знае — но наистина изглежда твърде странно, за да бъде просто съвпадение. Има и още едно нещо, което трябва да знаеш — разказа ѝ набързо за надписа. — Просперо твърди, че „Синевата на султана“ не е като останалите скъпоценни камъни, че е магически камък. Фактът, че Пиндар успя да разчете надписа, след като никой друг досега не е успял... — добави Карю и сви рамене. — Е, това очевидно го убеди, че диамантът някак си ще го отведе до Силия или поне до новини за нея.

В продължение на няколко секунди Констанца не каза нищо. Накрая изрече:

— Казваш, че мъжът от Константинопол е изчезнал. А жената от харема?

— Доколкото става ясно, въпросната дама е избрала да продължи да живее все така уединено и е потърсила убежище в един от вашите манастири. Тъкмо това е съобщението, което се надявах да можеш да му предадеш. Ето, виж! — Карю замълча, бръкна в джоба си и извади оттам торбичката на монахинята. — Мисля, че я открих!

* * *

— И все пак твърдиш, че не си говорил с нея, така ли?

Малката торбичка лежеше в дланта на Констанца — розово кадифе, бродирано със сребърна нишка в османски стил. Тя я огледа внимателно. В горната част торбичката имаше връвчица за пристягане, беше поръбена с черна коприна, а двете по-дълги шнурчета подсказваха, че е била предвидена да се върже за колана на кръста. Материята беше много твърда, като че ли беше подплатена с нещо друго — хартия или пергамент.

— Така е, не съм.

— И не знаеш поне името ѝ, така ли?

Карю сведе очи към пода.

Анета. Вече знаеше името ѝ, в това нямаше съмнение. *Казва се Анета.* Но незнайно защо не беше в състояние да го изрече на глас. Единственото, за което можеше да мисли, беше за онзи момент в градината. Колко пъти си беше преповтарял този спомен, отново и отново, чувството, че я вижда истински за първи път, тъмния кичур коса и бенката на бузата ѝ, а той, отстъпва и я пропуска да мине — какво го беше прихванало? — да я наблюдава как се отдалечава от него и изчезва завинаги от погледа му.

— Джон Карю, слушаш ли ме изобщо? Казах, че не виждам нищо, на което можеш да се опреш, за да твърдиш подобно нещо — нахлуха думите на Констанца в мечтанието му, — откъде си толкова сигурен, че е тя?

— Не бях — в началото — отговори той и пое торбичката от нея. Вдигна я към носа си и предпазливо я подуши. На какво се беше надявал? Че платът все още е съхранил нещо от нея, може би нейния парфюм? Но не, нямаше нищо.

— Аз съм напълно сигурен, че тази торбичка е същата като онази, в която Мемо държи диаманта.

— Само това? Че такива торбички може да има стотици!

— Има и още нещо, въпреки че тогава не бях много сигурен какво точно е то — отбеляза Карю и след кратко колебание добави: — Начинът, по който тя върви.

— Начинът, по който тя върви ли? — възкликна Констанца и го изгледа така, сякаш беше откачил. — И какво му е особеното на този начин?

— Когато бях в Константинопол, веднъж имах възможността да зърна някои от жените от харема на султана. През една дупка в стената... — заобяснява, но забелязал погледа на Констанца, млъкна и смотолев: — Дълга история.

— Пресвета Дево! — извика Констанца през смях и се облегна на стола си. — Още тогава си бил монаркино!— Очевидно представата за това я забавляваше, но когато забеляза изражението на Карю, отново стана сериозна. — Искаш да кажеш, че жените от харема имат специфичен начин на ходене, така ли?

— Да. Походката им е някак си люлееща се, поклащаща се, мисля, че е свързана с начина, по който движат бедрата си. Трудно ми е да я опиша, но със сигурност отличава тези жени от всички останали. Когато я зърнах, разбрах, че ми напомня за нещо, но едва когато стигнах тук, се сетих какво е то.

Настъпи кратка пауза.

— Дори и това не ни дава никакви гаранции — изрече накрая Констанца.

— Така е. Но ако му кажем какво съм открил, бихме могли да позабавим нещата. Да спечелим малко време. Да го отклоним от тази нова лудост.

— Ти наистина ли си убеден, че той ще се опита да играе за този диамант?

Карю я изгледа и изрече:

— Виждала ли си го как играе? Няма начин да не си го виждала!

Единственото, което можеше да отговори Констанца, бе да кимне.

— Той е като човек, обладан от дявола. Това при него е като болест. Не може да спре, докато не заложи всичко, с което разполага — отбеляза бавно Карю. — Би заложил и всичко, с което не разполага! И ако досега не успя да се разори, този път ще успее, можеш да ми вярваш!

Констанца пак се изправи и неспокойно се насочи към прозореца, като че ли не знаеше какво да прави със себе си.

— Всичко е по моя вина — промълви накрая, съсипана. — Изобщо не трябваше да се изпускам за този диамант онази нощ...

— Няма смисъл да се кориш! — отсече Карю. — Той пак щеше да чуе отнякъде за диаманта и за голямата игра.

— Не, ти не разбираш! — извика тя и се обърна рязко към него.
— Тогава можеш да кажеш нещо, стига да... да разсъждавах разумно!

— Какво можеше да кажеш?

— Бих могла да му кажа...

— Какво?

— Нещо, което чух от един от моите покровители. Онзи, който обича поезията. Той обича и картите и играе всичко — например, бесано и какво ли още не. Понякога чувам разни неща, когато мъжете са... Как да се изразя? Когато са... в сънливо настроение... — добави и погледна с усмивка Карю. — В такива моменти те изпускат разни неща, които иначе никога не биха казали. Както и да е. Та по този въпрос знам, че моят покровител за нищо на света не би участвал в тази игра, ако ще и за нещо толкова голямо като „Синевата на султана“. Както добре знаеш, Дзуане не се слави с особено добра репутация. Що се отнася до Франческо... Ха! — извика тя и вдигна нагоре ръце. — Той е още по-лош! По време на една от неговите така наречени игри беше убит човек! При това неотдавна.

— По какви причини?

— Твърде много чужденци.

— Твърде много чужденци ли? — ококори се неразбиращо Карю.
— Какво ще рече това?

— Ще рече, че е лесно да бъдеш измамен!

— Искаш да кажеш, че играта ще бъде нагласена, така ли?

— О, не мисля — смръщи се Констанца. — Това би било твърде очевидно. Твърде много хора знаят за тази игра, твърде много зрители наоколо. Но със сигурност ще изиграят някакъв номер, помни ми думата!

Настъпи пауза, докато Карю осмисляше чутата информация. Сведе поглед към ръцете си, набраздени от стари белези от порязвания и изгаряния. Накрая изрече:

— Ако му кажем това, той много бързо ще си повярва, че само си измисляме, за да не му позволим да играе. Защото той иска този диамант, Констанца! Обсебен е от него. И доколкото го познавам, спокойно мога да кажа, че вече нищо не би могло да го спре!

Констанца се загледа тъжно в него. Милият Карю! Не се опита да оспори думите му. Само каза:

— В такъв случай какво смяташ да правиш?

Сега обаче беше ред на Карю да се запъти към прозореца. Колко време беше минало от онази безкрайна нощ, когато беше чакал заедно с Констанца появата на Амброуз Джоунс? Е, както стана ясно, опитът му да накара Пиндар да прекрати тази своя хазартна лудост, като го засрами пред човек, на когото държи, се беше провалил. Какви бяха тези зли сили, с които не можеше да се пребори? Може би в крайна сметка трябваше да остави Констанца да му гледа на карти. Изведнъж се почувства напълно изтощен, чак до мозъка на костите си. Не смяташе да го прави, но сега реши да сподели с Констанца.

— Един търговски кораб тръгва за Англия в края на другата седмица.

— Ти си тръгваш?

— Да.

— Не можеш да го оставиш сега! Не и сега!

— Ти не разбираш — той ми заповяда да се махна — поясни Карю и се загледа в черните води на канала под себе си. — Освен това с нищо повече не мога да му помогна. Направих всичко, което ми беше по силите.

— Но ти трябва пак да се върнеш там! Имам предвид в манастира. Все още има време. Намери начин да проведеш истински разговор с тази монахиня, да научиш всичко, което тя знае!

Без да се обръща, Карю отговори:

— Не мога.

— Какво?

— Чу ме много добре — не мога да се върна там.

— И защо?

Той не отговори.

— Страхуваш се, така ли? — подразни го тя. — Това не е в твой стил, Джон Карю. Знам, че има сурови наказания за мъжете, които прегрешават с нашите монахини, но си мислех, че...

— Да се страхувам ли? — обърна се ядосано към нея Карю. — Разбира се, че не се страхувам! Просто е... ами... сложно — промърмори. — Помоли за това Амброуз. Той познава една от монахините там. Всъщност точно днес трябваше да я пита за това.

И в мига, в който изрече тези думи, той осъзна, че беше забравил да пита Амброуз какво му е казала монахинята художничка по този въпрос.

— Амброуз Джоунс ли? — изгледа го възмутено Констанца. — Този самодоволен, надут, жълтоглав... — замълча и започна да търси думата, с която да изрази най-недвусмислено своето презрение — песоглавец! Ти наистина ли смяташ, че на синьор Джоунс може да се има доверие?

— Виж какво, харесвам го толкова, колкото и ти, но както наскоро разбрах, той работи за компанията „Левант“! Събира информация за тях! — Карю все още усещаше жилото на унижението, когато се сетеше за това свое разкритие. — Оказва се, че двамата с Пиндар се познават много отдавна. И смятам, че с удоволствие би ни помогнал — ако не за друго, то най-малкото, защото това би било в негов интерес!

— В негов интерес казваш... Сигурен ли си? Какъв по-точно е интересът на синьор Амброуз? — подметна иронично Констанца. — Ти може и да му вярваш, но аз — не! Повярвай ми, познавам тази порода мъже! Има само едно нещо, което ги мотивира — авариция! Алчност! За кого още събира той информация, а? И какво още събира, освен информация? Мисля, че това са все въпроси, които не би било зле да си зададеш. Гарантирам ти, че не работи само за компанията „Левант“, нито дори за онзи стар приятел на Пол от Лондон! Не, не! Не мога да му се доверя! Трябва да има и друг начин... — Сграбчи рамото на Карю и го разтърси: — Джон, ти си този, който трябва да го направи! Трябва да се върнеш там и да говориш с онази монахиня!

Карю побърза да издърпа ръката си, но когато не отговори нищо, тя разбра, че няма да ѝ откаже.

— Само ми обещавай да не се катериш по стените — допълни тя, вече по-меко. — Би могъл за разнообразие да използваш и главния вход, нали?

— Главният вход ли? — възкликна Карю и по устните му заигра усмивка. — Човек, който цял живот се е катерил по стени, да минава през главния вход? — добави иронично, но, забелязал завърналото се напрежение в изражението ѝ, изрече: — Спокойно, Констанца, ще намеря някакъв начин. Но междувременно...

— Междувременно аз също ще поразпитам още мъничко, когато утре замина за Джудека...

— И ако научиш нещо, каквото и да е то...

— Непременно ще те уведомя.

И Джон Карю си тръгна. Тя се загледа след него как се насочва към вратата, стъпвайки абсолютно безшумно по дървените дъски на пода. Останала сама в голямата празна стая, тя изведнъж се изпълни с покруса. Отиде до масичката, за да си налее още малко вино и зърна картите тароки, които той беше оставил с лице надолу. Едната за него, другата за нея. Протегна ръка, за да ги обърне...

И за първи път се поколеба.

За първи път усети как по гръбнака ѝ пролазва тръпката на страха.

Изправи се и тръсна глава. Глупава жена! Та това е само игра, нали? Игра, която играят даже децата!

Бързо и без да си позволява да мисли коя карта за кого от тях беше, тя ги обърна. И ето ги пак — същите. Онова, от което се опасяваше.

Нямаше как да ги сбърка.

Любовниците.

Смъртта.

Но кои бяха любовниците? И чия беше смъртта?

Потрепервайки леко, Констанца побърза да върне двете карти обратно в голямото тесте.

[1] Piano mobile (ит.) — основен етаж. — Б.пр. ↑

[2] Колко горещо! (ит.) — Б.пр. ↑

ДВАДЕСЕТ И ШЕСТА ГЛАВА

Монахинята, която на следващия ден извика Анета в приемната, не беше обичайната пазителка на портите.

— Имаш посетител, сестро.

Анета вдигна изненадано глава от четките, които чистеше в работилницата на сестра Вероника. Веднага разпозна сестра Катерина като една от групата монахини, които винаги бе наричала в мислите си контесите — жени с аристократичен произход и без никакво призвание за монашеския живот на съзерцанието. Както наскоро беше научила, игуменката сестра Бонифача беше една от тях. Сестра Пурификасион също. Имаше още поне половин дузина други. Предвид славата и красотата на тяхната ботаническа градина, както и относителната свобода (според някои даже разпуснатост), с която сестра Бонифача ръководеше манастира, и заради множеството изключения от обичайните манастирски правила, на които монахините се радваха заради носещите огромни приходи градини, техният манастир беше обичайният избор на венецианските благородници, решили да обрекат за цял живот сестрите или дъщерите си на Бога.

Когато Анета се беше върнала в манастира, сестра Катерина със своята блестяща коса и луксозни дрехи ѝ се беше сторила благородничка до мозъка на костите си. И Анета беше заслепена от нея. Подобно на останалите монахини от аристократични семейства, Катерина се обръщаше към останалите благороднички — сред които бяха една от нейните лели и неколцина братовчедки — с думите „синьора“ или „милейди“, а не с обичайното за манастира „сестро“. И пак подобно на тях, на нея никога не би ѝ хрумнало да вземе дрехите си от общия гардероб, както изискваха манастирските правила. Всичко, което тя обличаше, беше донесено в раклите ѝ още при пристигането ѝ — коприни, дантела и лен от най-високо качество, същинска булчинска зестра, ушита изискано и всичко с монограм.

Но Анета беше впечатлена не толкова от качеството на дрехите, колкото от начина, по който Катерина ги носеше. Противно на всички правила за обличане в ордена, благородничката носеше черния си воал

вдигнат високо над шапката, за да разкрива русата ѝ коса и двете къдрици, пуснати върху всяка от бузите ѝ. Обувките ѝ бяха с висок ток, а корсажът беше дръпнат толкова ниско, че разкриваше извивката на малките ѝ гърди. На кръста ѝ, на златна верига висеше кръст, обсипан със смарагди и рубини.

От всички сестри хористки Катерина беше най-близо до нейната възраст. Още през първите дни след завръщането си от Константинопол Анета беше допуснала грешката не само да ѝ подражава (дантелите, обувките, копринените чорапи, общити скандално със златна нишка — това бяха все неща, заимствани от сестра Катерина), но и да се опита да се сприятели с нея. Опитите ѝ бяха безмилостно отблъснати. Всички контеси бързо ѝ дадоха да разбере, че като някогашна послушница, те не я считат за нищо повече от обикновена слугиня, парвеню, което никога няма да бъде достатъчно на ниво, за да стане част дори от хористките, а какво остава — от тях. И никакво количество зестра — ас трите хиляди дуката зестрата на Анета беше най-голямата, която манастирът някога беше получавал — не би могло да компенсира нисшия ѝ произход. Така през следващите седмици Анета се научи да внимава за ленивите погледи, криещи горделивостта и злонамереността на благородничките.

А ето, че сега именно сестра Катерина беше онази, която стоеше неуверено на прага на работилницата на сестра Вероника.

— Имаш посетител, сестро — повтори.

Беше повдигнала претенциозно с два пръста полите на робата си, за да ги спаси от прахоляка по пода. В другата си ръка държеше копринена кърпичка, с която предпазваше носа си от миризмата на бои. От начина, по който оглеждаше любопитно ателието на Вероника ставаше ясно, че надали някога беше пристъпвала толкова навътре в работните предели на градините. Понякога Анета я беше забелязвала привечер да се разхожда под тунела от дървета, под ръка с някоя от братовчедките си, но никога не я беше зървала в хербариума, а какво остава — в работилницата на сестра Вероника.

— Посетител, сестро — пак повтори тя. — В приемната — а после, в отговор на изненадания поглед на Анета, допълни: — Казва, че ти носи вест от човек на име Просперо Мендоса.

Въпреки че беше с половин глава по-ниска от Анета, сестра Катерина винаги успяваше да остави впечатлението, че я гледа отвисоко. Копринените, обшити с дантела долни поли под робата ѝ издаваха тих, шептящ звук, докато се влачеха по плочите. Както забеляза със завист Анета, дори и в тази горещина Катерина изглеждаше безупречно, хладна като морски бриз.

Докато вървеше послушно след сестра Катерина, Анета се зачуди какво ли се е случило с обичайната пазителка на портите — сестра Киара. Обикновено контесите се смятаха за твърде велики за подобни ежедневни задължения и проявяваха невиджана изобретателност в старанието си да ги избегнат. С изключение на задължителните посещения в църквата, те прекарваха по-голямата част от времето си, като си гостуваха една на друга по килиите, за да похапват плодовете и сладкишите, които роднините им от Венеция ежедневно им изпращаха. Не проявяваха никакъв интерес към градините и гледаха на редовно трудещите се сестри като Вероника и Анунсиата със загрубелите им ръце и изцапани роби с чувство, което не се отличаваше по нищо от презрението. А в броевите случаи, когато бяха принудени да вземат участие в общия живот на манастира, те съвсем отявлено нарушаваха всички правила.

Анета трябваше да подтичва, за да върви в крачка с Катерина.

Макар да нямаше абсолютно никаква представа кой е този Просперо Мендоса, интуицията ѝ я предупреждаваше да не си го признава — или поне засега. Манастирът може и да беше по-снизходителен от останалите по отношение на допускането на посетители, но нещо подсказваше на Анета, че обичайната пазителка на портите сестра Киара никога не би одобрила това посещение. А това само по себе си беше достатъчно, за да събуди интереса на Анета. Сега тя беше свела очи с престорена скромност, за да не видят изражението ѝ.

— Къде е сестра Киара? — попита.

— Болна е. Има треска — отговори делово Катерина. — Преподобната игуменка Бонифача също е болна, не си ли чула?

Продължиха напред.

— Този Просперо Мендоса какво иска?

— Откъде да знам? — изгледа я отегчено Катерина. — Той не беше ли онзи търговец на бижута от гетото?

И изгледа Анета така, че тя остана с усещането, че хвърлиха върху лицето ѝ ведро с леденостудена вода.

— Вероятно е трябвало да продадеш някои от бижутата си, за да изплатиш зестрата си, нали?

Ужилването беше леко, но болезнено. Анета сведе глава и продължи да върви мълчаливо.

Търговец на бижута ли? Изпълни се с неприятно предчувствие. Какво би могъл да иска от нея един търговец на бижута? Ако сестра Катерина се беше надявала да отгатне нещо по изражението ѝ, нямаше да открие нищо — Анета си беше сложила маската на непроницаемостта.

Но иначе Катерина беше права. Някога Анета действително имаше значително количество бижута. Едно от тях ѝ бе подарено от самата валиде султан, която беше прочута с щедростта си към най-доверените си слуги. Повечето от бижутата обаче беше придобила като част от зестрата си след смъртта на валиде, когато, отново като свободна жена, тя беше избрала да се върне в родната си Венеция. Но до този момент не си беше давала сметка, че продажбата на тези бижута е всеобщо достояние.

Всички те бяха продадени чрез подходящ посредник, избран от архиепископа на Торчело и именно така тя беше събрала парите, необходими ѝ за зестрата, която трябваше да дари на манастира. Що се отнася до самите бижута, Анета никога не беше скърбила за загубата им. Защото, въпреки любовта си към лукса, тя никога не бе обичала да се кичи с бижута. Отнасяше се с презрение към момичетата от харема, които се караха и плетяха интриги заради тях и пилееха трудно спечелените си надници за блестящи дрънкулки. Те гледаха на тях като на... може би утеха? Но за Анета, която бе служила на валиде години наред и беше наясно с всичките ѝ хитри ходове, рубините и топазите, тюркоазите и перлите имаха съвсем различен вид стойност. Беше започнала да гледа на тях като на средства за постигането на някаква цел, част от онази тайна валута на харема, която се използваше за придобиването на влияние и власт.

Имаше само един камък — големият диамант на валиде, „Синевата на султана“, който някога представляваше интерес за Анета. Но това беше много отдавна и тя не очакваше да го види повече. Той беше превърнат във валута за откупуване на най-великото нещо на

този свят — един човешки живот. Но някакъв си обикновен венециански бижутер да знае за него? Тази мисъл беше толкова неправдоподобна, че Анета побърза да я отхвърли с едно махване на ръката.

Просперо Мендоса значи. Какво би могъл да иска точно той пък от нея?

* * *

За щастие, сестра Катерина като че ли не очакваше отговор на въпроса си. Оставаха още няколко часа до обяд, но денят вече беше горещ. Все така придържаща с два пръста полите си, сестра Катерина изглеждаше невъзмутима като лилиите в езерцата на ботаническата градина. Носеше се леко в тъмния, покрит с плочи коридор и се движеше толкова бързо, че Анета беше принудена едва ли не да подтичва, за да не изостава.

Минаха покрай хербариума с неговия неповторим аромат на съхнещи билки и цветя, а оттам свиха направо през кухненския двор. Под страничната арка Анета зърна част от билковата градина — купчина яркооранжеви тикви с размерите на колела за каруца, а на стълбите — обичайните шушулки едър грах. От кухнята се носеше слаба миризма на яденето, което приготвяха за обяд — нещо с лук и месо.

До приемната стигнаха през страничната врата. Очите на Анета бяха все още толкова заслепени от яркото слънце навън, че първоначално единственото, което видя, беше тъмният силует на мъжа, който я чакаше зад решетката.

— Глупакът настоява лично да ти предаде съобщението — чу Анета гласа на сестра Катерина зад себе си. — Е, аз се оттеглям — усети нетърпелива ръка на гърба си. — Просто гледай да не те държи тук цял ден, нищо повече.

Анета се приближи бавно към решетката. След горещината в градината залата на приемната излъчваше приятна хладина. През първите няколко минути никой не проговори. Въпреки че в сумрака тя все още не можеше да различи лицето му, усещаше, че той я наблюдава. Цялото му тяло беше напрегнато и тя разбра, че той се

притеснява да не го издаде. Ако Анета искаше да го направи, тъкмо сега беше най-удобният момент. Това беше натрапникът в градината, онзи монаркино, съблазнителят на монахини — същият, който беше избягал с толкова недостойна бързина, че беше изпуснал една от обувките си в цветните лехи. Беше всеизвестен факт, че наказанията за съблазняване на монахини бяха сурови — само една нейна дума би била достатъчна да го унищожи.

И въпреки това... нещо я караше да се колебае.

— Сестро, наред ли е всичко?

Катерина, която в отсъствието на сестра Киара трябваше да изпълнява ролята на придружителка на Анета, се обади от дъното на залата, където се беше разположила да чака. Анета отвори уста, но вместо уличаващия мъжа вик, тя се чу съвсем спокойно да изрича:

— Моля, не се притеснявайте, сестро... искам да кажа, синьора Катерина. След малко идвам.

И въпреки това продължаваше да се колебае. Постепенно очите ѝ свикнаха с мрака и тя различи лицето му зад решетката. Изглеждаше блед, очите, които преди бяха толкова безмилостни, бяха омекнали. Усещаше погледа му върху себе си. Вдигна очи и тя и погледите им се срещнаха. И в този момент тя осъзна, че всъщност никога не го беше поглеждала истински. Беше го зървала само през далекогледа, през сенките на манастирските коридори, като отражение във водата. Дори вчера, когато той я беше последвал в градината и се беше опитвал да говори с нея, тя беше извърнала поглед, стараяйки се да не го поглежда. Но никога не се бяха виждали така, както сега — очи в очи.

Накрая, давайки си сметка, че сестра Катерина кръжи в дъното на залата, тя осъзна, че някой от тях трябва да каже нещо.

— Имали сте някаква вест за мен, синьор? — отекна изненадващо и за нея гласът ѝ сред пустата каменна зала.

— Да, госпожо — започна и той, — вест от моя господар... ъмм... Просперо Мендоса.

И двамата знаеха, че той лъже.

Тихо, така че Катерина да не я чуе, тя каза:

— Наистина ли смятате, че ще ви повярвам? Вчера бяхте с онзи мъж, английския колекционер на сестра Вероника, който няма нищо общо с човек, наречен Просперо Мендоса — или поне аз не съм чувала. — Замълча, а после добави: — Кой е този Просперо все пак?

Със същия тих тон той отговори:

— Просперо Мендоса е търговец на бижута и скъпоценни камъни. Съжалявам, но това е най-доброто, което можах да измисля в тези кратки срокове.

Значи Катерина в крайна сметка беше права. Сърцето на Анета се разтуптя.

— Най-доброто, което сте могли да... Не ви разбирам, господине. Никой не ви е молил да идвате тук — отстъпи крачка назад. — Кой сте вие? Какво искате?

— Приближете се и ще ви кажа.

— Защо да ви вярвам? И то точно на вас? Каквото имате да казвате, можете да го кажете и оттам.

— Както желаете — погледът му се плъзна към другата монахиня, която ги наблюдаваше от края на приемната. — Казвам се Карю. Джон Карю — гласът му беше много по-приятен, отколкото тя си спомняше. — А вие сте... Анета — добави шепнешком.

— Отлично знам как се казвам! — възкликва възмутено тя. Той наистина ли я мислеше за толкова лесна като другата? Тази мисъл беше толкова обидна, че пак ѝ се прииска да го заплюе. Но не трябваше, беше длъжна да се овладее. Имаше и други, по-ефективни начини за отмъщение. Все още можеше да извика, да го издаде, че е онзи монаркино... Но по някаква причина — каква ли беше тя, може би просто любопитство — Анета продължаваше да се колебае. Каква беше тази лудост, която го беше накарала да предприеме това рисковано посещение? Това не беше обикновен акт на съблазняване, това беше нещо доста по-сериозно.

— Е, Джон Карю — изрече с хладен тон тя, проследявайки погледа му до сестра Катерина, която седеше и оглеждаше ноктите си, — по-добре казвайте бързо за какво сте дошли и си вървете по пътя, както се полага на такъв като вас! — изрече всичко това с тона, с който беше чувала да говорят контесите, когато се обръщаха към прислугата.

За момент той като че ли беше съсипан. Отстъпи крачка назад от решетката и сведе очи към пода. Но чувството за триумф на Анета не трая особено дълго.

— Много добре, госпожо — отговори той. — Моят господар ме изпрати да ви кажа — съобщи с достатъчно висок тон, за да стигне и

до бдящата сестра Катерина, — че има нещо, което според него принадлежи на вас!

— Какви са тези глупости? Никога не съм чувала за вашия господар! Значи той не би могъл да има нищо, представляващо какъвто и да било интерес за мен и...

Кратка пауза.

— Сигурна ли сте?

— Напълно — а после, вече шепнешком: — И не си въобразявайте, че не прозирам през глупавите ви номера!

— Значи да приема, че нямате нужда от това, така ли?

Карю бръкна в ризата си извади оттам розовата бродирана торбичка.

Анета само я погледна и веднага се спусна към него.

— *Ладро!* — Опита се да я измъкне от него през решетката. — Крадец! Откъде взехте това! Веднага ми го дайте!

Но Карю беше по-бърз от нея. Веднъж показал торбичката, той я дръпна и я вдигна нагоре, далече от ръцете ѝ, като я поклащаше изкусително.

— Сестро? — обади се сестра Катерина, изтръгната от приятната си дрямка от настъпилата шумотевица. — Наред ли е всичко при теб?

При звука на този глас и двамата замръзнаха по местата си.

— Да, синьора, всичко е наред — подвижна през рамо Анета към монахинята, която се беше надигнала леко от пейката си.

— Но защо толкова се бави този глупак? — промърмори сестра Катерина. Лицето ѝ под черната шапка ги изглежда отегчено от другия край на залата. Като че ли се колебаеше, чудеше се какво да прави.

— Просто... въпросът е по-сложен, синьора — отговори Анета, внезапно осъзнала, че на всяка цена трябва да държи Катерина далече от тях. — Става въпрос за зестрата ми. Бяхте напълно права за това, синьора. Моля ви, ей сега ще приключим разговора!

— Е, добре — кимна Катерина, обхваната от вродената си леност, и пак седна. — Но все пак кажете му да побърза, сестро — допълни жалостиво. — Не мога да седя тук цял ден, нали?

В този момент Карю ѝ подаде торбичката през решетката и каза:

— Изпуснахте я. Вчера в градината. Побягнахте, преди да успея да ви я подам.

Анета пое торбичката си. Първоначално нищо не каза, просто я прие. Той се загледа в пръстите ѝ как се плъзнаха по твърдата бродерия, прегънаха я, а после тя вдигна торбичката до ухото си, като че ли се заслушваше за нещо.

— Не съм вземал нищо оттам — побърза да поясни той. — Когато я открих, беше съвсем празна.

— Празна ли? — Пръстите на Анета трепереха толкова силно, че колкото и да се стараеше, не можеше да разхлаби връзките на торбичката. — Значи не сте гледали достатъчно внимателно — добави, втренчена като замаяна в него. — Имате ли изобщо някаква представа колко търсих тази торбичка? Преобърнах целия манастир с главата надолу.

Най-накрая тя успя да разхлаби връзките. После обаче дръпна леко коприната, с която беше поръбен горния край, и я отдели от кадифето. Бръкна внимателно с палец и показалец в дупчицата, която се отвори, и извади оттам сгънато парче хартия. Вдигна го, за да му го покаже.

— Парче хартия? — възкликна изумено той.

— Не какво да е парче хартия. Поема!

— Поема ли?

Толкова шум за някакво си парче хартия с няколко стиха на него?! Карю забеляза дребните буквички, нанизани толкова ситно, че сякаш бяха писани от привидения. Но не посмя да каже нищо, за да не я уплаши. Знаеше, че не разполага с много време. Трябваше веднага да зададе въпроса, който беше дошъл да зададе, и после да си тръгне. Беше безразсъдно да се връща по подобен начин в манастира, при това посред бял ден и под толкова хилав претекст. Освен това всеки момент би могъл да бъде разпознат от другата монахиня, с която беше онази нощ. Въпреки разумните си доводи обаче, някак си не можеше да стигне до най-главното.

Започна да се чуди какво да каже — нещо, каквото и да е, само и само да я задържи малко по-дълго при себе си.

— Вие ли... вие ли написахте тази поема?

— Не — отговори тя и леко изду ноздри.

Настъпи пауза. Чувствайки се много глупаво, Карю отново започна да рови из мозъка си за идеи.

— Може ли да го прочета?

Тя не отговори, просто опря листчето до устните си. После Карю я проследи как го връща внимателно в подплатата на торбичката. Не можеше да откъсне очи от нея — извивката на брадичката ѝ, малката бенка на бузата ѝ, очите ѝ във формата на бадеми — нещо, което той не беше забелязал преди.

— Каквото и да пише там, трябва да е много ценно за вас.

— Написано е от една приятелка, която някога познавах и която вече е изгубена за мен. Тя ме помоли да ѝ го пазя.

— Тя също ли е била монахиня?

— Приятелката ми да е била монахиня? — Анета се засмя. — Надявам се не — тонът ѝ беше подигравателен. Когато говореше, накланяше глава към него по много особен начин. — Трябваше да го дам на човека, за когото тя го написа. Любимият ѝ... — изрече последните думи така, сякаш бяха сквернословни и сякаш ги изричаше за първи път.

— Но все още е у вас?

— Да, все още е у мен. Той живее далече оттук. А аз, ами...

Сякаш като обяснение тя обгърна с пръсти една от пръчките на решетката, която ги разделяше. И преди да успее да се спре, Карю също сложи ръката си — върху нейната. Тя усети как пръстите му обгръщат нейните, долови допира на кожата му. Чу собственото си силно поемане на дъх.

Стояха и се гледаха, лице срещу лице, без да казват нищо. Тя знаеше, че трябва да дръпне ръката си, но не можеше. Усещаше очите му върху себе си — погледът му беше толкова силен, че сякаш я докосваше, сякаш прокарваше пръсти по бузите ѝ, по косата ѝ, по леко разтворените ѝ устни.

— Престанете!

— Кое?

— Просто престанете!

Тя затвори очи, но когато пак ги отвори, той все така се взираше в нея — този път в устните ѝ и в извивката на врата ѝ, и зърна там едновременно страст и нежност.

— Няма да ви причиня нищо лошо, кълна ви се! За нищо на света!

Вече беше толкова близо, че усещаше дъха му, право върху бузата си...

В този момент в дъното на залата настъпи раздвижване. Анета подскочи като попарена. Зад тях сестра Катерина се беше надигнала отново от пейката си. Беше им обърнала гръб и разговаряше с някого, когото не виждаха, някой зад вратата.

— Трябва да тръгвам... — прошепна Анета и погледна през рамо към двете фигури в сенките. Присъствието на втората монахиня, звукът от шепнещите им гласове я изпълни с внезапно, грозно предчувствие.

— Трябва да тръгвам! — простена отчаяно. — Наистина трябва!

— Не, недей! Все още не!

Сега беше неговият шанс, последният му шанс. Карю разбра, че не трябва да отлага нито миг повече.

— Трябва да ви питам нещо...

— Няма време! — вече почти се беше обърнала. — Вървете си! Бързо! Никой друг не трябва да ви вижда тук!

— Става въпрос за един диамант — изрече веднага той. — Диамант, наречен „Синевата на султана“!

Не това искаше да каже. Изобщо не искаше да каже това. Искаше само да я попита дали тя е жената от харема в Константинопол. Но ефектът от споменаването на диаманта беше моментален. Анета се завъртя рязко и се втренчи ужасено в него.

— Какво знаеш за „Синевата на султана“? — изрече уплашено, стиснала пръчките на решетката така, че кокалчетата ѝ побеляха.

Но беше твърде късно. Беше отлагал твърде дълго най-важното. В далечината до тях достигна скръбният звън на камбана.

— Сестро! — копринените долни поли на Катерина прошумоляха до тях. — Когато Анета не се обърна, тя повтори, но този път по-рязко: — Сестро Анета! Камбаната на църквата бие, не я ли чуваш?

Но Анета продължаваше да се държи за решетката. Нямахше никакво съмнение, че тя знае нещо за „Синевата на султана“. Но какво знаеше и откъде го знаеше?

Напълно безпомощен, Карю видя как сестра Катерина отвежда Анета от залата и вратата зад тях се затръшва.

ДВАДЕСЕТ И СЕДМА ГЛАВА

Анета следваше сестра Катерина в толкова замаяно състояние, че мина известно време, докато си даде сметка, че още е прекалено рано за обедните молитви. Мина известно време и докато забележи, че църковната камбана бие по начин, съвсем различен от обичайния, по който ги призоваваше за молитва — това беше протяжен, скръбен звук, който продължаваше да отеква много след като монахините бяха изпълнили църквата.

Вътрешността на църквата беше мрачна и благоуханна. По принцип дългите часове тук носеха успокоение и утеха на Анета. Не и сега. Сега вървеше след останалите облечени в черно фигури като в някакъв транс, почти невиждаща и нечуваща, дори когато зае обичайното си място между най-младите хористки — Франческа и Урсия.

„Синевата на султана“! Това беше невероятно, невъзможно!

Франческа очевидно бе забелязала измъчената ѝ физиономия, защото постави ръка върху нейната и съчувствено я стисна.

— Значи си чула новината?

— Новина ли? — втренчи се смаяно в нея Анета. В продължение на няколко секунди не можа да каже нищичко. — Каква новина?

— За нашата игуменка, разбира се. Реших, че вече си чула — отговори Франческа и я изгледа разтревожено. — Не изглеждаш никак добре, сестро! Лицето ти е пребледняло като платно!

С огромно усилие на волята Анета се опита да се съсредоточи върху онова, което се опитваше да ѝ каже Франческа.

— Какво за нашата игуменка?

— Искаш да кажеш, че не знаеш? Боже мой, ама тя е мъртва! — отговори Франческа и бързо се прекръсти. — Нашата преподобна игуменка почина. Само преди половин час!

— Сестра Бонифача? — Анета очевидно не беше способна да осмисли дори най-простичката информация. — Починала? Невъзможно! Та аз говорих с нея само преди няколко дена!

— Така е, станало е внезапно. Горкичката! От треска, така чух. Сестра Киара е болна от същото — в гласа на Франческа се усещаше огромна мъка. — Тази жена беше истинска светица! Нека блажената ѝ душа почива в мир!

— Сестра Бонифача беше стара — прошепна в отговор вечно прагматичната Урсия. — Въпросът е коя ще бъде сега новата ни игуменка! — И кимна по посока на сестра Пурификасион, която вече коленичеше за молитва.

— Ще бъде подложено на гласуване, разбира се. Както се е правело винаги, нали така?

— Е, в такъв случай тя никога няма да получи моя глас!

Към развълнувания шепот на Франческа и Урсия се присъединиха и още няколко от монахините хористки. Но Анета почти не ги чуваше. Искаше да се изолира напълно от това непоносимо жужене около себе си. Имаше нужда да помисли. В този момент тя не даваше и пет пари коя ще бъде новата игуменка на манастира и нямаше сили да пролее и една сълза за сестра Бонифача. Затова просто коленичи и зарови лице в ръцете си, преструвайки се, че се моли.

Въпреки че би трябвало да се моли за душата на покойната игуменка, съзнанието ѝ беше като вцепенено. В този момент беше в състояние да мисли само за едно — „Синевата на султана“! За това ли беше дошъл в крайна сметка тук този човек Джон Карю? Какво би могъл да знае той за диаманта? Да не би да я бяха разкрили? Беше си обещала, че като се върне в манастира, ще бъде в безопасност, че никой не би си и помислил да я търси тук, но сега... Анета усети как в гърдите ѝ се надига паника.

Най-сетне свещеникът беше пристигнал, беше застанал пред олтара и водеше молитвата на монахините, подканяйки ги да си спомнят за своята покойна сестра. Гласовете на сестрите се издигаха и спадаха, скърбящи за скъпата им игуменка. Анета положи огромни усилия да върне мисълта си към настоящето. Опита се да си представи как ли е изглеждала сестра Бонифача на смъртното си легло. Опита се да си представи лицето ѝ, красиво дори в старостта, сребрилата ѝ коса, разстлана по възглавниците. Ала единственото, което беше в състояние да види в съзнанието си, беше тялото на една друга мъртва жена — валиде султан.

Спомни си ужаса, който я обхвана, когато полуотвореното око на мъртвата сякаш проблесна и ѝ намигна през синьо-зелените сенки на покоите ѝ. Спомни си ръката ѝ, твърда и студена като нокти на хищна птица, стиснали в себе си диаманта, и как тя в отчаянието си беше захапала тази мъртва плът, за да я принуди да пусне скъпоценния камък. А после откраднатият диамант, скрит в джоба ѝ, тежащ като камък в чувала на осъдения на смърт чрез удавяне.

Но както скоро щеше да се окаже, това беше само началото.

ДВАДЕСЕТ И ОСМА ГЛАВА

През тази нощ Анета се събуди внезапно, разтърсвана от някого.

— Гъсчице? — извика стреснато, седна в леглото си и се огледа.

— Ти ли си?

— Кого ти наричаш гъска, а?! — прошепна сънливо нечий глас до нея. — Това съм аз, Евфемия. Пак говореше насън.

— Извинявай. Събудих ли те?

— Пак сънуваше приятелката си Кая, а? Онази, която ти напомня за мен?

В продължение на няколко секунди Анета не каза нищо. Накрая изрече:

— Името ѝ не беше Кая.

— Ама нали ти каза...

— Да, казах... — пауза. — Но това не беше истинското ѝ име.

Истинското ѝ име беше Силия Лампри.

— Звучи ми чужбинско.

Нова пауза.

— Да.

— Нея ли беше сънувала пак?

— Да.

— Значи сънят е бил добър, а?

— Аз... сънят... — смотоледи Анета. — Беше сложен.

Малката послушница с нейното селско шесто чувство застина в леглото и я зачака сама да заговори.

— Не беше толкова сън, колкото спомен. Спомен за последния път, когато я видях — изрече накрая Анета.

— Това лошо ли е?

Анета не отговори. Лежеше по гръб, напълно будна, и се взираше в мрака. В първите няколко мига след събуждането си почти беше повярвала, че е отново там, на другото място. Вместо белите варосани стени на килията си по една приумица на светлината беше зърнала още веднъж зелените и червени плочки по стените на стаята, която беше споделяла с шест от останалите къзлар^[1]. Само един Бог знаеше какви

битки беше водила през всичките тези месеци, за да могат двете да останат заедно. Но някак си беше успяла да го извоюва.

И сега, без изобщо да беше възнамерявала да го прави, в тишината на килията си и под светлината само на свещите от коридора отвън, Анета започна своята история.

* * *

— Двете със Силия бяхме пленени по време на същото корабокрушение, за което мисля, че вече ти казах. Нямахме представа какво ще стане с нас, но бяхме твърдо решени да останем заедно, независимо от съдбата ни. Както знаеш, аз самата съм тъмна, но Силия беше английска роза, както се изразяват в тази страна — имаше бялата кожа и червеникаворусата коса, които турците особено много ценят. Често я прегръщах и опирах бузата си о нейната така — приведе се към Евфемия. — *Тъмната и светлата, заедно, господарке. Виж, бихме могли да сме близначки!*

И не знам как, но се получи. Бяхме купени като двойка от един и същ търговец на роби в Константинопол. Тя беше онази, която промени имената ни от Анета и Силия на Айше и Кая. И отново тя ни продаде на фаворитката на султана — дама, известна като хасеки, която на свой ред ни подари на майката на султана, валиде. Съвместните ни години в харема бяха прекарани именно там, като лични робини на валиде султан.

Противно на онова, което обикновено си мислят хората, в това число и ти, времето, прекарано там, не беше никак лошо — продължи Анета. — Или поне за мен. Тъкмо обратното. Преди живеех тук, в същия този манастир като послушница, затворена от семейството ми още като дете. Нямах нищо против живота в манастира, но не ми беше лесно — сама знаеш как се отнасят тук към послушниците, едва ли не като към слуги на хористките. Но в харема — е, там нещата стояха по съвсем различен начин. Там никой не се интересуваше от какво семейство произхождаш, никой не даваше и пет пари дали фамилията ти фигурира в Златната книга или дали дядо ти е бил в Съвета на десетимата — там всички къзлар бяха равни.

И аз се справих доста добре, макар че може да прозвучи като хвалба — отбеляза Анета и се усмихна на себе си. — Може и да не бях красива като Силия, но учех много бързо. Валиде султан ме хареса и ме взе. Там бързо разбрах каква е и как харесва да бъдат правени нещата, и се научих да предугаждам всичките ѝ нужди, и не след дълго тя ме избра за една от четирите ѝ лични прислужници. В крайна сметка там вършех работа, каквато бях свикнала да върша и тук — да нося и отнасям разни неща за други хора, обаче там беше различно! В харема моята работа се считаше за много важна. Получих красиви дрехи, даже бижута към тях. Всички други момичета се опитваха да приличат на мен и да се учат от мен. Радвах се на уважението на всички, даже на по-възрастните жени — ковчежничката на харема и отговорничката за момичетата — защото бях близка до валиде султан и тя се вслушваше в мен.

Но за Силия нещата стояха различно. Тя изобщо не успя да свикне с новия си живот. Единственото, за което беше в състояние да мисли, беше за дома, който беше оставила в Англия, за баща си, който беше загинал в корабокрушението и за търговеца, когото обичаше и за когото беше сгодена. Мадона! Особено за него! — добави смръщено Анета. — Падна голямо хленчене и въздишане, и чудене дали той е чул какво е станало с нея, или я мисли за мъртва, лежаща на дъното на морето заедно с безценната си зестра — цъкна възмутено с език. — Понякога ми писваше толкова много от нея, че ми идваше да я зашлевя. Не беше в състояние да го прогони от ума си, всяка нощ го сънуваше.

В такъв случай е по-добре да не спиш, така ѝ повтарях непрекъснато. Колко пъти трябва да ти казвам: миналото не е полезно за теб, капито? Сънищата ти няма да те доведат доникъде! Мисли само за бъдещето, гъсчице, то е единствената ти надежда!

Но думите ми отиваха на вятъра. Даже когато тя стана гъозде.

— Какво ще рече това?

— Гъозде означава „в очите“. В случая — в очите на падишаха.

— Искаш да кажеш, ако султанът поиска да...

— Да развратничи с нея — допълни с безизразен тон Анета. — Точно така. Хубава прясна куло за един дебел дъртак, ето така казвах аз — допълни. — Защото онова място си беше като истински бардак,

само че за един-единствен клиент. Както и да е. Един ден Силия беше избрана.

— И какво стана?

— Е, надали е необходимо да ти казвам, че тя нямаше особено желание за подобни неща — отговори сухо Анета. — Подарих ѝ надниците си от цял месец, за да може тя да подкупи една от по-старите жени в харема да я подготви подobaващо. Но прояви ли тя някаква благодарност към мен? Не, разбира се! Продължи да си стиска кълките, сякаш от самата мисъл за това ѝ прилошаваше. *Не може ли да отидеш ти?* Така повтаряше. *Не може ли да отидеш вместо мен?*

Евфемия гледаше Анета като хипнотизирана, омагьосана от разказа ѝ за тези далечни места.

— *Ти луда ли си?*, отговарях ѝ аз — разпалваше се все повече Анета. — *Не знаеш ли какво означава това? Не си ли забелязала как започнаха да те гледат всички, откакто стана гъозде? Получихме единствен, едничък шанс, и този шанс, скъпа моя, си ти! Така че най-добре се заемай със задачата и гледай да я свършиш както трябва!*

— И султанът... такавата де... хареса ли я?

— Да, но не достатъчно. Покани я два пъти в покоите си, но всеки път тя беше... надхитрена и изместена, и... — не довърши Анета, самата тя несигурна как да продължи.

— А после? — подкани я нетърпеливо Евфемия.

— После се случи нещо, което сложи край на всичките ни надежди за по-добри дни.

— Какво се случи? Кажи де!

— Тя разбра, че онзи мъж, нейният търговец, всъщност е в Константинопол. Знаеше, разбира се, че той е идвал тук като представител на компанията си към английското посолство, при това малко преди тя да предприеме съдбовното си пътуване с кораб, но онова, което никога не беше разбрала, бе, че работата на английското посолство е била отложена. И вместо да се завърне в Англия, както тя смяташе, нейният търговец всъщност никога не бил напуснал града — тук Анета поклати изумено глава. — И сякаш това не беше достатъчно невероятно, ами на всичко отгоре — Сантисима Мадона!^[2] — той някак си бил научил, че тя е в харема! Представяш ли си?! Научил, че тя в крайна сметка не се е удавила при корабкрушението, както всички са мислели, а живее в двореца на турския падишах, точно под

носа му! Сигурно е виждал всеки ден покривите и върховете на дърветата, които са я скривали от него, докато е гледал натам от квартала на чуждестранните търговци, от другата страна на Босфора!

— Но как тя разбра за това? — прекъсна я нетърпеливо Евфемия.
— Той да не би да ѝ е изпратил съобщение?

— Съобщение ли? Ха! Та това би било истинска лудост от негова страна! Съобщение от мъж, при това християнин, до една от наложниците на султана! Не, не, скъпа, той е бил твърде умен, за да извърши подобна глупост. Със сигурност е бил наясно, че ако ѝ изпрати съобщение, било то писмено или устно, то ще бъде заловено. Затова ѝ изпрати предмет, нещо, за което бил наясно, че само тя би познала, че идва от него!

— И какво беше това нещо?

— Един странен инструмент, който той винаги носел със себе си — компендиум. Мисля, че тя така го наричаше. На дъното на този инструмент имаше тайно отделение, което тя знаеше как да отвори и където той държал нейна миниатюра — Анета пак поклати глава, но този път с огромна тъга. — Беше си все така там, когато тя отвори отделението. Видях миниатюрата с очите си.

— Горкичката! — въздъхна дълбоко Евфемия. — Каква нещастна дама!

— Да, наистина беше нещастна дама — въздъхна и Анета. — И с всичките ми предупреждения беше дотук. След това тя, разбира се, не можеше да си намери място. Умът ѝ беше изпълнен дотолкова само с мисли за него, че по едно време се уплаших, че както чезне, така накрая ще издъхне.

И тогава тя направи най-фаталната грешка в живота си — показа компендиума на друг човек. И знаеш ли на кого? От всички хора наоколо да вземе и да отиде да го покаже на самата валиде султан! Мили боже! Убедена съм, че е споделила всичко с нея. — Анета покри лице с ръцете си и енергично разтри очи. — От всички глупости, които беше сторила до този момент, тази вече беше най-голямата!

— Толкова ли лошо беше наистина? Че к'во толкова е можела да ѝ стори онази жена?

— Какво би могла да стори валиде?! Ха! — Анета свали ръце от очите си и се вторачи смаяно в Евфемия. В мрака зениците ѝ бяха огромни. — Ти май нищо не си разбрала, нали?

По-късно на същия ден двете със Силия се засякохме съвсем случайно в двора на валиде. Всички останали бяха отишли да гледат големия подарък, който английските търговци бяха поднесли на султана през онзи следобед. Аз умирах от притеснение. Знаех, че кралицата е изпратила да я повикат и че двете са говорили много дълго, но нямах никаква представа за какво. Затова, когато се срещнахме, отидохме в старата ѝ стая, за да поговорим. Тя изглеждаше странно, някак си... неспокойна. Непрекъснато притискаше с ръка мястото под ребрата си, като че ли нещо я болеше силно. И тогава разбрах, че се е случило нещо важно.

В началото тя нямаше никакво желание да сподели с мен. Горката Силия! Познаваше ме достатъчно добре и знаеше как ще реагирам.

— *Тя каза, че мога да го видя още веднъж, за последен път. Тази нощ, при Портата на птичарника!*

— *Какво?* — извиках уплашено аз. — *Валиде ти е казала подобно нещо?* — Обаче тя като че ли изобщо не ме чу.

— *Ако мога да го видя за последен път, да видя лицето му, да чуя гласа му* — все така повтаряше, — *ако това стане, мисля, че ще мога да бъда щастлива.*

И тогава ми показва компендиума.

— *Имам нейната благословия* — това ми каза.

Благословията на валиде султан да се срещне и да говори с друг мъж?! Горкото заблудено момиче! Знаех си, че това е капан. Казах ѝ го, обаче кой да ме чуе?!

— *Това е капан!* — почти изкрещях аз. — *Тя те проверява, не разбираш ли? Искат да види на кого си лоялна. Ако отидеш, значи не си издържала проверката!*

— *Но това е моят шанс, моят единствен шанс!* — повтаряше тя. — *Трябва да се възползвам от него. Портата на птичарника, довечера! Виж, тя ми даде и ключа!* — И ми го показва, висящ на верига на врата ѝ. — *Той ще бъде там!*

След това многократно съм се питала тя дали е осъзнавала, че това е капан, който валиде султан ѝ е поставила. Сигурно е съзнавала. Но така и не научих отговора на този въпрос. Единственото, в което бях сигурна, бе, че ако отиде при портата, никога повече няма да се върне. След всичко, което преживяхме, за да останем заедно! И в този

момент съвсем сериозно се опасявах, че ще полудея. *Не отивай! Не ме напускай...* Вече плачех, ужасена от онова, което ще се случи. *Моля те, няма да мога да се справя без теб...* Но тя изобщо не ме слушаше.

Свечеряваше се. Над нас се виждаше съвсем дребна кръпка небе. Спомням си как наблюдавах угасването на светлината и как това късче небе се превръща от розово в сиво. Спомням си и как видях появата на прилепите, спускащи се над главите ни. Стояхме заедно в онази изоставена стая дълго време, прегърнати, мълчаливи.

— *Време ли е?* — повтарях аз. — *Време ли е вече?* — И всеки път тя поглеждаше към небето и отвърщаше: — *Не. Имаме още малко време.*

Тогава беше щастлива, така мисля... — Анета преглътна тежко. — Тогава аз бях тази, която имаше чувството, че отивам на смърт.

И после настана уреченият час. Спомням си как тя застана на прага на стаичката. Спомням си как тогава си помислих, че изглежда като птичка, която всеки момент ще излети.

— *Бъди щастлива заради мен, Анета!* — Лицето ѝ сияеше.

А после направи нещо странно. Извади от джоба си листче хартия и ми го подаде.

— *Това е за Пол* — каза. Така се казваше нейният търговец. — *Обещай ми, че ще намериш начин да му го дадеш!* — Тук Анета отново замълча. Ставаше ѝ все по-трудно да изрича думите.

Все още е у мен — промълви по едно време, бръкна в джоба си и извади листчето. Разгъна го внимателно и го вдигна към сивкавата светлина на ранното утро, за да може Евфемия да го види. — Това е поема. Можеш да го наречеш и любовно писмо. Но също така беше и отговорът на въпроса, който си задавах през цялото време. Тогава разбрах, че с част от съзнанието си Силия е била наясно, че валиде султан ѝ е поставила капан. Тя не искаше да вземе поемата със себе си, защото е била наясно, че любимият ѝ няма да бъде там. Знаеше, че ако използва ключа, както ѝ беше предложила валиде, ако се осмели да прекрачи прага на Портата на птичарника, човекът, който ще я чака от другата страна, няма да бъде Пол, а евнусите с техните ятагани, готови да я посекат.

И тогава разбрах какво се беше случило — че тя беше обхваната от някаква странна лудост. Но когато вдигнах очи, тя беше изчезнала.

Осъзнах, че на всяка цена трябва да я спра!

[1] „Момичета“ (тур.) — Б.пр. ↑

[2] „Пресвета Дево!“ (ит.) — Б.пр. ↑

ДВАДЕСЕТ И ДЕВЕТА ГЛАВА

Хукнах след нея. Бягах толкова бързо, че непрекъснато се препъвах в полите на роклята си по големите плочи, а веднъж едва не паднах. Косата ми се измъкна от фибите и се разстла по раменете и лицето ми, и кичурите започнаха да влизат в устата ми и да се ветреят пред очите ми, така че бягах почти като сляпа, следвайки съвсем интуитивно пътя, който предполагах, че е поела — пътеката към Портата на птичарника, която се намираше в края на градините на харема.

Казах си, че Силия надали е избрала пътя през главната част на харема и покрай покоите на валиде, където би могла да бъде забелязана и спряна, а най-вероятно е минала по по-дълъг, заобиколен път, през двора, а после по Златния път — големия каменен коридор, по който евнусите водят избраните за султана жени до покоите му.

И като по чудо се оказах права. Стигнах до коридора точно навреме, за да я видя как изчезва в сенките пред мен. Ако бягах все така, можех да пристигна навреме — навреме, за да я спра, преди да е стигнала портата и преди да е станало твърде късно.

И тогава стана, каквато стана. Кракът ми се спъна в една от плочите. Строполих се и обелих колене в камъка. Как можах да бъда толкова непохватна, толкова глупава?! Разплаках се, но не само от болка, а и от страх и отчаяние. Вече нямах никакъв шанс да я настигна.

Но после... Хей, какво беше това? Внезапно чух гласове, после стъпки и преди да успея да се изправя обратно на крака, се появиха двама евнуси. Държаха запалени факли в ръце и бягаха. Майко Божия! Нямах представа дали изобщо ме видяха и дали всъщност знаеха какво правя там, но реших да се възползвам от момента и изкрещях: *Спрете я! Спрете онази кадън, тя бяга!* И им посочих накъде беше тръгнала.

За моя огромна изненада те направиха точно онова, което им казах. Очевидно изобщо не ме бяха забелязали, защото аз все още лежах просната на земята, а те минаха на бегом покрай мен така, като че ли бях невидима като дворцов джин.

Накрая успях да се изправя на крака и закуцуках след тях, колкото сили имах. Стигнах до градините на харема и там пред очите ми се разкри невероятна гледка. Тази нощ имаше ярка луна, но точно в този момент се беше скрила зад облаците и градините изглеждаха потънали в мрак. Първоначално не забелязах никаква следа от Силия. Огледах навсякъде, нагоре и надолу. А после — да! Слава богу! Зърнах я — тичаше през розовата градина. Значи не всичко беше загубено. Засега. Спомням си как се слисах от това колко дребна изглежда, почти като ефирна пеперуда, само светлата ѝ коса и белите ѝ ръкави проблясваха в тъмнината. Ако можехме да я спрем, преди да стигне до портата, тогава нямаше да е извършила никакво престъпление.

Ето я, ей там! Спрете я! — развиках се аз и я посочих. Но веднага разбрах, че двамата евнуси вече я бяха видели. И докато ги гледах как бягат, за мое огромно удивление зърнах други двама евнуси, появяващи се от другата страна на градината. А после още двама. Станаха общо шест и всички носеха запалени факли. Значи валиде султан беше дръпнала въженцето на своя капан, още преди Силия да беше успяла да премине през Портата на птичарника.

Повечето от тези евнуси бяха високи и много едри, защото нямаха тестиси — тук Анета потрепери лекичко. — И бързо я настигнаха. Един от тях вече беше почти до нея. Отворих уста, за да изкрещя пак, но точно в този момент луната излезе иззад облака и аз видях съвсем ясно нещо, което преди не бях забелязала — в свободната си ръка евнухът носеше меч.

— Евфемия, какво направих! — извика Анета и стисна ръката на малката послушница толкова силно, че момичето едва не изкрещя от болка. — Евфемия! Дано Господ да ми прости за стореното! Защото в този момент аз осъзнах, че той няма да я спаси! Щеше да я убие, още преди да е стигнала до портата.

— *Почакайте!* — разпищях се аз и се опитах да стигна до нея с разранените си крака. Не знам каква беше тази лудост, която ме накара да си въобразя, че мога да стигна до нея преди него. — *Не я докосвайте, не я наранявайте! Тя не е сторила нищо лошо!*

А после, като че ли стана някакво чудо... — Анета се вторачи в стената на килията си, но очите ѝ виждаха само онзи далечен хоризонт на спомените ѝ. — Той наистина хвана Силия, но когато чу гласа ми, спря. Свали меча си. А аз тичах, плачех и крещях, едновременно. *Не я*

наранявайте! Тя не е сторила нищо лошо! Евнухът се огледа, за да види кой крещи, несигурен какво да прави по-нататък. А аз зърнах лицето на Силия, видях отчаянието, изписано по него. И в този момент тя ме видя.

— *Tu!*

Никога до този момент не я бях виждала с подобно изражение.

— *Какво?*

Първоначално се обърках. Не разбирах какво иска да ми каже.

— *Tu si извикала охраната!*

— *Не!*

— *Значи в крайна сметка си била ти!*

— *Силия, моля те...* — Не бях в състояние да говоря смислено.

— *Чуй ме!*

Но тя не желаше да ме слуша. Дръпна се рязко от ръцете на евнуха и пак побягна. Срещу нея обаче се появи друг евнух и замахна с ятагана си към краката ѝ в мига, в който тя минаваше покрай него. Беше много бърз, много умел. Като касапин с ножа си. Зърнах проблясъка на острието под лунната светлина. Два бързи замаха — раз, два и край!

Стана толкова бързо, че в началото не успях да разбера какво точно се е случило. Тя просто падна — Анета вече беше коленичила на леглото си. Лицето ѝ беше като безизразна маска. — Силия, покосена. Като дърво. Пред очите ми. Евнусите я бяха осакатили завинаги, срязвайки и двете ѝ сухожилия.

Понякога така постъпват с робите там — прошепна Анета. — За да не ни позволят да избягаме.

* * *

Настъпи продължителна тишина. Отнякъде се чу звън на камбана. В килиите наоколо монахините започнаха да стават една по една и да се приготвят неохотно за първата утринна молитва, но по негласно споразумение нито Анета, нито Евфемия помръднаха от леглото.

Когато и последната монахиня заслиза шумно по стъпалата по посока на църквата и двете останаха сами в спалния коридор, Евфемия

се обърна към Анета и попита тихо:

— После какво стана с нея? — Изглеждаше почти толкова съсипана от участта на Силия, колкото и самата Анета.

— Мина много време, докато разбера — отговори Анета, легна обратно на леглото си, зави се през глава и леко потрепери. — Не беше мъртва — поне за това можех да бъда сигурна. Не бях чула топовен залп. Някой ми каза, че била отведена до лечебницата на харема, но след това... — сви рамене. — Като че ли никой нямаше представа какво е станало с нея. Сякаш изведнъж, просто така... — махна с ръка, — нея никога не я е имало.

В клетката до прозореца малкото врабче раздвижи криле и започна да чурулика. След известно време Анета продължи разказа си:

— Животът в харема продължи да си тече по същия начин. Никой не говореше за Силия или Кая, както беше известна там. Не я споменаваха даже онези къзлар като Гюлбахар и Турхан, които бяха нейни приятелки. Аз знаех, че валиде ме наблюдава точно както вероятно бе наблюдавала Силия през цялото това време. Мисля, че и тя беше озадачена от случилото се. Аз наистина ли исках да предам приятелката си? Но трябваше да се правя, че е така, трябваше да я оставя да мисли, че съм го мислила. За нищо на света не можех да се издам колко ми липсва моята приятелка, колко жадувам да узная къде е и какво се е случило с нея. Затова държах очите си отворени, но устата — плътно затворена. Маската, която си сложих, беше свършена. Но се заклек, че някой ден ще я намеря и че ще измъкна оттам и двете ни.

Годините минаваха, общо четири, всяка почти като предишната. И тогава, почти в един и същи ден, се случиха две невероятни неща. Първото беше, че най-сетне разбрах къде е Силия.

— Как разбра?

— Най-странното беше, че ми го каза валиде — отговори Анета и поклати тъжно глава. — Била ходила на посещение в Стария дворец или Двореца на сълзите, както го наричаха, защото там изпращаха жените на всеки починал падишах. Прислужвах ѝ нещо в личните ѝ покои, когато тя изведнъж изтърси: „Днес видях приятелката ти Кая“. Каза го толкова небрежно, като че ли говореше за времето. Евфемия! — възкликна Анета и за първи път гласът ѝ почти я предаде. — Можеш ли да си представиш какво почувствах в този момент?! Не можех да повярвам, че ушите ми не ме мамят!

Видях приятелката ти Кая. Правилно ли бях чула? Усетих как постепенно пребледнявам.

За мой късмет бях свикнала на малките ѝ номера — по това време тя вече остаряваше и ставаше все по-злобна — та проявих благодарумието да не вдигам очи от пода, за да не може да разгадае изражението ми.

— *Ваше величество?*

— *Казах, че днес видях приятелката ти Кая. В Стария дворец.*

— *Кая ли? Да, ваше величество — едва успях да продумам.*

Силия беше жива! И не само жива, но и живееше съвсем близо до мен! През цялото това време е била наблизно! Единственото, на което се надявах, бе гласът ми да не ме издаде.

В продължение на няколко минути валиде не каза нищо повече. Накара ме да ѝ донеса един от нейните шалове, след което ѝ помогнах да се настани на любимото си място до прозореца. Много обичаше да седи там. Спомних си за първия път, когато ѝ прислужвах в тази стая. Каква досада само! Бяхме четири, любимите ѝ прислужници. Трябваше да стоим прави, разбира се. А как ни боляха гърбовете, не можеш да си представиш! Валиде можеше да седи така часове наред и да наблюдава лодките и корабите по Златния рог как влизат и излизат. Гледаше, мечтаеше, кроеше поредния си хитър план. Но през онзи ден, след всичките онези години имах чувството, че не съм правила нищо друго през живота си.

— *Колко жалко!* — изрече тя след известно време, без да сваля очи от прозореца. — *Падишахът винаги я беше харесвал.*

И продължи да съзерцава Златния рог, но аз не бях вчерашна и не си позволих да вдигна очи. Продължих да гледам към пода. Тя имаше обичая някак си да те вижда, дори когато не гледа право към теб. Не знам как го правеше — понякога си мислех, че вижда през порите на кожата си — но точно затова не смеех да вдигна очи.

— *Днес си необичайно мълчалива, Айше* — рече тя след известно време.

Мълчалива ли съм била? За бога! Гърлото ме болеше толкова силно, че се страхувах да не избухна. В този момент не бях много сигурна дали я мразя, или обичам. Отворих уста да отговоря, но оттам не излезе и звук.

— *Не плачи, Айше* — чух я по едно време да изрича меко. — *Много добре знам какво е да обичаш приятел!*

В продължение на няколко минути в малката варосана монашеска килия настъпи гробна тишина. Евфемия не смееше дори да диша, за да не развали магията. А после Анета заговори отново и този път гласът ѝ си беше възвърнал обичайната твърдост.

— Това бяха последните думи, които ми каза. Два дена по-късно беше мъртва.

— Кралицата мъртва!

— Точно това си помислихме и ние в началото — отбеляза Анета и не можа да не се усмихне на ужаса, който долови в гласа на малката послушница. — Валиде, мъртва? Струваше ни се невъзможно. Но беше точно така. Почина през нощта. И човекът, който я откри, бях аз.

Анета се обърна по гръб и се вторачи в тавана. Представи си се отново в спалнята на валиде. Все едно отново виждаше тялото, което лежеше там, вече пожълтяващата кожа, отпуснатата уста, ръцете — плътта им вече твърда и студена — сгънати прилежно една върху друга. Невероятното усещане, че някаква могъща магия е била най-сетне развалена и че тя я вижда за първи път — че всичко, което е представлявала валиде султан, е било само илюзия, волеви акт.

„Значи това е смъртта — спомни си, че си помисли тогава. — Само това ли?“

Но и до днес дори самата мисъл за този момент беше достатъчен, за да облее тила ѝ с капчици пот. А после и онзи диамант, който беше толкова голям, че не се побираше в свития юмрук на валиде. „Синевата на султана“.

Колко ли пъти оттогава насам си беше припомняла ужаса на онзи момент, битката с вече разлагащото се тяло, за да освободи камъка. С леко потреперване си спомни и как бе захапала тази вече странно сладникава мъртва плът, втрисащото пукване на пръста, когато накрая успя да изтръгне камъка изпод него...

Сякаш за да се отърси от този спомен, Анета пак седна в леглото и облегна гръб на стената.

— И тъй като бях работила като лична прислужница на валиде султан — продължи, подбирайки внимателно думите си, — вече бях свободна. Тя ми беше подарила свободата. Както и още нещо. Нещо с огромна стойност. Един диамант.

— Диамант ли?

— Наричат го „Синевата на султана“.

— Подарила го е на теб?

— Не, глупаче! Беше мъртва, забрави ли? — възкликна Анета и шляпна Евфемия през лицето, но доста по-силно, отколкото ѝ се искаше. — Откраднах го от нея!

— Откраднала си го?!

— А тя не ми ли открадна всичко, а? — проблеснаха очите на Анета. — Да, откраднах го! Откраднах безценния ѝ диамант! Но за какво?

— Какво направи с него? Още ли е у теб?

— Разбира се, че не. Някога смятах, че за измъкването на Силия от Стария дворец ще бъде необходим кралски откуп. А ето, че сега разполагах с такъв! Единственото, за което мечтаех на този свят, е да откупя свободата на Силия заедно с моята — Анета се отпусна назад, внезапно изтощена, и притисна очите си с пръсти. — Там имаше една кира, която познавах и на която имах доверие — една еврейка, която понякога изпълняваше дребни поръчки на жените от харема. Тя не знаеше какво носи, разбира се. Аз приготвих пакетчето така, че да изглежда като бурканче с масло, в което скрих камъка и писмо до Силия. Тя се съгласи да го отнесе до Стария дворец и да го сложи лично в ръцете на Силия. Платих ѝ пребогато за тази услуга.

Що се отнася до останалото... е, то вече зависеше изцяло от Силия.

Анета сложи ръка на гърдите си, като че ли нещо там я болеше.

— Оттогава насам измина повече от година, а все още нямам никаква вест от нея. Нямам представа дали е жива, или мъртва. Нито знам какво е станало с камъка. Всъщност до днес. Докато не се появи той, мъжът, за когото ти споменах. Джон Карю. Евфемия, този човек знае нещо, сигурна съм! Трябва да ми помогнеш на всяка цена да го намеря!

ТРИДЕСЕТА ГЛАВА

Когато отново се върна в двореца на Констанца, Карю го завари така, както беше и преди — пуст и празен. Мина през двора, после през кухнята и складовете на приземния етаж, а оттам по външното стълбище, което отвеждаше до пиано мобиле.

Красивата стая на Констанца също беше празна. Както и преди ленените щори бяха дръпнати до средата на прозорците, за да предпазват стаята от жегата навън. Виждаха се остатъците от предишния ден — чиниите с наполовина изядени сирене и хляб, високите чаши вино, почти недокоснати, купчина разхвърляни карти тароки, лежащи наред локвичка от разтопен восък. Сега, когато свещите не горяха, смрадта от канала беше изпълнила въздуха. Дворецът изглеждаше още по-изоставен и от вчера. Изпод краката му се вдигаха облачета прах. Очевидно прислугата на Констанца не се беше завърнала.

От самата Констанца също нямаше следа. Но когато се запъти към прозорците, за да вдигне ленените щори, Карю усети, че в крайна сметка не е сам в тази стая.

В полумрака, в единия край на леглото той различи Пол Пиндар. Беше се отпуснал на възглавницата в полулегнало положение. Носеше мръсна ленена риза, разтворена до кръста, а брадата му не беше бръсната поне от няколко дена.

— Брей, брей, брей! Виж ти кого довя вятърът! — изрече той, загледан в Карю през леко притворените си очи. — Виждам, че вече се чувстваш тук като у дома си — допълни тихо.

— Добър ден и на вас, господарю Пиндар — натърти Карю и дръпна рязко последната щора. Огледа въпросително стаята и попита: — Къде е Констанца?

Пиндар сви рамене. В продължение на няколко секунди двамата мъже се съзерцаваха наред враждебна тишина.

— Мислех, че вече си тръгнал — изрече накрая Пиндар. Облегна се на таблата на голямото легло. Напред мътната светлина от канала, която беше нахлула в стаята, изглеждаше по-блед от обичайното, но

този път поне беше трезвен. — Амброуз ми каза, че вече си отплавал. Върнал си се в Англия. Така каза. С един от търговските кораби на компанията.

— Съжалявам, че те разочаровах — отвърна Карю, застанал с високо вдигната глава в другия край на стаята. Изражението му беше кисело. — Май Амброуз не е чак такъв велик разузнавач, за какъвто го смятат. Ако питаш мен, единственото, което го вълнува, е да сложи ръка на онова бебе русалка за колекцията на Парвиш. Пфу! — потрепери. — Не спря да говори за това при последната ни среща. Било неестествено, моля ти се!

— Чумата да го тръшне и Парвиш, и неговата безценна колекция! — извика раздразнено Пол. — Чумата да го тръшне и Амброуз, ако питаш мен! Единственото, което искам да знам, е какво откри за онази твоя сладка монахиня? Монахинята с розовата торбичка!

— Да разбирам ли, че си говорил с Констанца?

— Беше така добра да ми предаде твоето съобщение.

— Е, добре. Наистина се срещнах с една от монахините — изрече бавно Карю. — Но не е тя, не е Силия — замълча, чудейки се как да обясни не само на другите, но и на себе си какво точно се беше случило в манастира този следобед.

— Знаеш нещо! — отсече Пол, който го наблюдаваше внимателно.

— Не, аз не...

— Мисля, че знаеш! — С неочаквана пъргавост Пол скочи от леглото и се приближи до Карю.

— Все още не съм имал възможността да...

— Мислиш, че ти вярвам, така ли? Познавам този поглед! Зная го много отдавна! Виждам бялото на очите ти, а това винаги означава неприятности. Знаеш нещо, проклет ловец на плъхове! Знаеш, а не ми казваш!

От колана под ризата си Пол извади къса кама. Карю усети жилото ѝ, когато Пол я прокара по бузата му, по дължина на дългия белег от ухото до устните му.

— Каж ми или този път ще ти кльцна ухото!

Карю усети дъха на господаря си, вонящ след поредната нощ с твърде много вино и без сън.

— Няма проблеми, имам си още едно... О, боже! — Карю сложи ръка на бузата си и рязко се дръпна назад. — Защо беше необходимо да го правиш? — Усети кръвта, гъста и топла, стичаща се по врата му. Напипа ухото си и усети, че част от него вече виси. — Господи, ама ти наистина си ми клъцнал ухото!

— Да не си мислеше, че се шегувам, а? Е, държа да ти напомня, че никога не се шегувам! — изрече с леден тон Пол. — Не се прави на дете, само долната част е! Освен това — добави, докато бършеше острието в задната част на ризата си, — както ти сам отбеляза, имаш и друго ухо!

— Господи!

Карю се насочи към масичката, вдигна гарафата с вино и отля част от него върху една от ленените салфетки. После притисна с нея ухото си.

Пол се върна до леглото на Констанца, приседна на ръба му и безстрастно попита:

— Боли ли?

Карю не отговори. Извади един от кухненските ножове от колана си, насочи го към кървящото си ухо и изсъска през зъби:

— Ти не можеш да ми причиниш болка, Пол Пиндар!

С обиграно движение, сякаш кълцаше месо, той замахна и срязва останалото от меката част на ухото си. В краката на Пол се приземи парче кожа с размерите на дребна монета.

Пиндар се загледа безстрастно в парчето от ухото на Карю и промърмори:

— Съжалявам.

Карю се облегна на стената, а после се свлече на пода до седнало положение.

— Никак не съжаляваш даже — рече.

В продължение на известно време в стаята се възцари тишина. Слънцето се беше изместило и сега лъчите му нахлуваха в стаята, осветявайки петното от стената, където беше свалена кожената ламперия, и избелялата дамаска на балдахина над леглото.

— Погледни се само! — подвикна по едно време Карю, притиснал ленената салфетка към пулсиращото си от болка ухо. — Погледни се на какво приличаш! Какво би казал баща ти, ако те види в това състояние?

— Не намесвай баща ми!
Отново продължителна тишина.
— Амброуз смята, че си изпаднал в меланхолия.
Пиндар се опъна отново на леглото и отсече троснато:
— По дяволите Амброуз! Всички вървете по дяволите!
— Защо, Пол? Защо ме мразиш толкова много?
— Грещиш, не те мразя... — проточи Пол. — Или поне не постоянно.
— Тогава какво има?
— Има това, че ти си този, който я видя! А не аз! Защото ти трябваше да събориш онази стена с голи ръце и да я спасиш! А ти не можа.
— Никой не можеше да го направи.
Пак тишина.
— Знам. Но според теб това има ли някакво значение?
Карю продължаваше да седи на пода, облегнат на стената.
— Върни се с мен в Англия — каза. — Корабът отплава след няколко дена. А може и утре, ако задухат подходящите ветрове.
За момент Пол като че ли обмисляше предложението. Накрая изрече, вперил поглед в тавана:
— Не мога. Не мога да си покажа дори носа там. Не и в това състояние. Поне засега... Освен това... — пауза. — Врекъл съм се да играя в играта.
Карю затвори разтревожено очи и промърмори:
— И коя ще да е тази игра, ако смея да попитам?
Като че ли вече знаеше отговора на този въпрос.
— Коя според теб? Играта на Дзуане Мемо, разбира се! Голямата игра!
— А аз си мислех... Мислех, че той ще откаже да те пусне. Нали залозите били твърде високи?
— Какво? Да не би да си мислиш, че ще позволя игра от подобен мащаб да ме подмине? За какъв ме мислиш — за глупак ли?!
— Не чак толкова голям глупак — не му остана дължен Карю. — Дори и ти не би могъл да бъдеш чак такъв глупак!
— Какво, според теб, правих през последните няколко дена?
Поредната порция тишина.
— Не искаш ли да знаеш как го убедих да ме пусне да играя?

— Не особено.

— Използвах скъпоценните си камъни като гаранция — продължи Пол, говорейки тихо и забързано, като човек в изповедалня. — Продадох всичките си акции в компанията „Левант“, за да ги купя. А сега те са у Дзуане Мемо.

— Всичко, което притежаваш, само и само да участваш в тази игра?

— Всичко, което притежавам — заради този диамант! За да притежавам „Синевата на султана“! Аз трябва да го имам, Джон, трябва да... — Пол преглътна. — А после допълни, но без грам усмивка: — Всичко или нищо. Харесва ми. А на теб?

— Ти не чу ли какво мисли Констанца? Тя не ти ли каза, че...

— Да, да, да! — махна с ръка Пол. — Разбира се, че ще говори така, щом си я подучил!

От устата на Карю излезе някакъв нечленоразделен звук, след което той успя да промълви:

— Ще бъдеш съсипан.

— Този път няма да загубя!

— Откъде знаеш?

— Откъде знам ли? — изрече Пол през стиснати зъби. — Защото... се чувствам... късметлия!

— Ще бъдеш съсипан — повтори Карю.

— Ти май наистина не разбираш, а? — Най-сетне Пол погледна истински към Карю. Очите му имаха изцъкления, извънземен поглед на човек, който не беше спал нормално месеци наред. — Каквото и да стане, поне ще се почувствам жив!

* * *

Гондолата на Амброуз Джоунс спря пред стъпалата на двореца на Констанца.

Пътят му беше блокиран от втора гондола, която тъкмо завиваше иззад ъгъла на канала в тяхна посока.

Върху мазните води вонята на канала беше непоносима. Амброуз притисна към огромния си нос памучна кърпичка, напоена с розова есенция.

— Извинете, синьор, това палацо дали не е на дамата, която наричат дона Констанца Фабия? — обърна се към него пътникът на втората гондола, младо момиче на не повече от дванайсет-тринайсет години, облечено в износено и доста избеляло черно монашеско расо.

Амброуз огледа момичето без, особен ентусиазъм. Освен ако не можеха да допринесат с нещо за един от неговите музеи на хартията или шкафове с антики, за които той така усърдно преравяше света — например изящен флорален акварел като онези, които изработваше за него сестра Вероника, или свещена реликва, закупена без много въпроси от някой от техните параклиси (сред последните му особено задоволителни придобивки бяха парчето кост от пищяла на свети Йоан и капката мляко от гърдите на Дева Мария) — Амброуз Джоунс не изпитваше особена любов към монахините.

Но въпреки това дори и в този град на непрестанния и презрян порок монахиня да търси куртизанка? Това нямаше как да не събуди интереса му.

— Имате предвид куртизанката Констанца Фабия, така ли?

— *Си, синьоре. Ла кортеджана онеста!*

— И кой пита, ако смея да запитам?

— Евфемия — отговори момичето с дрезгавия, леко писклив тон на венецианския диалект. — Сестра Евфемия! — допълни гордо. А когато спомена островния манастир, към чийто орден принадлежеше, една от пясъчнорусите вежди на Амброуз едва доловимо потрепна.

— Е, скъпа моя, определено си се отдалечила доста от дома си!

Въпреки че познаваше перфектно манастира — все пак многократно беше посещавал градините му и ателието на сестра Вероника — той не сметна за необходимо да споделя тази информация с нея.

— За вас е доста необичайно да излизате навън, нали? — отбеляза. — Доколкото ми е известно, вашият орден води затворен живот.

— Така е, синьор, обаче аз съм монахиня от миряните, от онези, които се наричат постулантки — послушници, де — отговори с усмивка Евфемия. — И онези правила не важат за нас, а само за хористките. Въпреки че, ако старата Чистофайница... така де, искам да кажа сестра Пурификасион постигне своето, ще ни затвори до една... Според нея това водело до скандална липса на морал и не трябвало да

се позволява, ама на никоя от нас не ѝ пука к' во мисли тя сега, когато нашата блажена игуменка сестра Бонифача гушна букета, мир на душата ѝ...

— Чакай, чакай, по-полека! Добре, разбрах! — Все така държейки благоуханната кърпичка до носа си, Амброуз я изгледа безстрастно. — Каж ми тогава, сестро...

— Ако искате, викайте ми Фемия!

— Може ли? Колко мило! Е, Фемия — изрече Амброуз и разтегна устни над зъбите си в нещо, наподобяващо усмивка. — Каж ми как успя да стигнеш дотук, моля?

Стори му се, че малката монахиня, седнала толкова наперено в опърпаната гондола, има вид на човек, наслаждаващ се на неочаквана ваканция.

— Просперо Мендоса, синьор! — изрече звънко тя. — Той ми рече как да стигна дотук!

— Просперо Мендоса ли? — Веждите на Амброуз отново потрепнаха. Свали бавно кърпичката от носа си и добави: — Търговецът на скъпоценни камъни от еврейското гето?

— Същичкият. И на вас ли ви е приятел, синьор?

Амброуз Джоунс се вторачи в малката монахиня с присвити очи и такова сурово изражение, че тя иначе би изтръпнала, ако в момента не беше толкова опиянена от чувство за собствената си значимост.

— Той ми рече, че тук е най-вероятно да открия чужбинския джентълмен! — добави звънко. След което съвсем неприкрито и с наивна откровеност се вторачи в носа на Амброуз. И най-сетне дойде на себе си. Даде си сметка, че събеседникът ѝ е използвал доста неумело нейния майчин език и това я наведе на велика мисъл: — Хей, ама вие също сте чужбински джентълмен, нали?

— Точно така... ъ-хъ-мм... Фемия... — Дори и да усещаше начина, по който Амброуз я изпепеляваше с поглед, Евфемия не каза нищо. — Така че, ако ми позволиш... с какво мога да ти помогна? — и нагласи чертите си така, че да изглежда усмихнат благо като мил чичо. — Да знаеш, че си късметлия момиче! Защото аз познавам всички наоколо, ама съвсем всички! Мога ли да проява дързостта да те попитам как му е името на този джентълмен?

Като чу отговора ѝ, Амброуз вдигна театрално ръце нагоре и възкликна:

— Свети боже! — И я погледна с такова възхищение, че Евфемия почти си помисли, че тяхната случайна среща се дължи едва ли не на собствената ѝ гениалност. — Джон Карю значи! Можеш ли да си представиш?! — Потупа мястото до себе си в своята гондола и добави: — Джон Карю е мой специален приятел! Винаги съм го смятал за особено интригуващ човек. Ако дойдеш и седнеш за малко до мен — рече и хвърли крадешком поглед към прозорците на Констанца, но единственото, което успя да види, бе успокояващо пуснатите ленени щори, — би могла да ми разкажеш за какво става въпрос!

— О, не, синьор! За нищо на света не бих могла да го направя! — тръсна решително глава Евфемия.

— Не бъди глупачка, момиче! Защо да не можеш?! — възкликна Амброуз, като се стараеше да не издаде раздражението си.

— Трябва да му предам съобщението от сестрата и веднага да се прибера у дома! Така де, да му предам съобщението и да му покажа писмото, онова, което нейната английска приятелка била написала до своя търговец в Константинопол! — добави и потупа нещо скрито в расото ѝ, но с маниера на човек, на когото е поверено нещо много ценно и който се страхува да не го изгуби. — Така той ще разбере, че това наистина е тя!

В продължение на няколко секунди Амброуз не каза нищо. Лицето му, което и без това вече си беше зачервено от следобедната жегга, се напои с още по-силен нюанс на този цвят. Изглеждаше така, сякаш всеки момент щеше да избухне в радостни словоизлияния или може би песен, но после изведнъж размисли и се отказа. Изпусна въздуха подобно на балон, а когато отново заговори, изглеждаше напълно незаинтересован от току-що чуто.

— Аха, ясно. Любовна мъка значи. Е, разбирам. Както обичате — с изражение на пълна досада той прокара пръст по повърхността на мръсния канал. — Какво добро момиче си ти, знаеш ли?! Де да можеше и моите слуги да са толкова съзнателни! — С другата си ръка тръсна ветрилото си и го отвори, и започна леко да си подухва с него. — Любовна мъка. Каква досада! Ако е това, разбира се — и погледна тайничко към нея. — Е, само заради теб се надявам да е просто това, а не нещо много по-важно. И като си помислиш, че аз можех да му помогна! Горкичкият! Горкичкият Джон! — като въздъхна шумно,

Амброуз се престори, че оправя сандъците в краката си. — Е, трябва да тръгвам.

— Защо горкичкият?

— Ами защото отплава, разбира се! С кораб. Изчезна отгук. Всичките тези приказки за приближаващата чума... Сецаш се — промърмори Амброуз от дъното на гондолата. — Казах му, че така е най-добре.

— Какво? Напуснал е града? — оклюма се изведнъж Евфемия. — Значи вие наистина го познавате... така де, чужбинския джентълмен?

— Ами... — отговори Амброуз, връщайки се на седалката, с лице, зачервено още повече от усилието, — доколкото знам, търговският кораб още не е отплавал — поясни и я изгледа с престорено съчувствие, — но за теб вече е късно, мила моя... хмм... Фемя. Освен ако не искаш някой като мен да ти помогне, разбира се!

— Твърде късно ли? Защо?

— Е, нали знаеш какво мислят моряците за качването на жена на кораба? Смятат, че това ще им донесе лош късмет!

— Хайде бе! — сбърчи подозрително чело Евфемия. — Нивга досега не съм чувала такова нещо!

— На английските кораби. Там е различно.

— О, горката сестра, значи! Никога няма да научи истината за нейната приятелка и за онзи неин диамант... О, боже! — С ужасено изражение момичето сложи ръка на устата си. — Аз и моята голяма уста!

— Ти преди малко... диамант ли спомена?

— О, боже! — вдигна към небето очи послушницата. — Май и последното не трябваше да го казвам!

— Не, скъпа — поклати бавно глава Амброуз. — И аз мисля, че не трябваше да го казваш! — И я фиксира със суровия поглед на господар. — Очевидно въпросът е много по-важен, отколкото смятах. Е, аз не исках да се намесвам, защото това не е моя работа, но предполагам, че... — въздъхна драматично, — предполагам, че вече просто ще трябва да ти помогна! Никак не ми се занимава, но не виждам какъв друг избор имам. Боже, боже, ако този Джон Карю не ми беше толкова специален приятел...

В този момент до тях достигна звук от изтракване, идващ някъде над главите им. Дватама вдигнаха очи и видяха, че някой от балкона на първия етаж вдига ленените щори. Евфемия отвори уста, за да каже нещо, но Амброуз ѝ даде знак да замълчи.

— Шшшт! — сложи пръст на устните си той. — Тихо, дете! И стените имат уши, не знаеш ли? Ела и седни при мен! Не искаме целият свят да чуе разговора ни, нали? — посочи към отворения прозорец в двореца на Констанца и потупа седалката до себе си. — Така! — отсече. — Мисля, че трябва да започнем от самото начало, нали?

— Ами, синьор, аз не съм много сигурна... — опита се да се дръпне Евфемия, но Амброуз сграбчи здраво ръката ѝ. Дори дебелият, ръчно тъкан плат на расото ѝ не успя да попречи на пръстите му да се впият в плътта ѝ. — Казах не, сир...

— О, стига глупости, момиче! Искаш ли да ти помогна, или не?

— *Си, синьоре* — тихичко.

— Добре. Е, започвай, защото нямам цял ден! И можеш да започнеш, като ми покажеш онова писмо! Знам, че си го скрила някъде из расото си...

* * *

Карю дочу нечии гласове пред двореца на Констанца. После откъм канала чу и отблъскващата се от стените гондола, и виковете на гондолиерите. А после познат глас — английски, жизнерадостен, непогрешим.

Карю се надигна от пода и се запъти към прозореца. Точно както и предполагаше. Амброуз Джоунс. По дяволите! Дръпна се, като се надяваше да не го видят, но точно тогава осъзна, че в гондолата има втори пътник, с когото Амброуз беше потънал в някакъв сериозен разговор. Странна работа. Почти му се стори, че другият човек е жена. Надникна предпазливо над перилата на балкона, за да погледне още веднъж. Видя познатия едър гръб на Амброуз, но събеседникът му беше скрит, защитен от слънцето на малкия навес над гондолата.

Дръпна се обратно назад.

— Това е приятелят ти, разузнавачът Джоунс — отбеляза с такова изражение, сякаш току-що беше сдъвкал лимон. — Ето ти и една гатанка: каква е разликата между Амброуз и умрялата риба? Отговор: никаква. И двете с всеки изминал ден вонят все по-отвратително.

— Амброуз ли? — възкликна Пол и седна в леглото. — Доста се позабави този човек. Имам една работа с него и му изпратих вест да се срещнем тук — стана от леглото, изглежда безстрастно Карю и отбеляза: — А ти нямаше ли да хващаш кораб?

Карю свали окървавената салфетка. Ухото му най-сетне беше спряло да кърви.

— Това ли е единственото, което ще кажеш?

— Ако искаш да кажа, че съжалявам за ухото ти, е, както ти самият съвсем правилно изтъкна, не съжалявам!

— Значи си твърдо решен да се впуснеш в това? Имам предвид в играта?

— Дали ще играя в играта на Мемо ли? — изглежда го подигравателно Пол. — Да, ще играя! — докато изричаше това, по стълбите отвън се чува стъпки. — Само посмей дори да намекнеш за това пред Амброуз и ще ти кльцна и другото ухо!

В този момент Амброуз Джоунс влетя в стаята.

— О, приятели мои! Скъпи мои приятели! Какъв късмет да заваря и двама ви тук! — Разпервайки ръце, той ги изглежда последователно с блажена усмивка на лице. — Тъкмо двамата човека, които най-много исках да видя!

— Какви новини носиш, Амброуз? — сръза го Пол. — Блестиш като метеорит, както определено правиш непрекъснато.

— Пол, скъпи мой! — възкликна Амброуз, приближи се до него и го прегърна нежно: — Нося страхотни новини!

— За бога, Амброуз, какви новини? Че цялата португалска флота се е разбила в скалите на Буена Есперанца ли? — отблъсна го леко Пол, отчасти развеселен, отчасти ядосан. — Не, не ми казвай! Открил си гъска, която снася златни кюлчета!

— Нищо подобно — отвърна усмихнато едрият мъж, свали жълтия си тюрбан и попи потта от блесналото си чело. — Не можете ли да се сетите? Та нали всички ние я търсим от толкова много години!

Пол и Карю застинаха по местата си и го зяпнаха.

— Искате да кажете, че не сте ме видели да идвам, така ли? И никой от вас случайно не ме е чул да разговарям в гондолата до стълбите долу? — Изгледа ги внимателно. — Питам, само защото се надявам да не съм развалил изненадата...

— Амброуз, не ни дръж повече в неведение! Казвай, за бога!

— Както желаете. Мисля, че... гласът му потрепери, — мисля, че я открих! Божичко, направо не мога да повярвам, след толкова много време! — Докосна с трепереща ръка устните си.

— Открил си я? — изгледа го Пол, още повече пребледнял. — Но какви ги говориш, за бога?

— Русалката за колекцията на Парвиш, разбира се! Какво друго, според вас, търся от толкова много години? — В очите му имаше сълзи. — Тя е тук, Пиндар! Моята русалка! Пристигнала е във Венеция!

ТРИДЕСЕТ И ПЪРВА ГЛАВА

Карю вървеше към своето жилище, но съзнанието му беше толкова силно изпълнено от странността на случилото се между него и Пол в дома на Констанца, че беше стигнал почти до моста Риалто, когато си даде сметка къде всъщност го водят краката му.

Най-големият пазар на Венеция беше необичайно претъпкан този следобед. След като прекоси моста, Карю започна да си пробива път с лакти сред тълпите амбулантни и чуждестранни търговци, еврейски продавачи на злато и скъпоценни камъни и една пътуваща акробатична трупа, рекламираща представлението си. Тъкмо беше стигнал до другия край на пазара, когато се сблъска със старец, вървящ в обратната посока.

— Хей, англичанино! — провикна се възмутено глас, който му се стори познат отнякъде. — Къде е пожарът? Не можеш ли да гледаш къде вървиш?

Карю сведе очи и зърна пред себе си дребната, брадата фигурка на Просперо Мендоса, който го гледаше унищожително.

— Просперо!

— Пак ли ти, англичанино?! — възкликна старецът и го изгледа неодобрително. — Все тази твоя смръщена физиономия! Какво става, да не би някой да е умрял? — А после, след като се вгледа с късогледите си очи в лицето на Карю, добави: — Какво е станало с ухото ти? — Без лупата, скриваща лицето на евреина, чертите му всъщност изглеждаха много приятни. — Изглежда така, сякаш го е отръфало куче — лицето му светна — очевидно мисълта му се стори крайно забавна.

— Куче ли? — изръмжа Карю и сложи ръка върху белязаната си лява буза, за да изстърже няколко корички засъхнала кръв, останали там. Беше толкова потънал в мислите си, че почти беше забравил за ухото си. — Нещо такова.

— Ама и вие, англичаните! Какво ви става, бе, хора? Все да се биете, все да се лее кръв! — възкликна Просперо. — Накъде си тръгнал все пак?

Когато Карю му обясни къде се намира жилището му, Просперо каза, че работата му го водела тъкмо в тази посока и така двамата тръгнаха заедно.

Минаха отново през пазара, а после поеха на юг от Големия канал, подминавайки сергиите на продавачите на плодове и зеленчуци, подредили стоката си на пирамиди в ярки цветове. Оттам минаха направо през колонадата на рибния пазар, покрай щайгите с живи раци, рафтовете скумрия и сардини, и миниатюрната аншоа, преливаща от сандъците си като блестящи кюлчета сребро.

— А как е търговецът Пиндар? Вчера пак дойде да ме види, пита ме за стойността на всичките си бижута и камъни. Сигурно си ги спомняш — показах ти ги, когато онзи път дойде при мен, онези, които беше оставил на съхранение при мен?

Но Карю, който изобщо не беше в настроение за разговори, не отговори.

След още няколко минути старецът продължи:

— Но този път доведе със себе си още един човек. Венециански господин. Никакви маниери, но това си е в рамките на нормалното за тук. И някак си мръсен на вид. Каза, че бил негов приятел, от минали времена, обаче погледът му никак не ми хареса — старецът поклати глава. — Взе със себе си всички скъпоценности на търговеца и рече, че отсега нататък щял да ги пази той — Просперо вдигна скръбно очи към Карю и запита: — Но защо, англичанино? Господарят ти не иска да ми каже нищичко! За какво е цялата тази работа?

— Мръсен на вид, казваш — промърмори намръщено Карю, сякаш беше лапнал лимон. — Е, това трябва да е бил Франческо. Сигурен съм в това, колкото, че яйцето е яйце!

— Да, точно както казваш, същият! Франческо, сега си спомням името му.

— Е, в такъв случай изобщо не съм изненадан, че не ти е казал нищичко, защото повече няма да ги видиш — отбеляза Карю. — Не си ли чул? Твоят слабоумен приятел, търговецът ще играе в голямата игра на Дзуане Мемо!

— Аха! — поглади брадата си Просперо, сякаш това обясняваше всичко. Погледна Карю с подновен интерес и извика: — Диамантът, нали? Ти виждал ли си го? — Вече почти подтичваше, за да върви в

крачка с Карю — на неговата една крачка старецът правеше по двете три.

— Диамантът ли? О, да, видях го! — процеди през зъби Карю. — Да бъде проклет денят, в който той го зърна!

— Значи е болен от онази лудост, а? — Просперо изгледа тъжно Карю.

— Да — отговори Карю. — Мисля, че с чиста съвест можем да го определим така.

Риалто и пазарът бяха останали далече зад тях. Двамата мъже вече си проправяха път из поредица от малки канали и странични улички, отвеждащи към един от по-бедните квартали на града. Улиците ставаха все по-тесни и по-тесни. Тълпите се разрешиха, докато накрая всичко наоколо опустя, обаче Карю беше прекалено угрижен, за да обърне внимание. Розовата и червената мазилка от стените на къщите около тях се ронеше, жените си крещяха една на друга от прозорците на горните етажи и простираха прането си над главите им. Група деца с дрехи, които бяха толкова парцаливи, че децата изглеждаха като голи, играеха в прахоляка. От една врата излезе жена с начервените бузи и абсурдно високите обувки на обикновена куртизанка. Когато децата я зърнаха, едно от тях грабна камък и го метна по нея. „Путана, путана!“ — разкрещяха се пискливо останалите. Камъкът не улучи жената, но бръсна рамото на Просперо, който в този момент минаваше оттам. Той сведе глава и бързо тръгна напред, но не и преди да бъде забелязан. „Ебрео, ебрео^[1]!“ — разкрещяха се пак децата и започнаха да подскачат подигравателно около него, докато Карю не ги напъди.

— Между другото, тя намери ли те?

— Кой да ме намери?

— Онази малка *монарке*, която дойде тази сутрин в работилницата ми.

— *Монарке*? Монахиня? — Карю се закова на място. Имаше чувството, че беше получил юмрук в корема. — Каква монахиня?

— Нямам никаква представа защо тя е решила, че аз знам къде живееш, затова ѝ казах, че може да се пробва в къщата на Констанца Фабия...

— Но аз току-що идвам оттам и не видях никаква монахиня! — извика Карю, сграбчи Просперо за раменете и го разтърси. Възможно

ли бе тя да бе тръгнала да го търси? — Как изглеждаше?

— Как е изглеждала ли? — изписка старецът. — Че както изглеждат всичките — черно расо, черен воал. Изглеждаше като монахиня, идиот такъв!

— Хайде, стига, старче! Знам, че можеш и по-добре! — разтърси го отново Карю, но този път по-силно, така че едва не го повдигна от земята. — Стара или млада? Тъмна или светла?

И в този момент си даде сметка, че лицето ѝ, онова лице беше непрекъснато пред очите му. Спомни си думите на Констанца: Съжалявам горкото момиче, което ще се влюби в теб, Карю!

— А имаше ли бенка? Ето тук! — и посочи към собственото си лице. — На бузата?

— Какво искаш да кажеш? Монахиня с бенка на бузата? — възкликна Просперо с глас, по-писклив от всякога. — Вече разбрах всичко. Нищо чудно, че имаш само едно ухо — опита се да се отскубне от ръцете на Карю. — И би ли бил така добър да си свалиш ръцете от мен, млади човече?

— Не, не е това! Изобщо не става въпрос за нещо такова! — простена Карю и пусна стареца. — Извинявай, Просперо! Но какво искаше тя?

— Откъде да знам? — тросна му се евреинът и намусено разтри едното си рамо. — Не искаше да ми каже. Каза само, че се казва Евфемия — изгледа раздразнено Карю и допълни: — И не, нямаше бенка на бузата!

Тъкмо се канеха да завият към един малък площад, когато Карю усети как Просперо го дърпа за ръкава.

— Почакай, англичанино! — прошепна зад него. — Не отивай там!

От другия край на площадчето към тях крачеше бавно маскиран мъж. В едната си ръка държеше дълга тояга и, въпреки непоносимата жегга, беше облечен с палто, толкова дълго, че метеше земята, и толкова твърдо, сякаш беше обработено с катран или восък. Странната му маска имаше формата на голяма човка на птица — на гарван или врана. Птици, за които Карю знаеше, че са лоша поличба.

Направи крачка напред с намерението да прекоси площадчето, но Просперо продължаваше да го държи здраво за ръкава.

— Но какво ти става, англичанино? — изсъска старецът. — Да не би да искаш да умреш? Ти не познаваш ли чумавия доктор, когато го видиш? — И посочи към зловещата маскирана фигура. — Значи вече е тук, в града. Както казваха — гласът на стареца потрепери. — Би било лудост да минем оттук!

— Налага се. Трябва да си събера нещата.

— Послушай ме — остави ги! Не ти трябва да ходиш там!

— Но корабът ми отплава само след няколко дена! Няма да се бавя много тук.

Просперо въздъхна и изрече:

— Тогава бързо, ела с мен! Ще ти покажа друг път, по-безопасен.

Продължиха да вървят забързано, но в гробна тишина. Този път Карю вървеше след Просперо, който се движеше с изненадваща за годините си скорост. Уличките по тези места бяха почти пусти, както и голяма част от къщите — рушащите се жилища на бедните бяха залостени, грубите им дървени кепенци бяха превърнати в барикада срещу изпаренията и болестта. Атмосферата беше толкова странна, че даже Карю вече я усещаше. Страхът и болестта започнаха да се лепят по кожата му като пот.

Отнякъде наблизко до тях достигна скръбния звук на църковна камбана, звъняща за погребение. После завиха зад един ъгъл и се озоваха в началото на друг, доста по-голям площад. Въпреки църквата в центъра му, площадът имаше опърпан, почти изоставен вид. Между плочите растяха бурени. За разлика от повечето църкви на града, тази тук беше обикновена и без никакви украси — бедна църква за бедни хора.

Пред вратата се беше събрала странна група хора. Жена с преbledняло лице и две малки момиченца, и още две други жени. До тях се виждаше огромен, подобен на великан мъж, който носеше в ръцете си малка правоъгълна кутия. Мина известно време, докато Карю си даде сметка каква е тази кутия — бебешки ковчег.

Когато Просперо зърна погребението, се закова на място и отсече:

— Не мога да продължа по-нататък с теб, англичанино. Сигурен ли си, че трябва да отидеш? Не би трябвало да оставаш тук. Не е безопасно.

— Не се тревожи за мен, Просперо! После ще се върна в къщата на Констанца, няма да остана тук много дълго.

— Добре тогава. Значи мини под онази арка и продължи покрай канала, докато не стигнеш до Болницата за nelечимите.

Ала Карю изобщо не го слушаше. Погледът му беше прикован върху малкото погребение.

— Слушаш ли ме изобщо? Казах...

— Да, чух какво каза. А сега погледни там! Онзи там от другата страна на църквата не е ли Амброуз?

И Карю посочи към един от двамата мъже, които гледаха погребалната процесия от другия край на площада. Другият мъж беше праметнал през рамо чувал.

— Не питай мен, аз съм старец. Как бих могъл да видя толкова надалече?

— Хиляди мълнии, този човек е навсякъде! — възкликна слисано Карю. — Но как го прави, за бога? Току-що го видях, беше в дома на Констанца преди няколко минути!

— Е, в такъв случай сбогом! Не мисля, че ще се видим отново — рече Просперо и тръгна в обратната посока. Но после като че ли си спомни нещо. Спря и се провикна към Карю: — Още едно нещо, англичанино...

— Какво?

Карю вече беше стигнал до средата на площада.

— Онази монахиня. Сега си спомних как тя каза, че е от островния манастир, онзи с ботаническата градина, нали се сещаш?

Дали Карю го беше чул? Просперо не беше сигурен. Видя го как побягна по неравния калдъръм. Предстояха неприятности — старецът ги усещаше с костите си.

— Вие, англичаните — промърмори той и поклати глава по посока на бързо изчезващата фигура на Карю. — Все да се биете, все да се лее кръв!

* * *

Кръв. Точно така. В мига, в който Карю зърна Амброуз, застанал там — толкова самодоволен, толкова зализан, толкова сигурен в себе

си — вече я видя. Кръвта! И ако изобщо беше възможно — кръвта на Амброуз.

Врълхлетя го спомен, ясен и пронизващ като зимна светлина — за момента, когато беше погледнал през балкона на двореца на Констанца и беше зърнал този прекалено солиден гръб с жълтия тюрбан, седнал в гондолата. До него седеше жена, но не се виждаше добре. Той беше чул гласа ѝ. Сега беше повече от сигурен, че тази жена е била Евфемия, монахинята от манастира на острова. Макар и наскоро изблик от радост и отчаяние, беше сигурен, че тази жена е била изпратена от Анета. И въпреки това Амброуз очевидно не беше сметнал за необходимо да му предаде нейното послание — не само не беше споменал нищо за нея, но и по всяка вероятност нарочно я беше отпратил.

Карю изобщо не се зачуди защо Амброуз му желае злото. Не се зачуди и какво прави този човек в тази бедна, обхваната от чумата част на града. Подобни любезности изобщо не бяха в негов стил. Докато тичаше, в главата му имаше само една мисъл — да впие ръце във врата на Амброуз и да откъсне главата на гадното копеле, да разбие самодоволната му физиономия върху калдъръма, да го изтрие завинаги от този свят.

Но както изглежда, нямаше да стане точно така. Някой друг май щеше да се озове там първи. Докато се приближаваше към групата, Карю забеляза, че между Амброуз и неизвестния му спътник тече някакво пререкание. И за негова изненада това пререкание като че ли включваше опечалените пред вратата на църквата. Площадът, който само до преди няколко мига изглеждаше пуст, сега постепенно се пълнеше — като че ли със зрители, дошли да гледат представление. Странната атмосфера изведнъж се нажежи още повече, достигаща точката на кипене.

С инстинктите си на уличен побойник Джон Карю разбра, че нещо ще се случи.

[1] Евгео (ит.) — еврейн. — Б.пр. ↑

ТРИДЕСЕТ И ВТОРА ГЛАВА

Вратата на църквата беше затворена.

— Отворете вратата! — викаше Мариам, хванала под едната си ръка мъничкия ковчег, а с другата удряше с юмрук. — Дошли сме за заупокойна молитва за нашите мъртъвци!

В продължение на известно време не се случи нищо. Тя отново удари с юмрук по вратата.

— Само една молитва, отче! За мъртвото ни бебе!

Най-накрая от другата страна на вратата до тях достигна приглушен глас, но вратата остана затворена.

През тълпата премина вълнение.

Мариам се обърна към жената до себе си и отчаяно рече:

— Не е добре, Елена! Той няма да отвори.

В този момент зад нея се обади познат глас — мъжки глас:

— Че ти какво очакваш? Това бебе не е човек!

И към групата пред църквата се приближи спътникът на Амброуз — мъж с кожена торба през рамо. Когато Мариам го видя, тя се дръпна назад. По лицето ѝ се изписа такъв ужас, сякаш беше зърнала призрак.

— *Паная мою!* — Инстинктивно тя направи крачка встрани и застана точно пред Елена и нейните две момиченца. — Ти! Какво, за бога, правиш тук?

Когато видя реакцията ѝ, мъжът като че ли изведнъж порасна и се изду, сякаш се почувства много доволен от нещо. Направи няколко неуверени стъпки към тях, а после се обърна към Амброуз и рече:

— Виждате ли какво ви казах, сир? Грозна като хипопотам! — Изкиска се. — Има си мустаци и всичко останало, макар че това не го помнех.

Най-сетне Мариам дойде на себе си и изрева:

— Бочели! — Нещо я присви в гърдите. Значи в крайна сметка човекът в селото наистина е бил той. Имаше много лошо предчувствие за тази работа, най-лошото предчувствие, което някога беше изпитвала. — Какво искаш?

— Както винаги пестелива в думите, а? — изсмя се Бочели, показвайки двете черни пънчета отпред, където някога са били зъбите му. — Какво искам според теб? Дошъл съм за ей това там — и кимна по посока на малкия ковчег. А после, високо, така че всички да го чуят, допълни: — Дойдох да прибера онова, което е мое!

За момент Мариам се вторачи изумено в него.

— Какво си дошъл да направиш? — извика.

— Чу ме! — отсече нагло и предизвикателно той. — Дойдох да прибера онова, което е мое.

Мариам разбра, че трябва да мисли бързо. Малката тълпа зяпачи си мърмореха нещо един с друг. От къщите излизаха нови хора, които бързаха да се присъединят към тях. Мариам познаваше много добре мисленето на тълпите. Направи още една крачка назад — към Елена и двете ѝ момиченца.

— Не знам за какво говориш, Бочели!

— Ти достави... онова, дето е в кутията... във Венеция и сега си го искам обратно!

— Не е вярно! — отговори тя, опитвайки се да запази самообладание. — Ти ме молеше да ти я махна от главата! — Сърцето ѝ вече туптеше толкова силно, че и самата тя го чуваше. — Даде ми кон — допълни, съзнавайки, че трябва да запази спокойствие, да не издава по никакъв начин отчаянието, което изпитваше отвътре. — Даде ми два коня, помниш ли?

— Да, точно така. Платих ти пребогато! — отговори Бочели, погледна пак към спътника си, а после тръгна към тях. — За да го държиш живо, докато стигнете до Серенисима.

— Не! Уговорката ни не беше такава!

— Ти ми каза, че отивате във Венеция и че ще го докарате живо дотук. Прояви малко разум — как щях аз да се грижа за него? Виждаше се, че майката няма да живее още дълго — сви безразлично рамене. — А после ви видях в Месина. Глутница женски, при това и вие самите изроди! — Пак се изкиска. — Беше перфектна сделка! Хайде, стига! И вие самите сте били доволни да го използвате, нали? Ти каза, че ще бъде полезно за работата ви.

— Нищо подобно не съм казвала! — По една от ръцете на Мариам запълзяха тръпки. Тя притисна малкия ковчег към гърдите си и добави: — Никога не бих изрекла подобно нещо!

— Виж какво, впрегатно животно такава! — Изнервен от тълпата повече, отколкото му се искаше да си признае, Бочели започваше да губи търпение. Вече беше толкова близо до нея, че тя усещаше вонящия му на лук дъх. — Беше полезно за работата ви, докато беше живо! — прошепна ѝ бясно. — А на мен ще ми бъде полезно сега, когато е мъртво, разбра ли? Веднага ми го дай!

Протегна ръце, за да вземе ковчегата от ръцете ѝ, но Мариам, която се извисяваше три глави над него, не му го даде. През тълпата премина колективна въздишка — хората не бяха много сигурни дали да се смеят, или да дюдюкат на тези номера.

— Наричаш го „то“, така ли? — изръмжа Мариам.

— Много добре знаеш за какво говоря! А сега не бъди по-голяма глупачка от това, което вече си! — Бочели хвърли поглед към Амброуз и добави: — Виждаш ли онзи мъж там, онзи с тюрбана? Той ще плати пребогато за това! — В отчаянието си да докопа ковчегата, тонът му беше станал почти умоляващ. — Виж какво, ще се погрижа и ти да получиш своя дял, нещо допълнително за неприятностите. Но няма да е добре за никого от нас, ако то започне да се разлага, схващаш ли?

— Синьор Бочели! — Това беше Елена. Беше пристъпила напред и гледаше ужасено към Бочели. — Какво иска този мъж от нашето мъртво дете? — Пауза. — Да, мъртво дете! — повтори, като се обърна към тълпата зяпачи. — Мъничко бебе, мир на душата му!

Едно от момиченцата — Лея се разплака.

— Дошли сме, за да го опеем и да го погребем, както се полага — продължи Елена. — Моля ви, позволете ни да влезем в църквата!

— Срамота! — изкрещя към Бочели жена със зелена забрадка.

— Да, срамота! Позволете на горките хорица да влязат и да погребат детето си! — припя една перачка със зачервени ръце, надничаща от прозореца си. Твърд кръгъл предмет — гнила ябълка, хвърлен от незнайна ръка, се приземи в краката на Бочели.

— Почакайте!

До този момент Амброуз беше стоял безмълвно зад Бочели, в края на тълпата. С показно отвращение от мръсотията, която го обкръжаваше, той държеше пред носа си ароматизирана торбичка, пълна със сушени билки, за профилактика срещу болестите. Само очите му — две немигащи, изцъклени сини копчета издаваха факта, че наблюдава всичко, което става наоколо.

— Почакайте! — Силният му и спокоен глас отекна из пълния с бурени площад като камък в езеро със студена вода. — Добри хора на Досдуоро, защо си хабите съчувствието за тях? Та тези жени са странници за вашия град! Не по-добри от цигани! — Неловка тишина. — А всички знаем какви са циганите!

В сравнение с шумния народен говор на тълпата тонът на Амброуз, въпреки английския му акцент, звучеше успокояващо патрициански. Кънтеше из целия площад с безмилостен авторитет.

— Всички знаем какви са циганите, нали? — продължи той. — Те лъжат. И мамят. И крадат!

— Те крадат деца! — провикна се един мъж с гуша на врата. — Всички го знаят!

— Именно — кимна Амброуз, докато въртеше бавно торбичката между пръстите си. — Не бих се изненадал да крадат и бебета!

Замълча за една-две минути, за да даде възможност на тълпата да осмисли чутото. А после хитро продължи:

— Кой може да каже, че това бебе — ако в кутията изобщо има такова — е тяхно?

И вдигна отново торбичката към носа си. В прецизно изчислената от него пауза над площада се възцари тишина.

— И така, кажете ни — изрече Амброуз наред тишината, — коя от вас е майката? — пронизващият му поглед падна първо върху Елена, а после върху Мариам. Очите на всички бяха приковани върху малката група жени, скупчени пред вратата на църквата. Когато никоя от тях не отговори, Амброуз поклати бавно глава и отбеляза: — И аз така си мислех.

А после, подобно на дълбока въздишка, сред тълпата се надигна брожение. Но този път от различно естестве — внезапен изблик на гняв.

— Циганите носят само мръсотия и болести! — След като вече беше сигурен, че е привлякъл тълпата на своя страна, Амброуз рискува да заговори малко по-високо. — Знае ли човек? Може дори да носят и чумата!

— Мадона! Какво рече той? — Чумата ли рече? — Ами да... чумата... чумата...

Въздухът изведнъж се изпълни със страх. С гняв също. Мариам почти го надушваше, усещаше как се плиска около нея. В гърдите ѝ

пак нещо се сви. Едва успяваше да си поеме дъх.

— Да, точно така, чумата! — извика вече Амброуз и изгледа триумфално тълпата. — Защо тогава да пилеем съчувствието си за тази напаст? Когато именно те, тези мръсни циганки, са донесли тази ужасна болест сред вас...

Амброуз почти крещеше, опиянен от собствената си риторика. Но почакайте! Какво е това? В ухото му заговори един познат английски глас:

— Цигани ли? Че те не приличат на нито едни цигани, които съм виждал, господин Амброуз!

Амброуз се завъртя на пети. Когато зърна пред себе си Карю, челюстта му увисна.

— Ти! Промъкваш се значи! Защо се появяваш там, където не те сеят?

— И аз се питах за вас същото, господин Амброуз!

Карю не даваше и пет пари нито за жените, нито за мъртвото им бебе, но прекрасно разбираше какво прави в момента Амброуз Джоунс.

— Тези жени не са циганки! — изкрещя той. — Приличат ли ви на циганки, а? — Огледа разкривените от страх лица на тълпата. — Защо изобщо го слушате този? — посочи с обвинителен пръст към Амброуз. — Той е чужденец, странник за вашия град! Кой може да гарантира, че не той ви е донесъл чумата, а?!

— Карю! — Бледите очи на Амброуз щяха буквално да изскочат от орбитите си. — Да не би да си полудял? Да, мисля, че е така. Мисля, че най-накрая наистина си полудял!

Водени от изисканото облекло и господарското поведение, за хората беше втора природа да се преклонят пред Амброуз. Но когато видяха Карю, те разбраха, че той е един от тях. Така, за огромен ужас на Амброуз, сред тълпата се възцари неловко мълчание.

— Познавам този човек — продължи Карю, сочейки към Амброуз, който започваше да става задоволително нервен. — И ако някой изобщо е лъжец и измамник, то това със сигурност е той!

— Карю! — обърна се умолително към него едрият мъж. — Какво си мислиш, че правиш? Та те ще ни разкъсат, не виждаш ли? — Огледа се, вече съвсем искрено уплашен.

Но Карю само приближи устни до ухото на Амброуз и прошепна толкова тихо, че само той да го чуе.

— Да знаеш, че ако те не го направят, ще го направя аз! — промърмори мило. — И това е само началото!

— Какво... Надхвърляш правомощията си! Да знаеш, че ще кажа на Пиндар! Ще накарам да те пребият с камшик... да... да...

— Защо не ми предаде съобщението? — прекъсна го безцеремонно Карю.

— Какво? — зяпна срещу него Амброуз. — Какво съобщение? — изтърси накрая. — Не знам какво...

— О, много добре знаеш! — изсъска безмилостно Карю. — Защо не ми предаде съобщението, Амброуз? Знаеш ли, мисля, че Констанца беше напълно права за теб! — допълни бавно. — Ти знаеш тайните на всички ни, нали? Но никой от нас не може да бъде сигурен на чия страна всъщност си!

Мисълта за стореното от Амброуз изпълваше Карю с такава убийствена ярост, че едва се сдържаше да не му извие врата още там, на място. Но ако му беше писано да бъде ограбен (макар и временно) от удоволствието да смачка големия нос на Амброуз на каша и да превърне голямата му плешива глава в яйчени черупки между ръцете си, то бе само защото в момента му се предоставяше друга възможност, възможност за още по-болезнено наказание.

Не можеше да има никакво съмнение какво точно има в ковчега. Имаше една и само една причина, поради която Амброуз би могъл да иска толкова силно подобно нещо — че ковчегът съдържа бебето русалка, за което Амброуз копнееше от толкова време. Но той знаеше, че ако иска да постигне нещо, трябваше да действа бързо.

— Не си мисли, че не знам какво правиш! Не си мисли, че не знам какво има в онзи ковчег! Ще те разкъсам на парчета, Амброуз — прошепна Карю в ухото му, — но преди да го направя... — посочи към жените, все така скупчени пред вратата на църквата — ще направя друго, което ще бъде още по-болезнено за теб!

— Почакай, не! Не толкова бързо! Ти не разбираш... Нямаш представа какво ми струваше да стигна дотук! — И погледна към Бочели, който ги наблюдаваше объркано. — Русалката е истинска, повярвай ми! Досега никога не е имало такава като нея! Струва цяло състояние, Джон! — Вече се молеше. Вече не се смееше. Лицето на

Амброуз беше разкривено от смесица между страх и алчност. — Струва един царски откуп! Повече дори от „Синевата на султана“!

— Това е единственото, което те интересува, нали? Какво ще правиш с него, Амброуз? С мъртвото дете?

— Дете ли? Какви ги приказваш, за бога? Та това е изрод...

— Тези нещастни жени там очевидно не мислят така — отбеляза Карю и посочи жалката групичка пред църквата. — Те възнамеряват да му направят истинско погребение. А ти какво смяташе да правиш с него, Амброуз? Да го сложиш в буркан като кисела краставичка ли? Или да го осолиш като свински бут? Какво биха си помислили добрите граждани тук, а? На бас, че не са чували за твоите шкафове и колекции, нали? Искаш ли да ги попитаме?

— Недей! — изрече Амброуз с треперещ глас.

Но Карю вече крачеше по посока на църквата. Перспективата да изгуби съкровището си подейства на Амброуз като кофа студена вода. Обърна се към Бочели, който стоеше до него, зяпнал от изумление, и изсъска:

— Виждаш ли онзи мъж там?

Бочели кимна.

— Отърви се от него!

Бочели го изгледа безстрастно и промърмори:

— Ама, синьор...

— О, просто го направи, човече! Не ме интересува как! — После прошепна в ухото му: — Ако се наложи, просто го убий!

* * *

Когато Мариам видя Карю да върви към нея, тя нямаше никаква представа, че той не им мисли лошото. Опита се да проследи разговора между двамата мъже, но по-голямата част от него се оказа на език, който тя не разбираше.

Мариам стоеше пред църквата и слушаше, притиснала малкия ковчег към гърдите си. Въпреки че за нея кутията тежеше не повече от торба зърно, през последните минути стана доста по-трудна за удържане отпреди. Една от ръцете ѝ и пръстите ѝ изтръпнаха. Усецаше как малкият ковчег започва да ѝ се изплъзва. Елена дърпаше

ръкава ѝ — Мариам я виждаше как е вдигнала глава към нея и се опитва да ѝ каже нещо, но тя не я чуваше. Опита се да ѝ отговори, но от устата ѝ не излезе и думица. В ушите ѝ се появи странно жужене.

Тълпата беше станала толкова голяма, че почти беше изпълнила площада. Виждаше лицата им, разкривени от страх и омраза. Виждаше как устните им се движат, виждаше жилите на вратовете им. Но беше изпълнена със странното усещане, че навсякъде около нея цари тишина.

* * *

Тишината беше първото нещо, което Мариам забеляза, когато стигнаха до лагуната. След толкова седмици, прекарани в открито море, тук водата беше като стъкло. Бреговете бяха потънали толкова дълбоко във водата, че островите приличаха на салове. Никакъв повей на вятър. Платната на корабчето им увиснаха безполезни. Единственият звук беше от бавното загребване на веслата.

Бяха почти в пределите на града, когато бебето почина. Случи се рано сутринта — утро, обаяно от такава красота и изящност, каквато Мариам никога досега не беше виждала. Точно тогава стоеше на палубата с детето в скута си, потънала в съзерцание на природното чудо. Когато сведе очи, видя, че спящото бебе се беше събудило. Загърна го нежно там, където пелената му се беше отвила. Плъзна големия си, несръчен пръст по миниатюрната главица, там, където растеше косата му, пухкава като глухарче. Бебето обърна глава, търсейки гръдта на майка си — от устата му не излезе никакъв вик, само тихо издихание. Гърлото на Мариам се сви.

— Виж, *агани* моу, виж! — промърмори. — Почти стигнахме! Ще намерим доктор, който да ти помогне... Един от моряците знае едно място...

Положи големи усилия да не си спомня думите на Елена, като ги избута с все сили назад в ума си.

Положението не е много добро, Мариам, трябва да се подготвиш! Детето вече е твърде слабо, дори за да яде! Не му остава още дълго. Все още чуваше тъгата в гласа на Елена, самата тя изгубила две деца още като бебета. Не трябва да виниш майката!

Ужасно е да знаеш, че детето ти ще умре, пък било то... и такова като това. Такава е Божията воля, Мариам. Елена беше сложила ръка на рамото на Мариам. *Но ще има и други!*

„Но не и за мен! — искаше да изплаче Мариам. — За такива като мен няма Бог! И аз няма да имам други деца!“

Беше ли изговорила наистина тези втрисащи, богохулствени думи? Беше ли ги изрекла на глас? Може и да беше. Даде си сметка, че вече не ѝ пука кой какво знае. Можеха да ѝ се смеят, колкото искат. Виждаше отвращението по лицата им, когато сваляше подгизналите парцали на бебето, за да го преповие, долавяше ужаса им, когато погледнеха към неговия недъг. Но за Мариам това нямаше никакво значение. Тя виждаше само съвършени крачета, десет съвършени пръстчета и ноктите върху тях като люспици седеф.

Но сега, когато приближаваха града, вече усещаше скута си като празен.

— Почти стигнахме, сладкото ми, ще намерим някой да ни помогне, ще видиш! Аз няма да се предам, никога няма да се предам!

Мариам подаде внимателно пръста си и усети малкото юмруче, по-меко и от облак, как се склучва около него, и осъзна, че никога през живота си не се беше чувствала така.

Едва я понасяше — болката от толкова много любов.

Чу вика на един от моряците и, като вдигна очи, го видя как сочи към хоризонта. Първоначално не видя нищо. В далечината имаше високи планини, изправени като стражи зад града. Върховете им бяха все още покрити със сняг. Но непосредствено пред тях имаше само мъгла и стъклената вода на лагуната със същия цвят като небето. Мъжът пак извика и посочи към нещо, но Мариам все така не виждаше нищо. Ято птици прелетяха над корабчето им със самотен вик, а после птиците започнаха една по една да се гмуркат във водата или да се плъзгат леко по повърхността ѝ.

А после, внезапно ето го и него. Мъглата леко се раздели и в далечината най-сетне се откри легендарният град, проблясващ в розово и златно наскреж утрото, град, който в този момент ѝ се видя като населен с ангели, а не с човеци.

Когато отново сведе очи, миниатюрните гърди на бебето не помръдваха. Очичките му бяха отворени, но повърхността им беше стъклена и безизразна. Наложиха се и четиримата моряци да се включат,

за да я удържат, за да може Елена да поеме от ръцете ѝ починалото дете.

* * *

А сега, докато наблюдаваше как площадът пред нея се изпълва с все повече хора, Мариам ставаше все по-неспокойна и тревожна.

Мислеше си, че е проявила голяма хитрост, като е подмамила Бочели да ѝ даде два коня, но сега осъзнаваше, че всъщност е било точно обратното. Измамената е била самата тя. Наистина беше прекалено лесно. Малкото корабче, пристигнало точно навреме, безрезервната готовност на моряците да откарат жените чак до Венеция. Та те дори знаеха, че бебето трябва да се занесе в Болницата за нелечимите! Но Мариам си даваше сметка за всичко това едва сега. Както и за факта, че през цялото време е била просто неволна пионка в нечий чужд план.

А сега, когато Карю се насочи към нея, тя изобщо не го видя — вместо него видя лицата на онези мъже от преди много години, лицата на нейните мъчители.

Мариам побягна.

Все така стиснала здраво малкия ковчег, тя се спусна невидящо през тълпата. Мъже и жени се разбягаха или падаха на земята, блъснати от нея. Докато бягаше, тя виждаше движението на устните им, опънатите жили на вратовете им, но иначе светът около нея беше потънал в гробовна тишина. Единственият звук, който чуваше, бяха ударите на собственото ѝ сърце.

Побягна към задната част на църквата, опитвайки се да открие уличката, която да я отведе обратно до *оспедале*, но зави погрешно. Мина по малък мост над някакъв канал, но тогава осъзна, че никога не беше стъпвала тук. Пред нея имаше два пътя. Мариам се поколеба и накрая мина под арката вляво. И се озова в задънена улица.

Пред нея нямаше нищо друго, освен вода. Мъжете вече бяха на няколко крачки зад нея. Нямаше накъде да бяга, нямаше изход. С някакво шесто чувство по-скоро чувстваше, отколкото чуваше техните стъпки. Обърна се и забеляза проблясък на стомана в ръката на Бочели.

И тогава разбра какво предстои, разбра, че ще ѝ се наложи да се бие. Дали бяха довели с тях и кучета? Няма начин наблизко да няма и кучета. Усети в устата си вкус, който не може да определи и за момент си помисли, че ще повърне. Покосена от скръб и в напълно объркано състояние, на Мариам започна да ѝ се струва, че пак носи рогата. Разтърси наляво-надясно голямата си глава, но вече нямаше никакъв смисъл — беше като ранено животно.

Не беше успяла да спаси бебето в краткия му, неспокоен живот. Но знаеше, че макар да се наложи да се прости и с последния си дъх, сега ще го спаси, няма да позволи на онези мъже да я хванат.

Каквото и да стане, те нямаше да ѝ отнемат бебето. Беше си обещала, нали?

Кълна се.

В живота си.

Но когато се обърна към тях, Мариам осъзна, че не ѝ бяха останали никакви сили за борба. Беше ѝ необходим само един миг, за да реши какво да направи. Все така стиснала здраво миниатюрния ковчег, тя скочи.

Мариам и бебето русалка паднаха като камък. Тъмнозелените води на лагуната ги погълнаха.

ТРИДЕСЕТ И ТРЕТА ГЛАВА

Когато Карю дойде на себе си, църковните камбани биеха. Той лежеше в усойна уличка без изход. Вонята на урина по земята го удари в носа. Усети в тила си зловеща, пулсираща болка.

В първите няколко минути нямаше представа къде се намира. Вдигна бавно ръка и опипа тила си, където под гъстата му коса вече беше избила яйцевидна подутина.

Отнякъде до него достигна плач. Не идваше от много далече.

Озърна се. Малко по-нататък, на кея стоеше жена, загледана невидящо във водите на канала Джудека. Когато го забеляза, че се размърдва, тя обърна към него подпухналото си от плач лице.

Карю установи, че не е в състояние да издаде никакъв звук. Така двамата стояха и се гледаха безмълвно — двама оцелели от корабокрушение.

Жената се отпусна на земята и покри с ръце лицето си.

Карю се изправи до седнало положение. Дрехите му бяха напълно подгизнали. Ушите му бучаха.

Постепенно спомените започнаха да се завръщат. Спомни си сцената пред вратите на църквата на онзи площад, малката групичка жени, скупчили се там, неочакваната поява сред тях на Амброуз и на другия мъж, който като че ли работеше за него. А после жената (която в началото той бе взел за мъж), по-висока и по-грозна от всичко, което беше виждал през живота си, с миниатюрния ковчег под ръка бягаше...

— Какво стана с тях? — подвикна на жената до кея, но тя като че ли изобщо не го чу.

Карю се озърна и потрепна. Болка имаше и в ребрата му, не само в тила, сякаш някой го беше ритал в гърдите.

— Как се казваш?

Жената вече плачеше беззвучно, но изрече тихо:

— *То онома моу ине и Елена.* Елена.

— Елена — защо изобщо беше попитал? Каква полза можеше да има от това? В този момент той си спомни, че на площада с нея имаше две деца. — Къде са твоите дъщери?

— Изпратих ги обратно в *оспедале* — отговори жената и безпомощно сви рамене. — Все някой трябваше да каже на майката.

— Майката ли?

— Майката на мъртвото дете.

Карю обмисли чутото.

Елена вдигна очи и продължи:

— Майката не може да ходи... Краката й... — като че ли нямаше сили да говори. — Вече си спомня някои неща, но точно за това — не.

Исусе Христе! Карю затвори очи. Но какво изобщо правеше тук, за бога? Захвърлен и мъртъв в някоя забравена от бога уличка. Все едно чу гласа на Пол в главата си. Е, нищо изненадващо.

Но той не трябваше да остава. Какво го интересуваха тези жени, някакво си мъртво дете? Тук нямаше нищо за него. Той и без това беше на път за манастира. И вече щеше да е стигнал, ако Амброуз му беше предал съобщението. Опита се да се раздвижи, но болката беше твърде голяма.

Амброуз! Амброуз и неговата безценна русалка! Е, вече няма да може да сложи ръка върху нея. При мисълта за това как ли е изглеждала физиономията на Амброуз, когато е разбрал, че русалката я няма, Карю се разсмя. А после веднага спря, примигвайки от болката в ребрата.

Реши да остане тук още съвсем мъничко, преди да стане. Без да отваря очи, извика на жената:

— Къде отидоха... онези двама мъже? Видя ли къде отидоха?

Когато тя не отговори, той пак отвори очи и видя, че жената, Елена го наблюдава. Зад потъналото й в скръб лице се четеше интелигентност. Двамата останаха така за момент, вторачени в сиво-зелената, мазна вода.

— Онзи мъж Бочели. Мисля, че той се опита да те убие — изрече тя след известно време.

— Онзи с кожената торба ли?

— Да, същият.

Бочели. Значи така се наричал мизерникът.

— Накара го обаче другият. Онзи с жълтия тюрбан. Аз ги гледах. Той те удари отзад и ти падна в канала. Опитваше се да попречиш на Мариам да скочи.

Карю се втрени в нея. Значи Амброуз все пак се беше опитал да го убие. Този факт му се стори едновременно невероятен, но и напълно възможен — Амброуз да стори нещо подобно. Въпросът обаче беше: защо?

— Мъжът с жълтия тюрбан, така ли? Сигурна ли си?

— Да. Дебелият. Той даде на Бочели ножа си... — от гънките на странната си дреха с дълги ръкави, която носеше, жената извади малка кама с костна дръжка. — За щастие, аз успях да му я измъкна — добави простичко, — затова той използва тояга.

А после, с едно едва доловимо движение камата, която тя държеше върху дланта на ръката си, за да я покаже на Карю, сякаш се стопи във въздуха. Изчезна.

В продължение на няколко секунди Карю беше твърде слисан, за да каже каквото и да било. Накрая рече:

— Как го направи?

— Съжалявам — направи опит да се усмихне Елена. — По навик — и пред изумения поглед на Карю камата отново се появи.

— С това си изкарвам хляба.

— Изкарваш си хляба ли? Не разбирам.

— Ние сме акробатична трупа, съставена изцяло от жени... — отговори тя тъжно. — Макар че вече не знам какво ще стане с нас, след като Мариам... — Свъси чело, като че ли пак щеше да се разплаче, но успя да се овладее и продължи: — Моят номер в представлението ни са илюзиите. Просто панаирджийски номера — усмихна се лекичко. — Веднъж даже играхме пред султана. В Константинопол.

— Сериозно? — изрече той, но без особен интерес. После се смръщи от болка и отпусна глава върху коленете си.

Константинопол. Вече започваше да мисли, че ненавижда дори самото име на този град.

— Трябва да сложиш нещо на главата си — рече по едно време Елена.

— Все още съм жив, нали?

— А какво се е случило с ухото ти? — добави тя смръщено.

Ухото му. Боже! Беше забравил напълно за ухото си.

— Можеш да дойдеш с мен в болницата, ако искаш — изрече колебливо тя, сякаш разчела мислите му. — Там можем да намерим вода и аз да ти промия раните.

— Много благодаря, но не — рече Карю и с огромно усилие се изправи на крака. Последното, което искаше, беше да се забърква още повече с тези жени. — Жилището ми е зад ъгъла... мисля... наблизо... — допълни неопределено. Зави му се толкова силно свят, че едва не падна обратно на земята. Подпря се на близката стена, за да се задържи. — Е, значи сбогом. Съжалявам за приятелката ти.

Знаеше, че би трябвало да поразпита жената за времето, прекарано в Константинопол, но в мига, в който тази мисъл се появи в главата му, беше заменена от друга — споменът за онова, което Пиндар беше сторил с ухото му.

Хареми. Скъпоценни камъни. Силия Лампри и такива като нея. Всички да вървят по дяволите! Усети, че започва да му прилошава. Защо изобщо да продължава да се тревожи за тях? Да вървят на майната си, цялата пасмина! Нека Пиндар сам да се оправя!

— Е, значи сбогом — повтори и вдигна нестабилно ръка към жената. Но тя като че ли изобщо не го чу. Изглеждаше толкова самотна, с издълженото си бледо, подпухнало от сълзи лице, все така седяща на ръба, сякаш не можеше да повярва, че гигантската ѝ приятелка я няма, сякаш се надяваше тя всеки момент да се появи над водите.

Какво ли щеше да стане сега с нея и с двете ѝ момиченца? Дали трупата щеше да се разпадне? Дали няколко панаирджийски номера щяха да бъдат достатъчни, за да ги хранят, или тя щеше да бъде принудена да прибегне до други професии, за да оцелеят? Карю беше виждал жени като нея из цяла Европа и отлично знаеше каква може да бъде съдбата ѝ.

Е, в крайна сметка това не му влизаше в работата. Той не смяташе да се замесва. Щеше да се опита за последен път да влезе в манастира, а след няколко дена щеше да си замине. В далечината, в другия край на водното пространство, се виждаше остров Джудека с църквите и красивите си градини. Запита се дали Констанца е все още там, дали щеше да я види отново. По натоварения воден път около тях сновяха гондоли и други лодки. Обикновеният живот продължаваше, като че ли нищо не се беше случило.

Без да казва дума повече, Карю се обърна и пое бавно по пустата уличка по посока на църквата. Зад себе си чу глас.

— *Кириос* — подвикна жената след него. — Онзи мъж Бочели...

Колкото и да не му се искаше, Карю спря:

— Какво за него?

Никога през живота си не се беше чувствал толкова изнемощял.

— Знаеш ли къде мога да го намеря?

— След онова, което ми каза, аз бих стоял далече от него, ако бях на твое място.

— Той е лъжец и крадец! — Гласът ѝ беше толкова тих, че той едва го чуваше. Фъфлещ, почти неразбираем.

— Както и много други неща — отбеляза кисело Карю.

Но Елена пак не го чу — толкова беше потънала в собствените си мисли.

— Майката на бебето...

— Какво за нея? — Нетърпението му нарастваше.

— Той го е откраднал от нея, сигурна съм! — изрече тя с неочаквано ожесточение. — Той е бил, няма кой друг да е бил!

Карю нямаше представа как да тълкува това, затова не отговори.

— Тя не си спомня какво е — Елена беше толкова пребледняла, че приличаше на призрак. — Но не спира да го търси... — Вдигна очи към него и тъжно поклати глава. — Тя спомена някакво име, но аз не виждам никакъв смисъл в него...

— Нищо никога няма смисъл — промърмори Карю, но по-скоро на себе си. — Обикновено е така.

Обърна се и пак тръгна по уличката. В съзнанието му изплува лицето на Анета — единственото му желание беше да я види. Да бъде далече от цялата тази грозота.

— Господине... — дочу гласа ѝ той, подвикващ след отдалечаващата му се фигура. — Моля ви, господине, почакайте...

Но изражението ѝ на неподправена болка внезапно стана нетърпимо за него. Като се престори, че не я е чул, Карю продължи да върви.

ТРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

Дзуане Мемо постави в средата на масата торбичка от черно кадифе.

— Милейди, господа... — огледа малката осмоъгълна стая, а после групата играчи, всеки от тях добре маскиран, събрани тук заедно за първи път. Когато се увери, че е привлякъл вниманието на всички присъстващи, той бавно изсипа съдържанието на черната торбичка на масата. От нея се появи друга, по-малка, незначителна на вид торбичка от розово кадифе и тупна в центъра на масата.

За момент в стаята се възцари тягостна тишина. Тишина, породена от толкова силно очакване, че сякаш никой от присъстващите не можеше да си поеме дъх. Зад маската си Пол Пиндар усети как косъмчетата на тила му щръкват.

Беше чакал толкова дълго за този момент! После видя как Мемо вдига розовата торбичка и я претегля внимателно на дланта си. В продължение на няколко секунди домакинят не продума нищичко — просто държеше торбичката пред насъбралата се около масата група. Ръката му леко потреперваше.

— Милейди, господа — повтори тихо и огледа всеки от тях поотделно, — представям ви „Синевата на султана“!

Из стаята премина шепот, подобен на колективна въздишка. Под светлината на стотици свещи диамантът светеше, проблясвайки в странни нюанси — ту с цвета на леда, ту на луната, но блясъкът беше толкова чист и толкова ярък, че човек оставяше с впечатлението за някакъв източник на светлина, заровен дълбоко в камъка. Пол осъзна, че сега диамантът изглежда двойно по-ослепителен отпреди.

В този момент в малката стая се появи слуга и прошепна нещо в ухото на Мемо.

— Моля да ме извините, господа — поклони се Мемо. — Налага се да изляза, но няма да се бавя.

С излизането на домакина в стаичката се възцари неловка тишина.

Играчите бяха шестима — петима мъже и, за огромна изненада на Пол, една жена. Всеки от тях беше прецизно маскиран. Сборът от печалбите им в играта примерно, в комбинация с десетки хиляди дукати равностойност в имоти или пари, които Мемо беше изискал като аванс за голямата игра, щяха да служат като гаранция, за да компенсират изумителните загуби, с които всички, освен един от тях щяха да се сблъскат тази нощ. Дзуане Мемо не оставяше нищо на случайността.

Внезапно маскираните фигури, стоящи до този момент мълчаливи и неподвижни като восъчни манекени, оживяха. Започнаха да си шепнат един на друг, но много тихичко, като заговорници. Само Пол Пиндар, облечен по традиция изцяло в черно, не се включи в разговора — предпочиташе просто да слуша, за да научи колкото му бе възможно повече за противниците си тази нощ.

Първият, който заговори, беше човекът, седящ вдясно от Пол.

— В името на всички светии — рече, — виждали ли сте някога през живота си подобно чудо? Триста карата, моля ви се!

Пол огледа внимателно съседа си през процепите на своята маска. На палеца на едната си ръка той носеше тежък златен пръстен с монограм за печат върху него. Значи беше възрастен човек, а по тона на гласа му — вероятно патриций. Любител на хубавите неща. Съдейки по качеството на дрехите му — финият лен на долната му риза беше обшит със златна нишка — най-вероятно аристократ, разполагащ с трупаните столетия богатства на някаква древна венецианска фамилия, за да ги пилее свободно на хазарт.

— Триста карата ли казахте? Та „Синевата на султана“ е цели триста двайсет и два карата! Претеглиха го пред очите ми! Перфектен диамант, безупречен, невероятен... — изрече втори играч, като поклати глава, неспособен да продължи от възмущение.

— Онова, което аз искам да знам обаче е как Мемо е успял да го докопа! — обади се трети играч, поклащаш се в стола си на отсрещния край на масата.

— Чрез някакъв голям дълг от хазарт, разбира се, как иначе да го докопа! — отсече с абсолютна убеденост първият играч. — Някакъв глупак го е изгубил на карти!

— Изгубил е „Синевата на султана“ на карти?! — възкликна третият играч, седящ почти точно срещу Пол. Изсмия се презрително и допълни: — Трябва яката да е бил загазил!

Макар и приглушен от маската, тембърът на гласа му, както и много по-елегантното му тяло подсказваха, че той е доста по-млад от първите двама. Пол го огледа внимателно през процепите на маската си. Този по-млад играч също разполагаше с всички външни белези на потомствен благородник, както и с типичното високомерие. Пол познаваше отлично този тип хора, беше играл с такива предостатъчно — млади мъже, повечето от тях още момчета, пилеещи безгрижно богатствата, които дори още не са наследили.

— Той е прав. Откъде да сме сигурни, че диамантът не е откраднат? — каза вторият играч.

— Ха! Че какво значение има? Онова, което искам да знам обаче, е защо Кавалера не желае да го задържи! — обади се четвъртият играч, единствената жена сред тях — куртизанка с ниско изрязаното деколте на нейната професия и с типичната пищна, крещяща прическа — два рога от коса, поставени от двете страни над челото. Пол напрегна слух, за да чуе по-добре гласа ѝ, чудейки се дали няма да може да я познае, дали не я е срещал покрай Констанца — но през маската гласът ѝ беше твърде променен, за да бъде разпознат. И Пол си каза, че тя, както и първите двама играчи, са му напълно непознати.

— Какво? Дзуане Мемо да задържи „Синевата на султана“?! — провикна се презрително мъжът с пръстена на палеца. — И какво би правил с подобен камък мъж като него? За него „Синевата на султана“ няма никаква стойност. Дзуане не вижда никаква полза в красотата. Единственото ценно нещо за него са парите!

— Но да притежаваш „Синевата на султана“... Този камък струва цяло състояние! — През маската гласът на куртизанката звучеше така, сякаш в тази пълна със свещи стая е останала без дъх.

— Но какво би могъл да направи Кавалера с него, а? — подметна презрително старецът с големия пръстен. — Сам по себе си, диамантът не струва нищо в неговите очи — изсмя се. — Точно в това е проблемът, мадам — „Синевата на султана“ струва едновременно и всичко, и нищо!

— Значи в такъв случай е без всякаква стойност, така ли? — обади се младият аристократ, облегна се на стола си и опъна дългите си крака под масата. — Не че ми пука, разбира се — махна надутото с ръка. — Аз съм тук заради играта, а не заради някакво си цветно стъкълце!

Под масата Пол усети вибрациите на единия крак на младежа, почукващ непрестанно върху другия. Значи не е толкова безгрижен, колкото се прави. Не беше необходим кой знае какъв опит, за да се разбере, че младежът играе внимателно репетирана роля, а под маската си е като навита пружина от нерви. Значи щеше да допусне фатални грешки.

— Не, сир — дойде хладният отговор на възрастния мъж. — Не исках да кажа, че камъкът е без всякаква стойност. Имах предвид, че е безценен!

— Онова, което негова светлост иска да каже, мадам, е, че диамантът струва точно толкова, колкото човек е готов да плати за него — обади се съседът на Пол от ляво. От относителната строгост на облеклото и от лекия му акцент Пол заключи, че той е търговец като него.

Сега този търговец се обърна към куртизанката, която седеше вляво от него, учтиво с думите:

— Чух, че Кавалера се опитал да намери купувач за камъка, но никой не искал да го купи от него.

— А аз чух, че искал да се отърве от този диамант колкото е възможно по-бързо — изрече младежът, въртящ се неспокойно на стола си. — Страхува се, че Съветът ще научи за това ридото. Според някои съветниците вече знаят и всеки момент могат да затворят игралните зали. Знаете как е в нашата Венеция. Всички знаят за камъка, но всички си мълчат. Бих се обзаложил, че най-големият страх на Мемо е да не го докопат, преди да е успял да се отърве от диаманта! Точно затова уреди толкова бързо тази игра.

— Не достатъчно бързо, ако питате мен. Колко още ще ни кара да чакаме, а? — намеси се нетърпеливо възрастният благородник. — Къде изобщо изчезна този идиот?!

Обърна се и проточи врат по посока на тежките завеси на входа на малката стаичка — но от Мемо все още ни вест, ни кост.

В продължение на няколко минути в стаичката отново се възцари тишина. В средата на покритата с черно кадифе маса пред тях лежеше диамантът, сгушен в розовото си легло.

Само още един играч, освен Пол засега не беше казал нищо. Шестият на тази маса беше тъмнокос младеж със златна маска, още по-млад (ако изобщо беше възможно) от своя люлеещ се на стола

съсед, който пък седеше точно срещу Пол, между куртизанката и младия благородник. Сякаш в някакъв транс този последен играч сега протегна ръка, за да вземе диаманта, поставен върху розовата торбичка, и сигурно щеше да го направи, ако куртизанката съвсем навреме не го беше цапнала през ръката.

— Луд ли сте, синьор? — възкликна ужасено тя. — Никой ли не ви е казал за проклятието? Само законният собственик на диаманта може да го докосва! Иначе носи *сфортунa* — много лош късмет!

— Ха! Обръщате внимание на глупави суеверия, така ли? — обади се презрително възрастният мъж с пръстена на палеца.

— Всички сме ги чували — рече търговецът. — Камъкът носи невероятен късмет на човека, който го притежава, но дали е лош или добър, никой не може да каже — сви рамене. — Не трябва да вярвате на всичко, което чувате по Риалто, синьора — допълни. От тона му стана ясно, че зад маската си човекът се усмихва.

— Все пак е *сфортунa*, от мен да го знаете! — сопна се куртизанката и побърза да прибере ръката си.

Пол забеляза, че младежът стои като вцепенен и вече изобщо не си и помисля да докосне диаманта.

— Хайде! — обади се за първи път Пол. — Аз пък не се страхувам!

Протегна ръка, грабна диаманта, постави го внимателно върху дланта си и усети отново същото странно гъделичкане като преди. Куртизанката си пое дълбоко дъх. Останалите не казаха нищо, просто впиха притеснено очи в него.

— Ако вярваме на подобни истории, кой някога ще го докосне? — продължи предизвикателно Пол. — Пък и кой може да каже на кого трябва да принадлежи подобен камък? Тази нощ един от тази маса ще спечели камъка, но това дали ще го превърне в законен собственик на диаманта? — Огледа съперниците си. — Всички знаем как диамантът се е озовал тук — дълг от хазарт, както твърди Мемо — но как въпросният длъжник е докопал камъка, а? Вие сте прав, сир, че камъкът е безценен — обърна се към човека с пръстена с печат. — Казват, че велики скъпоценни камъни като този се продават или купуват много рядко на пазара. Обикновено се подаряват. Или, което е по-вероятно, се отнемат със сила. Освен това вярвате ли, че Мемо би ни казал истината, дори и да я знаеше?

Камъкът в протегнатата му длан проблясваше със странния си лунно — синкав огън. Той сведе очи към надписа и прокара пръст по миниатюрните арабски букви.

— Тук пише: *A'az ma yutlab* — „Желанието на моето сърце“.

В стаята се възцари напрегната тишина.

Изведнъж младият благородник се разсмя и отбеляза:

— Виж ти! Значи английският труп все пак можел да говори!

— Не труп, а философ! — срязва го възрастният благородник и за първи път се обърна към Пол.

— И какво точно се опитвате да ни кажете с това, синьор? — намеси се и куртизанката. Отвори ветрилото си и го раздвижи лениво през лицето си. — да не би да намеквате, че трябва да върнем диаманта на турския султан?

— Не, мадам! — извърна се рязко към нея Пол, поднесе ѝ диаманта почти под носа и с наслада я видя как се отдръпна уплашено назад. — Турският султан притежава предостатъчно неща, които не му принадлежат по право!

И се загледа още веднъж в диаманта, лежащ в дланта му. Ръката му леко потрепери. Спомни си думите на Просперо: *Казват, че диамантите се движат. Няма смисъл да питаме защо или да се опитваме да ги спрем.* За един дълъг миг той се вторачи в него. Дали камъкът ще остане с него? Беше заложил всичко на него, всичко, което имаше. Но сега, докато оглеждаше легналия в дланта му диамант, какво усещаше? Гъделичкането беше спряло. Сега не чувстваше нищо. Луд ли беше наистина, както твърдеше Карю? Може и така да беше. Един камък нямаше да може да му върне Силия — как изобщо някога си го беше помислил? Изведнъж диамантът му се стори кошмарен.

Проблясваше като живо същество — леденосин, зловещ. Той побърза да го върне на мястото му в кадифения розов пашкул.

Изведнъж настана раздвижване. Дзуане Мемо се връщаше.

Един слуга държеше вдигната тежката завеса, играчите наставаха, подготвяйки се да последват Мемо в главната зала.

— Е, синьор — прошепна му куртизанката, докато минаваше покрай него, — ако онова, което твърдите, е вярно, какво предлагате да направим?

— Единственото, което можем да правим, разбира се — отговори Пол. — Да разиграем картите. Ще играем, пък нека Съдбата реши!

Дотук. Връщане назад нямаше.

ТРИДЕСЕТ И ПЕТА ГЛАВА

След това Пол така и не беше сигурен колко дена точно играха. Може и да са били цели два дена и две нощи, може и да са били три. С изключение на самия Дзуане Мемо, надали някой от тях би могъл да каже.

В света извън красивата зала с висок таван и стени, покрити с огледала, животът най-вероятно си течеше така, както е било винаги. Свят, в който слънцето изгряваше и залязваше, в който търговците продаваха и купуваха, в който корабите пускаха и вдигаха котва, свят, в който мъжете и жените се срещаха, влюбваха се, умираха. Но в игралната зала на Дзуане Мемо винаги беше нощ — тежките кадифени завеси винаги бяха пуснати, свещите неизменно горяха.

През онази първа вечер Пол все още чувстваше, че тялото му не е забравило природните си ритми. Смяташе, че знае кога му се яде, кога му се пие, кога му се спи. Но оттам нататък изгуби всякакво усещане за себе си, забрави се напълно, отдавайки се с наслада на вцепеняващите ума и съсипващи душата изисквания на картите.

Отстъпи. Опонирай. Остави. Отхвърли. Притегли. Постави. Погледни. Прибери.

Беше ли щастлив? Нямаше представа. Не беше в състояние да мисли.

Беше жив. Това беше достатъчно.

Размеси.

Вдигни мизата, за да видиш кой ще реагира.

— Аз играх асо.

— Аз — четворка.

— Аз — крал.

— Аз също.

— И аз.

— Аз играх седмица.

Предай картите на човека с най-високата карта — седмицата.

Раздаване.

Едно, две. Едно, две. Едно, две. Едно, две. Чаши. Монети. Тояги. Мечове.

— Пас.

— Пас.

— Пас.

— Залагам сто дуката.

— Нищо.

— Нищо.

— Аз също нищо.

— Налага се да ви видя картите. Раздавай!

Най-голямата карта пак раздава.

Едно, две. Едно, две. Едно, две.

Вече всеки играч има по четири карти.

— Пак съм пас.

— И аз.

— И аз.

И така нататък, и така нататък.

От време на време се долавяше известно оживление. На мястото на премиера — по една карта от всяка боя, се появяваше супремус или нумерус, или флуксус. Само най-високата ръка — четири карти от една боя, прочутият хорус — им убягваше.

И през цялото това време купчините дукати пред всеки играч се издигаха или спадаха подобно на морските приливи.

От време на време някой лакей внасяше плато със студени меса, хляб и плодове, или по чаша вино. От време на време един или друг от тях се оттегляше за няколко минути, за да се облекчи в нужника зад вратата. Влизаха други слуги, за да сменят изгорелите свещи с нови или да навлажнят тръстиката по пода. В подобни моменти между играчите се провеждаше неохотен, безцелен разговор. Веднъж Пол извади своя компендиум и забеляза, че всички останали го наблюдават с интерес.

— Какво имаш там, англичанино? Да не би това да ти е талисманът? — обади се старият благородник с пръстена на палеца и се приведе към него.

Пол целуна месинговото капаче с гравираните преплетени миноги и го прибра без всякакъв коментар.

— Две миноги значи. Е, надявам се този път да ти донесат по-голям късмет от преди, англичанино — добави старецът и протегна уморено ръце над главата си, но лекият присмех в гласа му не убягна на Пол. — Но не и тази вечер, нали, господа?

Гъстата тълпа от зрители, които се бяха скупчили около тях в началото на играта, скоро се сви само до шепа заклетни привърженици. В старанието си да се концентрира върху играта, да предугажда ходовете на противниците си и да крие собствената си тактика, Пол почти не ги забелязваше. От време на време в далечината се чуваше камбанен звън — понякога наблизко, други път надалече. Утро ли беше вече? Той се опита да си представи красотата на изгрева, разстилащ се над лагуната. Как след дългата влажна нощ прохладният бриз на утрото от другата страна на прозорците разрошва повърхността на водата, бистра и синя под първите лъчи светлина...

Но видението не трая дълго. Не съществуваше никакъв друг свят, освен настоящия, а и той не искаше друг. Когато най-сетне вдигна очи, с изненада установи, че шестимата играчи са почти сами в обширната зала. Настроението се беше сменило от трескавата възбуда на карнавалното спортно представление до безбрежната инерция. Доколкото можеше да се прецени от прикриващите всичко маски, даже самите играчи изглеждаха отегчени. Дзуане Мемо подремваше на един стол. Младият джентълмен беше извадил отнякъде тънко, подвързано с кожа томче поезия и почти не вдигаше глава от страниците му, за да поглежда картите, които очевидно бяха престанали да представляват какъвто и да било интерес за него. И Пол почти щеше да повярва на тази уловка, ако не беше фактът, че от време на време погледът му беше привлечен от него и долавяше с някакво шесто чувство, че е наблюдаван, и за момент зърваше блясъка на очите му, стрелкащи се между играчите и спиращи се най-вече на Пол, опитвайки се да отгатне картите му, да изсмуче мислите му като костен мозък от кост.

Всеки от тях си имаше своя специфичен номер, незабележим за обикновенния наблюдател. Търговецът извади лист хартия, на който имаше изписани колонки с цифри в ситен, секретарски почерк, и започна внимателно да го изучава. На някакъв етап — Пол не можеше да бъде сигурен колко време след началото на играта — той осъзна, че старият благородник се е проснал по лице на масата — не мъртъв, както Пол първоначално си помисли, а просто внезапно заспал,

изтощен от изискванията на картите. Само мъжът със златната маска изглеждаше напълно спокоен и уравновесен, макар да се обаждаше само тогава, когато картите го изискваха.

Първоначално Пол беше заинтригуван от този мълчалив играч. Въпреки че никоя част от лицето му не се виждаше под маската, скоро стана ясно, че човекът е по-възрастен, отколкото изглеждаше в началото. Нещо в него — в начина, по който седеше или може би в маниера, с който раздаваше картите — изглеждаше странно познато. Пол реши, че сигурно е играл с него и преди, вероятно в „Знака на Пиеро“ или в някое от другите ридоти, които посещаваше често през последните месеци. Но после мъжът се поместваше в стола си или разтваряше картите си по определен начин — и Пол пак започваше да се съмнява в себе си.

В началото на играта Пол се беше посветил на опитите си да си изясни маниера на игра на всеки един от съперниците си. Двамата, чиято игра му беше най-лесна за разгадаване, бяха търговецът и възрастният благородник. Първият беше като опъната струна, играеше прекалено стегнато и прецизно, вторият беше плам и бомбастичност. Още от самото начало Пол разбра, че те не представляват никаква заплаха за него. Младият благородник обаче се оказа разнообразен и неуловим играч, без капчица от прибързаността, която Пол беше свикнал да очаква от младеж на неговите години и с неговия ранг.

А всички те намираха присъствието на куртизанката за крайно обезпокоително.

— Какво изобщо си мислел, когато си допуснал тук жена, Дзуане? — оплака се старият благородник, когато дамата напусна масата за няколко минути.

— Че какво можех да направя аз? Тя разполага с необходимата гаранция! — отговори Мемо и сви рамене. — Няма забрана за това, монсеньор — и на лицето му цъфна една от онези негови усмивки, които не достигаха очите му. — В своята безкрайна мъдрост Съветът на Десетимата е издал укази за почти всичко на този свят, но точно за това — не. Или поне засега, ако ваше високопреосвещенство ми прости забележката.

— В такъв случай трябва да се помисли по този въпрос — отбеляза жалостиво играчът. — Някой трябва да се погрижи за това!

Но в този момент нито той, нито който и да било от останалите бяха в състояние да сторят каквото и да било.

От онова, което според Пол беше относителният хлад на утрото, залата постепенно отново се сгорещи, свещите в златните свещници засъскаха в натежалия от задух въздух. Мъжете се бяха съблекли чак до памучните си долни ризи. Куртизанката беше свалила горницето на роклята си и яката, даже ръкавите си, и сега беше облечена само по долна риза и корсаж, който едва прикриваше гърдите ѝ.

В горещината маската на Пол ставаше почти нетърпима. Не добре пасващото дърво, притиснато върху ръба на носа му, беше направило рана от търкане върху една от бузите му. Пол се чувстваше като човек, изгарящ от жажда и мечтаещ за вода наред пустинята — единственото, за което беше в състояние да мисли, беше кога ще свали маската.

Размесване.

Раздаване.

— Вдигам шестица.

— Седмица.

— Тройка.

— И аз.

— И аз.

— А аз — крал.

Предаване на картите на този с най-високата карта.

Раздаване.

Едно, две. Едно, две. Едно, две. Едно, две.

Чаши. Монети. Тояги. Мечове.

Обявяване на залозите.

Раздаване за втори път.

И така нататък. И така нататък.

Първа се предаде куртизанката.

— Дзуане, не мога да издържам повече! — обърна се тя към домакина. — Трябва да сваля маската!

— Какво ще кажете, господа? — огледа играчите на масата Мемо. — Мисля, че заради дамата бихме могли да си затворим очите за правилата, нали?

Но тя вече беше започнала да развързва панделките, които придържаха маската към лицето ѝ. Дали по навик или целенасочено,

куртизанката се движеше бавно, може би по-бавно, отколкото беше необходимо, както забеляза Пол — уморените ѝ пръсти се опитваха несръчно да развържат възлите. Пол почти очакваше някой от останалите играчи да се противопостави на това разкриване на единствената жена сред тях, но никой не се обади. Всички мъже я изпиваха с погледи. В залата се усещаше напрежение, несъществуващо до този момент. Всички гледаха как красивите ѝ заоблени ръце се издигат нагоре, а после падат надолу. Между гърдите ѝ, подобно на сребрист белег, се стичаше ручейче пот.

Накрая тя свали маската, вдигна ръце, за да освободи оформената ѝ като рога коса, тръсна я и с въздишка прокара пръсти през нея. Когато пак се обърна към тях, на Пол му се стори, че сънува. Жената повдигна дългата си, тежка коса, за да разхлади тила си — жест, който му беше толкова познат, че сърцето му се сви. Започна да се надига от стола си.

Високата чаша, която стоеше на масата до лакътя му, падна и се разби на хиляди парченца на пода.

— Боже мой... не може да бъде...

Освободената ѝ коса сякаш улавяше всичката светлина наоколо, падаше на вълни по раменете ѝ, проблясвайки в червеникавозлатисто. Едновременно с това обаче той веднага осъзна грешката си. Всъщност срещу него седеше една напълно непозната жена, жена, която никога досега той не беше виждал. Това не беше Силия Лампри.

— Какво става, синьор? — извърна очи към него тя, а после ги насочи към разбитата чаша. Сега, когато се беше разкрила, тя изглеждаше кокетно съзнаваща ефекта на собствената си плът върху присъстващите. — Какво си помислихте? Да не би да ме познавате? — допълни със зачервено лице.

— Моля за вашето извинение, мадам... — промърмори Пол и тежко се строполи обратно на мястото си. Но какво му ставаше? Сигурно беше започнал да се уморява. — Приличате много на една... Но не, не мисля, че някога сме се срещали!

Атмосферата в залата изведнъж се промени. Появи се напрежение, което стана осезаемо. Пол се опита да не поглежда към свалилата маската си куртизанка, постара се да не се разсейва (желанието да победят някоя жена на карти неизменно правеше мъжете небрежни), но не можеше да се сдържи. Не беше в състояние да

откъсне очи от нея. Приликата ѝ със Силия беше обезпокоителна. Да не би това да е част от плана да го изкарат от играта? Подобно на червей тази мисъл изпълзя в най-отдалечените краища на ума му. Да не би предупреждението на Карю и Констанца в крайна сметка да се окаже вярно? Но не, това беше невъзможно! Нито един човек в тази стая — впрочем никой друг във Венеция, освен Карю и Амброуз — не знаеше как изглежда Силия.

Това беше просто случайност, нали? Каква беше вероятността жена, изглеждаща като Силия Лампри, да се появи на голямата игра за „Синевата на султана“? Тази мисъл започна да бръмчи из главата му като муха върху прозорец. На някакъв етап му се стори, че зърва подозрителна размяна на погледи между Мемо и куртизанката. После пък си въобрази, че вижда същото, но с мъжа със златната маска.

Но това беше истинска лудост! Пол си даде сметка, че вече не издържа. Не беше в състояние нито да диша, нито да мисли. Маската го влудяваше. Трябваше на всяка цена да я свали, ако ще и за няколко минути. Извини се, излезе от стаята и се запъти към малкото преддверие зад завесата. Изтръпналите му пръсти развързаха с мъка връзките, но накрая свали маската. Точно до нужника имаше леген, пълен с чиста студена вода и няколко кърпи. Започна да си плиска лицето, но малко след това размисли и пъкна цялата си глава в легена. Усети как главата му започва да се прояснява.

Просто умората му правеше номера — нищо повече. Пол отлично знаеше, че липсата на сън може да накара хората да започнат да сънуват наяве. Но колкото и да се стараеше да я отблъсне, мисълта се връщаше упорито при него — фалшив тон, отекващ някъде из залата, звук, който беше толкова тих и толкова далечен, че беше почти недоловим, подобно на звън на миниатюрно, напукано звънче.

Свалянето на маската на куртизанката беше разтърсило всички мъже. По някакъв неуловим начин играта на всеки от играчите претърпя някаква промяна — дали нарочно, или като игра на Съдбата, Пол не беше в състояние да определи.

Търговецът и старият благородник, които вече бяха претърпели сериозни загуби, съвсем скоро изчерпаха всичките си средства. Първи достигна своя край търговецът. Стана от масата със замаяно изражение, като че ли не можеше да повярва какво се случва с него, и напусна с нестабилна походка стаята, без да отрони и думица. Скоро

след това го последва старият благородник, когато неговият флуксус изгуби от хоруса от седмици на Пол.

Той стана, свали маската си и се поклони с достойнство на всеки един от съперниците си. Накрая се обърна към Пол и рече:

— Поздравявам те, англичанино! — Въпреки че, както и при търговеца, лицето му беше посърнало, той все пак успя да изобрази подобие на усмивка. — Както изглежда, змиорките май наистина носят късмет!

Сред настъпилата тишина останалите четирима го проследиха как напуска залата. Когато вратата се затвори и зад двамата, младият благородник се обърна към Пол и заинтригувано попита:

— Змиорки ли?

— Ами... не точно. Миноги.

— Миноги? — Пол по-скоро почувства, отколкото видя повдигнатите въпросително вежди. — Щом казваш, приятелю — нави ръкави и се изсмя безразлично. — Хайде де, какво чакате! Нека играем!

Да, какво чакаше Пол, наистина? Ето това беше въпросът. Колко пъти си го беше задавал и той самият? Може би чакаше момента, когато щеше да знае окончателно и завинаги, че Силия никога повече няма да се върне? Чакаше момента, когато най-сетне за него щеше да започне някакъв друг живот? Чакаше да почувства... какво? Нещо, каквото и да било. Но какъв живот беше възможен за него извън стените на тази стая? Какъвто и да беше той, Пол не беше сигурен, че вече го иска.

Беше заложил на тази игра цялото си състояние, за да провери какво ще му даде в замяна Съдбата. Всичко или нищо. Подобно на смърт. Или изкупление. Каквото и да казваше Карю, Пол си даваше сметка, че нищо по-малко от това не беше възможно.

* * *

И сега, някъде към утрото на третия ден, като че ли щеше да получи своя отговор. Куртизанката беше третият оттеглил се от играта, така че накрая бяха останали само трима — младият благородник, мъжът със златната маска и Пол.

Залата беше започнала да се пълни отново със зяпачи — мършояди, очакващи плячката си, помисли си Пол. По някое време му се стори, че зърва с периферното си зрение позната фигура с тюрбан на главата. Амброуз ли беше това? Но какво, за бога, правеше той тук? Ала когато вдигна глава, тюрбанът беше изчезнал.

А после се случи чудо — Съдбата като че ли беше решила най-сетне да му се усмихне.

С един флукус спечели шейсет и девет точки, с един нумерус — петдесет и пет. Купчинката от златни и сребърни монети пред него растеше с всяка изминала минута.

Куртизанката, която беше останала да ги гледа, премести стола си по-близо до него.

— Май аз съм ти днес късметчето, англичанино — прошепна в ухото му. След две безсънни ноци дъхът ѝ вонеше, но Пол беше твърде погълнат от картите, за да му пука.

Зяпачите вече се тълпяха около масата, но Пол почти не ги забелязваше. Усещаше как сърцето му бие бързо и равномерно, чувстваше кръвта си как тече по вените. От цялото му същество сякаш се излъчваше енергия, от кожата му, от върховете на пръстите му. Чувстваше се по-жив от всякога.

Освен неумолимостта на картите вече не съществуваше нищо друго. Всичко беше забравено. Скарването му с Карю. Силия. Дори „Синевата на султана“. Далечният глас на предупредителната камбана беше заглъхнал и той вече не чуваше фалшивите трели.

С един рунд от шестици той принуди мъжа със златната маска да се предаде.

Да, Съдбата определено му се усмихваше. Той беше непобедим.

Мемо донесе ново тесте карти. Подаде ги на младия благородник, за да ги размеси. Играта започна. Сега вече бяха само двамата. А после, внезапно, на масата настана суматоха.

Мъжът със златната маска, който също беше останал да гледа, скочи на крака и изкрещя:

— Видях ви, сир! — Грабна чашата си с вино и я плисна в лицето на младия благородник. — Тези карти са фалшиви!

Пол усети как куртизанката се хваща от страх за ръката му, по-скоро почувства, отколкото видя бъркотията, която настана в залата зад

гърба му. Масата беше преобърната, картите се разлетяха. Звук от счупени чаши.

Играта свърши. Спечели той.

* * *

Пол се изправи. Свали маската си. Пред очите му причерня. Той се хвана за масата, за да не падне. Около него се събра тълпа. Той усещаше натиска и горещината на телата им. Усещането му за свръхчовешка енергия започна да отминава. Всичко беше свършило. Единственото, което остана, беше странна вцепененост. Виждаше как устните на хората се движат, но в продължение на няколко минути не чуваше нищо — нищо друго, освен бучене в ушите като прииждащо море. Някой му подаде чаша вино. Той я пресуши наведнъж и я поднесе, за да бъде напълнена отново. Втората също погълна на един дъх. Някой беше дръпнал завесите от единия прозорец. Пол зърна мръсната светлина на деня отвън, отраженията от Канале Гранде. Очите изведнъж го заболяха.

Съзнаваше, че извеждат младия благородник от залата. Куртизанката — също. Но вече отдавна не му пукаше за нищо. Някой — той не знаеше точно кой — му говореше нещо. Тонът на човека беше тих, помирителен, но някак си той не беше в състояние да разбере думите, като че ли ги изговаряха на език, който той не разбираше.

А после пред него застана Дзуане Мемо. Държеше торбичката от розово кадифе.

— Твой е, англичанино! — Като на сън видя, че му подават диаманта. Когато той не го пое, Мемо вдигна ръката му и сложи розовата торбичка в дланта му, а после сви пръстите му около нея. — Твой е, англичанино! — повтори. — „Синевата на султана“!

Пол почувства тежестта на диаманта в дланта си. Очакваше да почувства нещо — радост, възторг — но не почувства нищо. Върху рамото си усети нечия ръка. Обърна се и видя до себе си познатата фигура на Амброуз Джоунс.

Пол го изгледа, примигвайки. Амброуз? Но какво прави той тук? Изведнъж виното го удари силно в главата. Плъзна се мощно из вените

му като жива вода.

— Поздравления, Пиндар!

— Благодаря.

— Виждам, че камъкът пак се е преместил.

— Да.

Настъпи кратка пауза. Двата мъже впиха погледи един в друг. Дори и в опияненото си състояние Пол усещаше враждебността, която се излъчваше от Амброуз.

— Предлагам хвърляне на ези-тура за него, Пиндар!

— Какво? — Пол съзнаваше, че е зяпнал Амброуз като селски идиот.

— Казах, че предлагам да хвърляме за него ези-тура.

Пол се разсмя и възкликна:

— Но какви ги приказваш, за бога, Амброуз?!

— Чу ме добре! — Очевидно Амброуз не беше в настроение за словоизлияния.

— Да, разбира се, че те чух — все така смеейки се, Пол изтри сълза от едното си око. Главата му се въртеше толкова силно, че се опасяваше да не припадне. — Но не е възможно... да говориш... сериозно.

Но само един поглед към Амброуз беше достатъчен, за да го убеди в противното.

— Длъжник си ми.

— Длъжник ли? От къде на къде?

— След щетите, които ми нанесе онзи човек... — изрече с върховно усилие на волята си Амброуз — ... няма да изричам името му, това е под моето достойнство... но след щетите, които ми нанесе твоят слуга... нямаш никаква представа колко много ми дължиш!

Пол продължаваше да го зяпа.

Онази тиха фалшива нотка. Отново. Де да можеше главата му да не се върти толкова...

— Но „Синевата на султана“... — започна неуверено, съзнавайки, че в залата се е възцарила абсолютна тишина. — Този камък е безценен, Амброуз — добави бавно.

— Аз също имам нещо, което е безценно — рече смръщено Амброуз, бръкна в джоба си и извади оттам малко листче.

— Парче хартия?

— Разузнавателни сведения, сир. Такава ми е работата — нова кратка пауза. — Нещо, което ти искаш много повече от който и да било камък!

— Какви пък могат да са тези разузнавателни сведения, че да поискам да ги разменя за „Синевата на султана“?

— До мен достигна определена информация за Силия Лампри. Или по-точно казано — поема. Изглежда е била написана за теб, Пиндар — Амброуз въздъхна и завъртя отегчено очи. — Нещо като послание, написано от нейната ръка. Пристигнало е чак от харема на османския султан в Константинопол. Впрочем доста трогателно.

И вдигна листчето пред очите на Пол само толкова, колкото да зърне за миг написаното. Линийки, изписани с молив, дребни, изящни. Почеркът на Силия. Би го разпознал навсякъде.

— „На моя любим — сбогом!“ — прочете тържествено Амброуз заглавието на поемата и направи драматична пауза. — Но, Пиндар, защо преbledня толкова? Гарантирам ти, че всичко е тук, всичко, което си искал да знаеш и което те е тормозило толкова през последните няколко години! — Подсмихна се. — Идеално, нали? Нали такава е „желанието на твоето сърце“?

Пол отвори уста, за да каже нещо, но оттам не излезе и звук. Стисна устни. Настъпи продължителна пауза.

— Как мога да бъда сигурен, че казваш истината? — изрече накрая. Знаеше, че трябва да спечели време, за да обмисли добре какво да направи, но тялото му беше вкаменено, умът — вцепенен.

— Става ясно, че в крайна сметка наистина е имало жена от харема по тези места.

— Не ти вярвам!

— Господ ми е свидетел, че не лъжа! — отсеке Амброуз и бледосините му очи се впиха в Пол. — Повярвай ми! Хайде, само едно хвърляне на монетата, това е всичко, което искам! Който спечели, получава листчето. Като се замислиш, предложението е повече от щедро!

— Ами ако откажа?

Амброуз насочи листчето към една от свещите на масата и пламъкът ѝ зализа едно от крайчетата.

— Не си и помисляй, че ще се поколебая да го изгоря!

— Престани! Спри! — хвана ръката му Пол. — Не толкова близо, моля те! — Целият се обля в пот, сърцето му заби лудо в гърдите му. Какво да направи, какво би могъл да каже? Трябваше да измисли нещо, при това бързо, докато не е станало твърде късно.

— Камъкът се придвижи отново, Амброуз — рече. — Вече е у мен — надяваше се отчаянието му да не проличи чак толкова. — Ти не можеш да спечелиш! Диамантът избра мен!

— В такъв случай няма от какво да се страхуваш — изрече Амброуз с глас, мек като коприна. — Хайде, Пиндар! — прошепна. — Помисли само каква слава те очаква!

Когато Пол не отговори, той извади една монета — сребърен дукат.

— Ези — аз печеля диаманта — изрече, възвърнал деловия си маниер. — Тура — остава у теб.

Пол кимна в знак на съгласие.

— Кавалиере Мемо — обърна се Амброуз към собственика на игралната зала, — вие сте ми свидетел! — огледа залата. — Всички сте ми свидетели! Ако спечеля диаманта, ще е било в честно съревнование! Никой няма да има право да твърди обратното!

Из залата се разнесе одобрително жужене. Хор от гласове:

— Давай, англичанино!

— Браво!

Дзуане Мемо пое сребърната монета. Направи знак на Амброуз, че трябва да му предаде и листчето хартия. После се обърна към Пол.

— Синьор Пиндар, сигурен ли сте, че искате да го направите? — В очите му се четеше... какво? Съжаление може би? — Знам, че сте хазартен тип, но това... за парче хартия?

— Вие не разбирате! — тръсна глава Пол. — Просто хвърлете монетата!

— Много добре — отвърна Мемо и поклати глава. — Щом казвате.

И с едно бавно, обиграно движение той запрати сребърния дукат високо във въздуха.

ТРИДЕСЕТ И ШЕСТА ГЛАВА

Когато Пол най-сетне напусна прочутото ридото на Дзуане Мемо, установи, че цяла нощ е валяло. Температурата беше спаднала рязко и във въздуха се усещаше хлад. Той застина за миг на стълбите на винарната, примигвайки срещу утринната светлина. Колко време беше минало, откакто за първи път беше стоял на това място заедно с Карю и Франческо? Седмица, месец, цял един живот? Не знаеше. Беше изгубил всякакво чувство за време. Подуши въздуха. След застоялата атмосфера във вечно затъмнените от завеси зали на Мемо венецианският въздух му се стори прекрасен. Над целия град подобно воал беше легнала лека мъгла, дъжд, който беше толкова фин, почти невидим — ангелски сълзи, както го наричаха венецианците — размивайки всички контури, превръщайки златистата зора от неговото въображение в бяла.

В ръката си Пол държеше листчето, което му беше предадено от Мемо, когато диамантът премина в ръцете на Амброуз.

Приседна на стълбите на винарната, като внимаваше да не намокри листчето. Ръката му трепереше. Може би „Синевата на султана“ в крайна сметка наистина да беше магически камък, може би дори не беше необходимо да го притежаваш, за да почувстваш магията му. На това листче бяха написани думи, които щяха да върнат Силия от селенията на мъртвите. Думи, които най-сетне щяха да отключат миналото, да го освободят. Но сега, когато този миг беше настъпил, сърцето му го предаваше. Той седеше като вцепенен, неспособен да помръдне. Ами ако Амброуз го е излъгал? През тялото му премина хлад. Тогава му се стори, че разпознава почерка на Силия, но като нищо може и да се беше излъгал. Ами ако писмото беше написано от друг? Ако беше нещо, което нямаше нищо общо с нея?

Имаше само един начин да разбере. Докосна нежно листчето с пръст. Беше сгънато внимателно на три. Вдигна го към носа си, подуши го. Излъчваше сладък, далечен аромат. Разтвори го бавно. Беше написано с молив и с толкова ситен почерк, че той трябваше да се приближи до него, за да го прочете. Глас от селенията на мъртвите.

На моя любим — сбогом!

*Когато при портата аз те видях,
откъснат завинаги от моята робска участ,
в този момент аз веднага прозрях,
че нивга повече това не ще се случи.
О, любов моя, как прималя сърцето ми клето
и как сълзи рукнаха, че няма да те зърна вовеки!*

*Помни ме, любими, в английския ден,
когато пак крачиш в нашта градина,
помни ме и знай, че на Босфора днес
аз съм изцяло като загинала.
Но любовта ни ще пребъде навеки,
макар любовта ми е веч към тъгата пътека.*

Значи тя е знаела! През цялото това време Силия е знаела, че той е в Константинопол. Дали е било благодарение на захарния кораб на Карю, или на неговия компендиум, нямаше никакво значение. Поне в това беше напълно сигурен. Но що се отнася до останалото... Струваше му се, че Силия е била подведена от някого да вярва, че пак може да го види. Чакала е някъде, надявала се е да го види, мислила е, че той ще дойде за нея — но той, разбира се, така и не се беше появил. Да не би да е мислила, че е забравена? Господи! Ако знаеше, той никога нямаше да докосне тази адска хартийка. Защото тя не само, че не го беше освободила, ами и беше засилила мъката му.

Изпълнен с неизлечима агония, Пол потегли напред. Крачеше, без да вижда къде, през тесни улички, по безброй малки мостчета. Водата в каналите под него беше черна като катран. Нямаше никаква представа нито къде отива, нито какво ще прави.

Озова се на малко площадче с каменен кладенец в средата. Видя, че вратите на две от къщите наоколо са заковани с греди и имат черни кръстове. Отдръпна се уплашено назад.

По някое време осъзна, че върви по доста по-широка улица, а после, за негова огромна изненада в далечината забеляза очертанията

на едра фигура с тюрбан на главата, бързаща пред него в мъглата. Възможно ли беше това да е... Да, беше Амброуз!

Пол тръгна след него, макар да нямаше никаква представа защо — вероятно защото дебелият мъж носеше някъде из гънките на пищната си роба диаманта, неговия диамант! Мисълта за това като че ли действаше на Пол като мед на муха. Мина му през ума, че би могъл да настигне Амброуз, да го прободне в гърба с рапирата си и да му открадне диаманта, а после да го остави да умре като заклано прасе в някоя покрита с урина странична уличка. Но последните дни и нощи, прекарани без сън, в съчетание с виното го бяха лишили напълно от смелост и сили. А освен това, както едва сега се сети, беше забравил рапирата си в игралния дом.

Ако Карю беше тук... Пол почти чу удовлетворяващия звук от смачкани кости, докато Карю разбива черепа на Амброуз с голи ръце и го превръща в каша. Но Карю не беше тук, нито имаше вероятност някога да бъде. *Какво беше направил?! Дори и Карю вече го беше напуснал.* При мисълта за това Пол усети някакво пробождане в гърдите. Може би беше тъга.

Към този момент той вече се бе разтреперил — от шок или от студ, не знаеше със сигурност. И едва тогава си даде сметка, че рапирата не беше единственото нещо, което беше забравил при Мемо. За разлика от Амброуз, който беше опакован добре в пелерината си срещу дъжда, Пол беше само по риза, при това без ръкави. Всичко останало беше при Мемо — жакетът, ръкавите му, даже шапката.

Ангелските сълзи се пропиваха неумолимо в тънката материя на ризата му. Не след дълго щеше да подгизне до кости — но не му пукаше. Освен това връщане назад вече нямаше. В обърканото си състояние той се съмняваше, че би могъл да открие отново тайнствения дворец на Дзуане Мемо. В този момент това ридото му се струваше толкова фантастично, колкото и някоя изгубена земя от моряшките легенди — място на фантоми и на разбити мечти.

Като се стараеше да не губи от поглед фигурата на Амброуз пред себе си, той продължаваше да се тътри напред. Внезапно се озова в някакво открито пространство. Тук мъглата беше толкова гъста, че му трябваше доста време, докато разбере къде се намира. Накрая видя позлатените кубета, мозайката на някаква църква, проблясък на розово и бяло, и осъзна, че е попаднал на площад „Сан Марко“.

Отнякъде наблизо до него достигна музика — двойка чинели, тръстикова свирка, барабан. Жалостивите им тонове бяха леко заглушени от мъглата. Край водата се беше събрала малка тълпа зрители, до един облечени в дълги черни пелерини. Амброуз ги приближи. Пол го последва, като се стараеше да остане скрит.

Пред двореца на дожа една пътуваща трупа изнасяше своето представление. Пол беше виждал много такива като тях — менестрели и акробати, илюзионисти и великани, а веднъж дори и майстор на ходенето по въже. Всяка подобна трупа рано или късно се озоваваше в Серенисима. Амброуз, който в момента крачеше целенасочено към една очакваща го гондола, привързана за кея, се изравни с групата. Все така преследващ го, Пол също последва музиката по кея, където лагуната облизваше каменния постамент.

И там, точно в центъра на тълпата, той зърна най-странната фигура, която беше виждал някога — жена с издължено, тъжно лице, което тя беше избелила с креда или някаква пудра. Жената беше облечена в роба в ярки цветове, обсипана със сребристи пайети. Първоначално на Пол му се стори, че жената танцува, но когато наближи, видя, че тя просто се движи бързо в кръг; обикаляйки малката тълпа зрители, се носеше с изумителна, почти плъзгаща се походка — не точно вървене и не точно танц, а сякаш се движеше върху добре смазани колела.

Мъглата започна да се разпръсква, лъч воднисто — жълта слънчева светлина прониза белотата. Лъчът улови пайетите по робата на жената и тя заблестя като ангелско създание.

Гледката беше толкова забележителна, че дори Амброуз спря и се загледа в нея за миг. Пол направи същото, а когато се приближи, видя, че докато обикаляше около тълпата зрители, жената караше разни предмети да изчезват и да се появяват по мистериозен начин.

Пера, цветя и парчета плодове биваха изваждани ту от робата на един, ту от ръкава на друг. От носната кърпичка на една жена беше откъсната роза. От двамата мъже, застанали точно пред Амброуз, жената извади две бродирани кърпички, а после, след като набута и двете в свития си юмрук, ги извади от другия край, но вече завързани като по магия заедно в дълга копринена дъга. Иззад ухото на всяко дете, застанало до майка си, тя изваждаше по едно яйце, а после,

подхвърляйки го във въздуха, тя го караше отново да изчезне, за да се материализира в ръката на друго дете, седящо наблизко.

Музиката ставаше все по-силна, барабанът биеше все по-бързо. Жената вече застана през Амброуз. Протегна ръка и сякаш взе нещо от тюрбана му. Амброуз вдигна ръка, за да я отблъсне, но тя се оказа доста по-бърза от него. Взе нещо в ръка и го показа на тълпата, която стоеше точно срещу Пол. Той проточи врат, но пред него имаше прекалено много хора, за да види за какво става въпрос. А после погледът му падна върху Амброуз. И изражението на тотален ужас върху това тлъсто лице подсказа веднага на Пол какво е открила жената в жълтите гънки на тюрбана. В този момент жената се плъзна и покрай него и той вече със сигурност видя, че тя държи розовата бродирана торбичка. „Синевата на султана“!

Цветът на лицето на Амброуз премина от смъртнобледо до аленочервено. Бледите му очи се изцъклиха толкова много, че сякаш всеки момент щяха да изскочат от главата му. Той отвори уста да извика нещо, но от нея не излезе и звук. Жената вече свиваше лакът, накланяше се назад и като че ли се подготвяше да подхвърли малката розова торбичка към небето...

— Спрете! Крадец! — успя да изкрещи накрая Амброуз.

Ала вече беше твърде късно.

Пред изумените погледи на тълпата розовата торбичка просто се разтопи във въздуха.

Жената протегна ръка.

На мястото на торбичката имаше малка сребърна монета.

Амброуз само погледна и с рев се втурна напред.

— *Ладро!* Крадец! Къде изчезна? Какво направи с моята... моята... собственост? — сграбчи бледоликата жена за врата, стисна я здраво и започна да я разтърсва като плъх. — Джебчийка такава! Какво стори с него, твар долна? Веднага ми го върни! — вече реवेशе като гневен бик.

— Съжалявам, синьор, не съм искала да направя нищо лошо... — започна тя.

Но Амброуз продължаваше да я стиска за гърлото. Музикантите — три жени, хвърлиха инструментите си на земята и се втурнаха да ѝ помогнат.

— Спри, спри, пусни я! Веднага я пусни! — разкрещяха се и те.

Някои от мъжете от тълпата най-сетне се намесиха и се приближиха, за да издърпат Амброуз от жената. За целта бяха необходими трима.

Жената падна на земята, като едва си поемаше дъх. На бузата, върху която беше паднала, се появи рана. Някъде от себе си — Пол не беше сигурен точно откъде — тя извади малката торбичка и я подхвърли на Амброуз.

— Ето ви торбичката, синьор — извика. — Не съм искала да сторя нищо лошо.

Амброуз улови непохватно торбичката с две ръце. Лицето му беше станало на петна, погрозняло от ярост и алчност. С треперещи пръсти дръпна връвчицата, надникна вътре, претегли торбичката на дланта си и очевидно остана доволен. Обърна се и без да поглежда нито наляво, нито надясно, се втурна към очакващата го гондола.

Пол го видя как си тръгва. Видя как черната гондола се накланя и разклаща, когато тлъстият мъж влиза вътре, чу плясъка на лагуната в каменния вълнолом, видя как гондолиерът отблъсква лодката от мястото ѝ и как накрая елегантното морско возило потъва в мъглата.

* * *

И толкова. Представлението приключи. Тълпата бавно започна да се разотива. Пол приседна на земята и отпусна глава върху коленете си. Беше толкова уморен, че не можеше даже да мисли.

Мина доста време, докато си даде сметка, че до него стои някой. Вдигна глава и видя пред себе си жената с бледото лице и шарената роба. Опипа джоба си, но си даде сметка, че няма нищо, даже най-дребната монета, за да ѝ плати за представлението.

— Съжалявам... — започна.

Но тя го прекъсна:

— Пол Пиндар?

А си мислеше, че вече нищо не може да го изненада.

— Какво? — изломоти.

— Вие ли сте английският търговец, който се подвизава под името Пол Пиндар?

Спомняше си как тогава му се стори, че жената има приятен, нисък глас. Но не беше венецианка. Може би гъркиня?

— Да — отговори той, едва сдържайки внезапния си порив да се разсмее с глас, но знаеше, че ако сега започне да се смее, надали някога щеше да може да спре. — Или поне така смятам... някога... може би...

— *Паная мою!* — изрече нежно тя.

Загледа се към лагуната и към бързо изчезващата гондола на Амброуз. По устните ѝ играеше едва доловима усмивка.

— Онзи замина ли си?

— Да — отговори протичко Пол, но и нямаше какво друго да каже.

А и беше вярно — дори последният призрачен силует на гондолата на Амброуз вече не се виждаше. Пол се изпълни с неочаквана лекота, сякаш някой беше свалил от плещите му огромен товар.

— В такъв случай смятам, че вече е безопасно да ви покажа това!

Тя държеше в дланта си нещо малко и блестящо. Той го пое неразбиращо от нея. Беше сребърна монета, онази, която Амброуз беше избил от ръката ѝ съвсем скоро.

— Какво е това?

— Просто погледнете!

Пол заобръща монетата между пръстите си — и от двете страни беше ези. Без да каже нищо, той ѝ върна монетата.

— Това е мошеническа монета, която той използва, за да ви измъкне диаманта. Вашият приятел Джон Карю беше убеден, че онзи ще опита да направи нещо. Въпреки че един друг човек — лейди Констанца, беше онази, която научи за монетата. Имате много да им благодарите, господин Пиндар. Особено на Джон Карю! Защото онзи път, в малката уличка той все пак се обърна.

Карю се бил обърнал? В малка уличка? Пол нямаше никаква представа какви ги приказва тази жена, а и не му пукаше. В продължение на дълго време никой от тях не проговори.

— Не мисля, че и да знаех, би имало някакво значение — изрече накрая. — Нали казват, че няма никакъв смисъл да се опиташ да попречиш на камъка да се движи? Ако не сега, то...

— Е, така е — отбеляза жената и за първи път се усмихна. — Но нямаше да е зле някой да уведоми за това и вашия приятел Амброуз!

Някъде в периферията на съзнанието си той се запита откъде тази жена знае името на Амброуз, че и това на Карю, и особено на Констанца. Чувството му за дезориентация беше толкова силно, че имаше усещането, че живее в сън наяве.

— Какво искате да кажете? — изломоти.

— Искам да кажа, че камъкът се движи от много месеци насам, господин Пиндар.

Той сведе очи и видя, че тя му подава нещо — бродирана розова торбичка.

— Вземете го, господин Пиндар! „Синевата на султана“!

В този момент трите жени, които ѝ бяха акомпанирали на инструментите, се приближиха и ги обградиха.

— Време е, Елена! — каза едната.

— Тя тук ли е?

— Да. Виж, ето ги, идват! — посочи другата към лагуната.

— Добре. Бързо! Помогнете му да стане! — И Пол усети как няколко чифта нежни ръце го вдигат на крака. — Внимателно, внимателно!

— Трябва да ви предупредя, че засега тя все още не си спомня всичко. Възможно е и никога да не си спомни — занарежда жената, която наричаха Елена. — Но това е благословия. Мариам... — замлъкна и си пое дълбоко дъх. — Мариам беше убедена, че е благословия.

Пол се втренчи в нея, неспособен да схване нищо от онова, което му се казваше.

— Краката ѝ също. Но не са счупени, както си мислех. Били са срязани отзад много надълбоко и не са зараснали добре.

Според доктора в *оспедале* било истинско чудо, че са пропуснали сухожилията. Били са на косъм от тях. *Паная мою!* Той храни големи надежди, че някой ден тя пак ще проходи!

— Краката ѝ? — сграбчи я за ръката Пол. — Но чии крака, за бога? — Сърцето му биеше като лудо. — За какво изобщо ми говорите? Когато тя се обърна към него, той видя, че по лицето ѝ се стичат сълзи.

— Не се ли досещате, Пол Пиндар? — Погледът, с който го дари, беше безкрайно тъжен, безкрайно нежен. — Защо иначе, според вас, диамантът ви е намерил?

Следващото нещо, което помнеше, бе, че е съвсем сам на кея. Жените бяха изчезнали неизвестно къде. В началото, докато се взираше в сиво-зелените води на лагуната, той не виждаше нищо. А после, през мъглата, изплуваха елегантните очертания на една гондола, която се плъзгаше бавно към него.

В гондолата се виждаха двама души, мъж и жена. Мъжът стоеше прав, жената седеше в краката му. Когато гондолата приближи, Пол видя, че на носа ѝ стои Карю. Зад него имаше жена, увита в пелерина. Мъглата се вихреше около нея, криейки лицето ѝ.

Не може да бъде...

Това на глас ли го каза? Не беше сигурен.

Моля те, Господи!

Не чуваше.

О, Господи, моля те...

Очите му бяха пълни със сълзи. Не виждаше.

Но тя вече го беше видяла. Карю ѝ помагаше да се изправи на крака. Тя го викаше. Викаше го по име.

О, господи, моля те...

Падна на колене под дъжда.

Силия! Моята Силия! Моята Силия!

ТРИДЕСЕТ И СЕДМА ГЛАВА

Когато Карю най-сетне стигна отново до манастира, пак валеше. Ангелските сълзи обвиваха древните стени на ботаническата градина с бял покров, замъгляваха прозорците и върховете на дърветата, зареждайки ги със странна меланхолия.

Този път се насочи директно към централния вход. Там имаше някаква монахиня, чийто глас не му беше познат.

— Ни можете да имате ни'ква работа тук, сир — дочу той неуверен, приглушен глас от другата страна на вратата. — Шъ трябва да съ махнете.

Но Карю не беше от хората, които можеха да бъдат разкарани толкова лесно. Заудря по огромната дървена порта с двата си юмука едновременно. Най-накрая малката вратичка зад решетката се дръпна лекичко и оттам го погледнаха две уплашени очи.

— Каква е ваш'та работа тук, сир? — жената от другата страна говореше на толкова силен диалект, че Карю едва я разбираше. — Нямаме билки за продан. Казват, че пръскали зараза. Архиепископът забрани, докато не минела опасността, тъй рече.

— Опасност ли? Каква опасност?

— Шъ да не сте чули, сир, а? Чумата, чумата дойде в тоз божи дом. Ни трябва да пускаме непознати, не! Заповед на архиепископа.

Накани се да затвори вратичката зад решетката, но Карю беше по-бърз от нея.

— Изобщо не ми пука за вашия архиепископ! — отсече, с едно невидимо движение измъкна един от ножовете си, пъкна дръжката в решетката и блокира вратичката. И със задоволство чу нейното ахване на възмущение от неговото богохулство. — Отворете веднага тази врата! Ако се наложи, ще я разбия с голи ръце!

От другата страна на вратата настъпи тишина. През малкия отвор в решетката той я виждаше как стои с приведена глава и слуша.

— Вижте какво, сестро, не искам да ви навличам неприятности — изрече той вече с по-смирен тон. — Ако трябва, ще отида при вашата игуменка, за да я помоля за разрешение!

— Наш'та блажена сестра Бонифача е мъртва, сир, преди четири дена. Слугинята ѝ също — гласът на пазителката на портите беше треперлив, висок и писклив като на дете. — А сестра Пурификасион лежи смъртно болна, ама ние мислим, че даже самият дявол надали шъ иска да я земе. Повечето от старите също... — гласът ѝ премина в безпомощен шепот. — Всичко стана много бързо, сир. Ученичките ги пратихме по домовете им. И затуй трябва да ви кажа да се махнете, сир. Ни ви трябва да идвате тук.

Карю се замисли. Въпреки заплахите си да счупи вратата с голи ръце, той си знаеше, че няма никакъв шанс да се промъкне през главната порта на манастира без помощта на пазителката. Вероятно би могъл да нахлуе през входа на сестра Вероника или да изкатери стените до лимоновите дървета на мястото, където някога беше изгубил обувката си, но някак си вече беше изгубил желание за подобни приключения.

Замълча. Пое си дълбоко дъх.

— Вижте какво, извинявайте, ако съм ви уплашил — търпението не идваше много лесно при Карю, но ето, че беше възнаграден от леко подсмърчане иззад решетката. — Как се казвате? — попита.

— Евфемия, сир.

— Добре. Виж сега, Евфемия. Това е много важно! — Наложил си да говори бавно и спокойно. — Имам спешна работа с една от вашите сестри. Смятате ли, че ще можете да ми помогнете? Името ѝ е Анета.

— Сестра Анета? — по гласа на монахинята той усети, че тя познава много добре въпросната сестра. — Ами да, сестра Анета! Разбира се!

Мили боже! Той отпусна чело върху дървената порта. Но как е възможно да му се случи подобно нещо?

— Важно е — промълви. — Можете ли... да извикате... сестрата... моля?

В продължение на доста време от другата страна нямаше никакъв отговор. Но после той чу стърженето на резе, издърпвано от доста неопитни ръце.

Още при лекото откряване на портите Карю ги подпря с крак. Но все пак те се отвориха доста широко. И пред очите му се разкри странна гледка. Застанала пред него, на прага стоеше една много дребна монахиня — въпреки че, когато той се загледа по-внимателно в

нея, видя, че макар да беше облечена в пълни монашески одежди, сестра Евфемия беше дете на не повече от дванайсет-тринайсет години. Носеше твърде широко за нея расо от мазен, черен, ръчно тъкан плат, което изглеждаше като видяло много други собственички преди настоящата. Обувките ѝ бяха груби, дървени.

От двете ѝ страни в коридора на приемната се виждаха купчини все още димяща шума — неефективен опит за прогонване от предмети и облекло на заразата, влизаща или излизаща от манастирските стени.

— Искате да видите сестра Анета? — попита тя.

— Да — отговори Карю.

— Значи вие сте онзи — изрече тя и се загледа любопитно в него.

— Кой онзи?

— Онзи, на когото трябваше да дам листчето в работилницата на Просперо Мендоса — поясни тя и го погледна с очи, невинни като на дете. — Онзи, за когото тя си изплаква очите през последните дни.

Карю се вторачи мълчаливо в нея.

— Онзи, за когото тя си изплаква очите? — повтори накрая.

Но какво ставаше с него, за бога? Идваше му да се скрита отзад. Защо трябваше да повтаря след нея всичко, което тя казваше, като някакъв селски идиот? Но заедно с раздражението към самия себе си в душата на Карю нахлуха едни от най-странните емоции, които някога бе имал през живота си; чувства, които той не можеше да определи, някакво усещане за див, луд възторг, като че ли вятърът беше нахлул в душата му. „Тя си изплаква очите за мен! — искаше му се да повтори. Искеше му се да хване монахинята за раменете, да я разтърси и да изкрещи: — Тя си изплаква очите за мен?“ Но само, за да я накара да повтаря тези думи отново и отново, за да ги чуе той пак и да бъде сигурен, абсолютно сигурен, че не му се е счуло неправилно и че точно това е искала да каже тя. Но не направи нищо, защото точно в този момент не можеше да си има вяра какво точно ще каже.

— Е, тя казва, че е щото съм изгубила листчето, дето тя ми го даде — продължи монахинята с пискливия си глас, — щото съм го дала на онзи едър дебел мъж, дето рече, че ви познава, онзи със смешната жълта шапка. И с носа като тиквичка рекордьорка. Да, ама той ме измами! — добави и присви очи. — Измами ме да го дам на него и сега тя казва, че не можела да изпълни обещанието, дето го дала

на приятелката си... — не довърши. — Ама когато вие не дойдохте, когато тя не можа да измисли как другояче да ви намери, е... тогава значи разбрах, че листчето не е единствената причина за плаченето ѝ.

— Моля ви, сестро... Евфемия... Можете ли да я намерите? — прекъсна потока на думите ѝ Карю. — Имам добри новини за нея и за нейната приятелка! — Погледна я окуражително. — И за вас също, ето... — бръкна в ризата си. — Донесох обратно листчето, за да ѝ докажа, че не лъжа!

Евфемия го изгледа продължително няколко мига.

— Как го докопахте?

— Нали се сецате за онзи мъж? Онзи с носа като тиквичка рекордърка? — изрече тържествено той. Тя кимна. — Ами, той ми го върна. Така да се каже.

— Добре, ще я извикам! — отсече с внезапна решителност младата монахиня. Обърна се и му направи знак да я последва в двора. — Но ще ви кажа едно нещо, сир — не бих сторила това за никого друго, тъй да знаете!

Карю последва Евфемия от портата в двора, а оттам, през колонадата — до приемната за посетители. Веднага позна желязната решетка, отделяща залата за посетители от залата за монахините, спомняйки си последния разговор с Анета. За негова голяма изненада обаче Евфемия като че ли не искаше да го оставя тук, а го поведе през вратата, която беше оставена небрежно отворена, право към основната част на манастира.

И едва тогава Карю започна да съзнава странно смълчаната атмосфера, която се беше настанила тук. Обикновено в манастира цареше голямо оживление — смеещи се и тичащи по коридора ученички, звукът от водата, течаща в голямата градина зад стените, монахините на работа с лопати и лейки, ароматът на готвещо се месо и лук от близката кухня. Но вече нямаше и следа от всичко това. Манастирът излъчваше мрачното, потискащо чувство на изоставено място.

Не срещнаха нито една жива душа. Малката монахиня беше единствената жена в расо наоколо, тракаща по плочите с дървените си обувки. Към средата на пътя стигнаха до една врата, пред която спряха. Карю вдигна очи и видя, че тя го беше довела до единственото място, което някак си беше пропуснал по време на нощните си разходки тук.

Манастирската трапезария беше огромна зала с висок таван, с тъмна ламперия по стените. На стената срещу него висеше обикновено разпятие. Над него, почти сред гредите се виждаше замърсена картина на Последната вечеря. Някъде по средата на залата някой беше поставил църковен стол с висока, резбована облегалка: от онези, които използват епископите. Срещу него, по диагонал, в другия край на стаята имаше още един такъв стол. Между двата стола се виждаше редица от частично изгоряла слама и той предположи, че тук неотдавна вероятно се е провела някаква среща.

— Шъ останете тук, докато тя дойде, ясно? — заяви Евфемия и му показа, че трябва да седне на стола, който беше по-близо до вратата. — И да не сте мръднали оттук, *капито*?

— *Капито*.

Карю приседна на ръба на стола и се огледа. До три от стените бяха подредени дълги маси върху подпори, пред всяко място имаше малка чинийка със сол и шишенце зехтин. Но впечатлението за домашен уют свършваше дотук. Когато се загледа по-внимателно, той забеляза, че белите покривки върху масите бяха покрити с петна и върху тях се въргаляха парчета сух хляб — останки от отдавнашно хранене. Дребни кафяви врабчета прелитаха и чуруликаха по гредите под тавана, и от време на време се спускаха, за да си грабнат по някоя троха от това неочаквано за тях пиршество.

Изглеждаше невъзможно само за няколко дена манастирът да бъде сполетян от толкова драстична промяна. Карю се зачуди какво да направи, ако внезапно се появи някоя от другите монахини и го завари тук. Но колкото и да напрягаше слух, не чуваше никакви други звуци, дори и далечни, нито от гласове, нито от стъпки.

Накрая в другия край на залата се отвори врата. И когато той вдигна очи, тя беше там. Обикновено финото ѝ лице беше много по-бледо. Беше облечена с черно расо, но без шапката и воала си — тъмната ѝ коса се стелеше на воля по раменете ѝ.

Първоначално тя се закова на място, сякаш се колебаеше дали да се приближи, или не, но видът му като че ли я ядоса.

— Каква е тази лудост? — извика.

Когато той не отговори, тя направи няколко крачки в неговата посока.

— Не знаеш ли, че заразата вече стигна до този дом? — попита и посочи все още тлеещата слама в средата на пода. — Не трябваше да идваш! — Беше стигнала до своя стол, но не седна. Просто остана права, подпряна с ръка върху облегалката му.

— Не трябваше да идваш — повтори, но вече тихо, почти шепнейки. — Не и тук, не и сега!

— Трябваше да дойда — обади се най-сетне той и се изправи. — Трябваше да ти кажа! Силия Лампри е намерена! Тя е тук, във Венеция. На не повече от една левга от мястото, където се намираме!

— Силия? — Монахинята се смръщи. — Ти откъде знаеш това име? — изговаряше думите бавно, като в сън: — Намерена?

— Да, намерена.

— Гъсчицата? Намерена? — Той я видя как стисва здраво облегалката на стола. — Не може да е истина. Но... как... ти откъде знаеш? — изглеждаше объркана.

— Аз съм слуга на Пол Пиндар.

— Какво?! — изгледа го втрещено тя. — *Ти! Онзи монаркино?*

— Да — отговори Карю. — А ти си дамата от харема. Онази, която толкова време търсихме. Нямах представа...

Но тя го прекъсна.

— Ти! — Очевидно не можеше да повярва на ушите си. — Не, не и не! Не е възможно! Когато ме попита за „Синевата на султана“, аз си помислих... — замълча. — Истината е, че изобщо не знаех какво да си мисля и точно затова изпратих Евфемия да те намери... — намираще се в пълно недоумение. — Но точно ти да си слугата на търговеца... през цялото това време...

Двамата се втренчиха един в друг.

— Значи... той би трябвало да е... той също ли е тук?

— Да. И тя е при него.

Анета издаде някакъв нечленоразделен звук и постави ръка на сърцето си, сякаш мисълта за това беше толкова приятна, че чак ѝ причиняваше болка.

— Няма ли да седнеш? — попита той и посочи стола ѝ, но тя само поклати глава.

— Не, не мога да остана.

Той видя, че очите ѝ се насълзяват.

— Тя казва, че ти си откраднала диаманта от валиде султан и си й го дала...

— Да. За да може да подкупи евнусите и те да намерят някого, който да я докара тук, във Венеция. Но това беше преди цяла година...

— Анета стискаше облегалката на стола толкова силно, сякаш всеки момент щеше да се строполи на земята. — И през цялото това време аз не знаех... така и не разбрах какво е станало с нея... през цялото това време... нямаш никаква представа... — гласът й ставаше все по-тих и по-тих.

Очите й се плъзнаха по лицето му и като че ли доловиха там някаква тревога.

— Но как е тя? — попита. — Добре ли е?

— Ще се оправи... с течение на времето — отговори Карю, подбирайки внимателно думите си. — Но трябва да те предупредя, че пътуването й дотук е било трудно и продължително.

— В какъв смисъл?

— Тя каза, че са се опитали да я удавят. Диамантът спасил живота й.

— Горката ми гъсчица! — възкликна Анета и сложи ръка на устата си.

— Но само това си спомня — поясни Карю, но после замлъкна, чудејки се как да продължи. — Обаче онзи, на когото е дала диаманта, я принудил да легне с него... или той, или някой друг по пътя... — Тук Карю впи очи в Анета и довърши: — И тя родила дете!

— Тя има дете? — ококори се монахинята.

— Имала е дете, макар че от онова, което разбрах, то е нямало никакъв шанс да оживее.

И разказа, доколкото можа, историята за пътешествието на Силия дотук — най-странната история, която някой от тях някога бе чувал. Историята за бебето русалка и за откраднатия диамант, историята за алчността на мъжете и за добротата на непознати жени. Разказа й за Амброуз Джоунс и за неговия слуга Бочели, за Елена, Мариам и Констанца. Разказа й също и за голямата игра за „Синевата на султана“. Разказа й дори за собствената си малка роля във всичко това. Как по някакво чудо в онзи ден на малката уличка той в крайна сметка се беше обърнал и се беше върнал, за да разплете загадката.

Когато приключи, двамата останаха, втренчени един в ДРУГ.

— Не мога да повярвам, че това е истина — изрече тя след известно време.

— Кълна се в живота си, че е самата истина!

Но какво му ставаше, за бога? Не беше в състояние да откъсне очи от лицето ѝ. Страхуваше се да помръдне, за да не я стресне, защото тогава тя можеше да си тръгне. А той като че ли нямаше да понесе тя да си тръгне и да го остави точно сега. В продължение на доста време нито един от тях не проговори. Единственият шум наоколо беше чуруликането на врабчетата по гредите над тях.

— Оттук нататък какво? — попита накрая тя.

— Тя ме помоли да те намеря. Искане да те види.

— Да де, но не може да ме види! — отсече ядосано Анета. — Не разбираш ли? Точно сега никой не трябва да идва тук! — И огледа пустата трапезария, а после обърна очи към тлеещата слама, която ги разделяше. — Ти също не бива да си тук! — прошепна. — Каква лудост те накара да дойдеш?

Защо беше дошъл ли? Е, може би наистина беше малко луд. Във всеки случай не се чувстваше като самия себе си. И това започна от онзи ден, когато беше вдигнал изпуснатата розова торбичка в градината. Знаеше какво иска да каже, но как би могъл той, Джон Карю да изрече подобни думи?

— Дойдох, защото... защото вече не можех да стоя далече от теб.

И сега, когато думите по някакъв начин излязоха от устата му, той остана със странното усещане, че някой съвършено друг говори чрез него.

Тя го изгледа с очи, които хвърляха мълнии.

— Но аз... страхувам се, че...

— Не се страхувай! — Душата му вече страдаше. — Онзи път в градината... никога не бих те наранил! Кълна се в Бога, няма от какво да се страхуваш...

— Но аз се страхувам...

— От какво?

— Че съм като останалите... някаква играчка...

— Не, никога! Кълна ти се!

— Не бих могла да понеса да бъда за теб просто поредната играчка...

— Никога! Кълна се в живота си!

Прииска му се да се хвърли на колене в краката ѝ. Вече не издържаше. Направи две крачки към нея и едва тогава осъзна какво прави. Тя подскочи.

— Не, не трябва! Не трябва да се приближаваш повече!

Вече стояха на не повече от крачка един от друг, разделени само от сламата. Той виждаше съвсем ясно дългата, елегантна линия на врата ѝ, извивката на красивата ѝ горна устна, скулата ѝ с миниатюрната кафява бенка — в неговите очи даже сестра Вероника не би могла да нарисува нещо по-сърцераздирателно.

— Върви си, Джон Карю! — изрече тя с треперещ глас. — Трябва веднага да се махнеш оттук! Върви си!

— Не мога.

— Просто върви! — Когато той не отговори, тя повтори: — Знаеш, че трябва!

— Как можеш да ми казваш да си вървя, когато през всичките тези дни си си изплакала очите по мен? — прошепна той.

— Но ти как...

— Защото и аз си изплаках очите по теб.

Застанали тук, в пустата зала, изведнъж им се стори, че са последните двама човеци на този свят.

— Мислех си, че никога няма да дойдеш — прошепна тя и по бузата ѝ се стече самотна сълза. — Мислех си, че никога повече няма да те видя... — сложи ръка върху гърдите си, като че ли нещо там я болеше. — Но това сега е по-лошо.

— Никога повече няма да те напусна!

— Не говори глупости, Джон Карю! — извика тя и бръсна гневно с ръка сълзата от бузата си. — Прибирай се вкъщи! Преди да е станало твърде късно!

— Позволи ми да те прегърна! Позволи ми да те целуна поне веднъж!

Никога през живота си не бе изпитвал по-силно желание от това да притисне тялото ѝ към своето, да усети как плътта ѝ се слива с неговата, да почувства как сърцето ѝ бие под неговото. Имаше чувството, че може да изкоренява цели гори, да срива цели стени, да цепи скали на две все с голи ръце, само и само да стигне до нея. Ала напразно. Вече бяха толкова близо един до друг, че той почти усещаше

аромата на косата ѝ, онова тайно местенце зад ухото ѝ — и въпреки това сякаш бяха разделени от пропаст, дълбока хиляди левги.

— Не! — тръсна глава тя.

— Не мога да те оставя тук!

— Но трябва!

Карю се огледа отчаяно и накрая извика:

— Ела с мен!

— Вече със сигурност знам, че си луд!

— Напротив, говоря сериозно! Ела с мен! Виж, вратата е отворена! — и посочи към отделението за монахините. — Няма кой да ни спре. Ела с мен! Имам билет за един търговски кораб, който отплава тази нощ!

— Не! Не искам да слушам! — извика Анета и сложи ръце на ушите си. — Отказвам да те слушам! Ако останеш тук още съвсем малко, може да умреш!

— А ако ти останеш тук, ще умреш!

— Може би. Може вече да съм се заразила с чумата. Но ако по някакво чудо не се разболея? — Вече плачеше. — Имам нужда... — не беше в състояние да говори. — Имам нужда...

— От какво имаш нужда? — напрегна слух той, за да я чуе. — Кажи ми, кажи от какво имаш нужда! Всичко, което...

— Имам нужда от нещо, за което да живея!

И ето, че Джон Карю си тръгна. Вървеше обратно по пустия, отекващ коридор, през приемната зала, през двора и после през портите на манастира с купчините тлееща слама, стояща зад тях като стража, към света навън, където ангелските сълзи все още се ронеха.

Докато вървеше, не беше в състояние да мисли за нищо. Само за това, че чувства непоносима болка, като че ли нещо дълбоко в него се разкъсваше. И по някаква причина, която оставаше непонятна за него, не можеше да мисли нито за Анета, нито за Силия, нито дори за себе си — а за Пол, как пада на колене в дъжда, когато Силия се приближава към него, и плаче така, сякаш сърцето му ще се пръсне.

И в този момент той най-сетне проумя онова, което никога до този момент не беше разбирал истински — какво е да изгубиш човека, когото обичаш повече от всичко на света.

С олюляване Джон Карю пристъпи под дъжда.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.